RAPORT Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU NOWEGO SĄCZA 2020 ZA 2009 ROK

SPORZĄDZAJĄCY

PREZYDENT MIASTA NOWEGO SĄCZA

Ryszard Nowak

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA NOWEGO SĄCZA

Jerzy Gwiżdż

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA NOWEGO SĄCZA

Bożena Jawor

KOORDYNATOR PRAC NAD RAPORTEM

Wojciech Piech

WSPÓŁPRACA

Janusz Adamek, Małgorzata Adhami, Małgorzata Antkiewicz Wójs, Katarzyna Bereza, Iwona Bogdańsa, Tamara Bolanowska, Leszek Boryś, Edyta Brongiel, Jadwiga Buchta, Grzegorz Chochla, Tomasz Cholewa, Zbigniew Dmochowski, Krystyna Frydrychowicz, Wojciech Gałda, Krzysztof Głuc, Agnieszka Golańska, Dorota Goławska, Urszula Górka, Janusz Górka, Andrzej Górski, Dariusz Górski, Małgorzata Grybel, Barbara Hotloś, Magdalena Januszek-Gródek, Urszula Górka, Andrzej Gwiżdż, Renata Hogan Marciszewska, Agata Jasińska, Roman Jeleń, Józef Kantor, Andrzej Kita, Dariusz Kmak, Ludmiła Kosecka, Małgorzata Kossakowska, Ludomir Krawiński, Dorota Kudlik, Marian Kulig, Krzysztof Kurzeja, Magdalena Kurp, Jadwiga Kusiak, Leszek Langer, Maria Lechowicz, Urszula Leśniak, Dorota Łęczycka, Zofia Malczak-Kiełbasa, Antoni Malczak, Alina Marek, Józef Markiewicz, Marian Marszałek, Dawid Mazur, Jadwiga Mężyk, Grażyna Micał, Marek Nieć, Grzegorz Mirek, Marta Mordarska, Piotr Niezabitowski, Agnieszka Obruśnik, Marek Oleniacz, Waldemar Olszyński, Ewa Pancerz, Tomasz Pętlak, Piotr Leszek Piotrowski, Piotr Polek, Renata Połomska, Zofia Pulit, Dariusz Różycki, Sławomir Rybarski, Anna Siewruk, Sławomir Sikora, Stanisława Skwarło, Paweł Szczurek, Agnieszka Szeliga, Edyta Szkarłat, Robert Ślusarek, Barbara Świerczek, Rafał Tylka, Maria Wacławek, Ewa Waligóra Dobosz, Ryszard Wasiluk, Piotr Wilczewski, Teresa Wilk, Małgorzata Witteczek, Halina Wiśniowska, Lucyna Witecka, Agnieszka Wójcik, Lucyna Wygoda, Zdzisław Zguda i inni.

JEDNOSTKI WSPÓŁPRACUJĄCE W PORZĄDKU ALFABETYCZNYM:
ENION S.A. Oddział w Krakowie – Rejon Dystrybucji w Nowym Sączu
Karpacka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. w Tarnowie – Oddział Zakład Gazowniczy w Jaśle
Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu
Małopolski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Nowym Sączu
Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu
Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu
Miejski Zarząd Dróg w Nowym Sączu
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. w Nowym Sączu
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Nowym Sączu
NOVA Sp. z o.o. w Nowym Sączu
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu
Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Nowym Sączu
Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu
Sądeckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Nowym Sączu
Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o. w Nowym Sączu
Urząd Miasta Nowego Sącza, w tym – Biuro Prezydenta Miasta, Biuro Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Społecznych, Biuro Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Osób Niepełnosprawnych, Biuro Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością, Zespół Rzecznika Prasowego, Biuro Obsługi Rady Miasta, Wydział Organizacyjny, Wydział Architektury i Budownictwa, Wydział Rozwoju Miasta, Wydział Geodezji i Mienia, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Ochrony Środowiska, Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Stanu Cywilnego, Wydział Komunikacji i Transportu, Wydział Inwestycji i Remontów, Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej, Komenda Straży Miejskiej, Wydział Edukacji, Zespół Kontroli Wewnętrznej, Wydział Kultury i Sportu, Wydział Wymiaru i Księgowości Podatków, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, Wydział ds. Przedsiębiorczości, Wydział Analiz Budżetu Miasta, Wydział Księgowości Budżetowej.
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie - Oddział w Nowym Sączu
Wyższa Szkoła Biznesu – NLU w Nowym Sączu

Spis Treści

SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA I ŚRODOWISKOWA MIASTA		**7-19**
PROGRAMY SEKTOROWE OBOWIĄZUJĄCE W 2009 R.		23
PROJEKTY DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UE W OBSZARCH CELÓW STRATEGII		24-26
OBSZAR ROZWOJU GOSPODARCZEGO		**27-74**
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I INWESTYCJE	CEL OPERACYJNY I-1	27-31
INFRASTRUKTURA NOWYCH TECHNOLOGII	CEL OPERACYJNY I-2	31-32
INFRASTRUKTURA SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO	CEL OPERACYJNY I-3	33
INFRASTRUKTURA TELEINFORMATYCZNA	CEL OPERACYJNY I-6.3	33
GOSPODARKA PRZESTRZENNA	CEL OPERACYJNY I-4	34-35
GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI	CEL OPERACYJNY I-5	36-38
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	CEL OPERACYJNY I-6	38-43
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	CEL OPERACYJNY I-6.1	43-45
Infrastruktura energetyczna	CEL OPERACYJNY I-6.2	46-49
Infrastruktura drogowa	CEL OPERACYJNY I-6.4	49-53
Infrastruktura transportowa	CEL OPERACYJNY I-6.5	54-60
Infrastruktura mieszkaniowa	CEL OPERACYJNY I-6.6	61-65

INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA	CEL OPERACYJNY I-7	65-74
OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO		**75-165**
INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	CEL OPERACYJNY II-1.1	75-94
	CEL OPERACYJNY II-1.2	95-109
INFRASTRUKTURA KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	CEL OPERACYJNY II-2	110-118
INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA	CEL OPERACYJNY II-3	118-120
INFRASTRUKTURA SPORTU I REKREACJI	CEL OPERACYJNY II-4	120-128
INFRASTRUKTURA PROFILAKTYKI I OCHRONA ZDROWIA	CEL OPERACYJNY II-5	128-148
INFRASTRUKTURA SOCJALNA	CEL OPERACYJNY II-6.1	148-156
	CEL OPERACYJNY II-6.2	157-165
OBSZAR ROZWOJU INSTYTUCJONALNEGO		**166-221**
INFRASTRUKTURA SAMORZĄDOWA	CEL OPERACYJNY III-1	166-176
INFRASTRUKTURA OBYWATELSKA	CEL OPERACYJNY III-2	176-192
INFRASTRUKTURA BEZPIECZEŃSTWA	CEL OPERACYJNY III-3	192-207
WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA, PONADLOKALNA I MIĘDZYNARODOWA	CEL OPERACYJNY III-4	207-212
PROMOCJA MIASTA	CEL OPERACYJNY III-5	213-221
WYKONANIE BUDŻETU MIASTA ZA 2009 ROK		**222-264**

WSTĘP

Prezentowany dokument zawiera sprawozdanie z realizacji celów strategicznych i operacyjnych w układzie opisowo-wskaźnikowym, wynikających ze Strategii Rozwoju Nowego Sącza 2020 przyjętej Uchwałą Nr XXXVIII/443/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 17 grudnia 2008 r. Sprawozdanie obejmuje okres od 1.01.2009 r. do 31.12.2009 r. Dodatkowo, w celu zobrazowania dynamiki w zakresie realizacji celów szczegółowych, dodano w niektórych wypadkach dane za lata 2007-2008, a niekiedy również dane z roku 2010, o ile mają znaczenie dla realizacji celów operacyjnych w 2009 r. Układ taki umożliwia porównanie zachodzących zjawisk w perspektywie czasowej oraz obserwację trendów.

Raport sporządzony został na podstawie sprawozdań cząstkowych opracowanych przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Miasta Nowego Sącza, miejskie jednostki organizacyjne, miejskie spółki kodeksu handlowego oraz inne podmioty wg listy zamieszczonej w Raporcie. Prace nad Raportem koordynował i ostatecznej redakcji Raportu dokonał Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością we współpracy z kierownikami poszczególnych jednostek przygotowujących sprawozdania cząstkowe. Dokument zatwierdził Prezydent Miasta Nowego Sącza.

Należy pamiętać, że - odwołując się do terminologii i metodyki wymagań normy ISO 9001:2008 - niniejszy Raport stanowi obszerny opis stanu na WEJŚCIU wieloletniego procesu realizacji celów strategicznych i operacyjnych, które na WYJŚCIU wspomnianego procesu mają zostać zwieńczone zrealizowaniem zawartej w Strategii WIZJI Nowego Sącza w 2020 roku.

Raport z realizacji Strategii za 2009 r. może stać się punktem wyjścia dla opracowywania raportów z jej realizacji za kolejne lata zgodnie z modelem ciągłego doskonalenia, co z pewnością będzie łatwiejsze po dokonanej inwentaryzacji kluczowych wskaźników w obszarach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych na koniec 2009 r.

Podstawą monitorowania efektywności wdrażania zapisów Strategii w 2009 r. były wspomniane wskaźniki będące podstawowym instrumentem realizacji wytyczonych w niej celów. Kluczowe wskaźniki zostały zidentyfikowane na etapie prac nad sprawozdaniami cząstkowymi z realizacji Strategii przez jednostki współuczestniczące w opracowaniu Raportu i są zawarte w poszczególnych partiach opisowych tego dokumentu wzbogaconych o dziesiątki tabel i wykresów, często w układzie porównawczym z danymi za lata minione. Oczekiwane pułapy wyników zostały określone w Budżecie Miasta w postaci planowanych wydatków i dochodów, a następnie zestawione z ich faktycznym wykonaniem.

Sprawozdania cząstkowe sporządzane były na podstawie ogólnie określonych kryteriów dopuszczających funkcjonalną elastyczność form przekazu w przekonaniu, że zbyt daleko posunięta standaryzacja w tym zakresie nie uwzględniająca bogactwa i różnorodności działań realizowanych przez poszczególne jednostki mogłaby doprowadzić do redukcji lub wypaczenia opisów aktywności i efektywności. Taka forma prezentacji działań w obszarach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych obowiązującej Strategii uznana została za metodologicznie użyteczną, bo prowadzącą w efekcie do pełniejszego zaprezentowania osiąganych wyników na wszystkich polach rozwoju Miasta, często o nieporównywalnym nawzajem profilu, a współtworzących bogaty konglomerat funkcjonalny Miasta. Należy nadmienić, że w Raporcie wykorzystane zostały jedynie najważniejsze informacje ze sprawozdań cząstkowych, a to ze względu na konieczność zachowania dyscypliny formalnej i objętościowej wielostronicowego dokumentu końcowego.

Na podstawie danych ze sprawozdań cząstkowych zaprezentowanych w niniejszym Raporcie w zestawieniu z danymi ze Sprawozdania z wykonania Budżetu Miasta za 2009 r. można stwierdzić, że w 2009 r. podjęta została realizacja wszystkich wskazanych w Strategii Rozwoju Nowego Sącza 2020 celów strategicznych i operacyjnych, a całość opisanych w Raporcie działań była zgodna z priorytetami Strategii Lizbońskiej, Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia na lata 2007-2013, celami Strategii Rozwoju Kraju i Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego 2007 – 2013.

I. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA I ŚRODOWISKOWA MIASTA

Odzwierciedleniem stopnia realizacji celów strategicznych i operacyjnych założonych w Strategii Rozwoju Nowego Sącza 2020 jest sytuacja społeczno-gospodarcza miasta w 2009 r. Poniżej przywoływane są najważniejsze dane o Mieście z uwzględnieniem zagadnień demograficznych, gospodarczych, rynku pracy i środowiska naturalnego.

I.1. Demografia*

Według danych bilansowych Urzędu Miasta w końcu 2009 r. Nowy Sącz zamieszkiwało **83 822** osób w 2009 r. czyli o **85** osób więcej niż w 2008 r. (**83 737** osób). Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) – 16 500 osób - stanowiła **19,68%** ogółu ludności i udział ten zmniejszył się o **0,45 pkt proc.** w ujęciu rocznym. Jednocześnie spadł **0,17 pkt** proc. udział ludności w wieku produkcyjnym (18-59), tj. do poziomu **62,36 %** (**52 268** osób), a udział populacji w wieku poprodukcyjnym (60/64 lat i więcej) wzrósł o **0,62 pkt proc.** do **17.96 pkt. proc.** (**15 054** osób). Mediana wieku ludności w kolejnych latach była coraz wyższa: 36,2 lat w 2009 r., wobec 36,0 lat w 2008 r., 35,7 lat w 2007 r. i 35,3 lat w 2006 r., co świadczy o powolnym procesie starzenia się społeczeństwa.

Gęstość zaludnienia przy powierzchni 58 km2 wyniosła **1445** osób/km2 w 2009 r., wobec **1456** osób/km2 w 2008 r.. Współczynnik feminizacji wynosił w 2009 r. ok. **109** kobiet na **100** mężczyzn (43798 kobiety, 40024 mężczyzn), wobec wskaźnika feminizacji ok. **107** kobiet na **100** mężczyzn w 2008 r..

W 2009 r. w Nowym Sączu odnotowano dodatni przyrost naturalny, który w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniósł **2,4** w 2009 r. wobec **3,5** w 2008 r., **3,1** w 2007 roku i **2,9** w 2006 r. W ciągu 12 miesięcy 2009 r. urodziło się **874** dzieci, wobec **983** dzieci w 2008 r. i **866** dzieci w 2007 r. W Nowym Sączu w omawianym roku zmarło **676** osób, czyli o **15** osób mniej niż w 2008 r. (**691** osób) i **72** osoby więcej niż w 2007 r. (**604** osoby).

Liczba zawartych małżeństw wyniosła **673** w 2009 r. i w porównaniu z rokiem 2008 wzrosła o **92** małżeństwa. W 2009 r. orzeczono **263** rozwody, czyli o 118 rozwodów więcej niż w 2008 r. Na pobyt stały za granicę wymeldowało się w omawianym roku 51 osób, wobec 90 osób w 2008 r. i 58 osób w 2007 r.

Tabela I.1.1. Struktura demograficzna

Liczba ludności ogółem: 83 737 osób (stan na 31.12.2008 r.)

	Liczba	**Udział (%)**
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat):	16 857	20,13
Kobiety	8 229	9,83
Mężczyźni	8 628	10,30
Ludność w wieku produkcyjnym (18-59 lat)	52 359	62,53
Kobiety	26 872	32,10
Mężczyźni	25 483	30,43
Ludność w wieku poprodukcyjnym (60/64 lat i więcej)	4 360	5,21
Kobiety	2 445	2,93
Mężczyźni	1 915	2,28
Ludność w wieku powyżej 65 lat	10 165	12,13
Kobiety	6 222	7,43
Mężczyźni	3 943	4,70

* *Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Wydziału Spraw Obywatelskich i Urzędu Stanu Cywilnego*

Tabela I.1.2. Struktura demograficzna		
Liczba ludności ogółem: 83 822 osób (+85) (stan na 31.12.2009 r.)		
	Liczba	**Udział (%)**
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat):	16 500 (-357)	19,68 (-0,45)
Kobiety	8 058 (-171)	9,61 (-0,22)
Mężczyźni	8 442 (-186)	10,07 (-0,23)
Ludność w wieku produkcyjnym (18-59 lat)	52 268 (-91)	62,36 (-0,17)
Kobiety	26 771 (-101)	31,94 (-0,16)
Mężczyźni	25 497 (+14)	30,42 (-0,01)
Ludność w wieku poprodukcyjnym (60/64 lat)	4 630 (+270)	5,52 (+0,31)
Kobiety	2 609 (+164)	3,11 (+0,18)
Mężczyźni	2 021 (+106)	2,41 (+0,13)
Ludność w wieku powyżej 65 lat	10 424 (+259)	12,44 (+0,31)
Kobiety	6 360 (+138)	7,59 (+0,16)
Mężczyźni	4 064 (+121)	4,85 (+0,15)

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich

Tabela I.1.3. Liczba przyjętych formularzy meldunkowych	
Zameldowania na pobyt stały	1896
w tym cudzoziemców	9
Zameldowania na pobyt czasowy ponad 3 miesiące	1140
w tym cudzoziemców	143
Wymeldowania z pobytu stałego	1104
w tym wymeldowanie z uwagi na pobyt stały za granicą	51
Wymeldowania z pobytu czasowego ponad 3 miesiące	226
Liczba osób, które zgłosiły pobyt czasowy za granicę	10
Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy do 3 miesięcy	158
w tym obywateli polskich	25
w tym cudzoziemców	133

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich

Zmiany demograficzne, jakie zachodzą w Nowym Sączu, są odzwierciedleniem przeobrażeń, jakie dokonują się w Polsce – wzrost w strukturze ludności osób w wieku poprodukcyjnym (proces determinujący m.in. podaż zasobów siły roboczej), odpływ ludności z grupy w wieku przedprodukcyjnym i przyrost naturalny wykazujący tendencję spadkową, chociaż w Nowym Sączu nadal dodatni.

I.2. Aktywność gospodarcza

I.2.1. Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON[†]

W Nowym Sączu dominują podmioty gospodarcze sektora prywatnego. W ciągu 2009 roku odnotowano wzrost o **5,6%** liczby podmiotów gospodarczych w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) w stosunku do roku poprzedniego. Na koniec grudnia 2009 roku w rejestrze tym zarejestrowanych było **8934** podmiotów, z czego zdecydowana większość to podmioty sektora prywatnego **(97,6%)**. Pozostałą część stanowiły podmioty sektora publicznego. Na przestrzeni lat 2008–2009 wystąpił wzrost liczby podmiotów sektorze prywatnym o **5,8%**, natomiast w sektorze publicznym zanotowano spadek o **2,0%.** W 2009 najwięcej firm (ponad **74,9%**) stanowiło własność osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Znaczną grupę wśród podmiotów gospodarczych stanowiły również spółki cywilne **(8,8%)**. W przedstawianym okresie w Nowym Sączu funkcjonowało **599** spółek handlowych, w tym **67** spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Jest to aż o **8,1%** więcej niż w roku poprzednim. Najliczniejszą grupę **(93,5%)** spośród nowosądeckich firm stanowili mikroprzedsiębiorcy, zatrudniający do **9** osób. Dominujące w 2009 roku pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sekcje PKD to handel i naprawy **(28,7%)** oraz obsługa nieruchomości i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej **(18%)**. W 2009 roku, podobnie jak w roku poprzednim, wykazano bilans dodatni pomiędzy podmiotami nowozarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi w systemie REGON.

Tabela I.2.1.1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych form organizacyjno – prawnych

FORMA ORGANIZACYJNO-PRAWNA	Liczba podmiotów			
	2007	2008	2009	Wskaźnik zmian 2009/2008
Ogółem	**8108**	**8456**	**8934**	**105,6**
Spółki handlowe, w tym:	528	554	599	108,1
Spółki cywilne	783	769	783	101,8
Spółdzielnie	39	36	35	97,2
Osoby fizyczne prowadzące działalność	5962	6297	6688	106,2
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	325	328	353	107,6
Pozostałe	471	472	476	100,8

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Krakowie

[†] *Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Sądeckiego Urzędu Pracy i Wydziału ds. Przedsiębiorczości*

Wykres I.2.1.1.

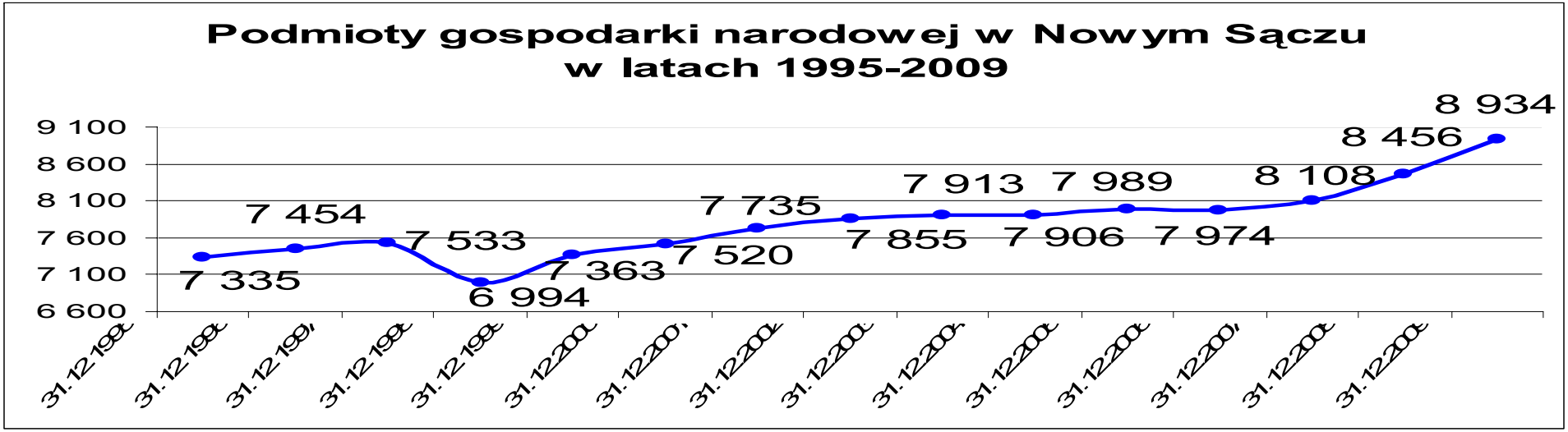

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

Tabela I.2.1.2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg liczby pracujących (stan na 31.XII)

LICZBA PRACUJĄCYCH	Liczba podmiotów			
	2007	**2008**	**2009**	**Wskaźnik zmian 2009/2008**
Ogółem	**8108**	**8456**	**8934**	**105,6**
9 i mniej	7 539	7900	8356	105,7
10 – 49	449	430	444	103,3
50 – 249	107	112	119	106,3
250 i więcej	13	14	15	107,1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Krakowie

Tabela I.2.1.3. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych sekcji PKD (stan na 31.XII)

SEKCJA PKD	Liczba podmiotów			
	2007	2008	2009	Wskaźnik zmian 2009/2008
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	104	107	111	103,7
Przemysł, w tym przetwórstwo przemysłowe	727	731	780	106,7
Budownictwo	703	807	867	107,4
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	2412	2419	2563	106,0
Hotele i restauracje	218	226	246	108,8
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	591	613	657	107,2
Pośrednictwo finansowe	420	444	416	93,7
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	1432	1522	1607	105,6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Krakowie

Tabela I.2.1.4. Podmioty gospodarki narodowej nowozarejestrowane i wyrejestrowane w rejestrze REGON (stan na 31.XII.)

PODMIOTY GOSPODARCZE	Liczba podmiotów			
	2007	2008	2009	Wskaźnik zmian 2009/2008
Nowozarejestrowane	761	943	1143	123,9
Wyrejestrowane	603	563	660	93,4

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Krakowie

Współczynnik przedsiębiorczości mieszkańców za 2009 rok, analizowany jako liczba firm prywatnych przypadająca na 1000 osób w wieku produkcyjnym, dla Nowego Sącza wynosił **150** i był wyższy niż w roku poprzednim – **141**.

Na terenie Nowego Sącza działają firmy, których marka rozpoznawalna jest na rynkach międzynarodowych. Prowadzą one działalność gospodarczą w różnych dziedzinach np.: nowych technologii (Novitus S.A., BCS Polska Sp. z o.o.), produkcji i naprawy taboru kolejowego (NEWAG S.A.), produkcji elektrod węglowych (SGL Carbon S.A.), budownictwa (Fakro Sp. z o.o., Fabryka Okien DAKO Sp. z o.o., Grupa WIŚNIOWSKI, Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych S.A.), produkcji spożywczej (Przetwórnia Owoców i Warzyw PROSPONA Sp. z o.o., P.P.L. KORAL Józef Koral Sp.j.), produkcji i przetwórstwa wyrobów z mięsa (Konspol Holding Sp. z o.o., Zakład Masarski SZUBRYT Zbigniew Szubryt).

I.2.2. Ewidencja działalności gospodarczej[‡]

W ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Miasto Nowy Sącz na koniec 2009 roku wpisane były **7932** osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, tj. **o 1,7%** więcej niż w roku poprzednim. Liczba ta stanowiła **88,8%** ogółu podmiotów gospodarczych w Nowym Sączu, zarejestrowanych w rejestrze REGON. W okresie tym w ewidencji działalności gospodarczej dokonano:

- **874** nowych wpisów do ewidencji
- **739** wykreśleń (w tym 46 z powodu zmiany miejsca zamieszkania, pozostałe z powodu zmiany formy organizacyjno-prawnej bądź likwidacji działalności)
- **533** zawieszeń prowadzonej działalności gospodarczej
- **214** wznowień prowadzonej działalności gospodarczej
- **2751** zmian w istniejących wpisach w ewidencji.

W 2009 roku w Nowym Sączu wpisano do ewidencji działalności gospodarczej **3** nowe firmy prowadzone przez cudzoziemców, w tym **2** firmy obywateli Ukrainy oraz **1** firmę obywatela Wielkiej Brytanii.

I.3. Struktura bezrobocia

Wykres I.3.1.

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

[‡] Wydział ds. Przedsiębiorczości

Stopa bezrobocia rejestrowanego w grudniu 2009 roku dla Miasta Nowego Sącza wynosiła **10,2%** w porównaniu z **8,6%** w roku ubiegłym. W województwie małopolskim stopa bezrobocia w końcu roku wzrosła z **7,6%** do poziomu **9,7%**. W kraju, województwo małopolskie nadal zajmuje 4 miejsce spośród województw z najniższą stopą bezrobocia.

I.3.2. Bezrobocie na lokalnym rynku pracy

W okresie całego 2009 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Sądeckim Urzędzie Pracy z terenu Miasta Nowego Sącza zwiększyła się o **764** osoby z poziomu **3648** osób do poziomu **4412** wg stanu na 31.12.2009 r. W stosunku do stanu z końca 2008 roku jest to prawie **21 %** wzrost liczby bezrobotnych.

Wykres I.3.2.1.

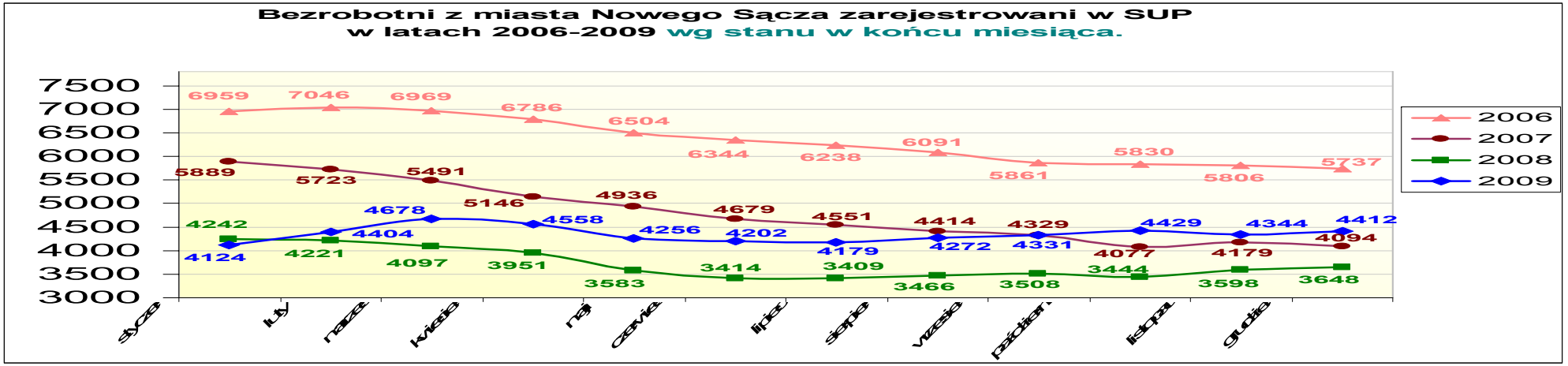

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

Charakterystyczne cechy bezrobocia na rynku pracy w Nowym Sączu w k. 2009 roku:

- wzrost zarejestrowanych osób bezrobotnych o **764** osób tj. o **20,9%** w stosunku do stanu z k. 2008 r.
- kobiety stanowią większą część bezrobotnych – **50,3%** co stanowi **7%** spadek w stosunku do stanu z k. 2008 roku
- większy o **1,1%** niż w ubiegłym roku odsetek bezrobotnych uprawnionych do zasiłku – **15,2%**
- osoby pozostające bez pracy powyżej roku stanowią **12,9%** ogółu bezrobotnych w porównaniu do **26,9%** w k. 2008 roku,
- **46,6%** posiada wykształcenie zasadnicze i poniżej co w porównaniu z **45,4%** w k. 2008 roku jest **1,2%** wzrostem
- o **1,4 %** wzrosła liczba bezrobotnych z wyższym wykształceniem, której obecny udział stanowi **13,8%**
- w większości zarejestrowani bezrobotni poprzednio pracowali – **79,4%**
- długotrwale bezrobotni stanowią – **39,2%** w stosunku do **47,6 %** w k. 2008 roku
- **23,7%** - stanowią osoby do 25 roku życia a **17,2%** osoby powyżej 50 roku życia.
- spadek osób pozostających bez pracy powyżej 24 m-cy do poziomu **9,4%** z **16,5%** udziału tej grupy w k. 2008 roku.

Tabela I.3.2.1. Podstawowe stany i struktury bezrobotnych na dzień 31.12.2009 r.

Wyszczególnienie		Bezrobotni zarejestrowani w 2009r.		Bezrobotni, którzy podjęli pracę w 2009r.		Bezrobotni zarejestrowani			
						ogółem		w tym z prawem do zasiłku	
						w końcu 2009 roku			
		razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Ogółem		**7382**	**3414**	**2623**	**1303**	4412	2222	670	304
z tego osoby	poprzednio pracujące	**5580**	**2489**	**2180**	**1046**	3505	1706	668	304
	w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	**329**	**124**	**86**	**28**	210	101	140	65
	dotychczas nie pracujące	**1802**	**925**	**443**	**257**	907	516	2	0

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

Wykres I.3.2.2.

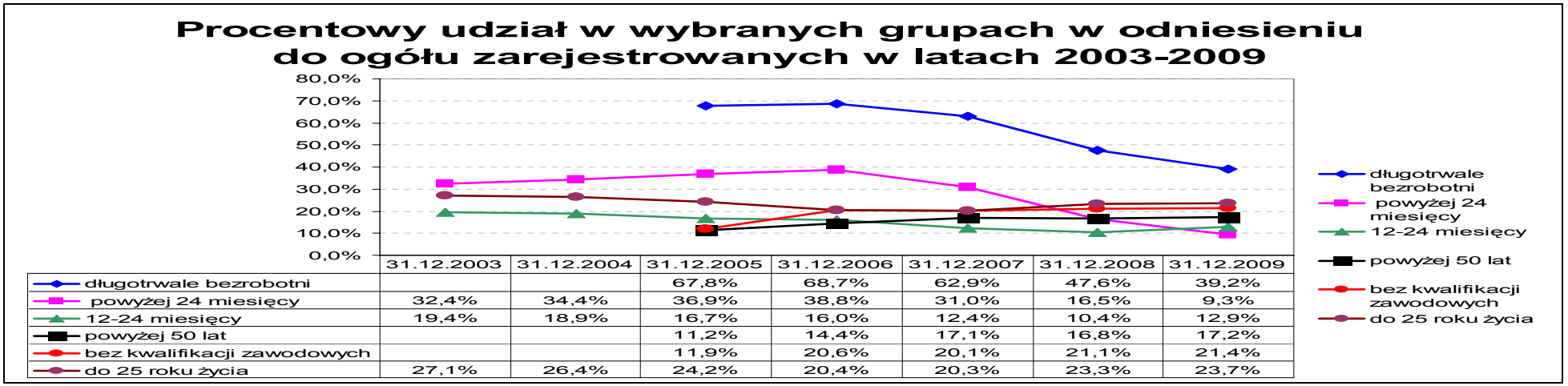

	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009
długotrwale bezrobotni			67,8%	68,7%	62,9%	47,6%	39,2%
powyżej 24 miesięcy	32,4%	34,4%	36,9%	38,8%	31,0%	16,5%	9,3%
12-24 miesięcy	19,4%	18,9%	16,7%	16,0%	12,4%	10,4%	12,9%
powyżej 50 lat			11,2%	14,4%	17,1%	16,8%	17,2%
bez kwalifikacji zawodowych			11,9%	20,6%	20,1%	21,1%	21,4%
do 25 roku życia	27,1%	26,4%	24,2%	20,4%	20,3%	23,3%	23,7%

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

Jak widać przeważają **osoby bez wykształcenia średniego (2054 os.), długotrwale bezrobotne (1729 os.)**, **osoby do 25 roku życia (1048 os.)** oraz **osoby bez kwalifikacji zawodowych (945 os.)**. Bardzo pozytywnym zjawiskiem jest znaczne zmniejszenie udziału osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej strukturze osób zarejestrowanych w Sądeckim Urzędzie Pracy, który na przestrzeni ubiegłego roku zmniejszył się o **8,4** pkt procentowego. **Znacznie zmniejszył się** udział osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, gdzie obserwowalny spadek wyniósł **7,2** pkt procentowego. Zjawiskiem niepokojącym jest natomiast wzrost udziału w grupie **osób do 25 roku życia** oraz utrzymujący się na dość wysokim, bo wynoszącym **21,4%** udział **osób bez kwalifikacji zawodowych**. Osoby zaliczane do tych grup mają znaczne problemy ze znalezieniem pracy.

Na koniec 2009 roku najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w sekcji handel hurtowy i detaliczny – **945** osób, przetwórstwo przemysłowe - **777**, działalność usługowa – **102** osoby, budownictwo – **429** osób. W stosunku do ubiegłego roku największy spadek zanotowano w sekcji obsługi nieruchomości, wynajmu i usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (o **98** osób).

W 2009 roku **2623** osoby podjęły pracę, w tym **1303** kobiety. Praca subsydiowana stanowiła **25,1%** (658os.) ogółu podjęć pracy w 2009 roku, a pozostałe **74,9%** (**1965** os.) to podjęcia pracy niesubsydiowanej. Zawody, które można wskazać jako te, w których najczęściej podejmowano zatrudnienie to: sprzedawcy, pracownicy administracyjno – biurowi, kierowcy oraz zawody związane z budownictwem.

Wykres I.3.2.3.

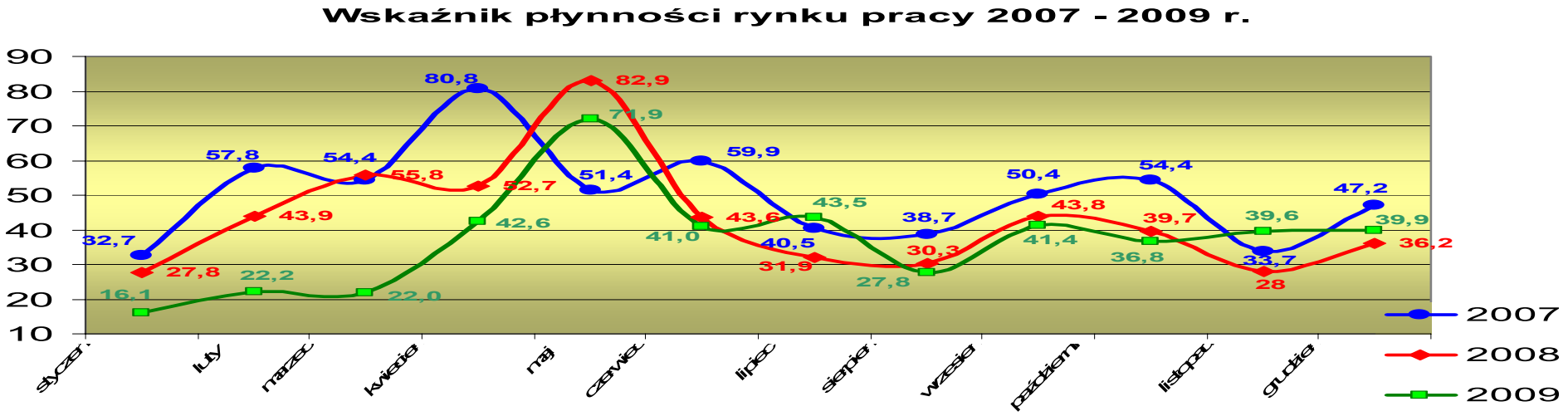

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

W końcu 2009 roku wskaźnik płynności rynku pracy, czyli stosunek liczby bezrobotnych podejmujących pracę do liczby nowo zarejestrowanych był **korzystniejszy** niż w roku 2008, natomiast mniej korzystny w stosunku do roku 2007. W miesiącu maju osiągnął on najwyższą wartość procentową **71,9%,** a najniższa jego wartość w styczniu 2009 roku wynosiła **16,1%**.

I.4. Stan środowiska naturalnego

I.4.1. Ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

W układzie hydrograficznym obszar Miasta Nowego Sącza obejmuje zlewnię rzeki Dunajec i jej dopływów. Wody Dunajca są zarówno źródłem wody pitnej jak i odbiornikiem ścieków. Charakter zlewni sprawia, że głównymi źródłami zanieczyszczeń wód Dunajca są, odprowadzane sieciami kanalizacji lub w sposób niezorganizowany, ścieki bytowo-gospodarcze i komunalne, ścieki przemysłowe i spływy obszarowe. W 2009 roku z terenu miasta Nowego Sącza odprowadzono ogółem **10,41 mln m^3** ścieków, z czego **10,08 mln m^3** to ścieki komunalne, stanowiące **96,8 %** ogólnej ilości, **0,33 mln m^3** to ścieki przemysłowe, które stanowią **3,2 %**.

Wstępna klasyfikacja elementów jakości wód wykazała, że:

- **w żadnej jednolitej** części jakość wód nie osiągnęła bardzo dobrego stanu ekologicznego
- **dobry stan ekologiczny** osiągnęły wody **Dunajca w Świniarsku i Kurowie**
- **umiarkowany stan ekologiczny** stwierdzono na **Popradzie** w ujściowym odcinku
- **słaby stan ekologiczny** stwierdzono na potoku **Biczyczanka**.

Tabela I.4.1.1. Ocena przydatności wód powierzchniowych ujmowanych do celów pitnych w 2009 roku .

Nazwa JCWP / *Kod JCWP*	Rzeka	Punkt pomiarowo-kontrolny (p.p.k.)		Kategoria jakości wód	Kategoria wód wg wskaźników	
		Nazwa	km		Fizyko-chemicznych	Bakteriologicznych
Zlewnia Dunajec kod: 214						
Dunajec od Zbiornika Czorsztyn do Zbiornika Rożnów / *PLRW20001521439*	Dunajec*	Świniarsko	110,8	**A3**[§]	A2[**] – odczyn pH	A3 – liczba bakterii coli fekalnych

* badania wykonane w ramach Projektu Norweskiego PL 0302
Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Badania wykazały, że jakość wód Dunajca (ppk Świniarsko) odpowiadała wg wskaźników fizyko-chemicznych **Kategorii A2**, wg wskaźników bakteriologicznych **Kategorii A3.** O ogólnej klasyfikacji jakościowej wód **Kategorii A3** zadecydowały wskaźniki bakteriologiczne: liczba bakterii coli typu fekalnego. Nie stwierdzono obecności bakterii z rodzaju Salmonella. Oznacza to, że wody Dunajca ujmowane do celów pitnych wymagają wysokosprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego.

[§] ***Kategoria A3*** *– woda wymagająca wysokosprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, adsorpcji na węglu aktywnym, dezynfekcji (ozonowania, chlorowania końcowego)*
[**] ***Kategoria A2*** *– woda wymagająca typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania wstępnego, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, dezynfekcji (chlorowania końcowego)*

Odnosząc się do wymogów przeznaczenia jednolitych części wód według wykazów RZGW w żadnej JCW wody nie osiągnęły jakości zgodnej ze stawianymi jej wymogami.

Tabela I.4.1.2. Klasyfikacja jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w 2009r.

Opis punktu pomiarowego	miejscowość	Klasa jakości wód	Stan chemiczny
Studnia 21-1	Świniarsko/Chełmiec	III	dobry
Studnia 21-2	Świniarsko/Chełmiec	III	dobry
Studnia 22	Stary Sącz	III	dobry

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Wody w badanych studniach odpowiadały klasie III – wody zadowalającej jakości, pooznacza ich dobry stan chemiczny. W studni w Starym Sączu zasługują na uwagę podwyższone stężenia azotanów. Związki azotu nie przekraczają wprawdzie granicznej wartości **50 mg/l**, jednakże stężenie azotanów powyżej **40 mg/l** jest poważnym sygnałem o postępującym zanieczyszczeniu wód.

Porównanie wyników badań z wartościami dopuszczalnymi określonymi w rozporządzeniu pozwala stwierdzić, że badane wody w zakresie wskaźników fizykochemicznych, chemicznych i organoleptycznych spełniają wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

I.4.2. Ocena jakości powietrza atmosferycznego

Na terenie strefy miasto Nowy Sącz w 2009 roku wystąpiło **przekroczenie stężenia średniorocznego pyłu PM 10**. Przekroczenie stężeń 24 – godzinnych pyłu PM 10 wystąpiło **126 razy** przy dopuszczalnej ilości przekroczeń wynoszącej **35** w ciągu roku. W roku 2009 wystąpiło również przekroczenie docelowego średniorocznego poziomu benzo(□)pirenu. Obliczona średnia roczna wartość benzo(□□pirenu pomierzonego w Nowym Sączu wyniosła **12,2 [ng/m^3]** przy docelowej wartości na rok 2013 wynoszącej **1 [ng/m^3]**.

W 2009 roku z uwagi na przekroczenie dopuszczalnej częstości przekraczania poziomu dopuszczalnego 24 - godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 w roku kalendarzowym oraz przekroczenie dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w roku kalendarzowym i przekroczenie poziomu docelowego benzo(α)pirenu w roku kalendarzowym strefa miasto Nowy Sącz, pod kątem ochrony zdrowia ludzi została zakwalifikowana do **klasy C**.[††]

[††]**Klasa A -** nie przekraczający wartości dopuszczalnej**; Klasa B -** powyżej wartości dopuszczalnej lecz nie przekraczający wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji, wymagane działania - określenie obszarów przekroczeń wartości dopuszczalnych; **Klasa C** - powyżej wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji i poziomów docelowych; wymagane działania: określenie obszarów przekroczeń wartości dopuszczalnych oraz wartości dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji i opracowanie programu ochrony powietrza POP.

Tabela. I.4.2. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń											**Klasa wynikowa**
		SO_2	NO_2	CO	C_6H_6	PM10	Pb (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	Benzo(a)pir en (PM10)	Ozon	
Miasto Nowy Sącz	PL.12.02. m.01	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A	**C**

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Strefa małopolska, do której należy teren miasta Nowego Sącza zakwalifikowana została do klasy **3b** w zakresie stężeń pyłu PM 2,5 czyli zawartości zanieczyszczeń pyłowych o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 µm. Maksymalne roczne stężenie pyłu PM2,5 określone na podstawie wyników badań prowadzonych na automatycznej stacji monitoringu powietrza w Nowym Sączu wyniosło **53 µg/m^3** przy wartości dopuszczalnej i wynoszącej **25 µg/m^3.**

I.4.3. Ocena stanu klimatu akustycznego

Badania hałasu komunikacyjnego przeprowadzone w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie miasta Nowy Sącz wykazały **przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu drogowego.** Przekroczenia dotyczyły zarówno wskaźników krótkookresowych (L_{AeqD}, L_{AeqN}) wyznaczonych dla pory dnia i nocy, jak i wskaźników długookresowych (L_{DWN}, L_N) wyznaczanych w celu określenia klimatu akustycznego. Średnia wartość równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia tj. godz. 6.00-22.00 wyniosła **68,1 dB** co stanowi 114% wartości dopuszczalnej 60 dB, natomiast dla pory nocy tj. godz. 22.00-6.00 **58,2 dB c**o stanowi 117% wartości dopuszczalnej 50 dB.

Wykres I.4.3. Rozkład wartości równoważnego poziomu dźwięku zlokalizowany w Nowym Sączu, ul. Jagiellońska

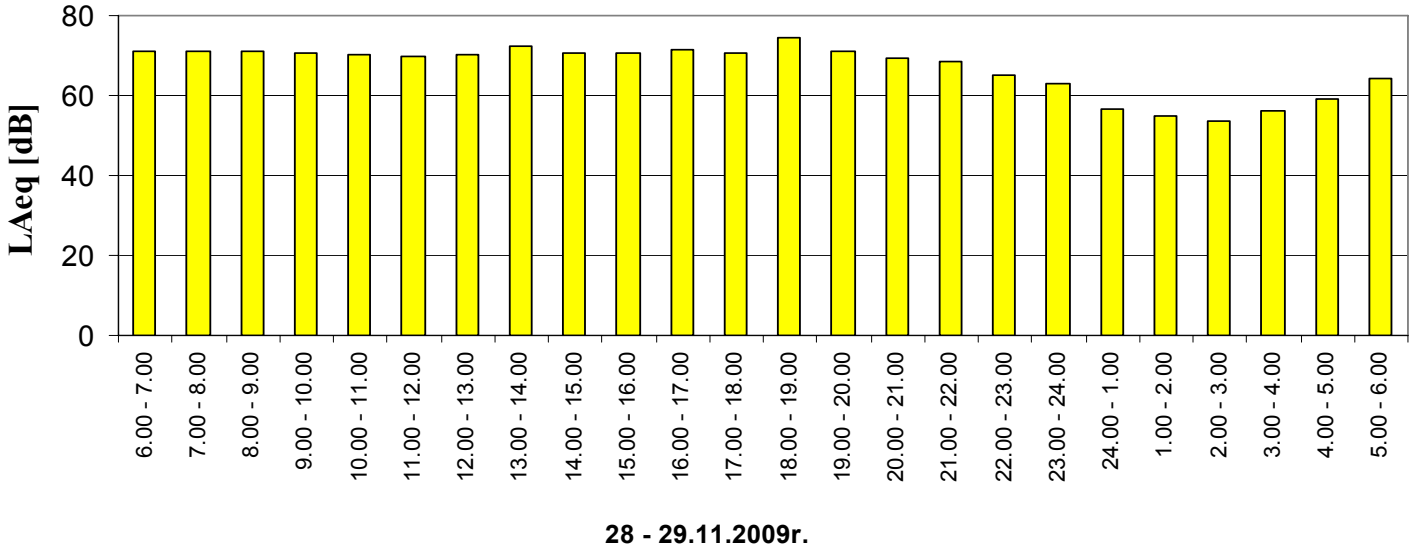

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Zarówno w przypadku równoważnych poziomów dźwięku: L_{AeqD} i L_{AeqN}, jak i długookresowych wskaźników L_{DWN} i L_N przekroczenie dopuszczalnych poziomów dźwięku mieści się w przedziale pomiędzy 5 dB a 10 dB. Uzyskane wyniki wskazują na to, że obszary położone w strefach oddziaływania badanych odcinków dróg można traktować jako zagrożone, natomiast przekroczenia nie osiągają wartości alarmowej (przyjętej jako przekroczenie powyżej 10 dB).

I.4.4. Ocena poziomów pól elektromagnetycznych

Badania poziomów pól elektromagnetycznych przeprowadzone na terenie miasta Nowego Sącza w roku 2009 wykazały, że w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie Nowego Sącza wartość składowej elektrycznej Ep pól elektromagnetycznych kształtuje się **znacznie poniżej wartości dopuszczalnej** określonej Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów załącznik nr 1. Wartość najwyższa w 2009r., odnotowana w punkcie zlokalizowanym przy ul. Kolejowej stanowi **5%** wartości dopuszczalnej Ep.

II. OBSZARY I CELE OPERACYJNE

OBSZAR ROZWOJU GOSPODARCZEGO		
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I INWESTYCJE	CEL OPERACYJNY I-1	Tworzenie mechanizmów wsparcia i warunków do rozwoju przedsiębiorczości i pozyskiwania inwestycji tworzących nowe miejsca pracy.
INFRASTRUKTURA NOWYCH TECHNOLOGII	CEL OPERACYJNY I-2	Wspieranie współpracy nauki z gospodarką w zakresie badań, innowacji i rozwoju nowych technologii.
INFRASTRUKTURA SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO	CEL OPERACYJNY I-3	Tworzenie warunków do korzystania z zastosowań teleinformatyki, multimediów i Internetu, co zagwarantuje udział mieszkańców w procesie integracji z globalnym społeczeństwem informacyjnym.
GOSPODARKA PRZESTRZENNA	CEL OPERACYJNY I-4	Racjonalne kształtowanie przestrzeni Miasta w celu stworzenia warunków dla rozwoju gospodarczego, zapewnienia wysokich standardów życia - z uwzględnieniem ochrony wartości kulturowych i walorów przyrodniczych.
GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI	CEL OPERACYJNY I-5	Wspomaganie rozwoju Miasta poprzez zintegrowane zarządzanie miejskimi zasobami nieruchomości gruntowych i lokali użytkowych.
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	CEL OPERACYJNY I-6	Poprawa stanu infrastruktury technicznej i jakości usług komunalnych.
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	CEL OPERACYJNY I-6.1	Rozwijanie systemu poboru i dostarczania wody, oraz odbioru i oczyszczania ścieków.
Infrastruktura energetyczna	CEL OPERACYJNY I-6.2	Tworzenie warunków do rozwijania systemów zaopatrzenia w energię cieplną, gazową i elektryczną na terenie całego Miasta.
Infrastruktura teleinformatyczna	CEL OPERACYJNY I-6.3	Podnoszenie konkurencyjności Miasta i jego szans rozwojowych z wykorzystaniem teleinformatyki.
Infrastruktura drogowa	CEL OPERACYJNY I-6.4	Poprawa dostępności komunikacyjnej Miasta i połączeń międzyosiedlowych.

Infrastruktura transportowa	CEL OPERACYJNY I-6.5	Zwiększenie roli transportu zbiorowego w obsłudze mieszkańców.
Infrastruktura mieszkaniowa	CEL OPERACYJNY I-6.6	Tworzenie warunków do poprawy stanu istniejących zasobów mieszkaniowych i dla rozwoju nowego budownictwa mieszkaniowego, w tym społecznego – czynszowego, a także komunalnego i socjalnego.
INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA	CEL OPERACYJNY I-7	Zapewnienie i rozwój infrastruktury ochrony środowiska.
OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO		
INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	CEL OPERACYJNY II-1.1	Poszerzenie zakresu i dostępności kształcenia wysokiej jakości dla wszystkich grup wiekowych - dzieci, młodzieży i dorosłych na bazie dostosowanej do potrzeb edukacyjnych infrastruktury i zaplecza dydaktycznego.
	CEL OPERACYJNY II-1.2	Dostosowywanie oferty edukacyjnej do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy, w tym doskonalenie zawodowe nauczycieli i współpraca z uczelniami wyższymi.
INFRASTRUKTURA KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	CEL OPERACYJNY II-2	Tworzenie warunków dla rozwoju instytucji kultury, oferty kulturalnej, innowacji w działalności kulturalnej, upowszechniania dostępu do kultury i edukacji kulturalnej, a także - ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym poprzez rewitalizację zespołów zabytkowych.
INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA	CEL OPERACYJNY II-3	Wspieranie działań na rzecz zwiększenia atrakcyjności turystycznej Miasta.
INFRASTRUKTURA SPORTU I REKREACJI	CEL OPERACYJNY II-4	Tworzenie warunków dla rozwoju sportu, kultury fizycznej i rekreacji.
INFRASTRUKTURA PROFILAKTYKI I OCHRONA ZDROWIA	CEL OPERACYJNY II-5	Zapewnienie mieszkańcom, w tym osobom starszym i niepełnosprawnym - właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego poprzez rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia.

INFRASTRUKTURA SOCJALNA	CEL OPERACYJNY II-6.1	Pomoc społeczna: Zmniejszanie obszaru wykluczenia społecznego poprzez pomoc w łagodzeniu problemow życiowych osób i rodzin będących w trudnej sytuacji ekonomicznej i społecznej.
	CEL OPERACYJNY II-6.2	Przeciwdziałanie bezrobociu: Aktywizacja społeczno – zawodowa osób pozostających bez pracy.
OBSZAR ROZWOJU INSTYTUCJONALNEGO		
INFRASTRUKTURA SAMORZĄDOWA	CEL OPERACYJNY III-1	Poprawa jakości funkcjonowania administracji samorządowej.
INFRASTRUKTURA OBYWATELSKA	CEL OPERACYJNY III-2	Budowanie zintegrowanej i obywatelsko świadomej wspólnoty lokalnej.
INFRASTRUKTURA BEZPIECZEŃSTWA	CEL OPERACYJNY III-3	Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i porządku publicznego w Mieście.
WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA, PONADLOKALNA I MIĘDZYNARODOWA	CEL OPERACYJNY III-4	Rozwijanie współpracy z samorządami Sądecczyzny i Małopolski, w kraju i za granicą.
PROMOCJA MIASTA	CEL OPERACYJNY III-5	Zapewnienie systemowego podejścia do działań z zakresu promocji i budowy marki Nowego Sącza.

III. PROGRAMY SEKTOROWE OBOWIĄZUJĄCE W 2009 R.
Uchwała Nr XLVIII/585/2005 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 28 czerwca 2005r. w sprawie: uchwalenia "Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Nowego Sącza".
Uchwała Nr XLVIII/597/2005 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 12 lipca 2005r. w sprawie: uchwalenia "Programu ochrony środowiska i Planu gospodarki odpadami dla miasta Nowego Sącza na lata 2005-2012".
Uchwała Nr LXIX/844/2006 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 29 sierpnia 2006r. w sprawie: zatwierdzenia "Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na Lata 2007 - 2013 w Mieście Nowy Sącz".
Uchwała Nr XIX/254/2007 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 17 grudnia 2007 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowego Sącza na lata 2008 -2010.
Uchwała Nr XXI/261/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 15 stycznia 2008 r.w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Spółki "Sądeckie Wodociągi" na lata 2008-2012.
Uchwała Nr XXII/283/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2008-2012.
Zarządzenie Nr 81 /2008 Prezydenta Miasta Nowego Sącza z dnia 18 marca 2008 r. w sprawie: ustanowienia i wdrożenia w Urzędzie Miasta Nowego Sącza Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2001.
Uchwała Nr XXXII/418/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 października 2008 r. w sprawie programu współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2009.
Uchwała Nr XXXVI/427/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 listopada 2008r. w sprawie uchwalenia strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Nowego Sącza na lata 2008 -2015.
Uchwała Nr XXXVIII/444/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie Wieloletniego Programu Inwestycyjnego na lata 2009 - 2013 z późn. zm.
Uchwała Nr XXXVIII/447/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie: Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Nowego Sącza na rok 2009.
Uchwała Nr XL/461/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 13 stycznia 2009 r. w sprawie "Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszaru Starego Miasta w Nowym Sączu na lata 2008 - 2013".
Uchwała Nr XLVI/501/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 kwietnia 2009 r. w sprawie: Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Miasta Nowego Sącza na lata 2009 – 2013.
Uchwała Nr XLVI/502/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 21 kwietnia 2009 r. w sprawie: utworzenia "Gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2009 - 2015 dla Miasta Nowego Sącza".
Uchwała Nr L/542/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 14 lipca 2009 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Nowy Sącz.

IV. PROJEKTY DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W OBSZARACH CELÓW STRATEGII[‡‡]

Urząd Miasta Nowego Sącza opracował i złożył w 2009 r. **20** wniosków o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej na ogólną kwotę **93 348 242,34 PLN**. Z tego, umowy o dofinansowanie projektu udało się podpisać w stosunku do **13**. projektów na łączną kwotę dofinansowania dla tych projektów w wysokości **41 261 745,6 PLN**.

Wykaz projektów, które uzyskały zgodę na dofinansowanie ze środków UE					
	Data złożenia wniosku aplikacyjnego	**Data podpisania umowy o dofinanso wanie**	**Nazwa projektu**	**Wartość dofinansowania (w zł)**	**Wartość projektu (w zł)**
Cel strategiczny I – obszar rozwoju gospodarczego CEL OPERACYJNY I-6 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA CEL OPERACYJNY I-6.4 INFRASTRUKTURA DROGOWA.	11.12.08	31.12.08	„Przebudowa mostu nad rzeką Kamienicą w ujęciu drogi krajowej nr 75 (ul. Tarnowskiej DK-75) w miejscowości Nowy Sącz"	4 541 737,50 zł	6 298 968,96 zł
Cel strategiczny II – obszar rozwoju społecznego CEL OPERACYJNY II-2 INFRASTRUKTURA KULTURY I OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO CEL OPERACYJNY II-3 INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA	06.08.08	04.03.09	„Przebudowa, modernizacja i rozwój infrastruktury Miejskiego Ośrodka Kultury – Samorządowej Instytucji Kultury"	4 140 633,00 zł	5 573 615,00 zł
Cel strategiczny I – obszar rozwoju gospodarczego CEL OPERACYJNY I-6 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA CEL OPERACYJNY I-6.4 INFRASTUKTURA DROGOWA	24.03.09	10.06.09	„Przebudowa nawierzchni ulic i chodników Starego Miasta w Nowym Sączu"	5 447 957,00 zł	8 684 538,52 zł
Cel strategiczny I – obszar rozwoju gospodarczego CEL OPERACYJNY I-4 GOSPODARKA PRZESTRZENNA CEL OPERACYJNY I-6 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA *Cel strategiczny II – obszar rozwoju społecznego*	20.10.08	20.10.09	„Rewaloryzacja zabytkowego układu przestrzennego nowosądeckiej Starówki- ulic Jagiellońska – Szwedzka	1 347 493,24 zł	2 129 954,56 zł

[‡‡] *Źródło: Wydział Rozwoju Miasta - Referat Programowania i Wdrażania Projektów Urzędu Miasta*

CEL OPERACYJNY II-2 INFRASTRUKTURA KULTURY I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO CEL OPERACYJNY II-3 INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA			– Wałowa"		
Cel strategiczny II – obszar rozwoju społecznego CEL OPERACYJNY II-1.1 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO CEL OPERACYJNY II-1.2 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	13.11.09	15.12.09	,,Profesjonalista na rynku gastronomicznym"	1 515 725,95 zł	1 783 207 zł
Cel strategiczny II – obszar rozwoju społecznego CEL OPERACYJNY II-1.1 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO CEL OPERACYJNY II-1.2 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	23.06.09	7.12.09	„Kierunek na przyszłość- lepsza jakość kształcenia uczniów sądeckich szkół zawodowych z branży budowlanej"	643 793,17 zł	757 403,74 zł
Cel strategiczny II – obszar rozwoju społecznego CEL OPERACYJNY II-1.1 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO CEL OPERACYJNY II-1.2 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	24.11.09	15.12.09	„Informatyk- zawód przyszłości"	1 334 024,85 zł	1 569 441,00 zł
Cel strategiczny I – obszar rozwoju gospodarczego CEL OPERACYJNY I-4 GOSPODARKA PRZESTRZENNA CEL OPERACYJNY I-5 GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI *Cel strategiczny II – obszar rozwoju społecznego* CEL OPERACYJNY II-1.1 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO CEL OPERACYJNY II-2 INFRASTRUKTURA KULTURY I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO CEL OPERACYJNY II-3 INFRASTRUKTURA	15.07.09	29.12.09	,,Przebudowa i modernizacja historycznych placówek oświatowych na Starym Mieście w Nowym Sączu jako spójna oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży"	8 943 359,40 zł	13 222 834,20 zł

TURYSTYCZNA CEL OPERACYJNY II-4 INFRASTRUKTURA SPORTU I REKREACJI					
Cel strategiczny II – obszar rozwoju społecznego CEL OPERACYJNY II-6 INFRASTRUKTURA SOCJALNA CEL OPERACYJNY II-6.1 POMOC SPOŁECZNA	20.07.09	29.04.10	„Rozwiń skrzydła po sądecku" Realizacja w Zespole PSS ul. Jagiellońska 14	769 933 zł	769 933 zł
Cel strategiczny II – obszar rozwoju społecznego CEL OPERACYJNY II-1.1 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO CEL OPERACYJNY II-1.2 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	27.08.09	23.09.09	,,Aktywna edukacja szansą na rozwój szkolnictwa zawodowego" Miasto Nowy Sącz jest partnerem	2 110 996,25 zł	2 483 525,00 zł
Cel strategiczny II – obszar rozwoju społecznego CEL OPERACYJNY II-1.1 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	05.03.09	25.06.10	,,Szkoła –środowisko - energia- Termomodernizacja. Obiekty użyteczności publicznej"	4 827 627,62 zł	11 854 713,65 zł
Cel strategiczny II – obszar rozwoju społecznego CEL OPERACYJNY II-1.1 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO CEL OPERACYJNY II-1.2 INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	05.08.2009	Aneks nr 1 z 04.05.2009 do umowy z dnia 05.08.2009	,,Stypendia dla najzdolniejszych"	206 000,00 zł	206 000,00 zł
Cel strategiczny I – obszar rozwoju gospodarczego CEL OPERACYJNY I-6 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA CEL OPERACYJNY I-6.4 INFRASTUKTURA DROGOWA	2009	10.06.2009	,,Przebudowa nawierzchni ulic i chodników Starówki Miasta Nowego Sącza" projekt złożony wspólnie z MZD	5 432 464,62 zł	8 684 538,52 zł
			SUMA	**41 261 745,6 zł**	**64 018 673,15zł**

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta - Referat Programowania i Wdrażania Projektów Urzędu Miasta

V. MONITORING REALIZACJI CELÓW I ZADAŃ OPERACYJNYCH W UKŁADZIE OPISOWYM I WSKAŹNIKOWYM.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I INWESTYCJE	**CEL OPERACYJNY I-1**	**Tworzenie mechanizmów wsparcia i warunków do rozwoju przedsiębiorczości i pozyskiwania inwestycji tworzących nowe miejsca pracy.**

I–1.1. Usprawnienie obsługi administracyjnej przedsiębiorców poprzez:[§§]

- wyodrębnienie w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta komórki realizującej zadania w zakresie wspierania rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, ewidencji działalności gospodarczej, pomocy publicznej oraz obsługi inwestorów gospodarczych. Komórka o nazwie Wydział ds. Przedsiębiorczości (WPR) powstała z dwóch pierwotnie funkcjonujących referatów: Referatu Ewidencji Działalności Gospodarczej oraz Referatu Pomocy Publicznej. Prezydent Miasta Nowego Sącza w 2009 roku poprzez wydział sprawował nadzór nad działalnością Nowosądeckiego Inkubatora Przedsiębiorczości.
- opracowanie oraz prowadzenie wyszukiwarki pn. „Baza Przedsiębiorców" udostępnionej na internetowym serwisie miasta Nowego Sącza. Baza przedsiębiorców stanowi zbiór informacji o osobach fizycznych wpisanych do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Miasto Nowy Sącz. Każda osoba korzystając z wyszukiwarki może uzyskać informację o poszukiwanym przedsiębiorcy, bez konieczności kontaktu z pracownikiem UMNS. Baza przedsiębiorców aktualizowana jest w każdy poniedziałek do godz. 14:00 według stanu na dzień poprzedni.
- rozszerzenie zakresu usług Wydziału ds. Przedsiębiorczości o kompleksową pomoc przedsiębiorcom w wypełnianiu i składaniu dokumentów związanych ze zgłoszeniem działalności gospodarczej oraz prowadzeniem działalności gospodarczej w ramach tzw. jednego okienka. W celu uproszczenia procedur Prezydent Miasta Nowego Sącza zawarł w lipcu 2009 roku porozumienie o współpracy z Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w Nowym Sączu. Na mocy porozumienia osoby fizyczne zgłaszające podjęcie działalności gospodarczej w Urzędzie Miasta mogą za pośrednictwem tego urzędu dopełnić innych formalności, dla których właściwym jest Naczelnik Urzędu Skarbowego w Nowym Sączu. Natomiast w listopadzie 2009 roku zostało zawarte przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza porozumienie o współpracy z Dyrektorem Urzędu Statystycznego w Krakowie. Na mocy porozumienia osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej, której siedziba jest na terenie Nowego Sącza, mają możliwość wystąpić za pośrednictwem Urzędu Miasta do Urzędu Statystycznego w Krakowie O/Limanowa o nadanie numeru REGON dla spółki, dokonanie zmiany w posiadanym wpisie lub o skreślenie spółki z rejestru REGON.
- prowadzenie elektronicznego systemu obsługi administracyjnej przedsiębiorcy zakładającego lub prowadzącego działalność gospodarczą poprzez Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej (ePUAP). Przedsiębiorca ma możliwość złożenia zintegrowanego wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej w formie elektronicznej. Jeżeli wniosek zostanie podpisany podpisem elektronicznym, w momencie wpływu na skrzynkę zostaje mu nadany bieg formalny zgodnie z przepisami o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Z tej formy złożenia wniosku skorzystało **4** przedsiębiorców w 2009 roku.
- stały wzrost jakości obsługi przedsiębiorców oparty na podnoszeniu kwalifikacji pracowników WPR. W 2009 roku pracownicy WPR uczestniczyli w szkoleniach z tematyki związanej z ewidencją działalności gospodarczej oraz pomocy publicznej. Dwóch pracowników kształciło się na uczelniach wyższych.
- Zmniejszenie liczby bezpośrednich kontaktów osób zainteresowanych uzyskaniem informacji o poszukiwanym przedsiębiorcy, z pracownikami WPR.

[§§] *Źródło: Wydział ds. Przedsiębiorczości*

I–1.2. System wsparcia dla osób rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej poprzez:[***]

- redagowanie, publikacja oraz umieszczenie na internetowym serwisie Nowego Sącza poradnika dla osób rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej pn. „MOJA FIRMA w Nowym Sączu". W poradniku omówione zostały niezbędne formalności, wymagane przepisami prawa, jakich należy dokonać, aby prowadzić działalność w formie indywidualnej i spółce cywilnej. Wskazano również informacje o miejscach w Nowym Sączu, gdzie przyszły przedsiębiorca może uzyskać pomoc doradczą i finansową na założenie oraz rozwój firmy. Poradnik powstał we współpracy z Urzędem Skarbowym w Nowym Sączu oraz Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Nowym Sączu. Do chwili obecnej zrealizowano dwa wydania poradnika: pierwsze wydanie w listopadzie 2008 roku, drugie w październiku 2009 roku (nakład każdego wydania 4 000 szt., egzemplarze bezpłatne). Poradniki były dostępne na terenie Nowego Sącza w placówkach urzędu skarbowego, ZUS, UMNS, Nowosądeckiego Inkubatora Przedsiębiorczości oraz organizacji gospodarczych wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości.
- opracowanie internetowego serwisu informacyjnego dla przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą. Serwis dostępny jest na internetowym serwisie Nowego Sącza (zakładka: GOSPODARKA). Znajdują się w nim informacje związane z działalnością gospodarczą m.in. : jak założyć firmę, gdzie można uzyskać wsparcie finansowe na założenie oraz rozwój firmy, wykaz podmiotów wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości (aktualne dane adresowe, opis prowadzonej działalności), wykaz punktów konsultacyjnych na terenie Nowego Sącza, gdzie przedsiębiorca może uzyskać bezpłatną informację na temat możliwości uzyskania dofinansowania ze środków unijnych na założenie oraz rozwój firmy. Serwis w ciągłej rozbudowie.
- promocja instrumentów rynku pracy stosowanych przez Sądecki Urząd Pracy oraz instrumentów wsparcia Nowosądeckiego Inkubatora Przedsiębiorczości, Małopolskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych oraz innych podmiotów działających na rzecz wspierania lokalnej przedsiębiorczości. Promocja odbywa się poprzez publikacje na internetowym serwisie Nowego Sącza (zakładka: GOSPODARKA, katalog PRZEDSIĘBIORCZOSĆ – WSPARCIE FINANSOWE), w poradniku pn. „MOJA FIRMA w Nowym Sączu" oraz rozpowszechnianie informacji na szkoleniach organizowanych przez UMNS dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą (w 2009 roku przeprowadzono 3 szkolenia).
- kontynuacja zwolnienia od opłaty za zgłoszenie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Na terenie Nowego Sącza wprowadzono zwolnienie od opłaty dla osób bezrobotnych, osób niepełnosprawnych oraz osób nieposiadających statusu bezrobotnego do 25 roku życia lub do 27 roku życia od ukończenia szkoły wyższej. W okresie od grudnia 2006 roku do 30 marca 2009 roku ze zwolnienia od opłaty skorzystało **856** przedsiębiorców.
- nawiązanie współpracy z Narodowym Bankiem Polskim O/Kraków w zakresie rozpowszechnienia w szkołach ponadgimnazjalnych z terenu Nowego Sącza materiałów dotyczących edukacji ekonomicznej. W wyniku nawiązanej współpracy przekazano do młodzieży i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych materiały obejmujące kursy multimedialne, broszury informacyjne oraz plakaty promujące przedsiębiorczość i edukację ekonomiczną (łącznie 12 000 szt. materiałów).

I–1.3. System wsparcia dla osób prowadzących działalność gospodarczą poprzez:[†††]

- utrzymanie stawek podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych w 2009 roku na poziomie stawek obowiązujących w 2008 roku
- wprowadzenie zwolnienia od opłaty za zgłoszenie o dokonanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej w zakresie przeklasyfikowania PKD 2004 na PKD 2007. Ze zwolnienia od opłaty skorzystało **118** przedsiębiorców. Nowy Sącz był jedyną gminą w Polsce, która wprowadziła zwolnienie od ww. opłaty.

[***] *Źródło: Wydział ds. Przedsiębiorczości*
[†††] *Źródło: Wydział ds. Przedsiębiorczości*

- opracowanie internetowego serwisu informacyjnego dla przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą. Serwis dostępny jest na internetowym serwisie Nowego Sącza (zakładka: GOSPODARKA). Znajdują się w nim informacje związane z działalnością gospodarczą m.in. : jak założyć firmę, gdzie można uzyskać wsparcie finansowe na założenie oraz rozwój firmy, wykaz podmiotów wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości (aktualne dane adresowe, opis prowadzonej działalności), wykaz punktów konsultacyjnych na terenie Nowego Sącza, gdzie przedsiębiorca może uzyskać bezpłatną informację na temat możliwości uzyskania dofinansowania ze środków unijnych na założenie oraz rozwój firmy. Serwis w ciągłej rozbudowie.
- promocja instrumentów rynku pracy stosowanych przez Sądecki Urząd Pracy oraz instrumentów wsparcia Nowosądeckiego Inkubatora Przedsiębiorczości i podmiotów - operatorów, którzy rekrutują uczestników do przyznania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienie PO KL . Promocja odbywa się poprzez publikacje na internetowym serwisie Nowego Sącza (zakładka: GOSPODARKA, katalog PRZEDSIĘBIORCZOSĆ – WSPARCIE FINANSOWE), w poradniku pn. „MOJA FIRMA w Nowym Sączu" oraz rozpowszechnianie informacji na szkoleniach organizowanych przez Urząd Miasta dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą (w 2009 roku przeprowadzono **3** szkolenia).
- realizacja programów pomocowych wprowadzających zwolnienia od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje na terenie Nowego Sącza W 2009 roku prawo do zwolnienia od podatku od nieruchomości nabyło **3** przedsiębiorców.

I–1.4. Pozyskiwanie inwestycji tworzących nowe miejsca pracy (zachęty inwestycyjne) poprzez:[‡‡‡]

- realizację programów pomocowych wprowadzających zwolnienia od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje na terenie Nowego Sącza. W 2009 roku prawo do zwolnienia od podatku od nieruchomości nabyło **3** przedsiębiorców.
- prowadzenie spraw związanych z Podstrefą Nowy Sącz Krakowskiego Parku Technologicznego. Statusem specjalnej strefy ekonomicznej objęto tereny niezagospodarowane, o łącznej powierzchni **12,0368 ha**. Na obszarze Podstrefy Nowy Sącz działalność gospodarczą prowadzi jeden podmiot, tj. Fabryka Okien „DAKO" Sp. z o. o. z siedzibą w Biczycach Dolnych, Gmina Chełmiec. Podmiot ten zajmuje w strefie teren o powierzchni **5,5879 ha**.
- redagowanie rocznych raportów o stanie gospodarczym Nowego Sącza. Do Urzędu Miasta wpływają zapytania z zakresu stanu gospodarki Nowego Sącza od podmiotów zainteresowanych zlokalizowaniem inwestycji na terenie miasta lub okolic. Raporty te stanowią doskonały materiał do analizy porównawczej rozwoju regionu na przestrzeni danego okresu. W 2009 roku opracowano raport za 2008 rok. Raporty dostępne są w formie elektronicznej na internetowym serwisie Nowego Sącza (zakładka GOSPODARKA).

I–1.5. Udział w pracach Komisji Wspólnej Samorządu Terytorialnego i Samorządów Gospodarczych dla Powiatu Nowosądeckiego i Miasta Nowego Sącza.[§§§]

Komisja jest ciałem opiniodawczo – doradczym samorządu terytorialnego w zakresie prowadzenia polityki rozwoju gospodarczego Sądecczyzny. Składa się z 12 przedstawicieli, w tym 6 ze strony samorządu terytorialnego i 6 ze strony samorządów gospodarczych. Ze strony samorządu terytorialnego w pracach Komisji uczestniczą przedstawiciele Powiatu Nowosądeckiego oraz Miasta Nowego Sącza, natomiast ze strony samorządów gospodarczych – organizacje przedsiębiorców z terenu Powiatu Nowosądeckiego oraz miasta Nowego Sącza (tj.: przedstawiciele Sądeckiej Izby Gospodarczej, Kongregacji Kupieckiej Zrzeszenia Handlu i Usług, Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości, Nowosądeckiej Izby Turystycznej oraz Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości).

Komisja była w 2009 r. forum dla wypracowywania stanowisk i opinii oraz wymiany informacji w sprawach związanych z szeroko pojętym rozwojem gospodarczym Sądecczyzny.

[‡‡‡] *Źródło: Wydział ds. Przedsiębiorczości*
[§§§] *Źródło: Wydział ds. Przedsiębiorczości*

I–1.6. Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości mikro, małych i średnich przedsiębiorstw poprzez pomoc i likwidowanie barier w trakcie tworzenia i funkcjonowania firm na lokalnym rynku.[****]

- działania podejmowane w tym kierunku przez Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości (NIP) to wynajem pomieszczeń biurowych i magazynowo – produkcyjnych po preferencyjnych cenach czynszu, w których dodatkowo zawarte są koszty zużycia wody i odprowadzenia ścieków, koszty energii cieplnej dla ogrzewania lokali w okresie zimowym, koszty energii elektrycznej, dostępu do internetu, koszty wywozu nieczystości stałych
- firmy inkubowane mogły nieodpłatnie korzystać z profesjonalnej pomocy finansowo – księgowej i poradnictwa w zakresie rozwoju swojej działalności oraz z promocji na stronie internetowej NIP
- NIP świadczył dla klientów z zewnątrz usługi polegające na organizowaniu szkoleń dotyczących prowadzenia własnej działalności gospodarczej, doradztwie, informowaniu na temat możliwości pozyskania środków finansowych na rozpoczęcie i rozwój własnego biznesu.

I–1.7. Poręczenia kredytowe

Tabela I – 1.1.7. Struktura procentowa udzielonych w 2009 roku poręczeń wg podmiotów udzielających kredyty /poręczenia

Lp	Wyszczególnienie	Ilość	%	Kwota (w zł)
0	1	2	3	4
1	**Banki**	**3**	**59,88**	**385.000,00**
-	Łącki Bank Spółdzielczy	1	36,36	140.000,00
-	Bank Gospodarki Żywnościowe	1	27,28	105.000,00
-	Bank Spółdzielczy w Mszanie Dolnej	1	36,36	140.000,00
2	**Instytucje finansujące**	**5**	**40,12**	**258.000,00**
-	Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa – Fundusz Pożyczkowy	4	90,70	34.000,00
-	Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	1	9,30	24.000,00
	R A Z E M	**8**	**100,00**	**643.000,00**

Źródło: Małopolski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Nowym Sączu

I–1.7. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na wspieranie przedsiębiorczości i doradztwo.[††††]

1/ Projekt pn. „Firma – mój osobisty sukces"

Projekt finansowany z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Kwota środków na realizację projektu w 2009 r.: **731 317,49 PLN.**

W 2009 r. przeprowadzono diagnozę potrzeb **30** uczestników projektu, przeprowadzono szkolenia z zakresu przedsiębiorczości oraz doradztwo z biznes planów.

[****] *Źródło: Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości*
[††††] *Źródło: Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego w Nowym Sączu*

28 uczestników złożyło wnioski o przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości. W efekcie **12** mikroprzedsiębiorców otrzymało dotacje w wysokości **40 000 zł/ os.** oraz podstawowe wsparcie pomostowe **4 800 zł/ os. 6** osób otrzymało przedłużone wsparcie pomostowe w kwocie **4 800 zł/ os**.

W 2009 r. prowadzone było również doradztwo w zakresie prawidłowego wykorzystania przyznanych środków i prowadzenia działalności gospodarczej przez 5 miesięcy.

2/ Projekt pn. „Małopolski Biznesmen".

Projekt finansowany z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Kwota środków na realizację projektu w 2009 r.: **51 044,71 PLN** – wyłącznie SARR SA; **151 411,27 PLN** – wszystkie subregiony (w tym SARR SA). Realizacja projektu rozpoczęła się 01 października 2009 r. W październiku 2009 r. odbyła się akcja promocyjna projektu (ogłoszenie o realizacji projektu w prasie, dystrybucja plakatów i ulotek na terenie Województwa Małopolskiego).

W listopadzie/ grudniu odbyła się rekrutacja uczestników do projektu w 6 subregionach: Nowy Sącz, Kraków, Myślenice, Chrzanów, Sucha Beskidzka, Tarnów. W każdym z nich zrekrutowano po **10** osób, łącznie **60**. W grudniu 2009 odbyła się diagnoza potrzeb uczestników projektu.

3/ Doradztwo dla małych i średnich przedsiębiorstw.

W 2009 r. z doradztwa i informacji na temat dostępnych funduszy strukturalnych oraz informacji o szkoleniach i seminariach odbywających się w kraju, przeznaczonych dla przedsiębiorców z różnych branż skorzystało **ok. 160** osób.

INFRASTRUKTURA NOWYCH TECHNOLOGII	**CEL OPERACYJNY I-2**	Wspieranie współpracy nauki z gospodarką w zakresie badań, innowacji i rozwoju nowych technologii.

Samorząd Nowego Sącza począwszy od 2006 r. wspiera działania Wyższej Szkoły Biznesu - NLU i powiązanej z nią Spółki z o.o. Miasteczko Multimedialne dotyczące realizacji projektu pn. „Park Technologiczny – Miasteczko Multimedialne". Miasteczko Multimedialne to koncepcja ponadregionalnego ośrodka badań i rozwoju w zakresie nowych technologii, ze szczególnym uwzględnieniem branży IT, telekomunikacji, grafiki i animacji komputerowej, technologii mobilnych oraz multimediów. Miasteczko ma być centrum łączącym w sieci wzajemnych powiązań i wymiany informacji najnowsze zdobycze technologii oraz Internet, telewizję i telekomunikację. Park Technologiczny, będący podstawą projektu wpisuje się w koncepcję przekształcenia Nowego Sącza w "Miasto Wiedzy", które według założeń projektu ma stać się jednym z dziesięciu najbardziej innowacyjnych ośrodków na świecie w dziedzinie multimediów. Całkowita wartość projektu to ok. **140 mln PLN**. W 2010 r. Miasteczko Multimedialne sp. z o.o. podpisało umowę z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości na dofinansowanie budowy infrastruktury Parku Technologicznego Miasteczko Multimedialne w wysokości blisko **95 mln PLN**. Inwestycja ma być zakończona w 2012 r.

Projekt został wpisany na listę projektów indykatywnych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 5.3. W związku z realizacją projektu powstał między innymi Klaster Multimediów i Systemów Informacyjnych zrzeszający ponad **60** prorozwojowych, proinnowacyjnych i wysoko wyspecjalizowanych małych i średnich przedsiębiorstw działających w branży nowoczesnych technologii i nowych mediów z całej Polski. Utworzona została też Sądecka Sieć Innowacji i Transferu Wiedzy realizująca prace badawczo-rozwojowe przy współpracy ponad **20** firm. W ramach Parku rozpoczął działalność Inkubator Przedsiębiorczości Media 3.0, który w przeciągu dwóch lat zainwestuje ok. **12 mln PLN** w rozwój innowacyjnych startup-ów z obszaru IT i multimediów.

W 2009 r. został rozstrzygnięty konkurs na opracowanie koncepcji architektonicznej Parku Technologicznego Miasteczko Multimedialne. Dodatkowo nawiązana została współpraca z ośrodkami innowacji z Wielkiej Brytanii, Szwecji, Finlandii, Niemiec, Grecji, Stanów Zjednoczonych oraz Kanady.[‡‡‡‡]

Wsparcie Miasta dla realizacji projektu zostało zapoczątkowane Uchwałą Rady Miasta …… W jej następstwie Prezydent Miasta udzielił Podatnikowi pomocy publicznej de minimis w formie umorzenia zaległości podatkowych (podatek od nieruchomości i podatek rolny) narastająco na łączną kwotę **31 942 PLN** do końca 2009 r. i **129 185 PLN** do września 2010 r. Podatnik złożył zgłoszenie do uchwały Nr LXV/674/2010 Rady Miasta Nowego Sącza z 18 maja 2010 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis na wspieranie inwestycji w obrębie parków technologicznych w formie zwolnienia od podatku od nieruchomości (Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego z 02.07.2010 r. Nr 335, poz. 2306). Oznacza to, że od października 2010 roku grunt (powierzchnia 4,50371 ha), na którym będzie realizowana inwestycja pn. „Park Technologiczny – Miasteczko Multimedialne", będzie zwolniony od podatku od nieruchomości. Ze zwolnienia będą korzystały również budynki oraz budowle, które powstaną w obrębie parku. Zwolnienie będzie przysługiwało maksymalnie przez okres 10 lat, pod warunkiem nie przekroczenia dopuszczalnej wielkości pomocy de minimis.[§§§§]

W dniu 9 lipca 2009 r. Podpisany został list intencyjny, zgodnie z którym celem obustronnej współpracy Miasta i Spółki z o.o. Miasteczko Multimedialne ma być utworzenie w ramach infrastruktury Miasteczka Multimedialnego ogólnodostępnego punktu konsultacyjnego podległego Wydziałowi ds. Przedsiębiorczości Urzędu Miasta dla osób rozpoczynających oraz aktualnie prowadzących działalność gospodarczą. Intencją obu Stron jest stworzenie wielofunkcyjnego miejsca obsługi przedsiębiorcy w formie tzw. „jednego okienka", w tym umożliwienie elektronicznej rejestracji nowych podmiotów oraz uzyskania wszelkich niezbędnych informacji istotnych z punktu widzenia potencjalnych przedsiębiorców. Szczegóły mają być określone w odrębnych umowach.

Obydwie Strony prowadziły w 2009 r. stałe konsultacje, bezpośrednio na szczeblu decyzyjnym, jak i na poziomie Wydziału ds. Przedsiębiorczości Urzędu Miasta. Efektem wspólnych działań pomiędzy Miasteczkiem Multimedialnym Sp. z o.o. i Miastem Nowy Sącz będzie nie tylko realizacja projektu budowy nowoczesnego Parku Technologicznego, ale również obustronne wspieranie inicjatywy polegającej na utworzeniu infrastruktury technicznej nieograniczonego dostępu do bezprzewodowego Internetu w Nowym Sączu dla potrzeb lokalnej społeczności i firm zlokalizowanych w tym obszarze. Dodatkowo partnerzy planują wspólne projekty mające na celu włączenie Nowosądeckiego Inkubatora Przedsiębiorczości do projektu, rozwój edukacji informatycznej wśród dzieci i młodzieży w regionie. Równolegle Miasto Nowy Sącz i WSB-NLU wraz z powiatami nowosądeckim, limanowskim i gorlickim zamierzają zrealizować projekt krajowej i międzynarodowej promocji subregionu, w oparciu o podpisany w 2009 r. list intencyjny sygnowany przez Prezydenta WSB-NLU, Prezydenta Miasta i starostów w/w powiatów.

[‡‡‡‡] *Spółki z o.o. Miasteczko Multimedialne w Nowym Sączu*

[§§§§] *Wydział ds. Przedsiębiorczości*

INFRASTRUKTURA SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO	**CEL OPERACYJNY I-3**	**Tworzenie warunków do korzystania z zastosowań teleinformatyki, multimediów i Internetu, co zagwarantuje udział mieszkańców w procesie integracji z globalnym społeczeństwem informacyjnym.**
INFRASTRUKTURA TELEINFORMATYCZNA	**CEL OPERACYJNY I-6.3**	**Podnoszenie konkurencyjności Miasta i jego szans rozwojowych z wykorzystaniem teleinformatyki.**

W 2009 r. Urząd Miasta kontynuował rozpoczęte jeszcze w 2007 r. prace dotyczące przygotowania przetargu i specyfikacji zamówienia na montaż i uruchomienie bezprzewodowej transmisji danych oraz dostępu do Internetu na potrzeby miasta Nowego Sącza. Postępowanie przetargowe zainicjowane w 2009 r. po spełnieniu wszystkich wymagań formalno-prawnych i rozpatrzeniu 4 protestów i 1 odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w Warszawie zostało ostatecznie rozstrzygnięte w 2010 r. Przetarg wygrała MAW TELECOM INTL S.A. z ofertą o wartości z VAT: **1 637 240,00 PLN**. Spółka została zobowiązana stosowną umową do uruchomienia wydzielonej (autonomicznej) infrastruktury telekomunikacyjnej opartej o bezprzewodową sieć transmisji danych w terminie do października 2010 r. Ideą projektu jest objęcie jak największego obszaru miasta siecią. W początkowej fazie obejmie ona swoim zasięgiem **ok. 70 %** obszaru Miasta. Do realizacji tego projektu wykorzystane zostaną najnowocześniejsze technologie. Użytkownik nie będzie ponosił żadnych kosztów. W związku z obowiązującymi regulacjami unijnymi i krajowymi ta sieć nie może konkurować z operatorami komercyjnymi. Mieszkańcy otrzymają zatem sygnał prędkości **256 kb/s**, może być on zwiększony w zależności od ilości użytkowników sieci. Do korzystania z bezprzewodowej, darmowej sieci użytkownicy stacjonarnych komputerów będą potrzebowali bezprzewodowej karty radiowej Wi-Fi i ewentualnie anteny kierunkowej w zależności od usytuowania miejsca odbioru sygnału w stosunku do punktów nadawczych.

W skład systemu wejdą:

1) **1** punkt centralny w miejscu styku z dostawcą (dostawcami) Internetu, w którym uruchomiony zostanie router brzegowy, oraz serwer z aplikacją zarządzającą i monitorującą pracę sieci
2) **3** punkty węzłowe szkieletu sieci połączone ze sobą w ring za pomocą łączy radiowych punkt-punkt pracujących w paśmie częstotliwości **5,4 GHz** o wysokiej przepustowości i **3** stacje bazowe systemu radiowego pracujące w konfiguracji punkt-wielopunkt w paśmie częstotliwości **5,4 GHz** (zlokalizowane w tych samych miejscach co punkty węzłowe szkieletu sieci), pozwalające dostarczyć sygnał do wybranych jednostek organizacyjnych Miasta oraz mini-stacji bazowych pracujących w paśmie częstotliwości **2.4 GHz** (zgodnych ze standardem IEEE 802.11b/g)
3) **15** mini-stacji bazowych pracujących w paśmie częstotliwości **2,4 GHz** pełniących rolę trójsektorowych Hot-Spotów, mających zapewnić dostęp do sieci Internet mieszkańcom Nowego Sącza (zgodnych ze standardem IEEE 802.11b/g)
4) **1** sieć „kratowa" w technologii MESH **5,4/2,4 GHz** mająca zapewnić dostęp do Internetu turystom i mieszkańcom korzystającym z urządzeń mobilnych w określonej strefie Miasta; obejmuje ona co najmniej: obszar Rynku i przebiega od początku ul. Jagiellońskiej, dalej kolejno przez skrzyżowania z ul. Kościuszki i ul. Narutowicza do wylotu ulicy Konarskiego
5) dodatkowe urządzenia abonenckie systemu punkt-wielopunkt pracujące w paśmie częstotliwości **5,4 GHz** zamontowane w wybranych jednostkach organizacyjnych Miasta.

Projekt jest w całości realizowany ze środków własnych Miasta i ma na celu rozwój społeczeństwa informacyjnego. Dzięki jego realizacji sądecka społeczność uzyska dostęp do usług elektronicznych oraz nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT), co stworzy nowe szanse dla rozwoju ekonomicznego Miasta i jakości życia. W następstwie stworzenia sieci bezpłatnego dostępu do Internetu Samorząd Nowego Sącza w swych kontaktach z mieszkańcami i podmiotami gospodarczymi będzie zwiększać w kolejnych latach ofertę usług za pośrednictwem elektronicznych nośników informacji.

GOSPODARKA PRZESTRZENNA	**CEL OPERACYJNY I-4**	**Racjonalne kształtowanie przestrzeni Miasta w celu stworzenia warunków dla rozwoju gospodarczego, zapewnienia wysokich standardów życia - z uwzględnieniem ochrony wartości kulturowych i walorów przyrodniczych.**

Tabela I-4.1. UCHWALONE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ ZMIANY MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Lp.	Uchwała w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Wyszczególnienie mpzp	Obszar mpzp	
			ha	%
1	Uchwała Nr XLVIII/527/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 15 czerwca 2009 r	w sprawie **uchwalenia zmiany** miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza – „Nowy Sącz-29 Śródmieście”	232,33	**4,07**
2	Uchwała Nr LI/557/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 8 września 2009 r	w sprawie **uchwalenia zmiany** miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza – “Nowy Sącz - 32”	0,42	**0,01**
3	Uchwała Nr LV/584/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 24 listopada 2009 r	w sprawie **uchwalenia miejscowego planu** zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza – “Nowy Sącz - 42”	30,00	**0,53**
4	Uchwała Nr LVII/602/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 15 grudnia 2009 r	w sprawie **uchwalenia zmiany** miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza – “Nowy Sącz - 13”	9,56	**0,17**
		OGÓŁEM	**272,31**	**4,78**

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta– Zespół Stanowisk ds. Planowania Przestrzennego

Tabela I-4.2. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TRAKCIE SPORZĄDZANIA

	Wyszczególnienie mpzp	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Obszar mpzp	
			ha	**%**
1.	„Nowy Sącz - 37”	Uchwała Nr XVI/206/2007 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 września 2007 r.	32,2	**0,56**
2.	„Nowy Sącz - 39”	Uchwała Nr LII/653/2005 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 18 października 2005 r.	79,2	**1,39**
3.	„Nowy Sącz - 38”	Uchwała Nr LII/652/2005 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 18 października 2005 r.	158,8	**2,78**
4.	„Nowy Sącz - 40”	Uchwała Nr LX/730/2006 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 3 marca 2006 r.	28,2	**0,49**
5.	„Nowy Sącz -44”	Uchwała Nr XVI/207/2007 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 września 2007 r.	165,0	**2,89**
6.	„Nowy Sącz -50”	Uchwała Nr XLII/483/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 6 marca 2009 r.	44,6	**0,78**
7.	„Nowy Sącz -46”	Uchwała Nr XXXVI/433/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 listopada 2008r.	43,6	**0,76**
8.	„Nowy Sącz-47”	Uchwała Nr XXXVI/434/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 listopada 2008r.	188,3	**3,3**
9.	„Nowy Sącz-48”	Uchwała Nr XXXVI/435/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 listopada 2008 r.	33,0	**0,58**
10.	„Nowy Sącz-49”	Uchwała Nr XXXVI/436/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 listopada 2008 r.	44,0	**0,77**
	OGÓŁEM		**816,9**	**14,32**

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta– Zespół Stanowisk ds. Planowania Przestrzennego

Tabela I-4.3. ZMIANY MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TRAKCIE SPORZĄDZANIA

	Wyszczególnienie zmiany mpzp	Uchwała w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Obszar zmiany mpzp	
			ha	%
1.	„Nowy Sącz-23”	Uchwała Nr XXXVI/431/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 listopada 2008r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza "Nowy Sącz - 23"	40,0	0,70
2.	„Nowy Sącz-24”	Uchwała Nr XXXVI/432/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 listopada 2008r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza - "Nowy Sącz - 24"	189,00	3,31
3.	„Nowy Sącz-8”	Uchwała Nr L/545/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 14 lipca 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza "Nowy Sącz-8".	0,67	0,01
4.	„Nowy Sącz-35”	Uchwała Nr L/546/2009 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 14 lipca 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowego Sącza "Nowy Sącz-35".	1,43	0,02
	OGÓŁEM		**231,10**	**4,05**

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta– Zespół Stanowisk ds. Planowania Przestrzennego

GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI	**CEL OPERACYJNY I-5**	**Wspomaganie rozwoju Miasta poprzez zintegrowane zarządzanie miejskimi zasobami nieruchomości gruntowych i lokali użytkowych.**

I – 5.1 Gospodarka nieruchomościami– wybrane wskaźniki[*****]

1/ Urząd Miasta prowadził działalność w trybie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 roku Nr 261, poz. 2603 z późniejszymi zmianami), przepisów Uchwały Nr XI/149/2007 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 12 czerwca 2007 roku w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, najmu lokali użytkowych, w tym garaży oraz zasad udzielania bonifikat (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2007 roku Nr 620, poz. 4106 z późniejszymi zmianami).

Osiągnięte rezultaty z tytułu sprzedaży nieruchomości gminnych:

- Sprzedano w trybie bezprzetargowym **5** nieruchomości gruntowych stanowiących przedmiot prawa własności Gminy o łącznej powierzchni **0,1690 ha** za łączną kwotę netto **389 924 ,00 zł**.
- Sprzedano w trybie bezprzetargowym **3** lokale użytkowe położone w budynku przychodni lekarskiej przy ul. Poniatowskiego 1 wraz z prawami związanymi, tj. udziałami w częściach wspólnych budynku oraz w działce gruntu o numerze ewidencyjnym 87/2 w obrębie 70 za łączną kwotę **1 548 377,00 zł**.
- Sprzedaż lokali mieszkalnych z zasobu nieruchomości Miasta Nowy Sącz w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców (umowa sprzedaży w formie aktu notarialnego): 2009 rok - **24** akty notarialne.

W tym, w trybie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2004 roku Nr 207, poz. 2108, zmiana: Dz. U. z 2009 roku Nr 55, poz. 450):

- Sprzedano w drodze przetargu **7** nieruchomości gruntowych stanowiących przedmiot prawa własności Gminy o łącznej powierzchni **0,2421 ha** za łączną kwotę netto **683 040,00 zł**.
- Przygotowano do sprzedaży nieruchomość stanowiącą działki gruntu o numerach ewidencyjnych 20/8 i 20/10 w obrębie 30, o łącznej powierzchni – **0,8844 ha** objętej księgą wieczystą nr NS1S/00091114/9, położonej u zbiegu ul. Krańcowej i ul. Lwowskiej w Nowym Sączu (teren tzw. „Tandety"), czego rezultatem było zorganizowanie i przeprowadzenie z wynikiem pozytywnym rokowań na zbycie nieruchomości oraz uzyskanie w drodze rokowań ceny netto **30 300 000,00 zł**.

W tym, w trybie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu dokonywania podziałów nieruchomości (Dz. U. z 2004 r. Nr 268 poz. 2663).

- Wydano decyzje zatwierdzające podział nieruchomości:
  - 2009 rok - **160** decyzji.

W tym, w trybie przepisów Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.):

[*****] *Źródło danych: Wydział Geodezji i Mienia*

Ustanowiono służebności gruntowe przejazdu i przechodu na nieruchomościach wchodzących w skład zasobu nieruchomości (**3** akty notarialne).

- Dokonano **1** darowizny na rzecz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu (uzupełnienie terenu przy ul. Kościuszki przekazanego w drodze darowizny PWSZ w 2007 roku).
- Zawarto umowy dzierżawy nieruchomości gruntowych stanowiących przedmiot własności Gminy i Skarbu Państwa oraz ugody w sprawie korzystania z nieruchomości gruntowych stanowiących przedmiot własności Gminy oraz Skarbu Państwa: 2009 rok - **278** umów.
- Dokonano aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących przedmiot prawa własności Miasta Nowy Sącz; wydano zawiadomienia o wypowiedzeniu i aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego: 2009 rok - **116** zawiadomień.
- Dokonano aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących przedmiot prawa własności Skarbu Państwa; wydano zawiadomienia o wypowiedzeniu i aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego: 2009 rok - **318** zawiadomień.

2/. Działalność Urzędu Miasta w trybie ustawy z dnia 17 maja 1989 roku „Prawo Geodezyjne i Kartograficzne" (tj. Dz. U z 2005 r., Nr 240, poz. 2027 z późn. zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 października 2004 roku w sprawie numeracji porządkowej nieruchomości (t.j. Dz. U z 2004 r., Nr 243, poz. 2432):

- Wydano zaświadczenia o nadaniu numeru porządkowego dla nieruchomości: 2009 rok - **235** zaświadczeń.

3/ Działalność Urzędu Miasta w trybie w trybie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 roku Nr 193, poz. 1194 z późniejszymi zmianami):

- Wydano decyzje administracyjne dotyczące wypłaty odszkodowania za przejęte z mocy prawa na rzecz Miasta Nowy Sącz nieruchomości pod drogi publiczne: 2009 rok - **5** decyzji.

4/ Działalność Urzędu Miasta w trybie ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2006 roku Nr 52, poz. 379), Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 maja 2006 roku w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 706), Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr na dany rok kalendarzowy, a także ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r., Nr 59, poz. 404):

- Wydano decyzje administracyjne w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej: 2009 rok - **41** decyzji.

5/ Działalność Urzędu Miasta w trybie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (tj. Dz. U. z 2005 roku Nr 175, poz. 1459 z późn. zm.):

- Wydano decyzje administracyjne w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości wchodzących w skład zasobu nieruchomości Miasta Nowy Sącz oraz Skarbu Państwa: Gmina: 2009 rok - **34** decyzje, Skarb Państwa: 2009 rok - **28** decyzji.

6/ Działalność Urzędu Miasta w trybie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 roku Nr 113, poz. 759):

- Złożono wnioski do Zespołu Zamówień Publicznych Urzędu Miasta o udzielenie zamówienia publicznego dotyczące wyłonienia podmiotów wykonujących wyceny i podziały geodezyjne nieruchomości wchodzących w skład zasobu nieruchomości Miasta Nowy Sącz i Skarbu Państwa: 2009 rok - **41** wniosków.

7/ Realizując zadania z zakresu gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa i Miasta Nowy Sącz został zakupiony program działający w systemie TurboEwid – obsługujący zintegrowany zakres: ewidencja gruntów i budynków, gospodarka nieruchomościami, ośrodek dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, plan zagospodarowania przestrzennego. W 2009 roku rozpoczęto prace obejmujące m.in. weryfikację danych wprowadzonych do systemu z danymi wprowadzanymi przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Nowym Sączu.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	CEL OPERACYJNY I-6	Poprawa stanu infrastruktury technicznej i jakości usług komunalnych.

I-6.1. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego – wybrane wskaźniki

Urząd Miasta brał czynny udział w realizacji celów operacyjnych Strategii Rozwoju 2020 Miasta Nowego Sącza w zakresie Celu operacyjnego I-6, poprawa stanu infrastruktury technicznej i jakości usług komunalnych poprzez wydawanie decyzji administracyjnych niezbędnych do wykonania inwestycji.

Tabela I-6.1.1. Infrastruktura techniczna - decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, podział ze względu na rodzaj inwestycji

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	CEL OPERACYJNY I-6	NR WYDANEJ DECYZJI	ILOŚĆ WYDANYCH DECYZJI W ROKU 2009
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	CEL OPERACYJNY I-6.1	4/09, 10/09, 20/09, 23/09, 28/09	**5**
Infrastruktura energetyczna – sieci gazowe	CEL OPERACYJNY I-6.2	8/09, 9/09, 11/09, 12/09, 14/09, 17/09, 18/09, 19/09, 21/09, 22/09, 27/09, 32/09, 33/09, 34/09	**14**
Infrastruktura energetyczna – sieci elektryczne	CEL OPERACYJNY I-6.2	2/09, 3/09, 15/09, 26/09, 35/09	**5**
Infrastruktura energetyczna – oświetlenie uliczne	CEL OPERACYJNY I-6.2	5/09, 6/09, 7/09, 25/09, 29/09, 30/09, 36/09	**7**
Infrastruktura teleinformatyczna	CEL OPERACYJNY I-6.3	13/09	**1**
Infrastruktura drogowa	CEL OPERACYJNY I-6.4	1/09	**1**
Infrastruktura drogowa regulacja potoku wzdłuż drogi	CEL OPERACYJNY I-6.4	1/09	**1**

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa

Wykres I-6.1.1. Udział poszczególnych typów decyzji (w%) wg Tabeli I-6.1.1.

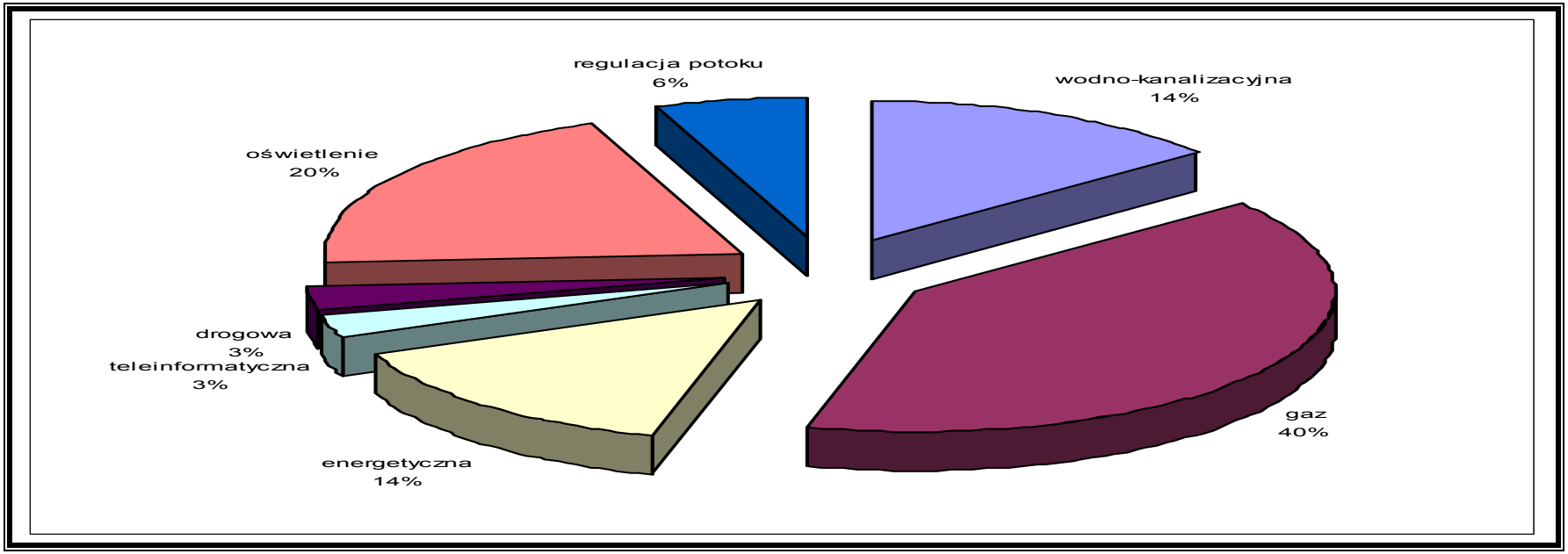

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa

Tabela I-6.1.2. Udział decyzji dotyczących infrastruktury technicznej w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (ULI CP) ogółem (w %) wydanych w 2009 roku

Suma decyzji dotyczących infrastruktury technicznej	35
Inne	2
Decyzje o ULI CP	37
Wnioski o wydanie ULI CP	42

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa

Wykres I-6.1.2. Udział decyzji dotyczących infrastruktury technicznej w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (ULI CP) ogółem (w %) wydanych w 2009 roku

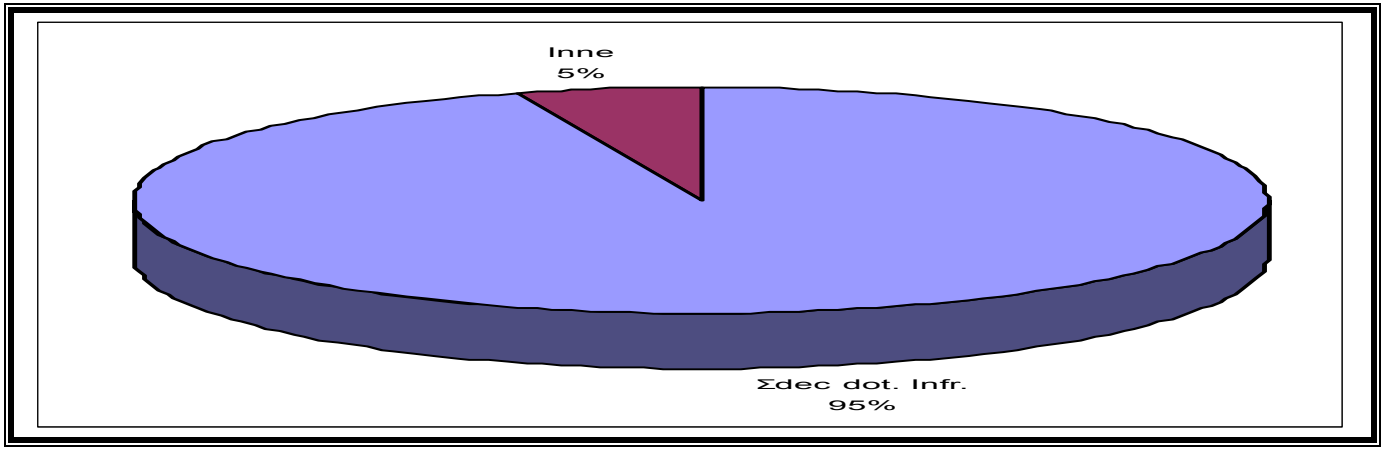

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa

Tabela I-6.1.2. Infrastruktura techniczna - decyzje o pozwoleniu na budowę , podział ze względu na rodzaj inwestycji

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	CEL OPERACYJNY I-6	NR WYDANEJ DECYZJI	ILOŚĆ DECYZJI W ROKU 2009
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	CEL OPERACYJNY I-6.1	11/09, 38/09, 74/09, 155/09, 205/09, 236/09, 240/09, 286/09, 289/09, 298/09, 310/09, 402/09, 446/09, 510/09, 513/09, 584/09	16
Infrastruktura energetyczna – sieci gazowe	CEL OPERACYJNY I-6.2	43/09, 53/09, 69/09, 164/09, 216/09, 242/09, 265/09, 267/09, 271/09, 276/09, 285/09, 305/09, 352/09, 366/09, 378/09, 406/09, 407/09, 418/09, 437/09, 493/09, 516/09, 553/09, 576/09, 577/09, 650/09, 657/09, 685/09, 687/09, 744/09	29
Infrastruktura energetyczna – sieci elektryczne	CEL OPERACYJNY I-6.2	34/09, 300/09, 386/09, 410/09, 606/09, 717/09,	6
Infrastruktura energetyczna – oświetlenie uliczne	CEL OPERACYJNY I-6.2	19/09, 20/09, 141/09, 150/09, 303/09, 330/09, 667/09	7
Infrastruktura teleinformatyczna	CEL OPERACYJNY I-6.3	678/09	1
Infrastruktura drogowa	CEL OPERACYJNY I-6.4	1/09	1

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa

Wykres I-6.1.3. Udział poszczególnych typów decyzji (w %) wg Tabeli I-6.1.2.

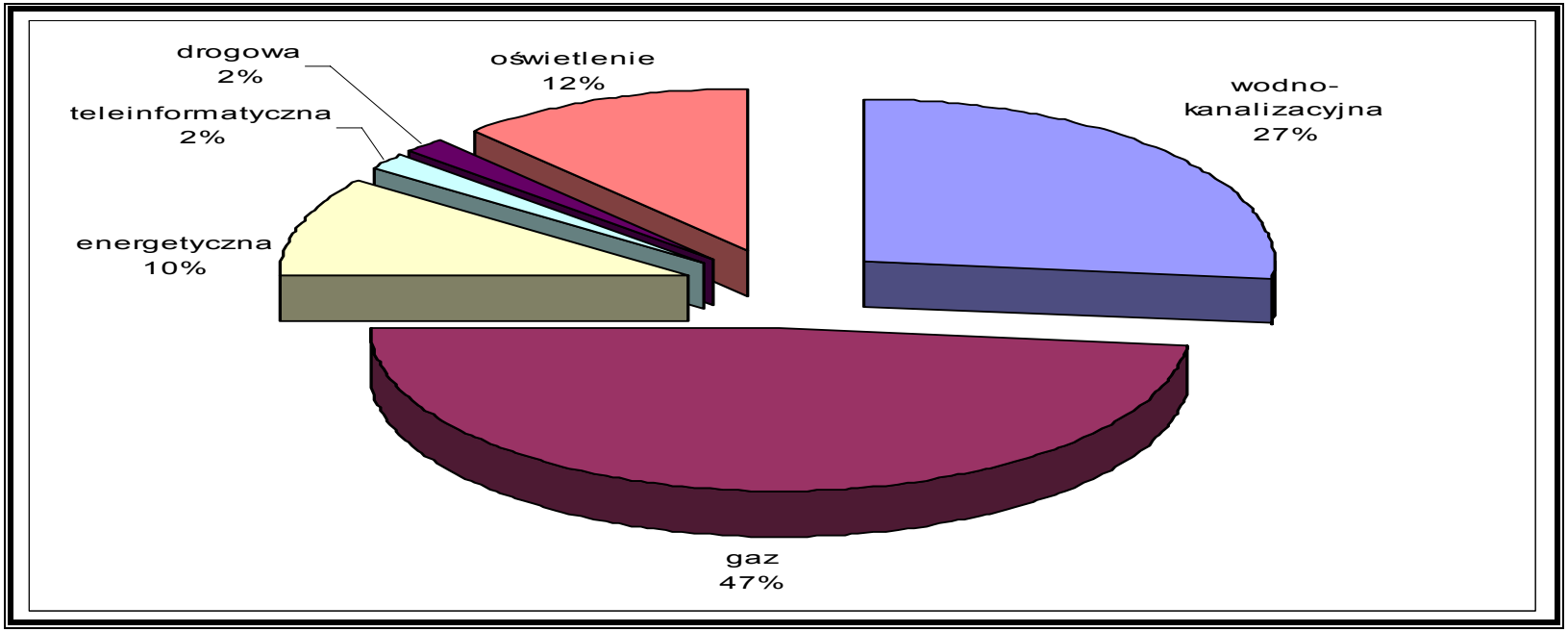

Wydział Architektury i Budownictwa

Tabela I-6.1.3. Udział decyzji dotyczących infrastruktury technicznej w decyzjach o pozwoleniu na budowę ogółem (w %) wydanych w 2009 roku

Suma decyzji dotyczących infrastruktury technicznej	**60**
Inne	**687**
Decyzje o pozwoleniu na budowę	**747**
Wnioski o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę	**765**

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa

Wykres I-6.1.4. Udział decyzji dotyczących infrastruktury technicznej w decyzjach o pozwoleniu na budowę ogółem (w %) wydanych w 2009 roku

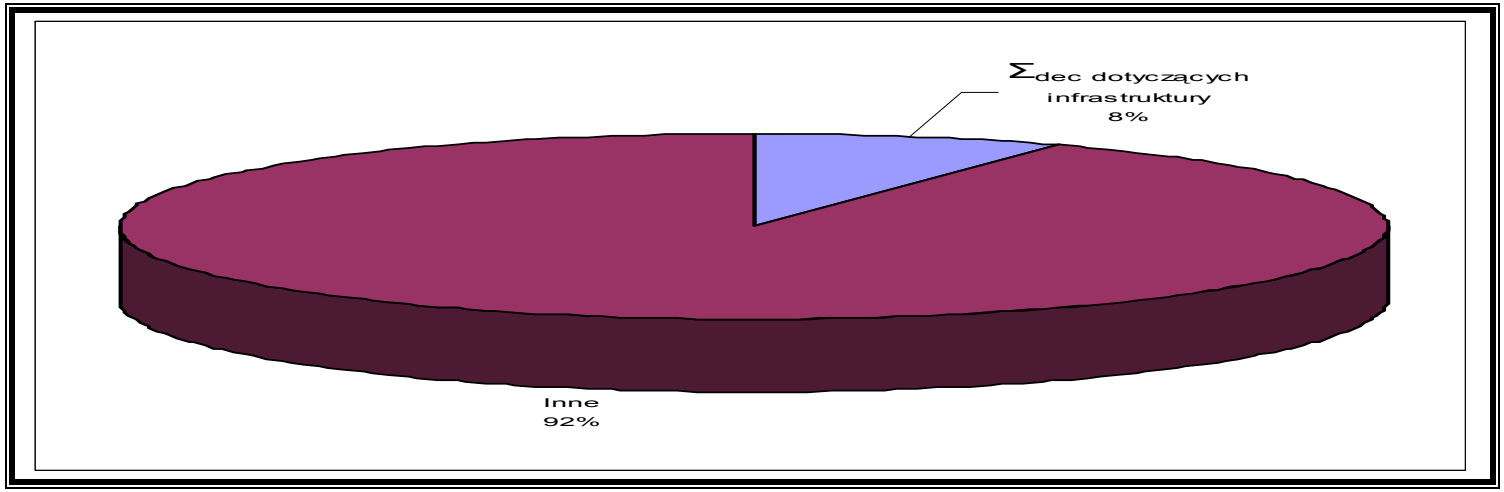

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa

I-6.2. Realizacja zadań inwestycyjnych – wybrane wskaźniki[†††††]

W 2009 roku Wydział Inwestycji i Remontów zawarł **101** umów na realizację zadań. Wydatkowana kwota na realizację zadań inwestycyjnych stanowiła **31,5%** wydatków Budżetu Miasta za 2009 r. Ogółem zrealizowane zostały zadania o ogólnej wartości na kwotę **16 760 605, 64 zł**,

w tym:

- zadania inwestycyjne **14.118.714,45 zł**
- remonty budynków komunalnych **1.153.797,16 zł**
- remonty budynków oświatowych **1.488.094,03 zł**

OGÓŁEM 16.760.605,64 zł

Środki finansowe wydatkowane w 2009 r. pochodziły z Budżetu Miasta oraz innych źródeł.

- środki własne **13.880.154,76 zł**
- środki zewnętrzne **2.880.450,97 zł**

[†††††] *Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów*

Środki zewnętrzne pochodziły z:

48.596,13 zł		PFRON
2.166.854,84 zł		Małopolski Regionalny Program Operacyjny
500.000,00		Budżet Wojewody
40.000,00		Dotacja z Programu na Rzecz Społeczności Romskiej
125.000,00		Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej
2.880.450,97		**RAZEM**

Zewnętrzne źródła finansowania stanowiły **17%** wydatkowanych środków na realizację zadań.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	**CEL OPERACYJNY I-6.1**	**Rozwijanie systemu poboru i dostarczania wody, oraz odbioru i oczyszczania ścieków.**

I-6.1.1. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę.

Liczba nadzorowanych Wodociągów zaopatrujących ludność Nowego Sącza na dzień 31.12.2009 r. wynosiła **3,** tj. Wodociąg Publiczny Nowy Sącz, Wodociąg Zakładowy „CARBON" ul. Węgierska 188 w Nowym Sączu, Wodociąg Zakładowy „EXPOL" ul. Węgierska 94 w Nowym Sączu. Wodociąg Publiczny Nowy Sącz zaopatrywał około **42 100** odbiorców miasta Nowego Sącza. Ponadto, około **28 000** mieszkańców Nowego Sącza zaopatrywana była w wodę do spożycia przez ludzi z Wodociągu Publicznego Stary Sącz. Wymienione wodociągi publiczne zaopatrywały ogółem **ok. 70 tyś.** osób w wodę do spożycia.

Wykres I-6.1.1. Ludność Nowego Sącza zaopatrywana w wodę z Wodociągów Publicznych i innych źródeł.

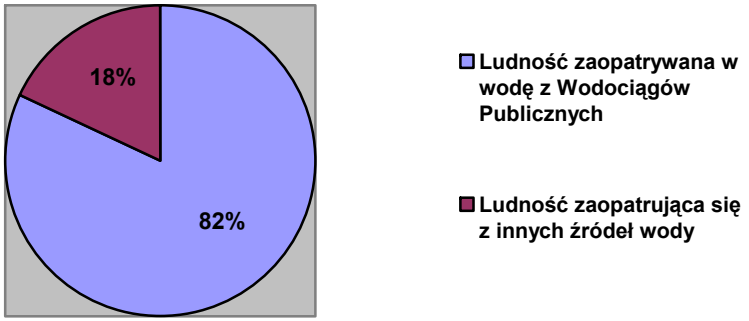

Źródło: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu

I-6.1.2. Projekt pn. „Modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno – ściekowej Miasta Nowego Sącza z przyległym terenami gmin sąsiednich”[‡‡‡‡‡]

W dniu 14 kwietnia 2009r. odbyło się podpisanie Umowy o dofinansowanie z NFOŚiGW na realizację projektu pn. „Modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno – ściekowej Miasta Nowego Sącza z przyległym terenami gmin sąsiednich”.

Spółka „Sądeckie Wodociągi” w lutym 2007r. dokonała aktualizacji – uprzednio złożonego i zarejestrowanego już w Komisji Europejskiej – wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia.

Zaktualizowany Projekt przewiduje, że sieć kanalizacyjna zostanie doprowadzona i obejmie swoim oddziaływaniem obszar zamieszkały przez **ok. 18 900** mieszkańców, w tym:

- **8 600** mieszkańców Nowego Sącza
- **4 000** mieszkańców gminy Stary Sącz
- **3 500** mieszkańców gminy Kamionka Wielka
- **2 800** mieszkańców gminy Nawojowa

Projekt przewiduje ponadto doprowadzenie sieci wodociągowej dla **ok. 8000** mieszkańców, w tym:

- **5 800** mieszkańców Nowego Sącza
- **2200** mieszkańców gminy Nawojowa

Wartość zaktualizowana Projektu została wyliczona w lutym 2007r. na kwotę ok. **250,2 mln PLN**, a wyliczona wielkość dotacji z Funduszu Spójności została określona na poziomie **70,5160%** kosztów kwalifikowanych. Spodziewana wartość projektu na dzień pisania niniejszego raportu to kwota **275,5 mln PLN**.

Tabela I -6.1.2. Główne parametry	**Wniosek pierwotny**	**Wniosek po aktualizacji w 2008 r.**
Łączna wartość nakładów w tys. PLN	206.407	275.424
Nakłady kwalifikowane w tys. PLN	199.120	242.966
Nakłady niekwalifikowane w tys. PLN	7.286	32.458
Okres realizacji inwestycji w latach	5	3
Rok rozpoczęcia	2006	2009
Rok zakończenia	2010	2012
Wskaźnik dofinansowania w %	70,33	70,5160
Wartość dotacji w tys. PLN	140.046	171.331
Max wielkość pożyczki z NFOŚiGW	22,9% wart. projektu	0
Wartość pożyczki z NFOŚiGW w tys. PLN	47.259	0
Wartość kredytu komercyjnego w tys. PLN	5.907	104.094
Środki własne	13.194	

Źródło: Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.

[‡‡‡‡‡] *Źródło: Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o. w Nowym Sączu*

Zaktualizowany wniosek, po pozytywnym zaopiniowaniu przez wszystkie krajowe instytucje uzgadniające, został w dniu 27.02.2007 r. przesłany do Komisji Europejskiej. W dniu 15 grudnia 2008r. „Sądeckie Wodociągi" otrzymały pozytywną decyzję Komisji Europejskiej o przyznaniu dofinansowania na realizację projektu pn. „Modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno – ściekowej Miasta Nowego Sącza z przyległym terenami gmin sąsiednich".

W ramach projektu realizowane będą zadania:

- Modernizacja Zakładu Uzdatniania Wody w Starym Sączu – unowocześnienie technologii poboru i uzdatniania wody z wykorzystaniem najnowszych rozwiązań technologicznych
- Modernizacja **2 km** sieci wodociągowej w Nowym Sączu
- Modernizacja **8 km** sieci kanalizacyjnej w Nowym Sączu
- Budowa około **70 km** sieci wodociągowych (wraz z budową 2 pompowni, 3 hydroforni oraz 2 zbiorników wyrównawczych)
- Budowa około **174 km** kanalizacji sanitarnej (wraz z budową 47 pompowni)
- Wyłączenie z eksploatacji oczyszczalni ścieków Biegonice w Nowym Sączu oraz budowa na jej terenie punktu zlewnego

Po podpisaniu umowy Zarząd Spółki powołał komisje przetargowe do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie zadania „Inżynier Kontraktu i Pomoc Techniczna dla JRP" oraz „Udzielenie i obsługa długoterminowego kredytu inwestycyjnego dla realizacji przedsięwzięcia pn. „Modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno-ściekowej Miasta Nowego Sącza z przyległymi terenami gmin sąsiednich" oraz prowadzenie rachunku bieżącego Spółki Sądeckie Wodociągi i udzielenie kredytu obrotowego w rachunku bieżącym". Umowa z inżynierem kontraktu została podpisana 28.09.2009r.

I-6.1.3. Remonty wykonywane systemem własnym i zleconym o łącznej wartości 1.605.086,02 zł, w tym:[§§§§§]

1. usuwanie awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz planowane remonty sieci wod-kan (usuwanie złamań wodociągu, wymiana zasuw i hydrantów, doszczelnianie złączy kielichowych, remont i wymiana przyłączy wodociągowych, wymiana włazów żeliwnych i przykanalików, gospodarka wodomierzowa),
2. remonty budynków, obiektów i urządzeń, samochodów i sprzętu specjalistycznego,
3. naprawa nawierzchni jezdni i chodników po wykonaniu prac awaryjno-remontowych.

I -6.1.4. Inwestycje o łącznej wartości 4.736.830,65 zł, w tym:

1. sieć wodociągowa – w ul. Warzywna, Osiedlowa w Nowym Sączu
2. przebudowa kanalizacji Al. Wolności w Nowym Sączu
3. kanalizacja sanitarna ul. Żywiecka, Witosa w Nowym Sączu
4. sieć wodociągowo – kanalizacyjna ul. Zalesie, Łącznik w Nowym Sączu
5. remont zmodernizowanego węzła przeróbki osadu na Oczyszczalni Ścieków w Nowym Sączu
6. kontenerowa stacja paliw baza
7. rozbudowa systemu sterowania i monitoringu wraz z zakupem oprogramowania
8. dokumentacja przyszłościowa – rozdział kanalizacji ul. I Brygady.

§§§§§ Źródło: *Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o. w Nowym Sączu*

Infrastruktura energetyczna	**CEL OPERACYJNY I-6.2**	**Tworzenie warunków do rozwijania systemów zaopatrzenia w energię cieplną, gazową i elektryczną na terenie całego Miasta.**

I-6.2.1. Energetyka cieplna******

I-6.2.1.1. Wytwarzanie ciepła

Wielkość mocy cieplnej zamówionej przez odbiorców wynosiła wg stanu na koniec 2009 roku **67,20 MW**. Roczna produkcja energii cieplnej wynosiła **490.813,51 GJ**. Energia cieplna wytwarzana jest we własnym zakresie w **17** kotłowniach, w których łączna moc zainstalowanych kotłów wynosi **101 MW**. Energia cieplna pozyskiwana jest w głównej mierze ze spalania miału węglowego, którego roczne zużycie wynosi około **24 400 ton**, pozostałym nośnikiem energii jest gaz ziemny którego roczne zużycie wynosi ok. **1 milion m^3** .

Głównym źródłem ciepła wytwarzającym ponad **78 %** ogólnej wielkości produkcji ciepła jest kotłownia osiedlowa „Millennium" opalana miałem, o mocy **71,3 MW**. Pozostała wielkość energii cieplnej wytwarzana jest w **2** mniejszych kotłowniach osiedlowych opalanych miałem węglowym, (kotłownie: Sikorskiego - 14,4 MW i Stary Sącz - 3,3 MW) oraz **1** kotłowni gazowej - osiedlowej (kotłownia Wólki - 2,7 MW) a także w **11** małych kotłowniach lokalnych gazowych (łącznie - 3,1 MW). Wielkość energii cieplnej sprzedanej odbiorcom w 2009 roku wyniosła **431.342,41 GJ**.

W roku 2009 w dalszym ciągu zaopatrywano się w miał węglowy z Katowickiego Holdingu Węglowego S.A., dostawy którego realizowane były koleją (dostawy całopociągowe) do stacji Nowy Sącz. W naszej ocenie rozwiązanie to jest w dalszym ciągu korzystne, ponieważ gwarantuje dobrą jakość dostarczanego opału oraz umożliwia prawidłową gospodarkę zapasami opału.

I-6.2.1.2. Przesyłanie i sprzedaż energii cieplnej

Wyprodukowana energia cieplna dostarczana jest do odbiorców poprzez własną sieć cieplną której całkowita długość wynosi **45,96 km** łączącą osiedlowe kotłownie z różnymi osiedlami mieszkaniowymi rozmieszczonymi na obszarze całego Nowego Sącza i Starego Sącza. Obecnie sieć ciepłownicza wykonana jest w **50 %** sposobem tradycyjnym a w **50 %** z rur preizolowanych.

I-6.2.1.3. Ważniejsze zadania inwestycyjne i remontowe w 2009 r.

Wykonano wszystkie zadania ujęte w „Planie środków trwałych w budowie na 2009 r." oraz w „Planie założeń remontowych na 2009r."

nakłady inwestycyjne **- 1.901 306,35 PLN**
koszty remontów - **1.645 114,00 PLN**

1. Najważniejsze zadania inwestycyjne wykonane w 2009 r. to:

a) Modernizacja technologii zespołu kotłowni MI i MII, na którą składa się:

- rozdzielenie obiegu kotłowego i sieciowego w MI
- wykonanie połączenia hydraulicznego MI i MII

****** *Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. w Nowym Sączu*

- rozbudowa stacji uzdatniania wody dla celów energetycznych o odwróconą osmozę
- zamontowanie dodatkowej pompy obiegowej w MII
- zmodernizowanie instalacji elektrycznej i akp i a dla nowego układu hydraulicznego
- zmodernizowanie układu pomiarowego energii elektrycznej

b) Modernizacja kotła WR 2,5 m^3 w kotłowni Sikorskiego polegająca na wmontowaniu podgrzewacza wstępnego

c) Modernizacja kotłowni przy ul. Nawojowskiej 43 polegająca na wymianie istniejącego kotła na kocioł o większej sprawności energetycznej

d) Rozbudowa sieci ciepłowniczej mająca na celu podłączenie nowych odbiorców:

- pawilonu handlowo-usługowego przy pl. Dąbrowskiego
- podłączenie budynku mieszkalnego przy ul. Batorego 54-58 dla celów ccw.
- podłączenie budynku usługowego „Alfa" przy ul. Nawojowskiej
- podłączenie budynku usługowo-mieszkalnego przy ul.Batalionów Chłopskich 33
- podłączenie budynku mieszkalnego przy ul. Lwowska - Naściszowska

e) Modernizacja sieci ciepłowniczej oś. Hallera – likwidacja węzła grupowego, wymiana sieci 4-ro przewodowej tradycyjnej na sieć 2-przewodową w technologii rur preizolowanych.

f) Dokończenie budowy garażu dla pogotowia ciepłowniczego oraz wykonanie posadzki w wiacie magazynowej

g) Zakup narzędzi i sprzętu niezbędnego dla prowadzenia prac inwestycyjnych i remontowych

2. Najważniejsze zadania remontowe wykonane w 2009 r. to:

- wymiana wymurówki dolnej części paleniska w 3 kotłach WR10
- remont układów odżużlania i odpylania
- malowanie trzonów komina H=60m i H=80m
- wymiana ściany szczytowej w kotłowni MII
- remont pomieszczeń socjalnych w kotłowni MII
- remont placów składowych węgla w kotłowniach MII i kotłowni Sikorskiego
- remont kapitalny części ciśnieniowej kotła WR 2.5 – nr 3 w kotłowni Sikorskiego
- remont kapitalny obmurza kotła nr 3 w kotł. Sikorskiego
- remont sieci na odc. skrzyżowanie ulic Paderewskiego – Kochanowskiego (wymiana zaworów i odc. sieci ok.5 mb)
- usuwanie przerw w sygnalizacji i zawilgoceń na sieci ciepłowniczej oś. Kochanowskiego
- remont węzłów cieplnych grupowych i indywidualnych
- remont i legalizacja liczników ciepła.

I-6.2.2. Energetyka gazowa[††††††]

1/ Zakład gazowniczy dystrybuuje gaz do **24 887** układów pomiarowych.

2/ Do zrealizowanych inwestycji w 2009 r. zaliczyć można:

- **ul. Podmłynie i ul. Tłoki** - budowa sieć gazowej z rur polietylenowych o średnicy **dn 75,63 i 40** o łącznej długości około **1 600 m** – wykonana w celu gazyfikacji i rozbudowy infrastruktury gazowej w Nowym Sączu.
- **ul. Grunwaldzka** – budowa gazociągu z polietylenu o średnicy **dn 225** o długości około **1 600 m** w celu zasilania osiedla Kaduk.

3/ Do strategicznych inwestycji zaliczyć można:

- Przebudowa gazociągu stalowego **DN200** na gazociąg polietylenowy **dn355** od **ul. Piłsudskiego do ul. Węgierskiej** długości około **5 600m**
- Opracowanie projektu gazociągu wysokiego ciśnienia **DN 200/150** relacji **Piątkowa - Biegonice** – w celu poprawy warunków zasilania m. Nowy Sącz oraz możliwości gazyfikacji osiedla **Zawada** i południowych obszarów niezgazyfikowanych m. Nowy Sącz.
- Projekt gazociągu przy **ul. Tarnowskiej** z polietylenu **dn200** o długości **400m**.

4/ Przyłączanie nowych odbiorców odbywa się na bieżąco za pomocą umowy przyłączeniowej – maksymalny czas realizacji przyłączenia nowego klienta wynosi **6 miesięcy**.

I-6.2.3. Energetyka elektryczna[‡‡‡‡‡‡]

1. W roku 2009 odbiorcom komercyjnym i komunalnym zlokalizowanym na terenie Nowego Sącza dostarczono łącznie energii elektrycznej w ilości **233,4 GWh.** Dla porównania w roku 2008 dostarczono łącznie energii elektrycznej w ilości **265,2 GWh**

2. Na terenie Nowego Sącza w roku 2009 zrealizowane zostały inwestycje sieciowe za łączną kwotę **2,5 mln złotych** (dla porównania w roku 2008 za łączną kwotę **2,6 mln PLN**). W 2009 r. w ujęciu ilościowym wykonano między innymi:

- ☐ **3** stacje transformatorowe SN/nn (dla porównania w 2008 r. **3** stacje transformatorowe SN/nn)
- ☐ **4,2 km** linii kablowych SN (dla porównania w 2008 r. **3,2** km linii kablowych SN)
- ☐ **6,9 km** linii kablowych nn (dla porównania w 2008 r. **9,4** km linii kablowych nn

3. W roku 2009 na terenie Nowego Sącza przyłączono do sieci **537** odbiorców o łącznej mocy przyłączeniowej **7,82 MW** (dla porównania w roku 2008 przyłączono do sieci **403** odbiorców o łącznej mocy przyłączeniowej **7,618 MW).**

[††††††] *Źródło: Karpacka Spółka Gazownictwa sp. z o.o. w Tarnowie, Oddział Zakład Gazowniczy w Jaśle*
[‡‡‡‡‡‡] Źródło: *ENION SA*

4. W zakresie poprawy bezpieczeństwa dostaw i efektywności pracy sieci w roku 2009 zakończono długoletni proces zmiany napięcia miejskiej sieci rozdzielczej SN z napięcia **6 kV** na napięcie **15 kV**. Poprawiło to w sposób zasadniczy możliwości przesyłowe sieci rozdzielczej SN stwarzając możliwość zmniejszenia strat sieciowych, rezerwacji ciągów liniowych oraz możliwość przyłączania nowych odbiorców.

5. W zakresie poprawy obsługi odbiorców zmodernizowano system automatycznej informacji o planowanych przerwach i awariach sieci IVR dostępny pod numerem bezpłatnym 991.

Tabela I-6.2.3. Dane dotyczące sieci dystrybucyjnej na terenie Miasta Nowego Sącza	
Stacje transformatorowe SN/nn	**221 szt.**
Linie SN	**335,2 km**
Linie nn	**1074,6 km**
Odbiorcy energii elektrycznej na terenie Nowego Sącza - komunalni i komercyjni	**31621**
Łączna moc przyłączeniowa u odbiorców na terenie Nowego Sącza	**338,211 MW**

Źródło: ENION SA

Infrastruktura drogowa	**CEL OPERACYJNY I-6.4**	**Poprawa dostępności komunikacyjnej Miasta i połączeń międzyosiedlowych.**

Tabela I-6.4.1. Zadania zrealizowane w 2009 r.		
Zadanie	Wartość zamówienia (w tys. PLN.)/m^2	Zakres robót
Przebudowa nawierzchni ulic i chodników Starówki Miasta Nowego Sącza	**6 492/23 996 m2**	ul. Kazimierza Wielkiego ul. Św. Ducha ul. Wąsowiczów ul. Kościuszki ul. Jagiellońska ul. Długosza ul. Sobieskiego ul. Piotra Skargi ul. Szwedzka ul. Wąsowiczów ul. Berka Joselewicza ul. Franciszkańska ul. Wyszyńskiego ul. Sobieskiego ul. Bóżnicza

Przebudowa ulic Polna-Zacisze	**270/1 033 m2**	**Zakres robót:** roboty drogowe, przebudowa drogi w zakresie: ułożenie nawierzchni z kostki brukowej betonowej gr. 8 cm na podsypce cementowo- piaskowej- 1 033 m2, podbudowa z kruszywa łamanego warstwa dolna gr. 25 cm- 1 033 m2, podbudowa z kruszywa łamanego warstwa górna gr. 15 cm – 1 033 m2, ułożenie krawężnika betonowego 15x30 na ławie betonowej- 302 m, ułożenie krawężnika betonowego wtopionego 12x25 na ławie betonowej- 98 m, rozbiórka i odbudowa ogrodzeń- 64,80 m budowa kanalizacji opadowej z rur PCV fi 315 mm- 23 m, przebudowa i zabezpieczenie linii kablowych nn- 121 m
Remont ulic Zygmuntowskiej i Limanowskiego	**3 176/7 818,0 m2**	**Zakres robót:** wykonano modernizację nawierzchni ulic - stabilizację istniejącej podbudowy cementem i płynem EN-1 gr. 38 cm; podbudowę z kruszywa łamanego gr. 15 cm; warstwę wiążącą gr. 9 cm i warstwę ścieralną gr.4 cm z mieszanki mineralno-bitumicznej na powierzchni 7 818,0 m2 380,0 m krawężnika 20x30 na ławie betonowej, 369,0 m obrzeża betonowego 6x20, 746,0 m2 chodnika z kostki brukowej gr.6 cm i 249,0 m2 ścieku z kostki brukowej gr. 8 cm na podsypce cementowo-piaskowej
Przebudowa głównej osi komunikacyjnej Miasta Nowego Sącza, tj. Al. Wolności i Al. Batorego	**6 279/11 145,0 m2**	**Zakres robót:** wykonano 11 145,0 m2 dwuwarstwowej nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych gr. 14 cm na podbudowie z kruszywa łamanego gr. 15 cm i stabilizacji istniejącego podłoża cementem i płynem EN-1, ułożono 294,0 m2 ścieku z kostki brukowej gr. 8 cm na podsypce cementowo-piaskowej, 2 966,0 m krawężnika betonowego 15x30 na ławie betonowej, 1794,7 m obrzeża betonowego na ławie betonowej, chodnika z kostki brukowej gr. 6 cm na pow. 1539,7 m2 na podbudowie z kruszywa naturalnego, parking z kostki brukowej gr. 8 cm na pow. 830,6 m2 na podbudowie z kruszywa naturalnego, wykonano 4 705,0 m2 trawników, 51 szt. studzienek ściekowych z osadnikiem bez syfonu, zamontowano 100 szt. znaków drogowych, 4 szt. znak D-6 przejście dla pieszych zasilanie solarne, oznakowania poziomego grubowarstwowego, wymieniono 45 szt. latarni sygnalizatorów pieszych, zamontowano 31 szt. masztów sygnalizacji ulicznej na fundamentach betonowych, 3 szt. szaf sterowniczych na fundamentach betonowych, wybudowano 368,0 m kanalizacji kablowej z rur kablowych, 530,5 m kabla o masie do 1,0 kg/m , 27 szt. studni kablowych prefabrykowanych, przełożono 171,0 m kabla energetycznego założono 6 szt. muf przelotowych, zapłacono za nadzór nad robotami energetycznymi;
Budowa chodnika w ulicy Lwowskiej	**574/907 m2**	**Zakres robót:** wykonano 116 m chodnika z kostki brukowej gr. 8 cm na podbudowie z kruszywa naturalnego o pow. 265,5 m2 i 327,0 m2 ścieżki rowerowej z asfaltu lanego gr. 5 cm na podbudowie z kruszywa naturalnego, 314,5 m2 włączenia ulic do ulicy Lwowskiej o nawierzchni bitumicznej gr. 5 cm na podbudowie z kruszywa naturalnego gr. 38 cm i warstwie odcinającej z piasku gr. 6 cm, 66,0 m krawężnika betonowego 20x30 na ławie betonowej, 186,0 m obrzeży betonowych, 159,0 m ścieku z elementów betonowych gr. 15 cm na podsypce cementowo-piaskowej; Wykonano kanał opadowy: 198,5 m kanału z rur żelbetonowych fi 800 mm, 6,5 m kanału z rur betonowych fi 200 mm, 5 szt. studni rewizyjnych, 4 szt. studzienek ściekowych.

		Wykonano wylot kanalizacji opadowej: ze ścian żelbetowych w ilości 5,161 m 3 oraz budowli siatkowo-kamiennej 25,0 m 3, umocniono 73,0 m2 skarpy płytami drogowymi betonowymi gr. 13 cm , wykonano 43,0 m poręczy ochronnych sztywnych z rur fi 60mm , zamontowano seperator UNICOM – szt. 1. Ułożono 225,0 m kabla teletechnicznego fi 30 mm, przestawiono 1 szt. słupa żelbetowego oraz ustawiono 1 szt słupa żelbetowego teletechnicznego
Budowa chodnika i ścieżki rowerowej Al. Piłsudskiego	**447/2 600,5 m2**	**Zakres robót:** wykonano chodnik z asfaltu lanego gr. 4 cm na podbudowie z kruszywa naturalnego o pow.1150,0 m2 i 1450,5 m2 ścieżki rowerowej z asfaltu lanego gr. 4 cm na podbudowie z kruszywa naturalnego, 1690,0 m obrzeży betonowych na ławie betonowej, 55,0 m krawężnika betonowego 15x30 na ławie betonowej, 47,25 m2 chodnika z kostki brukowej gr. 6 cm na podbudowie z kruszywa naturalnego, wykonano oznakowanie poziome i pionowe : 88,4 m2 linii , przejść dla pieszych i innych drobnych elementów, 21 szt. słupków do znaków drogowych , 25 szt. znaków drogowych
Remont chodnika ul. Kraszewskiego	**150/1014,2 m2**	**Zakres robót:** wykonano remont chodnika z kostki brukowej gr. 6 cm na pow. 1014,2 m2 na podbudowie z kruszywa naturalnego gr. 15 cm, 506,7 m krawężnika betonowego 15x30 na ławie betonowej, 231,6 m obrzeża betonowego 20x6 na podsypce cementowo-piaskowej i ławie betonowej
Remont chodnika ul. Naściszowska	**183/2 096,5 m2**	**Zakres robót:** lewa strona od ul. Paderewskiego do pot. Łubinka - wykonano remont chodnika z kostki brukowej gr. 6 cm na pow. 1 368,20 m2 na podbudowie z kruszywa naturalnego, ułożono 541,0 m krawężnika betonowego 15x30 na ławie betonowej, 957,6 m obrzeża betonowego, 349,3 m ścieku z kostki kamiennej na podsypce cementowo-piaskowej; prawa strona od Paderewskiego do Kołłątaja - wykonano remont chodnika z kostki brukowej gr. 6 cm na pow. 728,30 m2 na podbudowie z kruszywa naturalnego, ułożono 210,8 m krawężnika betonowego 15x30 na ławie betonowej, 316,6 m obrzeża betonowego, 195,7 m ścieku z kostki kamiennej na podsypce cementowo-piaskowej
Remont chodnika ul. Darowskiej i ul. Rokitniańczyków	**171/1040,0 m2**	**Zakres robót:** wykonano chodnik z kostki brukowej gr. 6 cm na pow. 1040,0 m2 na podbudowie z kruszywa naturalnego, ułożono 776,8 m krawężnika betonowego 15x30 na ławie betonowej, 378,2 m obrzeża betonowego,184,7 m ścieku z kostki brukowej gr. 8 cm na podsypce cementowo-piaskowej
Remont chodnika przy Szkole Podstawowej nr 21	**150/1 050,5 m2**	**Zakres robót:** wykonano chodnik z kostki brukowej gr. 6 cm na pow. 240,5 m2 na podbudowie z kruszywa naturalnego, ułożono 188,0 m obrzeża betonowego; wykonano parking z kostki brukowej gr. 8 cm na pow. 810,0 m2 na podbudowie z kruszywa naturalnego gr. 45 cm , ułożono 317,5 m krawężnika 15x30 na ławie betonowej, zamontowano 24,7 m poręczy ochronnych , przymocowano 11 szt. znaków drogowych na 5 szt. słupkach do znaków drogowych
Remont chodnika ul. B.Narwiku	**222/1538,0 m2**	**Zakres robót:** wykonano remont chodnika z kostki brukowej gr. 6 cm na pow. 1538,0 m2 na podbudowie z kruszywa naturalnego, ułożono 702,2 m krawężnika betonowego 20x30 na ławie betonowej, 1543,0 m obrzeża betonowego na ławie betonowej , 309,20 m przełożono ściek z kostki kamiennej na ławie betonowej, zamontowano 2 szt. wiat przystankowych

Źródło: Miejski Zarząd Dróg

Tabela I-6.4.2. Zarządzanie drogami powiatowymi w 2009 r.

Zadania	Wykonanie wPLN	Stopień realizacji zaplanowanych wydatków w %
Utrzymanie dróg powiatowych ogółem:	**11 675 898,86**	**99,3**
utrzymanie porządku na drogach powiatowych w okresie zimowym i letnim oraz utrzymanie zieleni	1 309 698,52	94,4
wykonanie usług geodezyjnych związanych z utrzymaniem ulic	5 673,00	99,5
malowanie przejść dla pieszych, parkingów, linii segregacyjnych,	264 283,14	100
utrzymanie oznakowania pionowego	399 739,73	99,9
montaż urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego	247 665,75	100
utrzymanie sygnalizacji świetlnej	376 195,58	100
czyszczenie rowów i przepustów	47 829,42	99,9
remont mostu na rzece Kamienica w ciągu ul. Lwowskiej	79 432,91	99,3
remonty ulic powiatowych asfaltem lanym i asfaltobetonem oraz remonty nawierzchni bitumicznych	4 863 046,66	100
remont ul. Zygmuntowskiej i ul. Limanowskiego	3 175 693,56	100
remonty częściowe chodników ulic	874 920,59	100
dokumentacja techniczna i geodezyjna ekspertyzy	31 720,00	99,9

Źródło: Wydział Analiz Budżetu Miasta

Tabela I-6.4.3. Zarządzanie drogami gminnymi w 2009 r.

Zadania	Wykonanie w PLN	Stopień realizacji zaplanowanych wydatków w %
Utrzymanie dróg gminnych ogółem	**10 598 545,60**	**98,6**
remonty i modernizacja dróg, mostów, w tym:	6 928 669,63	100
remonty częściowe ulic masą bitumiczną, asfaltem lanym i asfaltobetonem	4 134 017,58	100
remonty nawierzchni żwirowych, wyrównanie tłuczniem ulic	721 785,93	100
remonty częściowe chodników ulic	1 799 782,06	100
remonty mostów, kładek i przepustów	55 830,13	100
koszty dokumentacji technicznej i geodezyjnej, ekspertyzy	23 281,07	99,9
wykonanie odwodnienia ulic	193 972,86	100
pozostałe wydatki związane z utrzymaniem dróg z przeznaczeniem na:	2 055 855,06	96,9
zimowe utrzymanie ulic, odśnieżanie, usuwanie gołoledzi	783 998,47	99,2
utrzymanie rowów, przepustów i cieków, czyszczenie rowów i ścieków ulicznych	9 937,18	99,4
utrzymanie oznakowania pionowego	363 445,13	99,6
montaż urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego	200 950,46	99,5
utrzymanie sygnalizacji świetlnej	25 724,61	99,7

malowanie przejść dla pieszych, parkingów, linii segregacyjnych	48 445,78	99,9
podziały działek, scalanie działek pod ulice, namiary geodezyjne, opinie geologiczne	23 006,00	99,8
utrzymanie strefy płatnego parkowania	587 627,45	91,4
odszkodowania z tyt. szkód komunikacyjnych	1 576,00	100
remont ul. Podgórskiej, ul. Gospodarskiej, ul. Węgierskiej związany z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych	457 305,23	100

Źródło: Wydział Analiz Budżetu Miasta

Tabela I-6.4.4. Inwestycje drogowe związane z budową dróg powiatowych i gminnych w 2009 r.

Zadania	**Wykonanie w zł**	**Stopień realizacji zaplanowanych wydatków w %**
Inwestycje drogowe ogółem	**23 370 384,14**	**87,2**
budowa dróg powiatowych, w tym:	**16 740 313,71**	**83,7**
obwodnica północna na terenie miasta Nowego Sącza – wykup gruntów	1 572 954,00	52,4
obwodnica zachodnia - budowa mostu na rzece Dunajec – oprac. dokumentacji projektowo-kosztorysowej	161 040,00	80,5
ul. Długoszowskiego – przebudowa	6 999 948,27	100
przebudowa głównej osi komunikacyjnej Miasta, tj. Al. Wolności i Al. Batorego	6 279 354,45	99,7
ul. Lwowska – budowa chodnika	573 907,97	99,0
dokumentacja przyszłościowa	16 470,00	16,5
renowacja elementów mostu na rzece Kamienica	552 379,64	97,8
budowa chodnika i ścieżki rowerowej Al. Piłsudskiego	446 878,06	99,3
budowa dróg gminnych, w tym:	**6 630 070,43**	**97,6**
przebudowa nawierzchni ulic i chodników Starówki Miasta (zadanie współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego)	6 490 625,43	100
wykup gruntów pod planowane inwestycje drogowe	139 445,00	46,5

Źródło: Wydział Analiz Budżetu Miasta

Infrastruktura transportowa	**CEL OPERACYJNY I-6.5**	**Zwiększenie roli transportu zbiorowego w obsłudze mieszkańców.**

I-6.5.1. Projekt pn. "Rozbudowa i modernizacja infrastruktury techniczno-komunikacyjnej lokalnego transportu publicznego w Nowym Sączu wraz z wymianą taboru autobusowego".

W roku 2009 rozpoczęto prace nad stworzeniem zintegrowanego systemu transportu publicznego. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. podjęło starania o pozyskanie środków z funduszy strukturalnych w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Oś priorytetowa 4 Infrastruktura dla rozwoju gospodarczego, Działania 4.2 Zwiększenie roli transportu zbiorowego w obsłudze regionu, *Schemat A Transport miejski*, zmierzające do odnowy taboru, wprowadzenia biletu elektronicznego, wdrożenia systemu dynamicznej informacji pasażerskiej oraz wprowadzenia systemu preferencji dla autobusów na wybranych skrzyżowaniach. W efekcie zostało pozyskane dofinansowanie na realizację projektu pod nazwą "Rozbudowa i modernizacja infrastruktury techniczno-komunikacyjnej lokalnego transportu publicznego w Nowym Sączu wraz z wymianą taboru autobusowego". Łączna wartość projektu wyniesie **13,4 mln zł.**[§§§§§§]

W ramach projektu w roku 2010 zakupionych zostanie **10 autobusów miejskich** o długości **8,5-9 metrów** o zmniejszonej emisji zanieczyszczeń. W roku 2011 wdrożony zostanie **system biletu elektronicznego**, który wiąże się m.in. z zakupem: autokomputerów pokładowych do autobusów, kasowników przystosowanych do obsługi biletu elektronicznego, czytników dla kontrolerów, kart bezstykowych oraz instalacją urządzeń do automatycznego doładowania kart na przystankach. Kolejnym elementem projektu będzie system zarządzania autobusami i informacją dla pasażerów. Ta część projektu obejmować będzie m.in. zakup modułów GPS, wdrożenie sieci poboru danych, zakup i montaż tablic informacyjnych, zakup licencji oprogramowania rozkładów jazdy, licencji oprogramowania dot. planowania i rozliczania pracy kierowców, zakup serwera do obsługi danych spływających z autobusów w czasie rzeczywistym, systemu głosowej informacji pasażerskiej o rozkładzie jazdy z centralą telefoniczną, serwera obsługi on-line. Ostatnim zadaniem projektu będzie rozbudowa sygnalizacji świetlnej na wybranych skrzyżowaniach, w sposób pozwalający na zwiększenie konkurencyjności komunikacji miejskiej w stosunku do komunikacji prywatnej. Działania te pozwolą na realizację zadań wskazanych w w Strategii Rozwoju Miasta Nowego Sącza 2020.[*******]

I-6.5.2. Współczynniki i wskaźniki

Współczynnik gotowości technicznej wypracowany w roku 2009 przez MPK Sp. z o.o. osiągnął wysokość **92,69 %**. Dzięki uzyskaniu tak wysokiego wskaźnika możliwe było pełne wykorzystanie posiadanego taboru. Z powodu dużego stopnia wyeksploatowania taboru autobusowego, wynik ten został osiągnięty dużym zaangażowaniem sił i środków finansowych. Do efektów zaliczyć należy, iż w roku sprawozdawczym nie wystąpił żaden przypadek niewykonania kursu z powodu braku do ruchu sprawnych technicznie autobusów.

Współczynnik wykorzystania taboru *za* rok 2009 r. ukształtował się na poziomie **81,90%**. Znaczący wpływ na uzyskanie tego wskaźnika miało nieustanne doskonalenie na przestrzeni roku harmonogramów obsługi linii oraz uwzględnianie możliwości optymalnej obsługi już na etapie konstruowania rozkładów jazdy.

Utrzymywanie tak wysokich wskaźników świadczy o utrzymywaniu bardzo niskiej rezerwy taborowej dla zapewnienia ciągłości obsługi wszystkich linii w przypadkach awarii autobusów, a także świadczy o wysokich kwalifikacjach i wytężonej pracy pracowników całego zaplecza technicznego.

§§§§§§ *Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Nowym Sączu*
******* *Źródło: Wydział Komunikacji i Transportu*

W 2009 roku MPK Sp. z o.o. obsługiwała **28** linii komunikacyjnych. Realizując zadania wskazane w Strategii rozpoczęto w 2009 r. negocjacje z Gminą Kamionka Wielka dotyczące powrotu na drogi tej gminy komunikacji miejskiej obsługiwanej przez MPK Sp. z o.o. w Nowym Sączu.[†††††††] Długość czynnych tras komunikacyjnych wynosiła **126 km**, a długość linii komunikacyjnych ogółem - **306 km**.

W ciągu całego roku 2009 autobusy wykonały łączny przebieg na liniach komunikacyjnych **3 268 tys. km**. W stosunku do roku 2008 nastąpił spadek przebiegu o **296 tys km** z uwagi na ograniczenie kursowania autobusów na liniach komunikacyjnych o bardzo niskim napełnieniu pasażerów. W ogólnej liczbie przebiegu znajdują się także dodatkowe kilometry wykonane wskutek licznych objazdów, spowodowanych czasowym wyłączeniem z ruchu remontowanych odcinków dróg, po których przebiegają linie komunikacyjne. Dodatkowy przebieg zamknął się liczbą **47 146 km**, a koszt dodatkowych kilometrów szacuje się na poziomie **221 tys. PLN**.

Ilość pasażerów przewiezionych środkami komunikacji miejskiej w roku sprawozdawczym wyniosła **12 529 tys**., co stanowi spadek w stosunku do roku ubiegłego o **10,4%**. Do przyczyn tak znacznego spadku przewozów zaliczyć można zwiększający się udział w przewozach komunikacji prywatnej, zarówno zbiorowej jak i indywidualnej oraz wydłużający się czas przejazdu spowodowany zatłoczonymi ulicami.

Od kilku lat w strukturze przewozów obserwuje się stałą tendencję do wzrostu udziału przejazdów bezpłatnych oraz ulgowych i zmniejszaniu się ilości i wielkości udziału przejazdów za biletami normalnymi. Uśredniona wartość przejazdów bezpłatnych dla całej sieci komunikacyjnej wynosi **28,2%** w stosunku do przejazdów z biletami i nie odbiega ona od ilości występującej w innych miastach Polski. Zjawisko wzrostu udziału przejazdów ulgowych i bezpłatnych przy wyraźnym spadku udziału przejazdów pełnopłatnych jest wynikiem zwiększania się komunikacji prywatnej. Analizując strukturę przewozów z punktu widzenia korzystania z różnych rodzajów biletów zaznaczyć należy, że największą popularnością cieszą się bilety miesięczne i bilety jednorazowe. W najbardziej licznych grupach tj. w grupie biletów jednorazowych i w grupie biletów miesięcznych największy udział posiadają bilety ulgowe. Udział biletów okresowych o terminach ważności poniżej miesiąca lub ponad jeden miesiąc stanowi niewielki procent. Nieznacznie w strukturze zaznaczyły swoją obecność bilety 24 godzinne i rodzinne weekendowe. Dużą grupę stanowią przejazdy bezbiletowe (bezpłatne) i obejmują prawie ***¼*** część całości wykonywanych przewozów. Pełną strukturę przewozów uwzględniającą rodzaje wykorzystywanych biletów przedstawia niżej zamieszczony wykres.

W stosunku do roku 2008 zwiększyło się zainteresowanie pasażerów biletami miesięcznymi oraz w niewielkim stopniu karnetami. W przejazdach z biletami jednorazowymi zanotowano **2,94 %** spadek.

[†††††††] *Efektem negocjacji są podjęte w dniach 21 i 23 lipca 2010 r. uchwały rady Gminy Kamionka Wielka oraz Rady Miasta Nowego Sącza w przedmiocie przejęcia przez Miasto Nowy Sącza od gminy Kamionka Wielka zadania w zakresie lokalnego transportu zbiorowego. Planowany termin rozpoczęcia świadczenia usług to 15 sierpnia 2010 r. W związku z powyższym liczba mieszkańców mających dostęp do komunikacji miejskiej obsługiwanej przez MPK w Nowym Sączu wzrosła ze 115 tys. osób do 125 tys. osób.*

Tabela I-6.5.2. Zestawienie wartości brutto sprzedaży biletów z podziałem na rodzaje biletów za 2009 r.

Rodzaj biletu	Wartość brutto sprzedanych biletów			
	razem	normalnych	ulgowych ust.	ulgowych lok.
1	2	3	4	5
Bilety jednorazowe	4 291 816,75 zł	2 456 499,80 zł	353 833,70 zł	1 481 483,25 zł
Bilety 24-godzinne	5 008,80 zł	3 016,00 zł	576,00 zł	1 416,80 zł
Bilety weekendowe rodzinne	143,00 zł	143,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Karnety 10-cio przejazdowe	986 999,40 zł	493 470,00 zł	35 001,00 zł	458 528,40 zł
Bilety okresowe - RAZEM	2 168 355,70 zł	1 015 524,10 zł	205 803,85 zł	947 027,75 zł
w tym: - 10-dniowe	*18 765,80 zł*	*8 975,80 zł*	*931,80 zł*	*8 858,20 zł*
- 15-dniowe	*56 713,50 zł*	*26 062,00 zł*	*6 158,90 zł*	*24 492,60 zł*
- miesięczne	*2 009 731,50 zł*	*964 931,30 zł*	*195 466,95 zł*	*849 333,25 zł*
- kwartalne	*42 573,20 zł*	*7 337,30 zł*	*2 131,10 zł*	*33 104,80 zł*
- 5-miesięczne szk.	*10 479,60 zł*	*0,00 zł*	*0,00 zł*	*10 479,60 zł*
- półroczne	*15 925,30 zł*	*3 186,00 zł*	*1 115,10 zł*	*11 624,20 zł*
- 10-miesięczne szk.	*6 123,70 zł*	*0,00 zł*	*0,00 zł*	*6 123,70 zł*
- roczne	*8 043,10 zł*	*5 031,70 zł*	*0,00 zł*	*3 011,40 zł*
RAZEM BILETY:	**7 452 323,65 zł**	**3 968 652,90 zł**	**595 214,55 zł**	**2 888 456,20 zł**

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Nowym Sączu

Wykres I-6.5.2.1. Struktura przewozów w 2009 r. wg rodzaju biletów

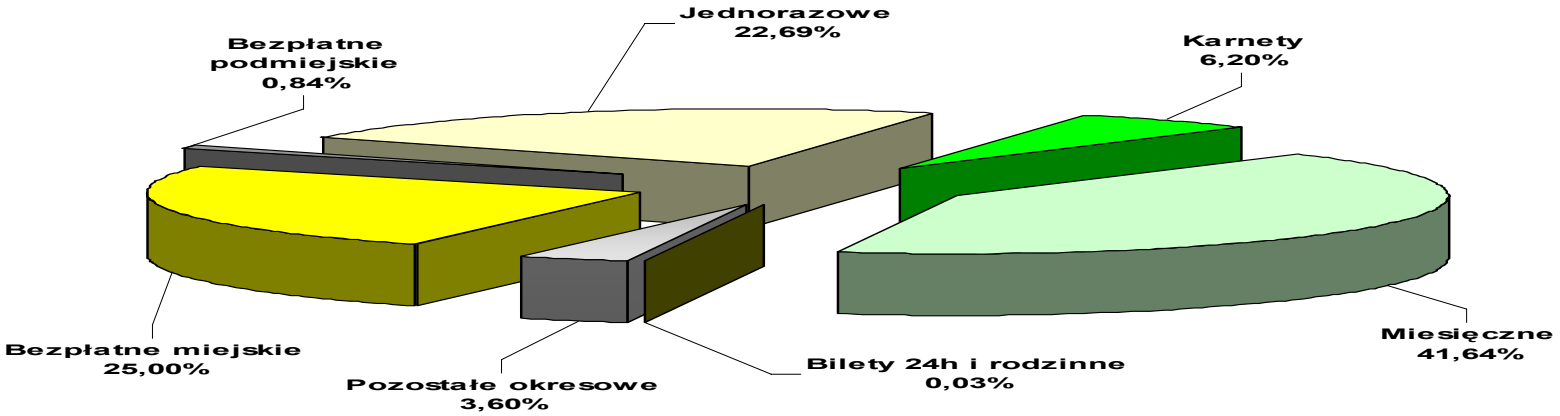

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Nowym Sączu

Wykres I-6.5.2.2.

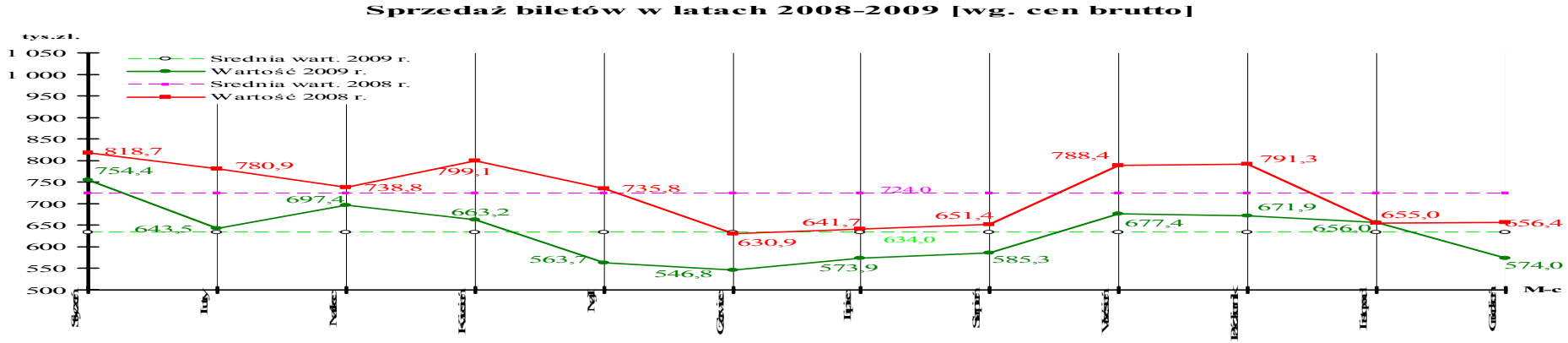

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Nowym Sączu

I-6.5.3. Obsługa przewozów osób niepełnosprawnych.

W roku sprawozdawczym MPK Sp. z o.o. świadczyła usługi przewozowe dla osób niepełnosprawnych samochodem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich. W ciągu tego roku obsłużono **1 640** zgłoszeń zapotrzebowania na przewozy osób niepełnosprawnych. Łącznie przewieziono **3 158** osób, w tym na wózkach inwalidzkich **1086** osób. Całkowity roczny przebieg samochodu związany z przewozem osób niepełnosprawnych wyniósł **20 301 km**. Porównanie z rokiem ubiegłym wykazuje przyjęcie o **408** zgłoszeń mniej, spadek przewiezionych osób o **783** osoby przy równoczesnym spadku przebiegu kilometrów.

I-6.5.4. Rejestracja pojazdów

Wykres I-6.5.4.

Poniżej został przedstawiony wykres obrazujący ilość pojazdów zarejestrowanych w Nowym Sączu. Pod pozycją „1" – rok 2008, pod pozycją „2" rok 2009. Należy zauważyć, że swój pojazd posiada co drugi dorosły mieszkaniec Nowego Sącza.

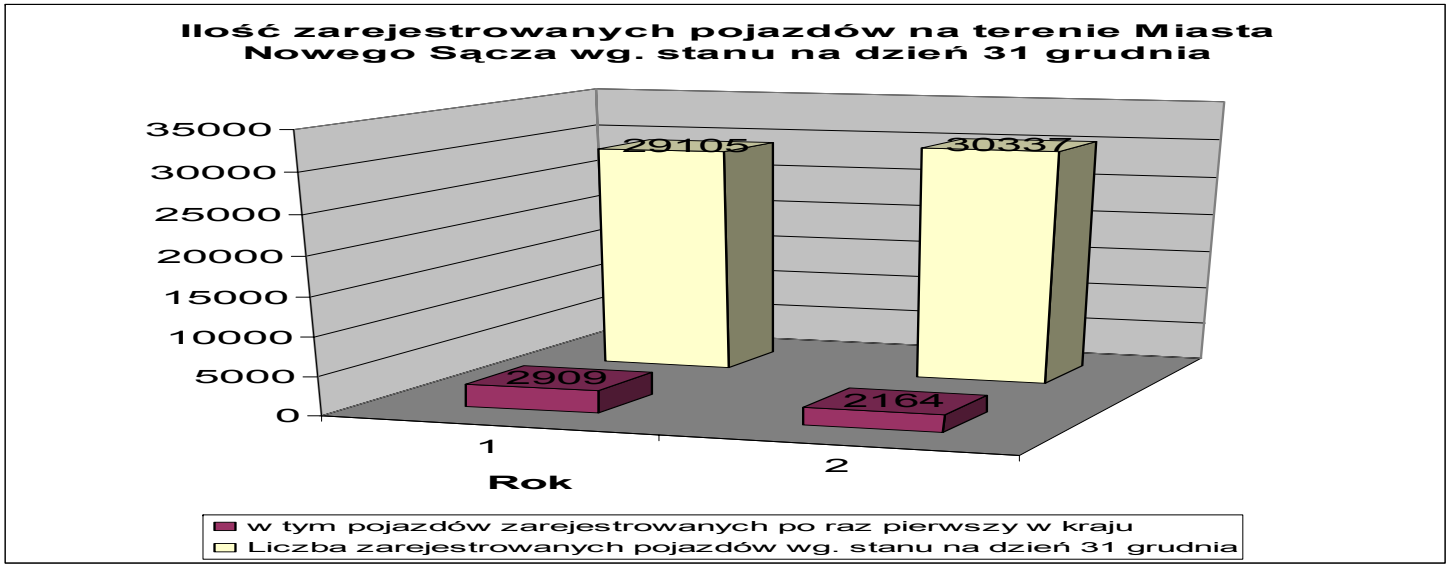

Źródło: Wydział Komunikacji i Transportu

Jednym z najważniejszych osiągnięć jest uzyskanie połączenia Urzędu Miasta z Centralną Ewidencją Pojazdów i Kierowców oraz uzyskania połączenia do centralnej bazy PESEL i REGON. Dzięki realizacji tego celu dla potrzeb Wydziału Komunikacji i Transportu zostały udostępnione dane z replik baz danych systemu PESEL i REGON, co ma ogromne znaczenie w procesie identyfikacji osób fizycznych i prawnych. Osiągnięcie celu pozwoliło na zautomatyzowanie procesu potwierdzeń danych oraz wsparcie procesu wyjaśniania niezgodności podczas weryfikacji danych o pojazdach i kierowcach. Ponadto Wydział uzyskał możliwość wykorzystania

informacji zebranych w centralnej bazie o wszystkich zarejestrowanych na terenie RP pojazdów, co skraca proces rejestracji oraz potwierdzania i weryfikacji danych.

I-6.5.5. Uprawnienia i nadzór.

Mając na uwadze wykonywanie czynności wynikających z treści art.108 ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym dot. sprawowanego nadzoru nad ośrodkami szkolenia kierowców, w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Referat Uprawnień i Nadzoru Wydziału Komunikacji i Transportu przeprowadził kontrole ośrodków szkolenia kierowców funkcjonujące na terenie Nowego Sącza (w samym tylko 2009 roku przeprowadzono **14 kontroli** oraz **2 kontrole** we współpracy z Policją).

Referat Uprawnień i Nadzoru na bieżąco dokonywał wpisu instruktorów do ewidencji, wydając im stosowne uprawnienia do wykonywania czynności instruktora, oraz wydawał zaświadczenia potwierdzające wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców (w 2009 r. – **9**, a w 2008 r. – **7**), a także dokonywał zmiany zaświadczeń w rejestrze (w 2009 roku dokonano wpisu **36 instruktorów**, a w 2008 r. - **27**).

Uwzględniając wykonanie środka karnego, wydawano decyzje o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami na podstawie art. **140** i **art.182** kodeksu karnego wykonawczego odpowiednio - **145** i **300**, dla porównania w 2008 r. odpowiednio – **166 i 237**.W stosunku do kierowców ubiegających się o zwrot lub przywrócenie prawa jazdy, wydawano zaświadczenia potwierdzające spełnienia wymogów do egzaminu sprawdzającego kwalifikacje.

Wobec kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego na podstawie wniosku Komendanta Wojewódzkiego Policji w Krakowie, wszczynano postępowania administracyjne i wydawano skierowania na egzaminy sprawdzające kwalifikacje, w roku 2009 – **105**, a w 2008 r. – **153**.. Wydawano również decyzje o zatrzymaniu prawa jazdy, w związku z zatrzymaniem dokumentu przez organy Policji – w 2009 r. – **10**, a w 2008 r. – **18**.

Wykres I - 6.5.5.

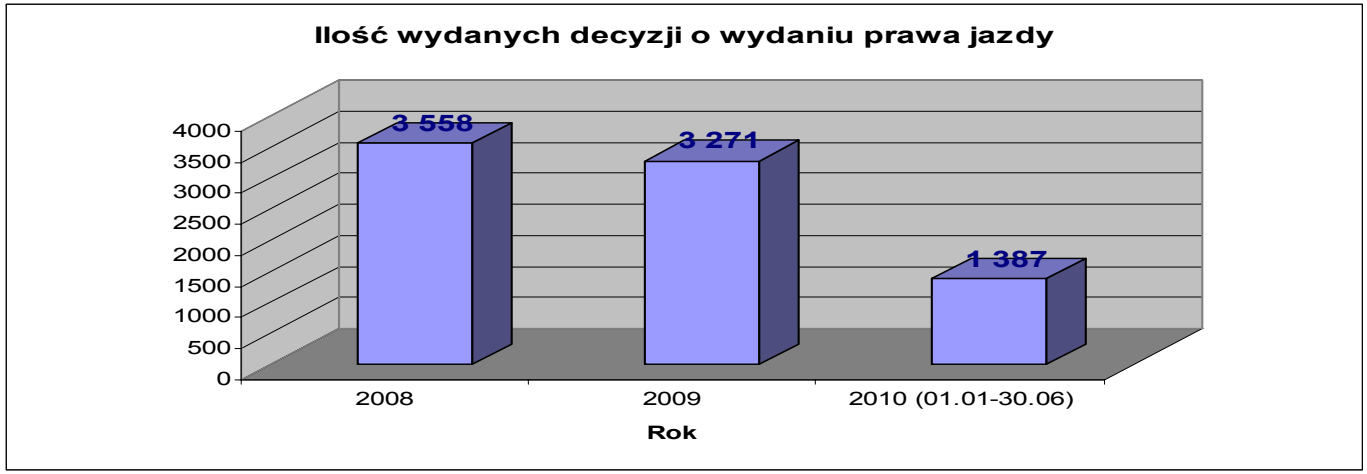

Źródło: Wydział Komunikacji i Transportu

I-6.5.6. Transport drogowy i stacje kontroli pojazdów

Do ważniejszych zadań zrealizowanych na obszarze Nowego Sącza w okresie sprawozdawczym należy zaliczyć:

1. Uporządkowanie odpraw pasażerów korzystających z usług przewoźników świadczących regularne przewozy osób, poprzez wyznaczenie na terenie miasta Nowego Sącza następujących lokalizacji do odprawy pasażerów: Plac Dąbrowskiego Dworzec Autobusowy PKS, ul. Kolejowa Dworzec Autobusowy MPK, Bulwar Narwiku „Zajezdnia Autobusowa".
2. Bieżące kontrole przedsiębiorców, którym Prezydent Miasta Nowego Sącza udzielił licencji na wykonywanie transportu drogowego osób/rzeczy, licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką, zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób. Kontrole te przeprowadzano na terenie Miasta Nowego Sącza oraz w siedzibie Wydziału Komunikacji. Ogółem w okresie sprawozdawczym przeprowadzono ponad **400** kontroli przedsiębiorców (siedziba WKT) oraz ponad **100** kontroli drogowych (współpraca z Policją) na terenie miasta Nowego Sącza i Powiatu Nowosądeckiego.
3. W ramach sprawowanego nadzoru na stacjami kontroli pojazdów przeprowadzono także kontrole przedsiębiorców prowadzących Stacje Kontroli Pojazdów: 2008 r. – **10** kontroli, 2009 r. – **9** kontroli.

Tabela III - 1.1.1.

L.p.	Rodzaj dokumentu	Ilość wydanych licencji, zezwoleń, postanowień 2008 r.	Ilość wydanych licencji, zezwoleń, postanowień 2009 r.
1.	Licencja na wykonywanie transportu drogowego taksówką	24	39
2.	Licencja na wykonywanie transportu drogowego rzeczy	8	8
3.	Licencja na wykonywanie transportu drogowego Osób	1	1
4.	Zezwolenia na wykonywanie regularnego przewozu Osób	23	21
5.	Postanowienia dot. uzgodnień na wykonywanie regularnego przewozu Osób (Marszałek)	20	21

Źródło: Wydział Komunikacji i Transportu

Infrastruktura mieszkaniowa	**CEL OPERACYJNY I-6.6**	**Tworzenie warunków do poprawy stanu istniejących zasobów mieszkaniowych i dla rozwoju nowego budownictwa mieszkaniowego, w tym społecznego – czynszowego, a także komunalnego i socjalnego.**

I – 6.6.1. Wydział Gospodarki Komunalnej

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 425 /2009 Prezydenta Miasta Nowego Sącza z dnia 27 listopada 2009 r. w sprawie: zmian w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta Nowego Sącza w dniu 27 listopada 2009 r. utworzony został nowy wydział: Wydział Gospodarki Komunalnej.

W skład Wydziału Gospodarki Komunalnej wchodzą dwa referaty: Referat Lokalowy i Referat Komunalny. Przed dniem 27 listopada 2009r. Referat Lokalowy funkcjonował w ramach Wydziału Geodezji i Mienia Urzędu Miasta Nowego Sącza, natomiast Referat Komunalny przed dniem 27 listopada 2009r. nie były wydzielony.

Referat Lokalowy realizuje zadania z zakresu gospodarowania nieruchomościami obejmującymi lokale mieszkalne i użytkowe w zakresie:

1. wynajmowania i użyczania nieruchomości wchodzących w skład zasobu, na zasadach przewidzianych w stosownych ustawach oraz określonych prawem miejscowym, w tym realizacji zadania własnego gminy polegającego na zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych rodzin (gospodarstw domowych) pozostających w trudnych warunkach materialnych i mieszkaniowych.
2. podejmowania czynności w postępowaniu sądowym, w szczególności w sprawach dotyczących zapłaty należności za korzystanie z lokali, oraz roszczeń ze stosunku najmu lub użyczenia
3. reprezentowania Prezydenta Miasta we wspólnotach mieszkaniowych, w których Miasto Nowy Sącz posiada lokale wraz z udziałem w częściach wspólnych nieruchomości,

a także wykonuje nadzór nad gospodarowaniem lokalami mieszkalnymi i użytkowymi, w zakresie polegającym na:

1. zabezpieczaniu nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem
2. wykonywaniu czynności związanych z naliczaniem należności za lokale udostępniane z zasobu oraz prowadzeniem ich windykacji,

który był zlecony do wykonywania podmiotom zewnętrznym na podstawie stosownych umów o zarządzanie, zawartych w wyniku przeprowadzenia procedury przetargowej. W 2009 roku przeprowadzono tę procedurę celem wyłonienia wykonawcy zadania na lata 2010-2012.

Wg stanu na dzień 30.06.2010r. Referat Lokalowy gospodaruje i nadzoruje gospodarowanie zasobem obejmującym łącznie **957** lokali mieszkalnych oraz **166** lokali niemieszkalnych (w tym **115** komercyjnych lokali użytkowych, których łączna powierzchnia użytkowa wynosi **53.185,43 m²**.

Wielkość zasobu jest wartością dynamiczną uzależnioną od realizacji polityki miasta w zakresie sprzedaży lokali, a także nabywania nowych nieruchomości do zasobu. Stan zasobów zleconych do zarządzania w 2009r. obrazuje tabela poniżej:

Tabela I – 6.6.1.1. Wyszczególnienie	2009r.
Ilość lokali mieszkalnych w budynkach zleconych do zarządzania	**971**
W tym we wspólnotach mieszkaniowych	**578**
Powierzchnia użytkowa ogółem lokali mieszkalnych	**42.705,12 m2**
W tym we wspólnotach mieszkaniowych	**23.685,28 m2**
Powierzchnia użytkowa ogółem lokali niemieszkalnych	**10.778,30 m2**
W tym we wspólnotach mieszkaniowych	**5.545,24 m2**

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej

W roku 2009 r. realizacja zadania polegającego na zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych rodzin pozostających w trudnych warunkach mieszkaniowych i trudnej sytuacji materialnej, a także w ramach polityki mieszkaniowej miasta, w tym realizacji obowiązku wskazywania lokali socjalnych na realizację wyroków sądowych prowadzona była w ramach istniejącego zasobu lokali mieszkalnych powiększonego o **3** lokale mieszkalne nabyte w drodze przetargu w zasobach zarządzanych przez Grodzką Spółdzielnię Mieszkaniową.

W tabeli poniżej przedstawiono statystyczne zestawienie obejmujące ilość osób oczekujących na najem lokali mieszkalnych i ilość załatwionych spraw w zakresie wynajmu lokali mieszkalnych w roku 2009:

Tabela I – 6.6.1.2. Wyszczególnienie	2009
liczba osób oczekujących na najem lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta	**262**
W tym	
na najem lokalu na czas nieokreślony	**91**
na najem lokal socjalnego	**171**
w tym: w związku z koniecznością realizacji wyroku sądowego o eksmisję z prawem do lokalu socjalnego	**90**
Ilość zawartych umów najmu lokali mieszkalnych ogółem	**75**
W tym	
Umowy najmu lokali na czas nieokreślony	**6**
Umowy najmu lokali na czas określony	**10**
w tym w związku z realizacja wyroków eksmisyjnych z prawem do lokalu socjalnego	**8**
Pozostałe umowy najmu	**59**

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej

Realizowanie przez Miasto obowiązku oferowania lokali socjalnych w związku z orzeczoną eksmisją jest rzeczą o tyle istotną, że brak ofert skutkuje roszczeniem wierzycieli o odszkodowanie za niedostarczenie lokalu socjalnego na realizację wyroku sądowego. W sprawach tych zawarto w 2009r. **1 ugodę sądową** i **20 ugód pozasądowych**, wypłacając odszkodowania na następującym poziomie:

Tabela I – 6.6.1.3. Wyszczególnienie	2009
Wartość wypłaconych odszkodowań - ogółem w złotych	**53.126,50**
w tym dla osób prawnych	**11.902,59**
w tym dla osób fizycznych	**41.223,91**

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej

W ramach realizowanych przez Referat Lokalowy zadań w zakresie dochodzenia na drodze sadowej zapłaty zaległych należności z tytuły najmu w roku 2009 skierowano do postępowania sądowego łącznie :

Tabela I – 6.6.1.4. Tytuł	2009
Ilość wniesionych do sądu spraw związanych z dochodzeniem zaległych należności czynszowych i innych opłat związanych z użytkowaniem lokali	**65**
Ilość wniesionych do sądu spraw związanych z dochodzeniem zaległych należności z tytułu odszkodowań za bezumowne zajmowanie lokali innych opłat związanych z użytkowaniem lokali	**183**

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej

W ramach czynności windykacyjnych, które mają na celu zwiększenie wskaźnika ściągalności należności w Referacie Lokalowym analizowane są wnioski najemców o rozkładanie tych należności na raty. W latach 2007 –VI. 2010 rozpatrzono łącznie **168 wniosków**, przy czym pozytywnie załatwiono **41** wnioski.

Tabela I – 6.6.1.5. Wyszczególnienie czynności windykacyjnych	2009
Ilość złożonych wniosków o rozłożenie na raty należności	**50**
Ilość pozytywnie załatwionych wniosków	**11**

Źródło: Wydział Gospodarki Komunalnej

W skład zasobu, którego gospodarowanie nadzoruje Referat Lokalowy wchodzi łącznie **115** komercyjnych lokali użytkowych, na których najem zawarto w roku 2009r. **4** umowy najmu w drodze bezprzetargowej.

I – 6.6.2. Wydział Inwestycji i Remontów

Tabela I – 6.6.2.1. Zestawienie zrealizowanych zadań inwestycyjnych w 2009 roku

Lp.	Nazwa zadania	Wydatkowana kwota w 2009, w tym niewygasające	Wydatki niewygasające z upływem roku 2008	Dokumentacja	Roboty (rbm)	Środki finansowe własne	Inne źródła środków finansowych
1	Pozyskiwanie lokali socjalnych dla miasta Nowego Sącza	4 313 539,00	1 499 800,00	212 276,22	4 101 262,78	4 313 539,00	
2	Uporządkowanie i zagospodarowanie terenu przy ul. Zawiszy Czarnego	299 955,30	34 971,30		299 955,30	299 955,30	

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów

Tabela I – 6.6.2.2. Zestawienie zrealizowanych zadań remontowych budynków komunalnych w 2009 roku

Lp.	Nazwa zadania	Wydatkowana kwota w 2009,	Roboty (rbm)	Środki finansowe własne	Inne źródła środków finansowych	
1.	Dotyczy remontów budynków komunalnych, m.in.: wymiany pokryć dachów, remontów elewacji, instalacji elektrycznych, wymiany stolarki okiennej	**793 722,20**	**793 722,20**	**753 722,20**	**40 000,00**	Dotacja z Programu na rzecz Społeczności Romskiej
2.	Roboty w budynkach prywatnych w zarządzie	**211 258,50**	**211 258,50**	**211 258,50**		
3.	Remonty w budynkach Skarbu Państwa	**25 552,47**	**25 552,47**	**25 552,47**		
4.	Roboty dodatkowe	**123 263,99**	**123 263,99**	**123 263,99**		
		1 153 797,16	**1 153 797,16**	**1 113 797,16**	**40 000,00**	
	W tym: udział miasta w Rządowym Programie na Rzecz Społeczności Romskiej	**65 959,91**	**65 959,91**	**25 959,91**	**40 000,00**	Dotacja z Programu na rzecz Społeczności Romskiej
	W tym: remonty lokali dla mieszkańców romskich	**22 673,05**	**22 673,05**	**22 673,05**		

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów

I – 6.6.2. Budownictwo społeczne.

We wrześniu 2009 r. rozpoczęto w ramach realizacji społecznego budownictwa mieszkaniowego, kolejne przedsięwzięcie inwestycyjno budowlane - budowę 3-ch budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z infrastrukturą techniczną o:

- **144** lokalach mieszkalnych na wynajem, o pow. użytkowej **8 112 m2**
- **123** stanowiskach postojowych w garażach wielostanowiskowych,

Termin zakończenia inwestycji i zasiedlenie lokali mieszkalnych zgodnie z zawartą umową z wykonawcą robót budowlanych przewidziany jest na lipiec 2011 r . Koszt realizacji inwestycji zamknie się kwotą **20 mln PLN**. Na dzień 31.12.2009 r. poniesione nakłady zamknęły się kwotą **4 mln PLN**. Liczba mieszkańców, którzy zamieszkają w lokalach wybudowanych przez STBS - **576** osób.

W ramach podnoszenia standardu eksploatacyjnego istniejącego zasobu mieszkaniowego w roku 2009 Spółka wydatkowała na remonty i konserwację oraz przeglądy techniczne budynków wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez Spółkę kwotę **350 tys. PLN**. oraz w zasobach własnych Spółki kwotę **378 tys. PLN**. [‡‡‡‡‡‡‡]

INFRASTRUKTURAOCHRONY ŚRODOWISKA	CEL OPERACYJNY I-7	Zapewnienie i rozwój infrastruktury ochrony środowiska.

I-7.1. Wydział Ochrony Środowiska[§§§§§§§]

Wydział Ochrony Środowiska – do dnia 27.11.2009 r. – Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, w roku 2009 brał czynny udział w realizacji celów operacyjnych Strategii Rozwoju 2020 Miasta Nowego Sącza.

W ramach realizacji celu operacyjnego I – 7 przeprowadzone zostały działania mające na celu:

1. Redukcję zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery poprzez dofinansowanie mieszkańcom kosztów zakupu i montażu instalacji kolektorów słonecznych (w 2009 roku **86** domów jednorodzinnych zostało wyposażonych w taką instalację) co ma bezpośredni wpływ na ograniczenie zjawiska tzw. niskiej emisji na terenie Miasta.
2. Poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez dofinansowanie mieszkańcom kosztów likwidacji zbiornika wybieralnego i wykonania przyłącza do sieci kanalizacji sanitarnej (w 2009 roku dofinansowano **41** przyłączy)
3. Ochronę powierzchni ziemi poprzez:
   - dofinansowanie mieszkańcom kosztów ściągnięcia i wywiezienia materiałów budowlanych zawierających azbest (w roku 2009 zrealizowano **44** wnioski)
   - likwidację „dzikich" wysypisk odpadów wzdłuż brzegów rzeki Kamienicy, rzeki Dunajec i potoku Łubinka oraz na terenach miejskich;

[‡‡‡‡‡‡‡] *Źródło: Sądeckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Nowym Sączu.*
[§§§§§§§] *Źródło: Wydział Ochrony Środowiska*

- zorganizowanie zbiórki odpadów komunalnych odpadów wielkogabarytowych, w tym zużytego wielkogabarytowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Ponadto warunki określane podmiotom korzystającym ze środowiska w wydawanych przez tut. Wydział decyzjach administracyjnych, zapewniają poprawę stanu środowiska naturalnego oraz nie dopuszczanie do jego dalszej degradacji poprzez ograniczanie: wytwarzanych odpadów, redukcję zanieczyszczeń kierowanych do atmosfery, poprawę jakości odprowadzanych ścieków, obniżenie poziomu hałasu czy też promieniowania niejonizującego.

4. Ochronę terenów zielonych - decyzje administracyjne wydawane na usunięcie drzew i krzewów zawierają zobowiązania dot. nowych nasadzeń.
5. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez prowadzenie edukacji ekologicznej:
   - w ramach otwartego konkursu ofert udzielono dotacji **2** organizacjom pozarządowym na realizację zadań z obszaru ekologia i ochrona środowiska,
   - udział w organizacji konkursów o tematyce ekologicznej organizowanych przez „NOVA" Spółkę z o.o. w Nowym Sączu - „zbierasz zużyte baterie - chronisz środowisko" oraz Ligę Ochrony Przyrody – konkurs plastyczny

Znaczące możliwości w zakresie działań poprawiających stan środowiska, a tym samym realizację celu operacyjnego I – 7, tj. zapewnienie i rozwój infrastruktury ochrony środowiska mają miejskie spółki kodeksu handlowego.

I-7.2. NOVA Spółka z o.o. w Nowym Sączu[********]

1/ Unieszkodliwianie odpadów

Na składowisko odpadów komunalnych w Nowym Sączu przy ul. Tarnowskiej 120 w 2009 roku przyjęto odpady w ilości **37 678,68 Mg**. Najmniejsza ilość odpadów **2 577,02 Mg** przypada na miesiąc luty, co corocznie podyktowane jest sezonowością. Ponadto zaobserwowano spadek ilości przyjmowanych odpadów w miesiącach marzec i grudzień. Natomiast największa ilość odpadów **3 676,04 Mg** przypada na kwiecień 2009 r., w roku 2008 r. był to m-c sierpień. Głównym miejscem ich pochodzenia był teren Miasta Nowego Sącza – **31 846,91 Mg,** co stanowi ogółu ok. **84,5** % dostarczonych odpadów. Natomiast niewielka ilość **3 057,84 Mg** odpadów pochodziła z gmin powiatu nowosądeckiego, a **2 773,93 Mg** odpadów spoza powiatu.

Wykres I-7.2.1. Zestawienie ilości odpadów przyjętych na składowisko odpadów komunalnych w latach 1999 – 2009.

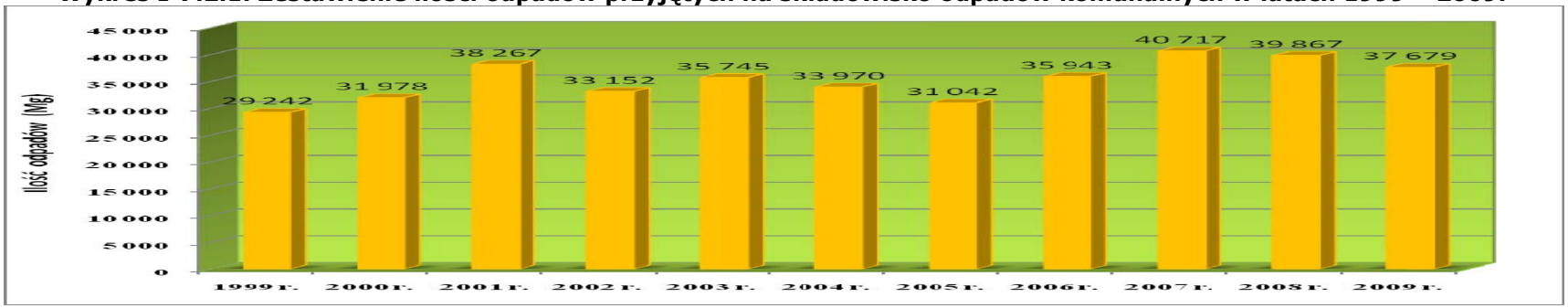

******** *Źródło: NOVA Spółka z o.o. w Nowym Sączu*

Pomimo obserwowanego od 2006 r. sukcesywnego wzrostu ilości odpadów przyjmowanych do unieszkodliwiania, przede wszystkim związanego z większą produkcją odpadów przez gospodarstwa domowe, jak też wyższą świadomością społeczeństwa w zakresie ekologii i ochrony środowiska, w roku 2008 nastąpił spadek ilości przyjętych odpadów. Jest to spowodowane drastycznym wzrostem w ostatnich latach cen za świadczone usługi wywozu odpadów, co spowodowało zwiększenie wśród ludności działań zmierzających do zmniejszenia ilości odpadów niesegregowanych przy równoczesnym wzroście ilości odpadów segregowanych. Tendencja spadkowa utrzymała się również w 2009 roku. Tak więc od 2007 r. zaobserwować można spadek ilości przyjmowanych odpadów w dwóch kolejnych latach.

Tabela I-7.2.1. Udział odpadów przyjętych na składowisko w 2009 roku ze względu na miejsce pochodzenia.

Pochodzenie odpadów	Udział [%]
Nowy Sącz	**84,52**
Kamionka Wielka	0,52
Chełmiec	0,97
Łużna	2,31
Ciężkowice	3,05
Gródek n/Dunajcem	1,72
Iwkowa	0,69
Korzenna	2,17
Łabowa	0,07
Laskowa	0,35
Łososina Dolna	2,64
Nawojowa	0,01
Piwniczna	0,02
Podegrodzie	0,0003
Gnojnik	0,20
Bobowa	0,76

Źródło: Nova Sp. z o.o. w Nowym Sączu

Wykres I-7.2.2. Pochodzenie odpadów przywożonych na składowisko w Nowym Sączu – Zabełczu.

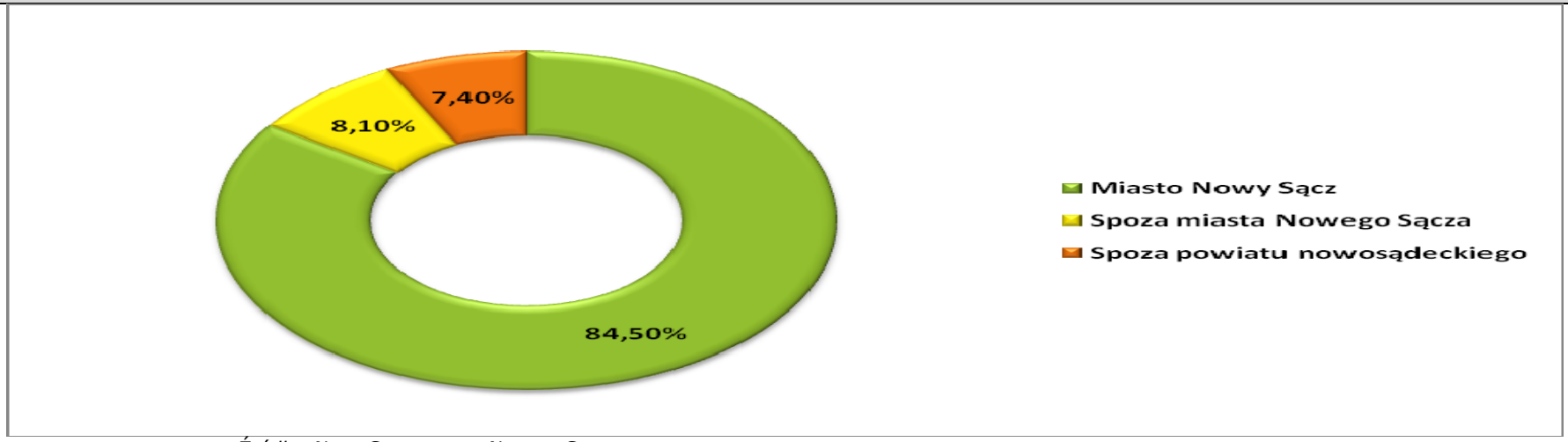

Źródło: Nova Sp. z o.o. w Nowym Sączu

W ramach prowadzonej na terenie składowiska zbiórki odpadów podlegających recyklingowi odzyskano **901,85 Mg**, prawie dwukrotnie więcej w stosunku do 2008 r. Ponadto do celów eksploatacyjnych wykorzystano **6 903,14 Mg** odpadów, a ogólny udział odzyskanych i zagospodarowanych na składowisku odpadów wyniósł **20,7 %**.

3/ Świadczenie usług w zakresie odbioru odpadów

Na dzień 31.12.2009 r. Spółka zawarła **276** umów (w tym **140** umów w 2009 r.) z mieszkańcami Nowego Sącza na świadczenie usług odbioru odpadów z gospodarstw domowych. **15** umów zawarto z instytucjami i firmami z terenu miasta i spoza miasta Nowego Sącza. Ponadto Spółka wzięła udział w organizowanej przez Urząd Miasta Nowego Sącza zbiórce odpadów komunalnych wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie miasta.

Spółka w 2009 r. przystąpiła również do przetargów na wywóz odpadów organizowanych przez sądeckie Spółdzielnie Mieszkaniowe. Podpisała umowę na wywóz odpadów z nieruchomości Spółdzielni SIŁA w okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2012 r.

4/ Wybrane aspekty analizy wykonania planu finansowo- rzeczowego o znaczeniu dla ochrony środowiska

W roku 2009 r. Spółka kontynuowała tworzenie rezerwy na rekultywację poeksploatacyjną składowiska. Uchwałą nr 1/2009 z dnia 10.02.2009 r. Zarząd Spółki postanowił utworzyć powyższą rezerwę i przyjąć ją do sprawozdania finansowego za 2008 r. Uchwałą nr 1/2010 z dnia 25.01.2010 r. w sprawozdaniu finansowym za rok 2009 Zarząd postanowił przyjąć rezerwę w wysokości skorygowanej o wartość wynikającą z aktualizacji kosztorysu sporządzonego w lipcu 2009 r. Wysokość rezerwy utworzonej w 2009 r. wynosi **759.149,55 PLN**. Łącznie rezerwa na rekultywację poeksploatacyjną składowiska od momentu jej utworzenia wynosi: **1 977 007,53 PLN**.

Tabela I-7.2.2. Analiza sprzedaży wybranych usług o znaczeniu dla ochrony środowiska

Pozycje	Roczny plan 2009 r.	Wykonanie za 2009 r.	Dynamika
	[zł]	[%]	
Unieszkodliwianie odpadów	6 917 213	6 766 251	98
Surowce wtórne	16 000	31 403	196
Zużyte AGD RTV	4 000	4 735	118
Zbiórka i transport odpadów	98 000	133 157	136
Przychody ze sprzedaży energii	66 000	104	0,2

Źródło: Nova Sp. z o.o. w Nowym Sączu

Wykonanie pozycji *unieszkodliwianie odpadów* na poziomie niższym o **2 %** związane jest z przyjęciem mniejszej ilości odpadów. Ilość ta znacznie się zmniejszyła w roku 2009.

Znaczny wzrost przychodów z tytułu sprzedaży *surowców wtórnych* jest zjawiskiem bardzo pozytywnym i świadczy o odblokowaniu rynku surowców, który to rynek na przełomie roku 2008/2009 przejawiał znaczne objawy zahamowania i spadku podaży. Jednocześnie wzrost ten spowodowany jest większym odzyskiem surowców na linii do segregacji odpadów.

Większe wykonanie występuje również w pozycjach zbiórki ZSEiE oraz zbiórki i transportu odpadów co świadczy o znacznym rozwoju Spółki w kierunku tych usług. Zwiększa się zainteresowanie usługami Spółki, a prowadzone stale działania marketingowe pozwalają na pozyskanie nowych klientów.

Pozycja planu w zakresie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej nie została w 2009 r. wykonana ze względu na przedłużające się terminy otrzymania stosownych pozwoleń niezbędnych do sprzedaży energii do sieci.

Tabela I-7.2.3. Zestawienie wybranych zadań inwestycyjnych o znaczeniu dla ochrony Środowiska

Zadania	Typ zadania	Wartość ewidencyjna na 31.12.2008 r.	Wydatek roczny 2009	Termin realizacji	Finansowanie	Wykonanie planu na dzień 31.12.2009 r.	Uwagi
1.	Rozbudowa systemu odgazowania z wykorzystaniem biogazu do celów energetycznych na składowisku odpadów komunalnych przy ul. Tarnowskiej	1 012 737 zł	1 670 112,00 zł	październik 2009	środki własne/ zewnętrzne źródła finansowania- bezzwrotne	1 698 384,26 zł	102% Zadanie będzie kontynuowane w 2010 r.
2.	Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów (ZZO). Kompleksowy system zasilania w energię cieplną obiektów ZZO z wykorzystaniem istniejących na składowisku źródeł energii odnawialnej		305 000,00 zł	marzec 2009 – grudzień 2010	środki własne/ zewnętrzne źródła finansowania- bezzwrotne	93 682,30 zł	31% Zadanie będzie kontynuowane w 2010 r.
3	Budowa kolektora cieplnego od agregatu prądotwórczego do istniejącej kotłowni oraz zakup wymiennika ciepła		150 000,00	marzec 2009 – grudzień 2010	środki własne/ zewnętrzne źródła finansowania- bezzwrotne		
3.	Wykonanie instalacji cieplnej CO i CWU, włączenie istniejących kolektorów słonecznych w system ciepłowniczy		100 000,00 zł	marzec- grudzień 2009	środki własne/ zewnętrzne źródła finansowania- bezzwrotne	66 682,30 zł	67%
4.	Budowa linii technologicznej przetwarzania odpadów organicznych ZZO – dokumentacja projektowa		25 000,00 zł	lipiec 2009	środki własne	13 500,00 zł	54%
5.	Zorganizowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów					19 000,00 zł	Zadanie będzie realizowane w 2010 r. w ramach MRPO, w 2009 r. spółka poniosła wydatki na przygotowanie projektu

6.	Zieleń ochronna wokół instalacji do odgazowania					6 899,81 zł	
7.	Modernizacja kontenerowej stacji do spalania biogazu – zamknięte składowisko odpadów komunalnych ul. Brzeziny					4 200,00 zł	
8.	Modernizacja budynku socjalnego					17 832,00 zł	
9.	Modernizacja kotłowni w budynku szatniowo – sanitarnym					3 500,00 zł	

Źródło: Nova Sp. z o.o. w Nowym Sączu

Komentarz do wybranych zadań z tabeli I-7.2.2.2.:

Poz. 1. Rozbudowa systemu odgazowania z wykorzystaniem biogazu do celów energetycznych na składowisku odpadów komunalnych przy ul. Tarnowskiej

Na realizację tego zadania Spółka otrzymała w 2008 r. dotację ze środków EkoFunduszu w wysokości **660.000 zł**. Ponadto w grudniu 2009 Spółka podpisała umowę o pożyczkę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie na wykonanie wraz z uruchomieniem zespołu kogeneracyjnego wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w obudowie kontenerowej, co stanowi część zadania rozbudowy systemu odgazowania.

Poz.2. Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów (ZZO). Kompleksowy system zasilania w energię cieplną obiektów ZZO z wykorzystaniem istniejących na składowisku źródeł energii odnawialnej

Zadanie to realizowane będzie częściowo ze środków MRPO. W 2009 r. wykonano niezbędną dokumentację techniczną oraz poniesiono nakłady na instalację solarną. W II kwartale 2010 r. złożony zostanie wniosek aplikacyjny na dofinansowanie tego projektu,

Poz.5. Zorganizowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów na terenie Nowego Sącza.

W 2009 r. Spółka poniosła wydatki związane z wykonaniem studium wykonalności dla zadania, które będzie realizowane w 2010 r. w ramach projektów współfinansowanych ze środków MRPO. Wartość realizowanego projektu **3.468.000 zł** netto. Projekt dofinansowany jest do **85%** kosztów kwalifikowanych nie więcej niż **2.845.800 zł**. Projekt przewiduje budowę 2 punktów odpadów niebezpiecznych, **50** punktów zbiórki selektywnej, zbiórkę odpadów niebezpiecznych (przeterminowane leki, zużyte baterie i ZSEiE), zakup **2** pojazdów do zbiórki selektywnej, 1 pojazdu do przewozu kontenerów, **1** pojazdu do przewozu odpadów niebezpiecznych, system monitoringu i zarządzania zbiórką.

Poz. 6. Zieleń ochronna wokół instalacji do odgazowania.

Po zakończeniu inwestycji odgazowania wokół placu, na którym zlokalizowana jest elektrociepłownia biogazowa oraz stacja pozyskiwania i obróbki biogazu z pochodnią dachową wykonane zostały nasadzenia krzewów w celu stworzenia pasa zieleni ochronnej. Stanowi to wykonanie zaleceń wykonawcy inwestycji spisanych w dniu 29.09.2009 roku na okoliczność przekazania inwestycji do eksploatacji. Podyktowane to jest lokalizacją ww. urządzeń w pobliżu wewnętrznej drogi dojazdowej na czasze składowiska oraz w pobliżu modułowej linii sortowniczej. Wykonany pas zieleni ochronnej ma zabezpieczać obiekty i systemy wentylacyjne przed emisją pyłu i kurzu podczas normalnego funkcjonowania składowiska.

Poz.7. Modernizacja kontenerowej stacji do spalania biogazu – zamknięte składowisko odpadów komunalnych ul. Brzeziny.

Na zrekultywowanym składowisku odpadów komunalnych w Zawadzie – Brzeziny zostały wykonane prace modernizacyjne w zakresie sprawdzenia stanu instalacji odgazowania, w tym wymiany istniejącej pochodni spalającej biogaz na nową. Istniejąca pochodnia gazowa typu otwartego została zastąpiona pochodnią słupową z półzamkniętą komorą spalania wraz z podtrzymaniem płomienia świeczki. Zastosowany model pochodni zabezpiecza przed przerwaniem procesu spalania w wyniku zgaszenia płomienia, np. przez wiatr lub chwilowym zanikiem strumienia gazu składowiskowego. Prace zostały zakończone spisaniem protokołu odbioru w dniu 27.11.2009 roku.

5/ Edukacja ekologiczna

W ramach prowadzonej edukacji ekologicznej i upowszechniania wiedzy wśród dzieci i młodzieży z zakresu ochrony Spółka we współpracy z Wydziałem Edukacji oraz Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Nowego Sącza w maju 2009 r. zakończono II edycję akcji pod hasłem: „Zbierasz zużyte baterie chronisz środowisko". Patronat nad akcją objął prezydent Miasta Nowego Sącza. W akcji uczestniczyło **11** szkół, zebrano łącznie **727,8 kg** zużytych baterii.

Wzorem poprzedniej edycji, w szkołach zostały przeprowadzone pogawędki z uczniami na ww. temat oraz zostały rozmieszone plakaty informacyjne i ulotki edukacyjne. III edycję Akcji rozpoczęto w listopadzie 2009 r. i będzie trwała do 14 maja 2010 roku. Uczestnikom akcji przyznane zostaną nagrody w dwóch kategoriach: I kategoria – Przedszkola oraz II kategoria – Szkoły podstawowe. Uczestnictwo w III edycji zgłosiło **12** szkół podstawowych i **8** przedszkoli.

6/ Zamierzenia na 2010 rok i kolejne lata

Zamierzenia zostały skonkretyzowane w planie inwestycyjnym na 2009 r. zawierającym kontynuację inwestycji w kolejnych latach określając kierunki działań na lata 2009 – 2013 Do priorytetowych zadań zalicza się:

- **Zakład Zagospodarowania Odpadów**

Koncepcja budowy Zakładu Zagospodarowania Odpadów stanowi jeden z głównych celów rozwoju Spółki. Jest to proces rozłożony w czasie, a jej realizacja potrwa do 2013 r. Zadanie składa się z następujących etapów, a w jej zakres wchodzą inwestycje już zrealizowane, jak również te planowane:

1. Linia do segregacji odpadów (realizacja marzec 2008 r.),
2. Stanowisko odzysku odpadów wielkogabarytowych (realizacja listopad 2008 r.),
3. Punkt zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (realizacja 2007r),
4. Budowa linii technologicznej w celu prowadzenia procesu kompostowania odpadów organicznych (planowana realizacja 2009-2013 r.).
5. Budowa kompleksowego systemu zasilania w energię cieplną obiektów funkcjonujących w ramach ZZO z wykorzystaniem istniejących na składowisku źródeł energii odnawialnej (planowana realizacja 2009-2013 r.).
6. Ograniczenie ilości odpadów przeznaczonych do składowania poprzez rozbudowę istniejącej modułowej linii sortowniczej w celu jej dostosowania do sortowania odpadów ze zbiórki selektywnej oraz w celu wytwarzania paliwa alternatywnego (planowana realizacja 2009-2013 r.).

W planie inwestycyjnym na 2010 rok w ramach budowy ZZO planowane jest wykonanie pozostałych dokumentacji technicznych oraz przygotowanie wniosku aplikacyjnego do MRPO.

- **Organizowanie i wdrażanie zbiórki selektywnej odpadów.**

W ramach planowanych działań przewidziane było objęcie zbiórką selektywnej odpadów jak największej ilości osób prywatnych i prawnych będących wytwórcami odpadów. W związku z tym Spółka złożyła wniosek aplikacyjny w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na projekt pn. Zorganizowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów na terenie miasta Nowego Sącza. Projekt ten został przyjęty. Spółka otrzymała dofinansowanie , a jego realizacja będzie miała miejsce w roku 2010 r.

- **Odgazowanie składowiska**

We wrześniu 2009 r. zakończono inwestycję: *„Rozbudowa systemu odgazowania na składowisku odpadów z wykorzystaniem biogazu na cele energetyczne”,* w skład której wchodzą:

- pionowe studnie odgazowujące,
- system rurociągów,
- stacja ssąco – tłocząco – regulacyjna z pochodnią (MPR),
- zespół kogeneracyjny (CHP) o mocy elektrycznej 365 kW,

W ramach realizowanego projektu odgazowania składowiska, biogaz pozyskiwany ze złoża jest spalany w silniku gazowym produkującym energię elektryczną oraz energię cieplną. W celu optymalnego wykorzystania agregatu w 2010 r. planuje się rozbudowę systemu odgazowania z wykorzystaniem biogazu do celów energetycznych.

I-7.3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu[††††††††]

II. Ocena wykonanych zadań:

1/ Opiniowanie projektów planów zagospodarowania przestrzennego

W roku 2009 zaopiniowano **11** projektów planów zagospodarowania przestrzennego /w roku 2008 – **7**/. Stanowiska zajmowane były również w oparciu o prognozę oddziaływania na środowisko dołączoną do projektów planów. Przy zajmowaniu stanowiska zwracano szczególną uwagę na właściwą gospodarkę wodno-ściekową, prawidłowe postępowanie z odpadami, ochronę ludności przed nadmiernym hałasem i zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego. Wydano również **6** postanowień uzgadniających zakres prognozy o oddziaływaniu na środowisko do m.p.z.p.

2/ Uzgodnienia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia

W roku 2009 rozpatrzono **9** /w roku 2008 – **16**/ wniosków. Przedłożone wnioski analizowano pod kątem rodzaju i zasięgu uciążliwości /szkodliwości/ na środowisko i zdrowie ludzi. W roku 2009 wydano także **14** /w roku 2008 – **15**/ opinii sanitarnych /postanowienia i opinie sanitarne/ w/s przeprowadzenia /lub nie oceny o oddziaływaniu inwestycji na środowisko.

[††††††††] *Źródło: NOVA Spółka z o.o. w Nowym Sączu*

3/ Opiniowanie dokumentacji projektowej inwestycji nowoprojektowanych oraz dokumentacji projektowej dotyczącej zmiany sposobu użytkowania danego obiektu lub jego części.

W roku 2009 wydano **13** /w roku 2008 – **30**/ opinii sanitarnych. Opiniując projekty zwracano szczególną uwagę na właściwy pod względem sanitarno-higienicznym układ funkcjonalny pomieszczeń oraz zastosowanie odpowiednich pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych.

4/ Kontrole inwestycji w trakcie ich realizacji

W roku 2009 przeprowadzono **258** kontroli sanitarnych /w roku 2008 – **170**/. Przeprowadzone kontrole miały na celu stwierdzenie zgodności realizowanych inwestycji z zaopiniowaną pod względem wymagań sanitarno-higienicznych dokumentacją projektową oraz stwierdzenie zachowania wymagań sanitarno-higienicznych w przypadku zmiany użytkownika obiektów lub poszerzenia zakresu prowadzonej działalności. Powyższe czynności nie wykazały aby w realizacji kontrolowanych inwestycji występowały przypadki naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia przyszłych użytkowników.

5/ Uczestnictwo w odbiorach końcowych realizowanych inwestycji.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych zwracano szczególną uwagę na zgodność wykonania inwestycji z zaopiniowaną dokumentacją projektową, zastosowane materiały budowlane oraz zachowanie wymagań sanitarno-higienicznych w uruchamianych obiektach. W roku 2009 wydano w tym zakresie **200** decyzji lub opinii sanitarnych /w roku 2008 – **146**/.

6/ Podsumowanie:

Realizując w/w ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego zwracano szczególną uwagę na rozwiązania techniczne mające na celu m.in. zabezpieczenie ludzi przed nadmiernym hałasem, zabezpieczenie ludzi i środowiska przed wpływem zanieczyszczonego powietrza atmosferycznego oraz ochronę zdrowia ludzi poprzez zastosowanie właściwych materiałów budowlanych i instalacyjnych, zagwarantowanie właściwych warunków pracy i pobytu w pomieszczeniach /właściwa funkcja, parametry pomieszczeń/. Ogółem w roku 2009 wydano **298** /w roku 2008 – **319**/ opinii sanitarnych.

Do przedsięwzięć czy inwestycji opiniowanych/uzgadnianych w roku 2009 pod względem sanitarno-zdrowotnym należały m.in. drogi z urządzeniami towarzyszącymi, oczyszczalnie ścieków, obiekty przemysłowe i handlowe, stacje paliw, obiekty służby zdrowia, sportowe. Działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego już na etapie planowania inwestycji czy projektowania /niejednokrotnie powodujące nałożenie na inwestora określonych wymogów sanitarno-higienicznych/ mają na celu ochronę zdrowia publicznego i środowiska.

INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	**CEL OPERACYJNY II-1.1**	**Poszerzenie zakresu i dostępności kształcenia wysokiej jakości dla wszystkich grup wiekowych - dzieci, młodzieży i dorosłych na bazie dostosowanej do potrzeb edukacyjnych infrastruktury i zaplecza dydaktycznego.**

II – 1.1.1. Stan realizacji zadań edukacyjnych w jednostkach oświatowych.[********]

1/ Przedszkola

Mając na uwadze poszerzenie zakresu i dostępności kształcenia wysokiej jakości dla wszystkich grup wiekowych – w roku 2009 oferta edukacyjna w zakresie wychowania przedszkolnego zwiększyła się o **2** przedszkola niepubliczne. Z dniem 1 września 2009 r. rozpoczęło swoją działalność Przedszkole Niepubliczne Sióstr Felicjanek im. Św. Rodziny, do którego zostało przyjętych **30** dzieci do **2** oddziałów. Przedszkole to otrzymało dotację na swoją działalność w 2009 r. z budżetu miasta w wysokości **42.628 zł**. Natomiast z dniem 2 listopada 2009 r. rozpoczęło swoją działalność Niepubliczne Przedszkole Muzyczne „Kraina Marzeń", które swoją ofertą edukacyjną zachęciło do siebie **99** dzieci w **5** oddziałach. Ogółem na terenie miasta w 2009 r. zwiększyła się liczba dzieci w przedszkolach o **200**, a oddziałów o **10** w stosunku do 2008 r. Do **9** przedszkoli publicznych, w tym **1** specjalnego uczęszczało **696** dzieci w **29** oddziałach, natomiast do **14** przedszkoli niepublicznych **1295** dzieci w **48** oddziałach.

Tabela II – 1.1.1.1. Dane organizacyjne – przedszkola publiczne

Lp.	Przedszkole	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba etatów pedagogicznych	Liczba etatów administracji + obsługi
1.	Miejskie Przedszkole nr 1	57	2	4,41	5,98
2.	Miejskie Przedszkole nr 3	83	3	6,79	7,25
3.	Miejskie Przedszkole Integracyjne	52	2	6,80	7,25
4.	Miejskie Przedszkole nr 7	54	2	4,41	5,63
5.	Miejskie Przedszkole nr 10	80	3	13,07	11,25
	Miejskie Przedszkole nr 11	13	2		
6.	Miejskie Przedszkole nr 14	155	6	14,70	15,25
7.	Miejskie Przedszkole nr 18	54	2	4,57	5,65
8.	Miejskie Przedszkole nr 20	144	6	14,50	12,69
	Razem	**692**	**28**	**69,25**	**70,95**

Źródło Wydział Edukacji

[********] *Źródło: Wydział Edukacji*

W przedszkolach wprowadzono nowoczesną metodykę nauczania, natomiast od 1.09.2009 r. wprowadzono nową podstawę programową opracowaną przez MEN. W przedszkolach organizowane były dodatkowe zajęcia takie jak.: zajęcia rytmiczno – muzyczne, gimnastyka korekcyjna, korekcja wad wymowy, nauka języków obcych, kółko plastyczne, kółko redakcyjne, kółko teatralne, religia, hipoterapia, kółko taneczno – ruchowe, zespół taneczno – regionalny, kółko orgiami, nauka pływania i zabawy w wodzie. W finansowaniu tych zajęć partycypowali rodzice dzieci biorących udział w zajęciach dodatkowych.

Ponadto przedszkola zarówno publiczne jak i niepubliczne brały udział w różnych ogólnopolskich programach i uzyskiwały certyfikaty, np. w Ogólnopolskim Programie „Optymistyczne Przedszkole" i Programie „Placówki Przedszkolne Promujące Zdrowie". Dzieci uczęszczające do przedszkoli brały udział w konkursach plastycznych, przeglądach piosenki i innych wydarzeniach odbywających się w środowisku, uzyskując nagrody i wyróżnienia, np. w konkursie piosenki „Tralalaliada", konkursie origami „Mój przyjaciel miś', Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Moja ulubiona pora roku, IV Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Ogród dobra, piękna i radości", Konkursie Plastycznym „O wielogłowym smoku czyli legendy sądeckie", Powiatowym Konkursie Plastycznym „Pod skrzydłami anioła", Gminnym Konkursie Plastycznym „Zima w oczach dziecka", Integracyjnym Festiwalu Piosenki, akcji ekologicznej „Zbierasz zużyte baterie – chronisz środowisko". Przedszkola publiczne zorganizowały VIII Przegląd Form Teatralnych „Snuj się snuj bajeczko".

2/ Szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne.

W 2009 r. nie uległa zmianie liczba publicznych szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych. Nadal funkcjonowało **17** szkół podstawowych, w tym **2** specjalne, **10** gimnazjów, w tym **1** specjalne oraz **11** zespołów szkół ponadgimnazjalnych, w tym **2** szkoły specjalne dla uczniów o specjalnych potrzebach.

Cała sieć szkół była dostosowana do potrzeb dzieci, uczniów i ich rodziców i w pełni zaspokajała potrzeby w tym zakresie. W publicznych szkołach podstawowych uczyło się **5119** uczniów w **249** oddziałach, natomiast w gimnazjach **2986** uczniów w **127** oddziałach. Liczba uczniów w szkołach podstawowych utrzymała się na poziomie roku 2008, natomiast liczba uczniów w gimnazjach zmniejszyła się o **18**. W szkołach ponadgimnazjalnych uczyło się **8795** uczniów w **304** oddziałach. W porównaniu z rokiem 2008 liczba uczniów zmniejszyła się o **85**.

Tabela II – 1.1.1.2. Dane organizacyjne – szkoły podstawowe

LP.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba etatów pedagogicznych	Liczba etatów administracji + obsługi
1.	Szkoła Podstawowa Nr 2	501	24	56,11	10,00
2.	Szkoła Podstawowa Nr 3	386	18	41,95	11,00
3.	Szkoła Podstawowa Nr 5 przy SOS-W	80	10	dane w SOS-W	dane w SOS-W
4.	Szkoła Podstawowa Nr 6	116	9	18,89	9,25
5.	Szkoła Podstawowa Nr 7	613	27	53,73	9,70
6.	Szkoła Podstawowa Nr 8	344	16	41,19	9,30
7.	Szkoła Podstawowa Nr 9	330	15	37,54	11,50
8.	Szkoła Podstawowa Nr 10 – ZSP-G Nr 3	13	3	24,77	1,59
9.	Szkoła Podstawowa Nr 11	99	6	11,21	2,92
10.	Szkoła Podstawowa Nr 12 przy SOSW	34	4	dane w SOS-W	dane w SOS-W
11.	Szkoła Podstawowa Nr 14	132	6	12,17	7,50

12.	Szkoła Podstawowa Nr 15 – ZSP-G Nr 1	326	12	dane w G-9	dane w G-9
13.	Szkoła Podstawowa Nr 16 – ZSP-G Nr 2	342	15	dane w G-10	dane w G-10
14.	Szkoła Podstawowa Nr 17	172	8	17,63	6,00
15.	Szkoła Podstawowa Nr 18	625	29	57,43	13,50
16.	Szkoła Podstawowa Nr 20	509	24	61,33	13,00
17.	Szkoła Podstawowa Nr 21	497	23	63,28	16,50
	Razem w szkołach podstawowych	**5119**	**249**	**497,23**	**121,76**

Źródło Wydział Edukacji

Tabela II – 1.1.1.3. Dane organizacyjne– gimnazja

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba etatów pedagogicznych	Liczba etatów administracji + obsługi
1.	Gimnazjum nr 1 - ZSO Nr 1	203	6	dane w ZSO Nr 1	dane w ZSO Nr 1
2.	Gimnazjum nr 2	546	21	47,85	7,50
3.	Gimnazjum nr 3	398	16	36,91	9,27
4.	Gimnazjum nr 5	474	21	59,38	16,50
5.	Gimnazjum nr 6	246	10	23,53	4,75
6,	Gimnazjum nr 7 - SOSW	93	11	dane w SOS-W	dane w SOS-W
7,	Gimnazjum nr 8 - ZSP-G Nr 3	79	6	dane w SP-10 – ZSP-G Nr 3	dane w SP-10 – ZSP-G Nr 3
8.	Gimnazjum nr 9 – ZSP-G Nr 1	313	11	57,42	13,00
9.	Gimnazjum nr 10 – ZSP-G Nr 2	185	7	51,65	9,25
10.	Gimnazjum nr 11	428	18	44,60	7,50
	Razem w gimnazjach	**2986**	**127**	**321,34**	**67,77**

Źródło Wydział Edukacji

Tabela 1.1.1.4. Dane organizacyjne– szkoły ponadgimnazjalne

Lp.	Nazwa zespołu - typ szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba etatów pedagogicznych	Liczba etatów administracji + obsługi
1.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1	1111	32	96,79	22,23
	I Liceum Ogólnokształcące	1111	32		
2.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2	899	31	70,69	12,25
	II Liceum Ogólnokształcące	899	31		
3.	Zespół Szkół nr 1	1088	34	93,07	18,96
	V Liceum Ogólnokształcące	532	16		
	Technikum nr 1	441	14		
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1	115	4		
4.	Zespół Szkół nr 2	598	21	43,60	8,75
	II Liceum Profilowane	27	1		
	Technikum nr 2	143	5		
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2	266	9		
	XI Liceum Ogólnokształcące	162	6		
5.	Zespół Szkół nr 3	655	22	60,22	8,75
	VI Liceum Ogólnokształcące	506	16		
	Technikum nr 6	149	6		
6.	Zespół Szkół nr 4	557	20	46,72	7,00
	VIII Liceum Ogólnokształcące	301	11		
	IV Liceum Profilowane	83	3		
	Technikum nr 4	173	6		
7.	Zespół Szkół nr 5 - Specjalnych	121	10	50,71	11,00
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	84	6		
	Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy	37	4		
8.	Zespół Szkół Budowlanych	825	32	72,23	14,50
	V Liceum Profilowane	18	1		

	Technikum nr 5	549	21		
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5	258	10		
9.	Zespół Szkół Ekonomicznych	889	29	74,18	11,25
	III Liceum Ogólnokształcące	409	13		
	Technikum nr 3	452	15		
	III Liceum Profilowane	28	1		
10.	Zespół Szkół Elektryczno - Mechanicznych	1084	35	89,25	20,50
	VII Liceum Ogólnokształcące	386	12		
	Technikum nr 7	642	21		
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7	56	2		
11.	Zespół Szkół Samochodowych	968	38	110,34	16,50
	Technikum nr 8	565	22		
	VIII Liceum Profilowane	38	2		
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 8	365	14		
	Razem w szkołach ponadgimnazjalnych	**8795**	**304**	**807,77**	**151,69**

Źródło Wydział Edukacji

Tabela 1.1.1.5. Dane organizacyjne– inne placówki oświatowo-wychowawcze

Lp.	Nazwa placówki oświatowej	Ilość uczestników	Ilość form zajęć stałych/grup	Liczba etatów pedagogicznych	Liczba etatów administracji + obsługi
1.	Pałac Młodzieży	2864	151	31,49	7,75
2.	Zespół Placówek Kształcenia Zawodowego	1016	38	26,08	5,50
3.	Zespół Placówek Oświatowo-Wychowawczych	5745	98	12,00	5,50
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	dane w SP-5, SP-12 i G-7	dane w SP-5, SP-12	153,56	27,89
5.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	1832		33,25	6,25
6.	Szkolne Schronisko Młodzieżowe	4284		1,00	4,25
Razem w placówkach				**257,38**	**57,14**

Źródło Wydział Edukacji

3/ Innowacje pedagogiczne

Na każdym etapie kształcenia szkoły realizowały innowacje pedagogiczne. Na szczeblu szkół podstawowych i gimnazjów kontynuowano innowację pedagogiczną pn. „klasy sportowe": w Szkole Podstawowej nr 2 i Gimnazjum nr 11. Od 1 września 2009 r. realizowana jest w kl. I szkół podstawowych i kl. I gimnazjów reforma programowa kształcenia ogólnego. Określa ona wymagania, które uczeń winien znać na koniec każdego etapu edukacyjnego. W szkołach ponadgimnazjalnych innowację pedagogiczną realizowały następujące szkoły: Zespół Szkół nr 1 – „Modyfikacja programu nauczania podstaw przedsiębiorczości", „Nauczanie przedmiotów technologia gastronomiczna i pracownia gastronomiczna", „Program nauczania przedmiotu obsługa konsumenta", „Nauczanie matematyki", „Nauczanie języka polskiego", „Podróże po Europie", „Szlakiem po europejskich stolicach i krainach geograficznych", Zespół Szkół nr 2 – kontynuował innowację „Przysposobienie wojskowe".

4/ Szkoły niepubliczne

Na każdym etapie edukacyjnym alternatywą dla szkół publicznych były i nadal są szkoły niepubliczne – w 2009 r.: **2** szkoły podstawowe katolickie, **5** gimnazjów i **55** szkół ponadgimnazjalnych ogólnokształcących i zawodowych, w tym:

- licea ogólnokształcące: **4** dla młodzieży, **13** dla dorosłych, **3** zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży, technika: **3** dla młodzieży, **5** dla dorosłych
- szkoły policealne: **1** dla młodzieży, **26** dla dorosłych.

Każda ze szkół ponadgimnazjalnych ogólnokształcących uczyła młodzież i dorosłych w rozszerzeniu programowym różnych przedmiotów dostosowując się do potrzeb klienta, natomiast szkoły zawodowe kształciły w kilku zawodach (wielozawodowe), wychodząc naprzeciw potrzebom rynku pracy i klienta. Efekty: uczeń miał pełne możliwości wyboru dalszego kształcenia zgodnego ze swoimi zainteresowaniami.

5/ Nauczanie dzieci i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Miasto nadal w 2009 r. otaczało dużą troską dzieci i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dzieci niepełnosprawne mogły korzystać z **2** oddziałów w Miejskim Przedszkolu Integracyjnym, z **2** oddziałów w Miejskim Przedszkolu nr 11 – Specjalnym oraz z **1** oddziału integracyjnego w Miejskim Przedszkolu nr 14 i nr 20. Razem do publicznych przedszkoli uczęszczało **27** dzieci niepełnosprawnych. We wszystkich oddziałach integracyjnych był dodatkowo zatrudniony nauczyciel wspomagający. W wymienionych przedszkolach dzieci niepełnosprawne mogły w pełni integrować się z dziećmi pełnosprawnymi oraz korzystać z wysoko wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej i dobrego wyposażenia placówek. Uczniowie niepełnosprawni mieli na bieżąco zapewniony dostęp do nauki na każdym etapie edukacyjnym czyli od szkoły podstawowej do szkoły ponadgimnazjalnej. Swoje zadania edukacyjne realizowały w różnych formach: oddziałach specjalnych i integracyjnych w szkołach ogólnodostępnych, oddziałach specjalnych w szkołach specjalnych oraz w formie indywidualnego nauczania w domu ucznia. W niektórych przypadkach uczeń nauczany indywidualnie w domu, na podstawie orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej, miał jeszcze możliwość realizacji niektórych zadań edukacyjnych (przedmiotów) w szkole, by mógł integrować się z klasą, a tym samym ze społecznością szkolną. Ogółem tymi formami nauczania objętych było **745** uczniów co stanowi **4,4 %** ogółu uczniów szkół publicznych. Wszystkie potrzeby w tym zakresie były zaspokajane i realizowane na bieżąco.

Tabela II – 1.1.1.6. Edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – stan na 30.09.2009 r.					
Lp.	**Typ szkoły/przedszkole**	**Ogółem liczba szkół**	**Liczba jednostek**	**Liczba dzieci niepełnosprawnych**	**Liczba oddziałów**
1.	**Przedszkola**	9			
	- z oddziałami integracyjnymi		3	14	4
	- specjalne		1	13	2
	- Kl.”0” oddz. integracyjne w SP		1	15	1
	Razem		**5**	**42**	**7**
2.	**Szkoły podstawowe**	17			
	- z oddziałami integracyjnymi		4	50	18
	- specjalne		3	123	29
	Razem		**7**	**173**	**47**
3.	**Gimnazja**	10			
	- z oddziałami integracyjnymi		2	30	8
	- specjalne		2	136	16
	Razem		**4**	**163**	**24**
4.	**Szkoły ponadgimnazjalne**	11			
	- z oddziałami integracyjnymi		1	12	3
	- specjalne		1	107	**6**
	Razem		**2**	**119**	**9**
	Podsumowanie	**47**	**18**	**497**	**87**

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007 – 2013

Zadania związane z edukacją dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz ich rehabilitacją realizował przede wszystkim Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Nowym Sączu, który jest w pełni wyposażony w odpowiedni sprzęt i pomoce dydaktyczne oraz wysoko wykwalifikowaną kadrę specjalistyczną. Naukę w tym Ośrodku pobierało **207** uczniów, co stanowiło w zasadzie poziom poprzedniego roku (wzrost o **2** uczniów w stosunku do 2008 roku).

Ośrodek ten realizował również zadanie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w wieku od kilku miesięcy do 6 roku życia. Zajęciami tymi objęto **92** dzieci – wzrost o **21** dzieci. Zajęcia odbywały się w różnych formach na terenie Ośrodka: zespołowo i indywidualnie natomiast w przypadkach trudnych – indywidualnie w domu dziecka.

Ośrodek realizował również zajęcia na wyjazdowych turnusach edukacyjno – rehabilitacyjnych. Ogółem z tych form edukacyjno – rehabilitacyjnych w SOSW korzystało **25** dzieci i młodzieży upośledzonych w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym. Koszt tych turnusów wyniósł **20 000 zł** – środki pozyskane z zewnątrz.

II – 1.1.1.6. Nauczanie dzieci i uczniów wywodzących się z mniejszości narodowej bądź z rodzin emigrantów

Każde dziecko wywodzące się z mniejszości narodowej bądź z rodzin emigrantów miało możliwości w pełni korzystać z nauki na dowolnym etapie edukacyjnym. Z mniejszości narodowych odnotowano przede wszystkim dzieci i młodzież pochodzenia romskiego. Do klas zerowych szkół podstawowych uczęszczało **22** dzieci, co stanowi **3,9%** ogółu dzieci sześcioletnich, natomiast do szkół publicznych uczęszczało **124** uczniów, co stanowi **0,7%** wszystkich uczniów szkół.

W ramach wyrównywania szans edukacyjnych kontynuowano „Rządowy program na rzecz społeczności romskiej w Polsce". W ramach tego programu **144** uczniów pochodzenia romskiego zostało wyposażonych w potrzebne podręczniki szkolne przez bibliotekarzy szkolnych. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost o **12** uczniów. Koszt tego zadania wyniósł **25. 629 zł**. Dzięki temu programowi wszystkie dzieci romskie mogły się uczyć na równych warunkach z dziećmi narodowości polskiej.

II – 1.1.1.7. Wsparcie finansowe dla dzieci z rodzin najuboższych.

W ramach „Rządowego programu pomocy uczniom w 2009 r." – „Wyprawka szkolna" (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27.04.2009 r. w sprawie warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników – Dz. U. nr 76 poz. 642) **423** uczniów kl. I-III szkół podstawowych i kl. I gimnazjów otrzymało dofinansowanie do zakupu podręczników, z czego **392** uczniów spełniło kryterium ustawy o pomocy społecznej, tzn. w rodzinach których dochód na osobę nie przekroczył kryterium dochodowego tj. **351 zł netto**, natomiast **31** uczniom będącym w wyjątkowo trudnej sytuacji losowej udzielono pomocy finansowej poza kryterium dochodowym. Ogółem na to zadanie przeznaczono kwotę **77 730, 77 zł**. Celem tego zadania było objęcie pomocą finansową uczniów z rodzin najuboższych w celu wyrównania ich startu szkolnego.

Ponadto świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, tzw. stypendiami socjalnymi objęto **1213** uczniów zamieszkałych na terenie Nowego Sącza, spełniających również w/w kryterium dochodowe. Ogółem na ten cel wydatkowano **514 412 zł.** Celem tej pomocy materialnej było przede wszystkim zmniejszenie różnic w dostępie do nauki, niwelowanie barier dostępu do szeroko rozumianej edukacji, wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, wspieranie edukacji uczniów zdolnych.

II – 1.1.1.7. Wykorzystanie infrastruktury i zaplecza dydaktycznego.

Tabela II – 1.1.1.7.1. Sale lekcyjne, pracownie, świetlice, sale gimnastyczne w szkołach publicznych

Rodzaj pomieszczeń	Ilość	Powierzchnia w m²
Sale lekcyjne	827	82453
Pracownie specjalistyczne	286	13227
Sale komputerowe	101	4263
Pracownie językowe	40	1151
Pomieszczenia świetlicowe	29	2088

Pomieszczenia do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, w tym:	hala sportowa o wymiarach nie mniejszych niż 36 m x 18 m lub powierzchni nie mniejszej niż 648 m²	4	3683
	sala gimnastyczna o wymiarach mniejszych niż 24 m x 18 m do 18 m x 9 m lub powierzchni mniejszej niż 288 m² i równej lub większej niż 162 m²	21	4838
	sala gimnastyczna o wymiarach mniejszych niż 36 m x 18 m do 24 m x 12 m lub powierzchni mniejszej niż 648 m² i równej lub większej niż 288 m²	5	1464
	sala o powierzchni mniejszej niż 162 m²	17	1681

Źródło Wydział Edukacji

II – 1.1.1.7.2. Wyposażenie jednostek oświatowych		
Lp	**Rodzaj sprzętu**	**Suma końcowa**
1.	diaskopy (rzutniki przeźroczy)	51
2.	grafoskopy (rzutniki pisma)	99
3.	kamery video	29
4.	kserografy	71
5.	magnetofony przenośne do nauki języków obcych z możliwością podłączenia kilku par słuchawek	136
6.	magnetofony stereofoniczne do nagrań z mikrofonem stereofonicznym	176
7.	magnetowidy	136
8.	odtwarzacze DVD	195
9.	prenumerowane tytuły dzienników i czasopism	255
10.	projektory multimedialne	104
11.	tablice interaktywne	7
12.	telewizory z przekątną ekranu co najmniej 28"	106
13.	komputery - w tym:	1374
	do użytkowania w bibliotece	148
	do użytkowania w pracowniach komputerowych	930
	pozostałe	471

Źródło Wydział Edukacji

Tabela 1.1.1.7.3. Powierzchnia nieruchomości gruntowych, ilości urządzeń sportowych		
Dane	Ogółem powierzchnia w m²	
Nieruchomości gruntowe	353798	
Tereny zielone	102722	
Place zabaw dla dzieci	11685	
Dane	Liczba urządzeń	Powierzchnia w m²
bieżnie proste	11	5060
boiska do koszykówki	14	7215
boiska do piłki nożnej	12	12010
boiska do piłki ręcznej	15	12490
boiska do siatkówki	18	4067
inne urządzenia sportowe	3	2448
korty tenisowe	4	2636
rzutnie	8	1172
skocznie	15	3386
Razem	**103**	**52770**

Źródło Wydział Edukacji

Tabela 1.1.1.7.4. Baza biblioteczna i zasoby		
Lp	Baza i zasoby	Liczba
1.	Pomieszczenia biblioteczne	68
2.	Powierzchnia – w m²	2457
3.	Woluminy	489185
4.	Książki mówione i inne materiały dydaktyczne nagrane na kasety audio	2263
5.	Materiały dydaktyczne nagrane na kasety wideo	3080
6.	Materiały dydaktyczne na nośnikach elektronicznych	3696

Źródło Wydział Edukacji

II – 1.1.1.8. Pozalekcyjna oferta edukacyjna do uczniów szczególnie uzdolnionych.

Szkoły kierowały bogatą pozalekcyjną ofertę edukacyjną do uczniów szczególnie uzdolnionych oraz do uczniów, którzy chcą rozwijać swoje zainteresowania. Każda szkoła realizowała zajęcia pozalekcyjne, gdzie uczniowie mogli poszerzać swoją wiedzę z różnych przedmiotów oraz doskonalić swoje umiejętności.

Tabela II – 1.1.1.8.1. Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych	
Rodzaje zajęć	**Liczba uczniów**
Kółka artystyczne	1887
Kółka informatyczne	882
Kółka inne	1333
Koła przedmiotowe	4202
Koła sportowe	1904
Koła techniczne	155
Koła turystyczno-krajoznawcze	297

Zajęcia te prowadzone były przez nauczycieli nieodpłatnie, natomiast środki finansowe przekazane podległym jednostkom oświatowym na edukację ponadprogramową w 2009 r. w wysokości **232 000 zł** przeznaczone zostały głównie na organizację różnego rodzaju konkursów, olimpiad, wyjazdów młodzieży na zawody sportowe, dofinansowanie obozów sportowych, zakup nagród dla laureatów rożnych konkursów, działalność teatrów szkolnych oraz kół teatralnych, wymianę młodzieży ze szkołami partnerskimi,w tym - zagranicznymi, dofinansowanie wyjazdów na tzw. zielone szkoły. Efektem tych wszystkich przedsięwzięć są wyniki sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych uczniów po każdym etapie edukacyjnym w 2009 r.

II – 1.1.1.9. Wyniki sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych uczniów po każdym etapie edukacyjnym

Wykres II – 1.1.1.9.1. Średni wynik ze sprawdzianu w szkołach podstawowych w kontekście średniej Małopolski (58%) i średniej Kraju (57%)

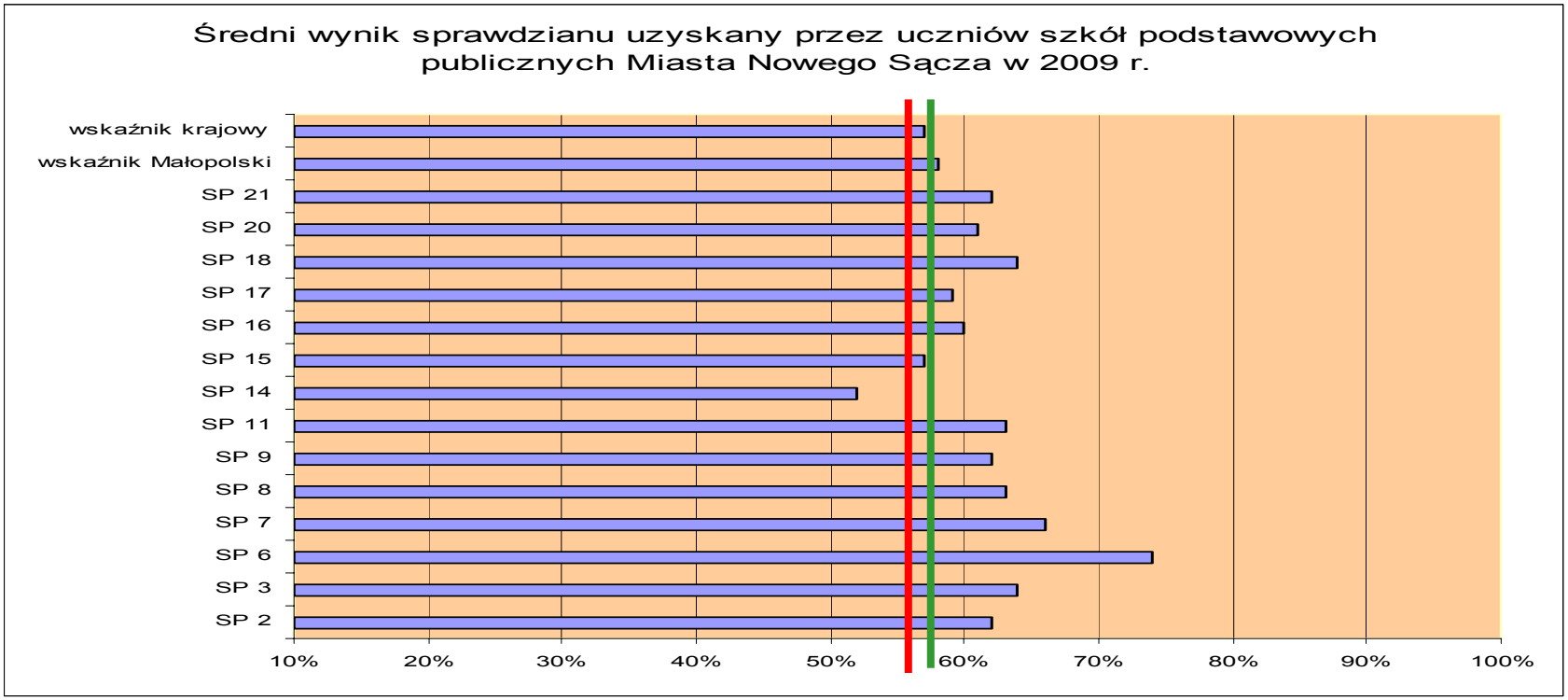

Źródło Wydział Edukacji

Tabela II – 1.1.1.9.1. Egzamin gimnazjalny w 2009 r. w szkołach publicznych

Nazwa gimnazjum		**Liczba uczniów**	**Część humanistyczna**		**Część matematyczno-przyrodnicza**	
			wynik średni dla szkoły	**stopień skali**	**wynik średni dla szkoły**	**stopień skali**
1	Gimnazjum Nr 1	68	42,46	9	39,21	9
2	Gimnazjum Nr 2	178	32,31	6	27,53	6
3	Gimnazjum Nr 3	141	32,71	6	27,25	6
4	Gimnazjum Nr 5	144	30,41	4	25,74	5
5	Gimnazjum nr 6	84	33,88	7	27,36	6
6	Gimnazjum nr 9 – ZSP-G Nr 1	108	31,54	5	28,00	6
7	Gimnazjum Nr 10 – ZSP-G Nr 2	61	34,21	7	28,23	6
8	Gimnazjum Nr 11	119	34,30	7	30,89	7

Rozkład wyników uczniów w skali *standardowej dziewiątki* części humanistycznej

Nazwa wyniku	najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Stopień skali	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Rozkład wyników uczniów w skali *standardowej dziewiątki* części matematyczno-przyrodniczej

Nazwa wyniku	najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Stopień skali	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Źródło Wydział Edukacji

Tabela II – 1.1.1.9.2. Zdawalność egzaminu maturalnego w Województwie Małopolskim powiatami – w % wg OKE Kraków

Powiat	Liceum ogólnokształcące	Liceum profilowane	Technikum
bocheński	92	75	75
brzeski	86	0	71
chrzanowski	90	40	77
dąbrowski	93	65	61
gorlicki	95	69	73
krakowski	91	65	66
limanowski	91	70	76
miechowski	95	68	59
myślenicki	94	94	75
nowosądecki	90	72	65
nowotarski	92	76	77
olkuski	94	80	66
oświęcimski	94	70	70
proszowicki	85	83	69
suski	93	75	81
tarnowski	90	83	65
tatrzański	82	65	79
wadowicki	93	91	78
wielicki	93	0	79
m. Kraków	93	71	74
m. Nowy Sącz	**94**	**61**	**78**
m. Tarnów	90	69	70

Źródło Wydział Edukacji

II – 1.1.1.10. Projekty realizowane przez szkoły ponadgimnazjalnych w roku 2009.

1. ,,Wspólna Europa''

Projekt realizowany w ramach Programu „Leonardo da Vinci"
Realizator: Zespół Szkół Samochodowych.
Całkowita wartość projektu 28 684 EURO.
Realizacja od IX 2007 r. do V 2009 r..
Projekt obejmował wyjazd 16 uczniów na 4 tygodniowe praktyki zawodowe do Francji celem zdobywania wiedzy i umiejętności zawodowych.

2. ,,Stypendia dla najzdolniejszych''

Projekt realizowany w ramach Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego – Priorytetu 2 ,,Wzmocnienie zasobów ludzkich w regionach'', Działania 2.2 ,,Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne'' współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego.
Całkowita wartość projektu 11 556 227,59 PLN.
Realizacja: X-XII 2008 r. oraz V 2009 r.
Stypendia przyznawane są dla uczniów uczęszczających do szkół ponadgimnazjalnych, dla których Miasto Nowy Sącza jest organem prowadzącym, pochodzących z obszarów wiejskich, których pomimo trudnej sytuacji materialnej uzyskują wysokie wyniki w nauce. Kwota stypendium to 2000 zł. brutto.

3. ,,Profesjonalista na rynku gastronomicznym''

Realizator projektu Miasto Nowy Sącz w partnerstwie z Powiatem Nowosądeckim,
Całkowita wartość projektu 1 783 207,00 PLN.
Realizacja: VIII 2009 r. do VIII 2011 r.
Projekt realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Działania 9.2 „Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego" i skierowany jest do uczniów 11 szkół gastronomicznych z terenu Miasta Nowego Sącza i Powiatu Nowosądeckiego. Obejmuje zajęcia pozalekcyjne:
- wyrównawcze z j. polskiego i matematyki,
- kurs j. angielskiego zakończony egzaminem TELC,
- doradztwo zawodowe: kurs barmański, zdobnictwa cukierniczego, carvingu) zakończone certyfikatem potwierdzającym zdobyte kwalifikacje zawodowe. Projekt zakłada zakup wyposażenia do pracowni praktycznej nauki zawodu. Łączna ilość godzin dydaktycznych przewidziana do realizacji: 8904. Liczba uczniów objętych wsparciem 830.

4. ,,Razem zasmakujemy Europy''

Projekt realizowany w ramach Programu ,,Młodzież w działaniu'' Akcja 1.1 Wymiana Młodzieży.
Realizator projektu: Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Nowym Sączu.
Całkowita wartość projektu: 6530,49 EURO.
Realizacja: V 2009 r. – XI 2009 r.
Projekt dotyczy współpracy młodzieży 3 krajów Unii Europejskiej: Polski, Rumunii i Francji. Grupa licealistów polskich liczy 10 osób + 2 opiekunów.

5. ,,Młodzież szczęśliwa poprzez sport i zdrowy tryb życia''

Realizator projektu: Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Nowym Sączu.

Całkowita wartość projektu: 24 000,00 EUR.
Realizacja: VIII 2009 – VII 2011 r.
Przedmiotem projektu jest wzajemna nauka uczniów z 5 krajów europejskich: Polski, Anglii, Portugalii, Włoch i Holandii o swoich stylach życia, zdrowiu i zainteresowaniach związanych ze sportem jak również o tożsamości Europejskiej. Ponadto nauczyciele będą także dzielić się doświadczeniami w ramach ,,najlepszej praktyki'' w celu podniesienia jakości nauczania.

6. ,,Kierunek na przyszłość – lepsza jakość kształcenia uczniów sądeckich szkół zawodowych z branży budowlanej''

Realizator projektu: Miasto Nowy Sącz przy partnerstwie Powiatu Nowosądeckiego.
Całkowita wartość projektu: 757 403,74 PLN.
Realizacja: X 2009 – VI 2010 r.
Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Działania 9.2 „Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego" i skierowany jest do uczniów 4 szkół budowlanych z terenu Miasta Nowego Sącza i Powiatu Nowosądeckiego. Obejmuje zajęcia pozalekcyjne: wyrównawcze z matematyki, kurs j. angielskiego zakończony egzaminem TELC, doradztwo zawodowe i kursy zawodowe zakończone certyfikatem potwierdzającym zdobyte kwalifikacje zawodowe: kurs kosztorysowania i kurs projektowania. Projekt zakłada wyposażenie pracowni komputerowej niezbędny sprzęt komputerowy i oprogramowanie specjalistyczne. Łączna ilość godzin dydaktycznych przewidziana do realizacji: 1720. Łączna ilość uczniów objętych wsparciem: 280.

7. ,,Przebudowa i modernizacja historycznych placówek oświatowych na Starym Mieście jako wspólna oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży''

Projekt realizowany w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 Działania 6.1 „Rozwój miast", „Schemat A". Projekty realizowane wyłącznie w ramach programów rewitalizacji, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
Realizator projektu: Wydział Inwestycji i Remontów UMNS.
Całkowita wartość projektu: 13 222834,20 PLN.
Realizacja: 2009 r. – 2010 r.
Projekt obejmuje przebudowę i modernizację obiektów szkół: SP-2, G-11, Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 1 oraz budowę dwóch boisk wielofunkcyjnych dla MOS-u.

8. ,,Informatyk – zawód przyszłości''

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
Realizator projektu: Miasto Nowy Sącz w partnerstwie z Powiatem Nowosądeckim.
Całkowita wartość projektu: 1 569 441,00 PLN.
Realizacja: XI 2009 – VIII 2011 r.

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 działanie 9.2 „Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego" i skierowany jest do uczniów klas o kierunku technik informatyk, uczęszczających do 4 szkół Miasta Nowego Sącza i Powiatu Nowosądeckiego. Obejmuje zajęcia wyrównawcze z matematyki, zajęcia z j. angielskiego – przygotowanie do egzaminu TELC, warsztaty w zakresie nowoczesnych technologii IT (w tym: administrowanie systemem operacyjnym SUSE Linux w ramach programu NATP, administrowanie systemem operacyjnym Microsoft Windows XP lub Vista, programowanie w języku C++ w zakresie programowania obiektowego i zaawansowanych metod algorytmicznych, wprowadzenie do grafiki komputerowej 2D – aplikacje CorelDRAW, Photosshop, Flash, tworzenie stron WWW, posługiwanie się dokumentacją techniczną w języku angielskim), warsztaty z doradcą zawodowym, kurs ,,Menadżer firmy'' – pakiet biurowy skierowany do dziewcząt biorących udział w projekcie. Projekt zakłada wyposażenie pracowni komputerowej w niezbędny sprzęt komputerowy i oprogramowanie specjalistyczne.

Tabela II – 1.1.2.1. Zestawienie zrealizowanych zadań inwestycyjnych w 2009 roku§§§§§§§§

Lp.	Nazwa zadania	Wydatkowana kwota w 2009, w tym niewygasające	Wydatki niewygasające z upływem roku 2008	Dokumentacja	Roboty (rbm)	Środki finansowe własne	Inne źródła środków finansowych	
1	Audyty energetyczne dla szkół SP Nr 7, SP Nr 18, ZSPG Nr 1, ZSPG Nr 2, Gim. Nr 3	6 100,00		6 100,00		6 100,00		
2.	Modernizacja budynku SP Nr 8 dla potrzeb dostępu dla osób niepełnosprawnych w Nowym Sączu, ul. Batorego 76	260 073,72	168 489,00		260 073,72	211 477,59	48 596,13	PFRON
3.	Termomodernizacja obiektów szkolnych, w tym:							
4.	Szkoła Podstawowa Nr 20, ul. Nadbrzeżna 77	3 000,00		3 000,00		3 000,00		
5.	Szkoła Podstawowa Nr 8, Al. Batorego 76							
6.	Szkoła Podstawowa Nr 14, ul. Towarowa 6							
7.	Szkoła Podstawowa Nr 3, ul. Szkolna 9							
8.	Modernizacja instalacji elektrycznej w bud. MP nr 3 przy ul. Szujskiego 16	45 140,00	9 760,00	9 760,00	35 380,00	45 140,00		

§§§§§§§§ *Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów*

9	Termomodernizacja obiektów oświatowych, w tym:							
10.	Gimn. Nr 2	361 371,86		27 156,00	334 215,86	361 371,86		
11.	Gimn Nr 5	3 000,00		3 000,00		3 000,00		
12.	Modernizacja instalacji elektrycznej w bud. Gimn. Nr 1 w ZSO Nr 1	37 231,69	37 231,69	4 880,00	32 351,69	37 231,69		
13.	Wymiana urządzeń w kotłowni budynku ZSB ul. Szwedzka	87 083,23	87 083,23		87 083,23	87 083,23		
14.	Adaptacja pomieszczeń dla potrzeb montażu podnośników w budynku Warsztatów ZSS przy ul. Rejtana 18	149 454,22	149 454,22	12 200,00	137 254,22	149 454,22		
15.	Wzmocnienie oferty Południowo Małopolskiej Sieci Edukacji Zawodowej poprzez przebudowę i unowocześnienie infrastruktury dydaktycznej ZPKZ Nowy Sącz	2 439,99		2 439,99		2 439,99		
16.	Przebudowa i modernizacja historycznych placówek oświatowych na Starym Mieści w Nowym Sączu jako spójna oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży, w tym:							
17.	Sp nr 2	2 250 909,23			2 250 909,23	675 558,30	1 575 350,93	MRPO 2007-13
18.	Gim nr 11	75 640,00		75 640,00		25 339,40	50 300,60	MRPO 2007-13
19.	ZSO nr 1	75 640,00		75 640,00		25 339,40	50 300,60	MRPO 2007-13

20.	Wykonanie okresowych przeglądów technicznych budynków oświatowych (w tym: budowlanka, gaz, kominy, hydranty)	74 836,85			74 836,85	74 836,85		
21.	ZPOW - Placówka interwencyjna w Trzycierzu	60 878,00			60 878,00	60 878,00		
22.	ZPOW przy ul. Lwowska 59 - budowa nowej siedziby przy ul. Nawojowskiej	2 899 095,42	2 696 333,00		2 899 095,42	2 399 095,42	500 000,00	Budżet Wojewody
23.	Adaptacja pomieszczeń Sp 18 na potrzeby poradni psych.pedag. W Nowym Sączu II etap	92 752,67			92 752,67	92 752,67		
24.	Opracowanie projektu modernizacji budynku Pałacu Młodzieży	99 977,78		99 977,78		99 977,78		
25.	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Sp Nr 11 w Nowym Sączu	16 470,00		16 470,00		16 470,00		
26.	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Sp Nr 20 w Nowym Sączu	576 833,30			576 833,30	451 833,30	125 000,00	Fun.Rozwoju Kult. Fizycznej

Źródło Wydział Inwestycji i Remontów

Tabela II – 1.1.2.2. Zestawienie zrealizowanych zadań remontowych budynków oświatowych w 2009 r.						
Lp.	**Nazwa zadania**	**Wydatkowana kwota w 2009, w tym niewygasające**	**Wydatki niewygasające z upływem roku 2008**	**Dokumentacja**	**Roboty (rbm)**	**Środki finansowe własne**
1	Przedszkola	251 532,61	189 269,30	14 784,30	236 748,31	251 532,61
2	Szkoły Podstawowe	371 724,62	364 770,62	6 618,50	365 106,12	371 724,62
3	Gimnazja	99 955,40	97 515,90	5 490,00	94 465,40	99 955,40
4	Licea Ogólnokształcące	45 496,70	1 769,00	9 716,56	35 780,14	45 496,70
5	Szkoły Zawodowe	622 874,81	464 896,33	29 169,00	593 705,81	622 874,81
6	Placówki wychowania pozaszkolnego	44 595,06			44 595,06	44 595,06
7	Specjalne ośrodki szkolno wychowawcze	51 914,83			51 914,83	51 914,83
	RAZEM:	**1 488 094,03**	**1 118 221,15**	**65 778,36**	**1 422 315,67**	**1 488 094,03**

Źródło Wydział Inwestycji i Remontów

INFRASTRUKTURA EDUKACJI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO	**CEL OPERACYJNY II-1.2**	**Dostosowywanie oferty edukacyjnej do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy, w tym doskonalenie zawodowe nauczycieli i współpraca z uczelniami wyższymi.**

II-1.2.1. Dostosowywanie oferty edukacyjnej do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy

Sieć szkolnictwa ponadgimnazjalnego publicznego dostosowywała swoją ofertę edukacyjną do potrzeb uczniów oraz aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy. Zadania rekrutacyjne na nowy rok szkolny określane były w oparciu o zapotrzebowanie na runku pracy oraz możliwości dalszego kształcenia się uczniów – kontynuacja nauki na wyższych uczelniach. W zależności od tych uwarunkowań, co roku określa się dokładną liczbę klas pierwszych, profile oraz zawody kształcenia uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych.

W 2009 roku po raz kolejny ograniczono nabór uczniów do liceum profilowanego. Nabór odbył się tylko do jednego oddziału liceum profilowanego w Zespole Szkół nr 4 – o profilu „zarządzanie informacją" z uwagi na to, że absolwenci liceów profilowanych mieli problemy z zatrudnieniem się na rynku pracy oraz z kontynuacją nauki na uczelniach wyższych.

Natomiast zwiększyła się liczba oddziałów w szkołach zawodowych: Zespole Szkół Budowlanych – zawód technik budownictwa oraz w zasadniczej szkole zawodowej – zawód: murarz oraz monter instalacji i urządzeń sanitarnych, Zespole Szkół Elektryczno – Mechanicznych: technik elektronik, technik mechatronik, technik informatyk oraz elektromechanik, Zespole Szkół Samochodowych – mechanik pojazdów samochodowych, Zespole Szkół Ekonomicznych – technik ekonomista.

Również szkoły ponadgimnazjalne ogólnokształcące dostosowały swoją ofertę do potrzeb uczniów zamieniając oddziały cieszące się małym zainteresowaniem na oddziały, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, a mianowicie: oddziały biologiczno – chemiczne, humanistyczne, matematyczno – informatyczne przygotowujące uczniów do kontynuacji nauki na wyższych uczelniach medycznych, technicznych i humanistycznych.

Również Zespół Placówek Kształcenia Zawodowego wychodząc naprzeciw potrzebom rynku pracy zwiększył swoją ofertę edukacyjną w zawodach: technik elektronik, technik mechatronik oraz elektromechanik.

Na terenie miasta funkcjonowała również dobrze rozwinięta sieć szkolnictwa niepublicznego ponadgimnazjalnego, która swoją ofertę kształcenia elastycznie dostosowywała do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy. W szkołach niepublicznych pobierało naukę w 2009 r. **4225** osób, z czego **1239** uczniów w szkołach dla młodzieży oraz **298**6 osoby dorosłe, natomiast w szkołach publicznych w tym samym czasie naukę pobierało **8795** uczniów. Łącznie w szkołach publicznych i niepublicznych uczyło się **13 020** osób. Ilość uczniów i słuchaczy w szkołach niepublicznych stanowiła około **32 %** ogółu uczniów i słuchaczy we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych na terenie miasta Nowego Sącza.

Osoby prowadzące szkoły niepubliczne, aby być konkurencyjnym na rynku wprowadzały nowe oferty kształcenia zawodowego. Od 1.09.2009 r. swoją ofertę kształcenia poszerzyło Centrum Kształcenia Europejskiego „Wiedza" o zawód: technik ochrony fizycznej osób i mienia, Technikum Gastronomiczno – Hotelarskie Sióstr Niepokalanek o zawód: technik obsługi turystycznej, Policealna Szkoła Europejska „EUROCOLLEGE" wprowadziła dwa nowe zawody: asystentkę stomatologiczną oraz technika BHP, natomiast Policealna Szkoła Rozwoju Zawodowego „PROFESJA" wprowadziła do swojej oferty kształcenia technika usług fryzjerskich.

II-1.2.2. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i współpraca z uczelniami wyższymi.

Kształceniem dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych zajmowała się wysoko wykwalifikowana kadra nauczycielska w liczbie **2017** osób. Wśród nich **12** nauczycieli z tytułem doktora nauk, **1846** nauczycieli z tytułem magistra, co stanowi **91 %** i 95 nauczycieli z tytułem licencjata, co stanowi **4,7 %** ogółu zatrudnionych nauczycieli.

Tabela II-1.2.2.1. Liczba osób na stanowiskach nauczycielskich w podziale na poziomy wykształcenia

L.p.	Nauczyciele posiadający:	liczba osób	co stanowi % ogółu zatrudnionych
1.	dyplom ukończenia pedagogicznego studium technicznego	16	0,79%
2.	dyplom ukończenia studiów magisterskich bez przygotowania pedagogicznego	4	0,19%
3.	dyplom ukończenia studiów magisterskich z przygotowaniem pedagogicznym	1842	91%
4.	dyplom ukończenia studium nauczycielskiego	7	0,34%
5.	dyplom ukończenia studium wychowania przedszkolnego	7	0,34%
6.	dyplom ukończenia wyższych studiów zawodowych lub dyplom ukończenia studiów I stopnia bez przygotowania pedagogicznego	2	0,09%
7.	dyplom ukończenia wyższych studiów zawodowych lub dyplom ukończenia studiów I stopnia z przygotowaniem pedagogicznym	93	4,61%
8.	stopień naukowy doktora lub doktora habilitowanego z przygotowaniem pedagogicznym	12	0,59%
9.	świadectwo dojrzałości bez pp.	5	0,24%
10.	świadectwo dojrzałości i dyplom policealnego studium bibliotekarskiego lub pomaturalnego studium bibliotekarskiego bez pp.	1	0,04%
11.	świadectwo dojrzałości z pp.	17	0,84%
12.	dyplom mistrza w zawodzie bez przygotowania pedagogicznego	1	0,04%
13.	dyplom mistrza w zawodzie z przygotowaniem pedagogicznym	5	0,24%
14.	dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego	5	0,24%

Źródło Wydział Edukacji

Natomiast z najwyższym w tabeli awansów zawodowych nauczycieli – stopniem nauczyciela dyplomowanego **1155** osób, co stanowi **57%**, nauczyciela mianowanego **351** osób, co stanowi **17,4 %** , nauczyciela kontraktowego **383** osób, co stanowi **19%** i nauczyciela stażysty – **107** osób, co stanowi **5,3 %** ogółu zatrudnionych nauczycieli, **21** osób nie posiada jeszcze stopnia awansu zawodowego, co stanowi **1 %**.

Tabela II-1.2.2.2. Liczba osób na stanowiskach nauczycielskich w podziale na stopnie awansu zawodowego	
Nauczyciele bez stopnia awansu zawodowego lub zatrudnionych na podstawie art. 10 ust 9 KN lub art. 7 ust. 1a Ustawy o systemie oświaty	21
Nauczyciel stażysta	107
Nauczyciel kontraktowy	383
Nauczyciel mianowany	351
Nauczyciel dyplomowany	1155

Źródło Wydział Edukacji

Mimo wysokich kwalifikacji nauczyciele ciągle doskonalą się zawodowo. Zdobywają dodatkowe kwalifikacje do nauczania drugiego przedmiotu, biorą udział w różnych kursach, seminariach doskonalących podnosząc swoje umiejętności, w tym metodyczne, uczą się języków obcych i doskonalą ich znajomość. Wszystko po to, by sprostać wymaganiom współczesnego szkolnictwa. W 2009 r. na doskonalenie zawodowe nauczycieli publicznych jednostek oświatowych przeznaczona została kwota **518 259 zł** z Budżetu Miasta.

Dyrektorzy na podstawie 3 – letniego planu doskonalenia zawodowego nauczycieli w porozumieniu z uczelniami wyższymi, w tym również z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową, Wyższą Szkołą Biznesu – NLU w Nowym Sączu i Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli – Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Nowym Sączu corocznie opracowują szczegółowe plany doskonalenia zawodowego nauczycieli uwzględniając w pierwszej kolejności priorytety swojej jednostki wynikające z aktualnej sytuacji kadrowej placówki oraz zmian programowych MEN. Prawie wszystkie szkoły ponadgimnazjalne poza jedną współpracują z wyższymi uczelniami, w tym spoza terenu Nowego Sącza.

Formy współpracy szkół ponadgimnazjalnych ze szkołami wyższymi przedstawia poniższa tabela.

Tabela II-1.2.2.3.Formy współpracy szkół ponadgimnazjalnych ze szkołami wyższymi w roku 2009

Lp	Nazwa zespołu szkół ponadgimnazjalnych	Formy współpracy w roku 2009
1	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1	Współpraca obejmuje następujące działania: • opieka naukowa i konsultacje dla uczniów liceum biorących udział w olimpiadzie fizycznej, • organizacja zajęć laboratoryjnych z fizyki, kontakt z Instytutem Fizyki Jądrowej PAN w Krakowie, • udział młodzieży w wykładach we wszystkich instytutach PWSZ, • udział młodzieży i nauczycieli w Sądeckim Konserwatorium Naukowym, • odbywanie praktyk studenckich w I LO przez studentów PWSZ (praktyki obserwacyjne i czynnościowe) oraz studentów krakowskich uczelni.
2	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2	- Współpraca naukowa-badawcza z PWSZ w Nowym Sączu. - Praktyki studenckie: PWSZ w Nowym Sączu, PWSZ w Tarnowie, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie i Katowicach, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Rzeszowski,
3	Zespół Szkół nr 1	1. Udział młodzieży w wykładach prowadzonych na wyższych uczelniach: m.in. Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. 2. Praktyki studentów odbywanych w szkole: Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Uniwersytet Rzeszowski, AWF w Krakowie, AWF w Katowicach, UJ w Krakowie; 3. W przygotowaniu z UJ w Krakowie a) innowacja pedagogiczna z matematyki, b) koło matematyczne akademickie. 4. Wykłady koła matematycznego: wykładowcy różnych uczelni krakowskich. 5. Przygotowanie do Olimpiady wiedzy o żywieniu człowieka: Uniwersytet Rolniczy w Krakowie. 6. Wykłady pracowników naukowych odbywane w szkole: UP w Krakowie, UJ w Krakowie, AGH w Krakowie, UR w Krakowie.
4	Zespół Szkół nr 2	Praktyki studenckie dla studentów: PWSZ w Nowym Sączu, Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie i AWF w Krakowie.
5	Zespół Szkół nr 3	W ramach współpracy z Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie, Wyższą Szkołą Zawodową w Nowym Sączu realizowane są w szkole praktyki dla studentów z w/w uczelni.
6	Zespół Szkół Samochodowych	Objęcie szkoły patronatem naukowym przez Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nowym Sączu

7	Zespół Szkół Ekonomicznych	Zespół Szkół Ekonomicznych w Nowym Sączu w dniu 23 kwietnia 2008 r. podpisał porozumienie o objęciu przez Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nowym Sączu patronatem Zespołu. W zakresie współpracy naukowej: 1. Przygotowanie i wygłoszenie przez pracownika Instytutu wykładu o tematyce uzgodnionej z Dyrektorem szkoły. 2. Umożliwienie wskazanym przez Dyrektora Szkoły uczniom uczestniczenia w wybranych zajęciach realizowanych w Instytucie. W szczególności dotyczy to uczniów przygotowujących się do olimpiad i konkursów. 3. Uczestniczenie wytypowanych przez Dyrektora Szkoły uczniów w wybranych pracach Studenckich Kół Naukowych Instytutu. 4. Umożliwienie publikowania w Zeszytach Naukowych Instytutu prac naukowych pracownikom Szkoły, dla których publikacja jest ważna w karierze zawodowej, w szczególności tych, którzy realizują studia doktoranckie. 5. Korzystanie z Uczelnianej Biblioteki przez pracowników i uczniów Szkoły, którzy przygotowują się do olimpiad i konkursów. 6. Włączenie Szkoły w system informacji banku danych o miejscach pracy dla przyszłych absolwentów /bank w trakcie tworzenia / W zakresie praktyk studenckich: umożliwienie studentom Instytutu Ekonomicznego i Instytutu Języków Obcych odbywania praktyk zawodowych w szkole. Ponadto w ZSE prowadzone są indywidualne praktyki studenckie dla studentów z Uniwersytetu Rzeszowskiego w zakresie wychowania fizycznego.
8	Zespół Szkół Budowlanych	Realizacja praktyk studenckich z wyższymi uczelniami: 1.Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu – Instytut Języków Obcych, ul. Kochanowskiego - język niemiecki - 16 osób, opiekun mgr Marta Chrząstowska nauczyciel ZSB, 2. Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie, ul. Jana Pawła II - wychowanie fizyczne – 2 osoby, opiekun mgr Kinga Olchawa nauczyciel ZSB, 3/ Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu - pedagogika resocjalizacja – 1 osoba, opiekun mgr Kinga Gruca pedagog szkolny. ZSB wynajmuje pomieszczenia szkolne dla Akademii Górniczo-Hutniczej im. St. Staszica w Krakowie Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska.
9	Zespół Szkół Elektryczno-Mechanicznych	Współorganizacja z Instytutem Technicznym PWSZ w Nowym Sączu finału XXXV edycji Olimpiady Wiedzy Technicznej oraz realizacja praktyk studenckich dla studentów: PWSZ Nowy Sącz, UJ Kraków, AWF Kraków, AWF Katowice
10	Zespół Placówek Kształcenia Zawodowego	Współpraca z Instytutem Technicznym PWSZ w Nowym Sączu obejmuje: 1. Prowadzenie praktyk studenckich m.in. dla specjalności Informatyka Stosowana. 2. Realizuję praktyk programowych studentów w ZPKZ. W trakcie tych praktyk studenci wykonują szereg zadań z zakresu szeroko rozumianej Informatyki. 3. Korzystanie nieodpłatnie z sal wykładowych udostępnianych przez Instytut Techniczny PWSZ w okresie prowadzenia turnusów dla pracowników młodocianych w ramach działalności Ośrodka Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego ZPKZ

Źródło Wydział Edukacji

II-1.2.3. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu (PWSZ).

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu jest podstawową jednostką organizacyjną prowadzącą studia pierwszego stopnia (licencjackie i inżynierskie) oraz studia podyplomowe i kursy dokształcające.

Jednostkami organizacyjnymi zajmującymi się procesem kształcenia są instytuty. W roku akademickim 2008/2009 funkcjonowało 5 instytutów, które prowadziły łącznie 10 kierunków kształcenia. W 2009 roku w Instytucie Technicznym utworzono kierunek „Mechatronika".

Tabela II-1.2.3.1. Jednostki organizacyjne i kierunki kształcenia

Instytut	Kierunek kształcenia
Ekonomiczny	Ekonomia
Języków Obcych	Filologia
Techniczny	Zarządzanie i inżynieria produkcji Informatyka Mechatronika
Pedagogiczny	Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych Pedagogika Matematyka Wychowanie fizyczne
Zdrowia	Pielęgniarstwo

Źródło: PWSZ w Nowym Sączu

W roku akademickim 2008/2009 studiowało łącznie **4478** studentów, w tym na studiach stacjonarnych **3296**, a na studiach niestacjonarnych **1182.** Studenci studiów niestacjonarnych stanowili około **26,4%** ogółu studiujących. Na pierwszym roku studiów studiowało łącznie **1843** studentów, z czego na studiach stacjonarnych – **1235,** a na studiach niestacjonarnych – **608.** W stosunku do roku akademickiego 2007/08 liczba studentów rozpoczynających pierwszy rok studiów **zwiększyła się o 95** osób.

Tabela II-1.2.3.2. Informacja o liczbie studentów i absolwentów na studiach pierwszego stopnia

Nazwa kierunku studiów	Liczba stud. ogółem /30-11-08/	Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne		
		Liczba stud. ogółem /30-11-08/	Liczba stud. I roku /30-11-08/	Liczba absol-wentów w 30-09-09	Liczba stud. ogółem /30-11-08/	Liczba stud. I roku /30-11-08/	Liczba absol-wentów /30-09-09/
Edukacja artystyczna	74	74	42	-	-	-	-
Ekonomia	1584	1062	365	336	522	275	89
Filologia	471	460	217	109	11	-	11
Informatyka	170	137	44	23	33	-	15
Matematyka	67	67	26	25	-	-	-
Mechatronika	101	44	44	-	57	57	-
Pedagogika	914	713	270	169	201	118	-
Pielęgniarstwo	263	160	56	56	103	61	44
Wychowanie fizyczne	334	243	99	70	91	39	23
Zarządzanie i inżynieria produkcji	500	336	72	116	164	58	22
Razem	**4478**	**3296**	**1235**	**904**	**1182**	**608**	**204**

Źródło: PWSZ w Nowym Sączu

W roku 2009 dyplomy ukończenia uczelni otrzymało **1108** absolwentów, z czego **904** na studiach stacjonarnych i **204** na studiach niestacjonarnych.

W roku akademickim 2008/2009 w uczelni prowadzone były studia podyplomowe dla:

- nauczycieli - zorganizowane zgodnie z wymogami określonymi Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 roku w sprawie standardów kształcenia nauczycieli,
- dla pracowników organów państwowych, samorządowych, instytucji oraz firm.

Łącznie na studiach podyplomowych kształciło się **216** osób. Studia podyplomowe w 2009 r. ukończyło **49** absolwentów. W roku akademickim 2008/09 instytuty organizowały w ramach prowadzonych kierunków studiów kursy dokształcające. Łącznie w tych kursach uczestniczyło **214** osób.

Uczelnia w roku akademickim 2008/09, w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudniała **288** nauczycieli akademickich, co stanowiło **76%** ogółu zatrudnionych. Liczba etatów nauczycielskich zmniejszyła się w stosunku do roku akademickiego 2007/08 o 9 etatów, co było spowodowane racjonalizacją dotychczasowego zatrudnienia. Nauczyciele akademiccy z tytułami i stopniami naukowymi stanowili podobnie, jak w roku ubiegłym **45,45 %** ogółu pracowników dydaktycznych, z czego profesorowie tytularni **5,59 %**, doktorzy habilitowani **11,54 %**, a doktorzy **28,32 %**. Proces kształcenia wspierało **91** pracowników nie będących nauczycielami. Uczelnia zatrudniała **50** osób w administracji uczelnianej, **7** osób w bibliotece, **7** osób w domu akademickim oraz **27** pracowników obsługi – o **2** osoby więcej niż w roku akademickim 2007/08.

W roku akademickim 2008/09 jednostki organizacyjne uczelni realizowały różnorodne projekty wspomagające proces kształcenia, opisane jak w tabeli poniżej:

Tabela II-1.2.3.3. Wykaz realizowanych projektów

Tytuł projektu	Wartość projektu	Źródło finansowania	Instytucja finansująca projekt	Realizowane zadania w ramach projektu	Jednostka realizująca projekt
„Budowa Instytutu Kultury Fizycznej w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu”	32 427 630,00	Małopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013; Priorytet 1: Warunki dla rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy; Działanie 1.1.: Poprawa jakości usług edukacyjnych; Schemat A: Rozwój infrastruktury dydaktycznej szkolnictwa wyższego	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Projektowana inwestycja obejmuje realizację: – budynku dydaktycznego – budynku pływalni – wielofunkcyjnej hali sportowej – stadionu – budynku zaplecza stadionu – dwóch boisk treningowych ze sztuczną murawą – infrastruktury zewnętrznej (drogi, chodniki, parking). W roku sprawozdawczym wykonano dokumentację techniczno-wykonawczą oraz uzyskano pozwolenie na budowę. Planowane zakończenie inwestycji przewidziane jest na I kw. 2013	Biuro Kanclerza
„Rozwój infrastruktury dydaktycznej PWSZ pod kątem nowoczesnych kierunków studiów dostosowanych do strategii rozwoju	2 256 643,00	Małopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013; Priorytet 1: Warunki dla rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy; Działanie 1.1.:	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Projekt zakłada doposażenie pomieszczeń dydaktycznych Uczelni w nowoczesną aparaturę i sprzęt komputerowy. Efektem końcowym jest uzyskanie wyposażonych w nowoczesny sprzęt techniczno-dydaktyczny 22 obiektów dydaktycznych (pracowni i sal wykładowych), odpowiadających aktualnym potrzebom edukacyjnym Uczelni.	Biuro Kanclerza

województwa”		Poprawa jakości usług edukacyjnych; Schemat A: Rozwój infrastruktury dydaktycznej szkolnictwa wyższego		**W roku 2008/2009** trwały prace nad przygotowaniem projektu i złożeniem wniosku do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego z pozytywnym skutkiem. Planowane zakończenie realizacji wniosku: grudzień 2010	
Zamawianie kształcenia na kierunkach technicznych, matematycznych i przyrodniczych - pilotaż	795 788,00	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet IV. Szkolnictwo wyższe i Nauka Działanie 4.1 Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego Uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy Poddziałanie 4.1.2 Zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy.	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Realizowano na I-wszym roku studiów pilotażowe kształcenie zamawiane na kierunku „Mechatronika”. **W roku akademickim 2008/09** 15 studentów tego kierunku otrzymywało stypendium naukowe w wysokości 1000 zł miesięcznie. Pokryto również koszty wynagrodzenia pracowników dydaktycznych, prowadzących zajęcia na tym kierunku.	Instytut Techniczny PWSZ w Nowym Sączu
Inżynier mechatroniki – napędem dla rozwoju innowacyjnego przemysłu i konkurencyjnej gospodarki	1 932 565,62	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet IV. Szkolnictwo wyższe i Nauka Działanie 4.1 Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego Uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy Poddziałanie 4.1.2 Zwiększenie liczby absolwentów kierunków o	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Realizacja studiów inżynierskich na kierunku zamawianym Mechatronika w okresie od października 2009 do czerwca 2013 r. **W roku sprawozdawczym** przygotowano dokumentację projektową, przeprowadzono rekrutację studentów na ten kierunek kształcenia.	Instytut Techniczny PWSZ w Nowym Sączu

		kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy.			
Studia pomostowe „Kształcenie zawodowe pielęgniarek i położnych w ramach studiów pomostowych”	323 000,00	Europejski Fundusz Stypendialny Działanie 2.3, Poddziałanie 2.3.2 POKL	Ministerstwo Zdrowia	**W ramach projektu** bezpłatnie kształciło się 50 studentów (pielęgniarek) na tzw studiach pomostowych. Projekt umożliwia uzyskanie tytułu licencjata w czasie krótszym niż 6 semestrów. Projekt realizowany jest od 10.2008 do 02.2011 r.	Instytut Zdrowia
„Start do kariery-przygotowanie studentów i absolwentów do wejścia na rynek pracy”	2 273 775,20	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet IV Szkolnictwo Wyższe i Nauka, Działanie 4.1 Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy, Poddziałanie 4.1.1: Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni.	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	W ramach tego projektu realizowano **w roku akademickim 2008/09:** 1. Studia podyplomowe: „Specjalista ds. współpracy handlowej Polska – Wschód z językiem rosyjskim” „Księgi rachunkowe w aspekcie prawa bilansowego i podatkowego”; 2. Zreorganizowano akademickie biuro karier poprzez: zatrudnienie 2 pracowników, wyposażenie biura, zatrudnienie doradcy zawodowego oraz psychologa. 3. Skierowano 8 absolwentów na refundowane staże do zakładów pracy.	Instytut Ekonomiczny, Biuro Kanclerza
„Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty szansa dla rozwoju regionu”	453 611,80	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie	**W roku akademickim 2008/09** przygotowano z pozytywnym skutkiem dokumentację projektową na realizację: 1) studiów podyplomowych dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz kandydatów na stanowiska kierownicze w szkołach zawodowych, w zakresie: „Informatyka dla nauczycieli” „Mechatronika dla nauczycieli” „Grafika inżynierska” „Organizacja i zarządzanie oświatą” 2) kursów doskonalących: „Pomiary w zakresie mechaniki, termodynamiki, elektrotechniki oraz optyki” „Kurs podstawowy z zakresu pierwszej pomocy” We wrześniu 2009 r. przeprowadzono rekrutację na powyższe formy kształcenia. Okres realizacji projektu:09.2009 – 12.2011	Instytut Techniczny

Źródło: PWSZ w Nowym Sączu

W stosunku do roku 2008 baza lokalowa Uczelni nie uległa zmianie. Biorąc pod uwagę metraż pomieszczeń dydaktycznych na studenta, średnia dla uczelni wynosiła **2,85 m²**, ale w poszczególnych instytutach była zróżnicowana: od **5,94 m²** w Instytucie Języków Obcych **do 0,85 m²** w Instytucie Ekonomicznym. Ogólna wartość poniesionych w roku kalendarzowym 2009 wydatków na remonty prowadzone w uczelni wyniosła 806.800 zł, a na działalność inwestycyjną 1.094.700 zł.

W roku akademickim 2008/2009 kontynuowano przygotowania do realizacji inwestycji pn „Budowa Instytutu Kultury Fizycznej w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu". Między innymi podpisano umowę dotyczącą przygotowania indywidualnego projektu kluczowego w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Priorytet 1: Warunki dla rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy, Działanie 1.1.: Poprawa jakości usług edukacyjnych, Schemat A: Rozwój infrastruktury dydaktycznej szkolnictwa wyższego dla projektu pn. „Budowa Instytutu Kultury Fizycznej w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu". Opracowano także dokumentację projektowo-techniczną oraz uzyskano pozwolenie na budowę. Ponadto wykonana została dokumentacja projektowa remontu Domu Akademickiego. Dokonano modernizacji zaplecza (parkingi, ogrodzenie), wymiany i docieplenia pokrycia dachu akademika. We wrześniu 2009 r. przeprowadzono adaptację pomieszczeń w budynku przy ul. Kościuszki w związku z utworzeniem Instytutu Kultury Fizycznej.

Tabela II-1.2.3.4. Baza lokalowa Uczelni

Obiekt	Adres	Powierzchnia m²	Kubatura m³	Tytuł prawny
Instytut Ekonomiczny	ul. Jagiellońska 61	1350	4800	Użyczenie – umowa zawarta w 2000 roku (10 lat)
Instytut Języków Obcych	ul. Kochanowskiego 44	2800	8960	Własność – akt notarialny z 2004 roku
Instytut Pedagogiczny	ul. Chruślicka 6	2620	8380	Własność – akt notarialny z 2003 roku
	ul. Kościuszki 2	931	3024	Własność - akt notarialny z 2007
	ul. Kościuszki 1	1774	11202	Własność - akt notarialny z 2007
Instytut Ekonom. i Pedagog./Biblioteka	Al. Wolności 40	810	5490	Własność – akt notarialny z 2004 roku
Instytut Zdrowia	ul. Jagiellońska 61	823	2930	Użyczenie – umowa zawarta w 2004 roku (10 lat)
Instytut Techniczny	ul. Zamenhofa	2801	8403	Własność PWSZ
Dom Akademicki	ul. Długosza 61	4500	12600	Własność – akt notarialny z 2000 roku
Rektorat	ul. Staszica 1	780	2200	Własność – akt notarialny z 1999 roku
	Ogółem:	**19 189,00**	**67 989,00**	

Źródło: PWSZ w Nowym Sączu

PWSZ współpracowała z uczelniami zagranicznymi w ramach indywidualnych porozumień o współpracy i programu LLP Erasmus. Partnerami Szkoły były uniwersytety w: Kaliningradzie, Sankt-Petersburgu, Narviku, Harstad, Koszycach, Preszowie, Nitrze, Peczu, Weronie, Sakarya, Belgradzie, Osijeku oraz szkoły

zawodowe w: Zittau/Görlitz i Unnie, oraz Instytut Puszkina w Moskwie. W ramach prowadzonej współpracy w roku sprawozdawczym na stypendia i praktyki zawodowe **wyjechały łącznie 43 osoby**. Stan ten jest porównywalny z 2008 r.

II-1.2.4. Wyższa Szkoła Biznesu – NLU w Nowym Sączu

Wyższa Szkoła Biznesu-NLU w Nowym Sączu jest podstawową jednostką organizacyjną prowadzącą studia pierwszego i drugiego stopnia (licencjackie i magisterskie) oraz studia podyplomowe i kursy dokształcające.

Jednostkami organizacyjnymi zajmującymi się procesem kształcenia są wydziały. W roku akademickim 2008/2009 funkcjonowało 5 wydziałów, które prowadziły łącznie 4 kierunki kształcenia.

Tabela II-1.2.4.1. Jednostki organizacyjne i kierunki kształcenia

Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej	Kierunek	Status kierunku	Stopień studiów
Wydział Przedsiębiorczości i Zarządzania	Zarządzanie	funkcjonujący	I stopnia
	Zarządzanie	funkcjonujący	II stopnia
	Zarządzanie	funkcjonujący	jednolite mgr
Wydział Informatyki	Informatyka	funkcjonujący	I stopnia
Wydział Studiów Politycznych	Politologia	funkcjonujący	I stopnia
	Politologia	funkcjonujący	II stopnia
Wydział Psychologii	Psychologia	funkcjonujący	jednolite mgr
Wydział Zamiejscowy w Tarnowie	Zarządzanie	funkcjonujący	I stopnia

Źródło: WSB-NLU w Nowym Sączu

W roku akademickim 2008/2009 studiowało łącznie **3639** studentów, w tym na studiach stacjonarnych **896**, a na studiach niestacjonarnych **2743.** Studenci studiów niestacjonarnych stanowili około **75,4%** ogółu studiujących.

Tabela II-1.2.4.1. Informacje o liczbie studentów i absolwentów z podziałem na kierunki, formy i stopnie kształcenia w roku akademickim 2008/ 2009

Nazwa jednostki organizacyjnej	Kierunek studiów	Forma studiów	Stopień studiów	Liczba studentów			Liczba absolwentów**
				ogółem	w tym cudzoziemcy*	w tym niepełnosprawni	
Wydział Informatyki	Informatyka	stacjonarne	I stopnia	93	0	3	35
Wydział Informatyki	Informatyka	niestacjonarne	I stopnia	203	0	6	27
Wydz. Przedsiębiorczości i Zarządzania	Zarzadzanie	stacjonarne	I stopnia	196	0	1	18
Wydz. Przedsiębiorczości i Zarządzania	Zarzadzanie	stacjonarne	jednolite mgr	312	1	4	147
Wydz. Przedsiębiorczości i Zarządzania	Zarzadzanie	stacjonarne	II stopnia	34	0	0	23
Wydz. Przedsiębiorczości i Zarządzania	Zarzadzanie	niestacjonarne	I stopnia	852	0	16	88
Wydz. Przedsiębiorczości i Zarządzania	Zarzadzanie	niestacjonarne	jednolite mgr	395	1	5	101
Wydz. Przedsiębiorczości i Zarządzania	Zarzadzanie	niestacjonarne	II stopnia	618	0	10	200
Wydział Psychologii	Psychologia	stacjonarne	jednolite mgr	124	0	3	0
Wydział Studiów Politycznych	Politologia	stacjonarne	I stopnia	55	0	0	31
Wydział Studiów Politycznych	Politologia	stacjonarne	II stopnia	31	0	2	7
Wydział Studiów Politycznych	Politologia	niestacjonarne	II stopnia	27	0	1	0
Wydział Zamiejscowy w Tarnowie	Zarzadzanie	stacjonarne	I stopnia	51	0	2	28
Wydział Zamiejscowy w Tarnowie	Zarzadzanie	niestacjonarne	I stopnia	648	0	16	121

Źródło: WSB-NLU w Nowym Sączu

W roku 2009 dyplomy ukończenia uczelni otrzymało **826** absolwentów, z czego **289** na studiach stacjonarnych i **537** na studiach niestacjonarnych

W roku akademickim 2008/2009 w uczelni prowadzone były studia podyplomowe dla:

- nauczycieli - zorganizowane zgodnie z wymogami określonymi Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 roku w sprawie standardów kształcenia nauczycieli,
- dla pracowników organów państwowych, samorządowych, instytucji oraz firm.

Łącznie na studiach podyplomowych kształciły się **134** osoby. Studia podyplomowe w 2009 r. ukończyło **64** absolwentów.

Uczelnia w roku akademickim 2008/09, w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudniała ogółem **109** nauczycieli akademickich, a wśród nich **84** pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym: **6** profesorów zwyczajnych, **17** profesorów nadzwyczajnych, **31** adiunktów, **30** asystentów; **24** pracowników dydaktycznych – lektorów i instruktorów i **1** dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Tabela II-1.2.4.3. Współpraca międzynarodowa

Partner Umowy/ Porozumienia	Status	Okres trwania umowy	Zakres współpracy (maks. 255 znaków)
Masarykova Univerzita w Brne, Brno, Czechy	obowiązująca	2008-2013	wymiana wykładowców i studentów
Instituto Politecnico do Porto, Porto, Portugalia	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Suleyman Demirel Universitesi, Isparta, Turcja	obowiązująca	2007-2013	wymiana wykładowców i studentów
Rigas Ekonomikas Augstskola, Ryga, Łotwa	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Cyprus College Nicosia, Nikozja, Cypr	obowiązująca	2008-2010	wymiana wykładowców i studentów
Rigas Stradina Universitate, Ryga, Łotwa	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Bahcesehir Universitesi, Stambuł, Turcja	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Letterkenny Institute of Technology, Letterkenny, Irlandia	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Univerza na Primorskem, Primorska, Slowenia	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
University of National and World Economy, Sofia, Bułgaria	obowiązująca	2007-2013	wymiana wykładowców i studentów
University of Pecs, Pecs, Węgry	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Fontys Internationale Hogeschool Economie, Venlo, Holandia	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Siauliu universitetas, Siauliau, Litwa	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Universita Degli Studi Del Molise, Molise, Włochy	obowiązująca	2007-2010	wymiana studentów
Tietgen Business College, Tietgen, Dania	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
FHS Kufstein Tirol University of Applied Sciences, Austria	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Groupe ESC Chambery Savoie, Chambery, Francja	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Grenoble Ecole de Management, Grenoble, Francja	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
HAMK University of Applied Sciences, Valkeakoski, Finlandia	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Universidad de Navarra, Navarra, Hiszpania	obowiązująca	2008-2013	wymiana wykładowców i studentów
Agder University, Kristiansand, Norwegia	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Hogskolan Dalarna, Dalarna, Szawecja	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
FH Hof, Hof, Niemcy	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
FH Osnabruck, Osnabruck, Niemcy	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów

Vilniaus Kolegija. Wilno, Litwa	obowiązująca	2008-2010	wymiana wykładowców i studentów
Univerzita Komenskeho w Bratislave, Bratysława, Słowacja	obowiązująca	2008-2010	wymiana wykładowców i studentów
Association Leonard de Vinci, Paryż, Francja	obowiązująca	2007-2010	wymiana studentów
Plantijn Hogeschool, Gent, Belgia	obowiązująca	2007-2010	wymiana wykładowców i studentów
Universidad de Sevilla, Sevilla, Hiszpania	obowiązująca	2009-2013	wymiana wykładowców i studentów
Universidade Catolica Portuguesa, Lisbona, Portugalia	obowiązująca	2008-2013	wymiana wykładowców i studentów
Atilim University, Ankara, Turcja	obowiązująca	2008-2011	wymiana wykładowców i studentów
Reykjavik University, Islandia	nowonawiązana	2009-2013	wymiana wykładowców i studentów
Constantin Brancoveanu Pitesti, Rumunia	nowonawiązana	2009-2013	wymiana wykładowców i studentów
University of Applied Sciences Northwestern Switzerland, Windisch, Szwajcaria	obowiązująca	2009-2013	wymiana wykładowców i studentów
National Louis University, Chicago, USA	obowiązująca	2004-2014	współpraca programowa
De Paul University, USA	obowiązująca	2004-2010	współpraca programowa
Jinan University, Chiny	nowonawiązana	2009-2014	wymiana studentów
American Business School, Paris	obowiązująca	2007-2012	wymiana studentów
KROK University, Ukraina	obowiązująca	2004-	wymiana studentów, organizacja letniej szkoły
Donetsk State University of Management, Ukraina	nowonawiązana	2008-	wymiana studentów, organizacja letnich szkoł
Academy of Custosm Service, Ukraina	nowonawiązana	2008-	organizacja letniej szkoły, współpraca naukowa
Odessa I.I. Mechnikov National University, Ukraina	nowonawiązana	2008-	wymiana studentów, organizacja letniej szkoły
Assumption University of Thailand	obowiązująca	2007-2012	wymiana studentów
University of Wales	obowiązująca	2006-	współpraca programowa

Źródło: Wyższa Szkoła Biznesu – NLU w Nowym Sączu

INFRASTRUKTURA KULTURY I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	**CEL OPERACYJNY II-2**	**Tworzenie warunków dla rozwoju instytucji kultury, oferty kulturalnej, innowacji w działalności kulturalnej, upowszechniania dostępu do kultury i edukacji kulturalnej, a także - ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym poprzez rewitalizację zespołów zabytkowych.**

II-2.1. Tworzenie warunków dla rozwoju instytucji kultury, oferty kulturalnej, innowacji w działalności kulturalnej, upowszechniania dostępu do kultury i edukacji kulturalnej.[*********]

II-2.1.1. Miejskie instytucje kultury

W 2009 roku tworzone były warunki finansowe dla realizacji zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego. Wspierano działalność instytucji, placówek i organizacji pozarządowych, których nadrzędnym celem było i jest upowszechnianie kultury.

Bezpośrednio prowadzonymi i nadzorowanym przez miasto instytucjami były: Miejski Ośrodek Kultury, Nowosądecka Mała Galeria i Sądecka Biblioteka Publiczna, które na działalność statutową otrzymały dotację w łącznej wysokości: **3 604 510.- zł**, w tym: MOK – 773 900.-zł, NMG – 337 000.-zł, SPB – 2 493 610.-zł. Środki te pozwoliły zrealizować wiele zadań i przedsięwzięć oraz wzbogacić ofertę kulturalną nie tylko dla mieszkańców, ale i gości odwiedzających Nowy Sącz.

W Miejskim Ośrodku Kultury działało **17** zespołów amatorskiego ruchu artystycznego teatralne, muzyczne, taneczne, folklorystyczne, wokalno-muzyczne, plastyczne), które uczestniczyły w **190** imprezach w Nowym Sączu, kraju i za granicą, dla **ok. 115 tys.** widzów. MOK był realizatorem licznych imprez artystycznych, festiwali, przeglądów. Spośród nich warto wymienić: Nowosądecki Przegląd Przedstawień Bożonarodzeniowych, Sądecką Wiosnę Artystyczną, Konkurs Piosenki Dziecięcej „Tralalaliada", cykl wieczorów w okresie letnim pn. „Pali się fajka nocy", Jesienny Festiwal Teatralny, koncerty „U Prezydenta" i wiele innych.

W związku z prowadzonymi działaniami, mającymi na celu poprawę istniejącej bazy kulturalnej – w grudniu 2009 roku, rozpoczęły się prace związane z przebudową i modernizacją obiektu – siedziby Miejskiego Ośrodka Kultury przy Al. Wolności 23 w Nowym Sączu. Całkowity koszt projektu opiewa na kwotę ok. **5, 5 mln zł**, w tym **75 %** z MRPO. Zakończenie prac przewidziane jest na koniec trzeciego kwartału 2010 roku.

Bogaty program imprez artystycznych i kulturalnych w Nowym Sączu realizowała również w 2009 roku Nowosądecka Mała Galeria. Po raz kolejny sfinalizowana została atrakcyjna oferta w ramach XVII Małego Festiwalu Form Artystycznych, trwającego od września do listopada 2009 r. Ponadto w Galerii prezentowane były wystawy prac znaczących twórców krajowych i zagranicznych, organizowane koncerty, wieczory autorskie, kabaretowe, seanse filmowe, akcje artystyczne, happeningi – w sumie ok. **140** projektów.

Realizacja zdań statutowych Sądeckiej Biblioteki Publicznej w 2009 roku, przebiegała prawidłowo i efektywnie. Biblioteka w ciągu roku, powiększyła zbiory o **11 671** woluminów. Gromadzono materiały dotyczące regionu i dokumenty życia społecznego. Prowadzono kartotekę bibliograficzną powiatu sądeckiego i Sądeckiego Słownika Biograficznego. W 2009 roku SPB zorganizowała **11** wystaw i **14** innych imprez, w tym: spotkania autorskie, koncerty poetyckie, promocje książek,

[*********] *Źródło: Wydział Kultury i Sportu*

w których uczestniczyło ok. **5,6 tys.** odbiorców. Organizowano także imprezy dla dzieci i młodzieży w ramach cyklów: „Cała Polska czyta dzieciom", „Spotkania w krainie baśni".

W 2009 roku, Biblioteka otrzymała środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości: **75 470.-zł,** na zakup nowości wydawniczych.

Wsparcie finansowe i organizacyjne dla rozwoju oferty kulturalnej w Nowym Sączu otrzymały również instytucje wojewódzkie: Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ, Małopolskie Biuro Wystaw Artystycznych, Muzeum Okręgowe i organizacje pozarządowe. Kwota na dofinansowanie zadań zleconych wyniosła: **312 000.-zl**, z czego instytucje kultury otrzymały kwotę w łącznej wysokości: **131 000.-zł** na **16** projektów, a stowarzyszenia i pozostałe podmioty (**23** jednostki): **181 000.-zł** na **29** projektów.

Dzięki temu Miasto mogło wspomóc realizację licznych przedsięwzięć kulturalnych, imprez artystycznych, wystaw, festiwali, takich jak:

1. Wystawa malarstwa Krzysztofa Kulisia,
2. Wystawa Retrospektywna Ryszarda Pietrzkiewicza,
3. XVI Koncert Noworoczny,
4. XV Międzynarodowy Festiwal i XIII Konkurs Sztuki Wokalnej im.Ady Sari,
5. XXXII Małopolski Festiwal Orkiestr Dętych „Echo Trombity",
6. VIII Festiwal Muzyki Organowej L'ARTE ORGANICA,
7. XVII Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych „Święto Dzieci Gór",
8. XV Sądecki Festiwal Muzyczny JUBILAEI CANTUS,
9. Festiwal Filmów Dziecięcych GALICJA 2009',
10. Cykl imprez w Sądeckim Parku Etnograficznym:
    a/. „Wizyta Sąsiadów ze Słowacji",
    b/. „Majówka – z miasta na wieś",
    c/."Dzień Dziecka w Skansenie",
    d/."Dożynki Sądeckie"
    e/."Odpust na śś. Piotra i Pawła",
11. Cykl koncertów pn: "Wieczory w Muzeum",
12. Organizacja wystawy stałej: „Dzieje miasta Nowego Sącza" – etap III,
13. Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej „Skowroneczek",
14. Koncerty z cyklu „Salon Muzyczny",
15. XIV Międzynarodowy Kurs Interpretacji Muzycznej „Wakacje z muzyką",
16. XXX Konkurs Klubów Twórczych oraz Wystawa Pokonkursowa „Przegląd 2009",
17. Koncerty w wirydarzu z cyklu „Sądeckie Talenty",
18. Tydzień Kultury Chrześcijańskiej,
19. Doroczna Wystawa ZPAP „Salon 2009".

Z dotacji przeznaczonych dla organizacji pozarządowych wspierano także działalność zespołów artystycznych, m.in.: Zespołu Regionalnego „Lachy", Zespołu Regionalnego „Sądeczoki", Zespołu Regionalnego „Sądeczanie", Zespołu Regionalnego „Dunajcowe Dzieci", Orkiestry Dętej Parafii św. Wawrzyńca oraz twórców profesjonalnych i nieprofesjonalnych.

Ponadto Miasto Nowy Sącz było organizatorem i fundatorem plenerowych imprez cyklicznych:

1. Kiermaszu Staroci,
2. Imienin Miasta,
3. Sądeckiego Jarmarku Anielskiego,
4. Sylwestra w Nowym Sączu.

Ze środków Budżetu Miasta wydano i sfinansowano **2** publikacje: *„XXXVII tom Rocznika Sądeckiego”* i książkę autorstwa Jana Wnęka pt. *”Naukowe poznanie Sądecczyzny w XIX i XX wieku”* .Feliks Kiryk, Profesora Stanisława Płazy związki z Sądecczyzną.

II-2.1.2. Wojewódzkie instytucje kultury

II-2.1.2.1. Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu[†††††††††]

Ogółem w roku 2009 MCK SOKÓŁ zorganizowało **3609** imprez, w których wzięła udział rekordowa liczba uczestników – **356 872** osoby, w tym:

- ✓ w siedzibie MCK SOKÓŁ odbyło się **3 531** imprez z udziałem **198 414** osób z czego widownia kin **168 488** widzów (w kinie SOKÓŁ – **131 488**., w kinie KROKUS – **37 tys.**) na **3 240** seansach.
- ✓ w kilkudziesięciu miejscowościach Małopolski instytucja zorganizowała bądź współorganizowała **78** imprez, w których uczestniczyło **130 819** osób.
- ✓ z **20** form edukacyjnych organizowanych w ciągu roku skorzystało **27 639** osób.

Tabela II-2.1.2.1.1. Dotacje celowe z Budżetu Miasta Nowego Sącza	
➢ XV Koncert Noworoczny	8 000
➢ Festiwal Orkiestr Dętych *Echo Trombity*	3 000
➢ Festiwal *Iubiaei Cantus*	5 000
➢ Festiwal *Święto Dzieci Gór*	20 000
➢ Festiwal L’arte Organica	5 000
➢ Dni Republiki Słowackiej	9 000
➢ Festiwal GALICJA	4 500
➢ Festiwal ADA SARI	12 000
RAZEM:	**66 500**

II-2.1.2.1.1. W obszarze **ochrony dziedzictwa kulturowego** (kultywowanie, pomnażanie, rozwój, promocja) MCK Sokół zrealizował **samodzielnie 12** przeglądów, konkursów i festiwali z dziedziny tradycyjnej kultury ludowej (m.in. **ŚWIĘTO DZIECI GÓR – XVII Międzynarodowy Festiwal Dziecięcych**

[†††††††††] *Źródło: Małopolskie Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu*

Zespołów Regionalnych z widownią ok. **25 000** osób w Nowym Sączu i przy scenach zamiejscowych), spośród których **11** zostało zorganizowanych poza Nowym Sączem. MCK SOKÓŁ był również **współorganizatorem** kolejnych **11** imprez folklorystycznych, które miały miejsce poza Nowym Sączem.

II-2.1.2.1.2. W obszarze **inspirowania aktywnych form uczestnictwa w kulturze** MCK SOKÓŁ zrealizował samodzielnie **6** przeglądów, konkursów i festiwali (nie uwzględniając imprez o charakterze eliminacji), w tym **5** w Nowym Sączu, a mianowicie: XVI Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Dyrektora Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ z widownią – ok. **750** osób), eliminacje rejonowe do 54. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego z **40** uczestnikami, X Międzyszkolny Turniej Tańca Towarzyskiego TUPTUŚ z **270** uczestnikami i ok. **300** osobami publiczności, Finał XXIV Małopolskiego Festiwalu Teatrów Dzieci i Młodzieży BAJDUREK z **451** uczestnikami i ok. **1000** osób publiczności, Finał XXXII Małopolskiego Festiwalu Orkiestr Dętych ECHO TROMBITY z udziałem **1 450** muzyków z **37** orkiestr i ok. **4 000** osób publiczności. MCK SOKÓŁ był również współorganizatorem **30** kolejnych imprez zamiejscowych, w tym **26** o charakterze eliminacji i **4** innych. W prezentowanym obszarze MCK SOKÓŁ realizował także cykl MY, MAŁOPOLANIE promując najwybitniejsze osiągnięcia amatorskiej twórczości w Małopolsce. W ramach cyklu zorganizowano **2** koncerty w Nowym Sączu: Koncert Laureatów XXXII Małopolskiego Festiwalu Orkiestr Dętych – *ECHO TROMBITY* (**80** uczestników + **270** osób widowni) i JESUS CHRIST SUPERSTAR – rock opera w reżyserii Małopolanina Antoniusza Dietziusa (**50** wykonawców + **350** osób widowni.

Instruktorzy – specjaliści MCK SOKÓŁ brali udział w pracach **60** komisji artystycznych przeglądów, festiwali, organizowanych w Województwie Małopolskim. Odbyło się **135** spotkań konsultacyjno-warsztatowych z instruktorami, nauczycielami i zespołami.

Realizowane były **stałe formy edukacyjne dla dzieci i młodzieży:** LABIRYNT HISTORII – IV edycja programu edukacyjno-artystycznego pt. *KOZACY (*ok. **1500** uczestników), Klub Tańca Towarzyskiego AXIS (realizacja zajęć **5** razy w tygodniu – **100 - 123** uczestników; pary taneczne KTT AXIS zatańczyły w **30** turniejach tanecznych, **11** – krotnie zajmując miejsca na podium), Sądecka Szkółka Chóralna SOKOLIKI (realizacja zajęć **2** razy w tygodniu – **36 - 40** osób)

II-2.1.2.1.3. W obszarze **kształcenia i doskonalenia kadry kierowniczej, instruktorów i animatorów kultury** MCK SOKÓŁ zorganizowało **3** konferencje dla łącznie **229** osób reprezentujących kadrę kierowniczą instytucji kultury, kilkaset konsultacji indywidualnych z zakresu kształcenia i doskonalenia nauczycieli i kadry instruktorskiej amatorskiego ruchu artystycznego, **8** seminariów dla łącznie **203** uczestników, warsztaty teatralne dla łącznie **168** osób, warsztaty artystyczne dla **150** osób, trzydniowe XII Małopolskie Warsztaty Dla Kapelmistrzów i Tamburmajorów Orkiestr Dętych dla **32** uczestników, Instruktorski Ogólnopolski Kurs Kwalifikacyjny dla Kapelmistrzów Orkiestr Dętych dla **16** słuchaczy, **7** seminariów i warsztatów dla nauczycieli i animatorów kultury dla **516** uczestników, Podyplomowe Studia z Wiedzy o Kulturze i Filozofii – organizowane przy współpracy z Wyższą Szkołą Filozoficzno-Pedagogiczną IGNATIANUM w Krakowie – zajęcia odbywają się w każdą sobotę, a uczestniczy w nich **17** osób.

II-2.1.2.1.4. W obszarze **kształtowania kompetencji kulturowej poprzez popularyzację sztuki profesjonalnej** MCK SOKÓŁ zorganizowało **6** festiwali muzycznych w Nowym Sączu, w tym: IX Festiwal Kolęd i Muzyki Bożonarodzeniowej WESOŁA NOWINA (widownia – łącznie **1220** osób), VII Festiwal Wirtuozerii i Żartu Muzycznego FUN AND CLASSIC (widownia – łącznie **1250** osób), IV Wiosenny Festiwal Artystów Piosenki PAMIĘTAJCIE O OGRODACH (widownia – łącznie **1570** osób), XV Międzynarodowy Festiwal i XIII Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari – SZTUKA WOKALNA EUROPY ŚRODKOWEJ (widownia – łącznie na przesłuchaniach, koncertach i spektaklach **7900** osób), VII Sądecki Festiwal Muzyki Organowej L'ARTE ORGANICA (publiczność – łącznie **500** osób), XV Sądecki Festiwal Muzyczny *IUBILAEI CANTUS* (publiczność – łącznie **1975** osób), WIECZORY MAŁOPOLSKIE (publiczność – łącznie **2425** osób).

MCK SOKÓŁ był również organizatorem **10** okolicznościowych koncertów i recitali (publiczność – łącznie **3540** osób), **6** spotkań literackich (publiczność – łącznie **540** osób). MCK SOKÓŁ był również współorganizatorem koncertów, recitali, spektakli i spotkań, których głównymi realizatorami były instytucje artystyczne, placówki oświatowe, stowarzyszenia i inne podmioty, w ciągu roku w salach MCK zorganizowano ich **199**, w których uczestniczyło ok. **24 000** osób.

W zakresie **upowszechniania kultury filmowej** – działalność kin SOKÓŁ i KROKUS – wyświetlono **363** tytuły filmowe na **3240** seansach. Frekwencja wyniosła ok.

168 488 widzów (w tym, w kinie Krokus **37 000**).

Galeria Sztuki SOKÓŁ w 2009 roku zrealizowała **12** wystaw, które odwiedziło około **5800** osób.

II-2.1.2.1.5. W obszarze **promocji dziedzictwa Małopolski w kontekście kulturowym Karpat** Instytut Europa Karpat działający w ramach MCK SOKÓŁ zorganizował: V Dni Republiki Słowackiej w Nowym Sączu; VI edycję Biesiady Karpackiej w Bobowej, I Międzynarodowy Multimedialny Festiwal Sztuki MAŁOPOLSKA – KARPATY OFFer w Nowym Sączu, Bieczu i Zakliczynie; I Dni Ukraińskie w Nowym Sączu.

II-2.1.2.1.5. Inne działania

MCK SOKÓŁ zrealizował: serię **5** koncertów plenerowych pn. *Święto Małopolski* w Krakowie, Młoszowej, Trzebini, Tarnowie i Starym Sączu; plebiscyt Ziarnko Gorczycy 2009 (wspólnie ze Związkiem Sądeczan i Towarzystwem Gimnastycznym SOKÓŁ w Nowym Sączu) połączony z imprezą o charakterze charytatywnym; **6** spotkań w cyklu **„Nie zapomnijcie o mnie – Jan Paweł II”**.

Przy Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ działa Uniwersytet Trzeciego Wieku, który od października 2009 r. rozpoczął piąty rok działalności. Zajęcia odbywają się cztery razy w miesiącu i uczestniczy w nich ok. **600** osób.

II-2.1.2.1.6. Działalność dokumentacyjno – archiwalna.

1) Dokumentacja imprez w formie nagrania filmowego:
   - ✓ 5950 minut – I półrocze, 4930 minut – II półrocze, łącznie **10880** minut.
   - ✓ archiwizacja starych nagrań z taśm VHS na nagrania DVD: łącznie **10350** minut.
2) Dokumentacja fotograficzna: łącznie **8030** zdjęć.
3) Dokumentacja dźwiękowa wykładów na seminariach i konferencjach: **360** minut.
4) Digitalizacja archiwalnych nagrań z taśm szpulowych: **284** godziny.
5) Dokumentacja dla celów dydaktycznych – wybór, montaż i opis nagrań archiwalnych: dźwiękowych: **144** godzin; filmowych: **224** godziny.

II-2.1.2.2. Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu[*********]

W 2009 roku Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu odwiedziło **134 891** osób. W porównaniu z rokiem poprzednim (**140 183** osoby) nastąpił spadek frekwencji o **3,8 %.** Spadek ogółem frekwencji zanotowano ze względu na wyłączenie z dniem 01.09.2009 r. ze struktur Muzeum Oddziału w Nowym Wiśniczu.

Spośród grupowych wycieczek największą część stanowiła młodzież – **28 562** osoby, natomiast dorośli w grupach stanowili **3 448** osób. Biletów płatnych wydano w 2009 r. **72 762** szt., natomiast liczba zwiedzających bezpłatnie wyniosła **62 129**.

Urząd Miasta Nowego Sącza oraz Starostwo Powiatowe przyznało Muzeum Okręgowemu dotacje w łącznej kwocie **62.500 zł** na zgłoszone i realizowane przez Muzeum zadania objęte procedurą konkursową.

[*********] *Źródło: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu*

Tabela II-2.1.2.2.1. Realizacja wystaw

Oddział	Wystawy stałe	Wystawy czasowe	Wystawy czasowe za granicą	Wystawy w ramach Jarmarku Kultur
Sądecki Park Etnograficzny i (frekwencja:41.194 osoby) Miasteczko Galicyjskie w Nowym Sączu	1. Ludowa architektura regionu 2. Kościół rzymskokatolicki pw. św. św. Piotra i Pawła z Łososiny Dolnej 3. Cerkiew greckokatolicka pw. św. Dymitra z Czarnego 4. Zbór ewangelicki ze Stadeł 5. Dwór szlachecki z Rdzawy 6. Osada cygańska 7. Sektor kolonistów józefińskich 8. Miasteczko Galicyjskie	**1. Teatrum Mulierum** **2. Palmy wielkanocne** **3. Zwierzęta z wiejskiej zagrody** **4. Wieńce dożynkowe** **1. Kamienna rzeźba karpacka** **2. Wizyta Jana Pawła II w Starym Sączu 16 czerwca 1999 r.** **3. Malarstwo nieokiełznane.** **4. Obrazy z kręgu sztuki naiwnej** **5. Oczami wroga. Wrzesień'39 w fotografii niemieckiej i sowieckiej** **6. Kampania wrześniowa i sądeccy generałowie.** **7. Skansenowskie impresje.**		Żydowskie cmentarze i synagogi dawnej Galicji
Muzeum Nikifora w Krynicy (frekwencja: 37.300 osób)	Obrazy Nikifora oraz dokumenty, fotografie i pamiątki po artyście	1. Prace poplenerowe krynickiego TPSP 2. Kashinath Chauchan – hinduski Nikifor Malarstwo Grażyny Petryszak – XXX-lecie pracy twórczej 4. Ikony 5. Erwin Sówka i Tibor Gurin – malarze górnicy z Polski i ze Słowacji 6. Fotografie Piotra Basałygi	1. Akwarele i rysunki mistrza Nikifora z Krynicy w Bratysławie (Słowacja) 2. Serce Krynicy w Polsce – obrazy Nikifora w Heidelbergu (Niemcy)	
Zamek w Nowym Wiśniczu (do 31.08.2009 frekwencja: 29.150 osób)	1. Zamek jako obiekt architektoniczny z nielicznymi elementami wyposażenia 2. Sarkofag Stanisława Lubomirskiego z XVII w. 3. Ekspozycja naczyń miedzianych, mosiężnych i platerów XIX-XX w. 4. Makiety wybranych zamków z Polski południowej 5. Kopie portretów przedstawicieli rodu Lubomirskich oraz gobeliny z	1. Twórczość Eugeniusza Molskiego 2. Jan Paweł II w twórczości Czesława Dźwigaja Rzeźby, projekty, fotografii 3. Skarby Małopolski	1. Skarby Małopolski w Lublinie (Słowenia) 2. Skarby Małopolski w Cluj-Napoca (Rumunia)	

	tematyką łowiecką Armaty na dziedzińcu zamkowym			
Muzeum Pienińskie w Szczawnicy (frekwencja: 14.631 osób)	Kultura materialna, sztuka i historia regionu szczawnickiego	1. Boże Narodzenie w sztuce ludowej 2. Dzieje Polski w malarstwie Jana Matejki 3. Jak do szczawnic podróżowano – wyjazd na kurację. 4. W walce o Niepodległą - szczawniczanie w „Strzelcach", Legionach Piłsudskiego i na frontach Wojny Narodów.		
Galeria Dawna Synagoga (frekwencja: 5.541 osób)	Wystawa judaików i zarys historii Żydów nowosądeckich	**1. Rok obrzędowy na Sądecczyźnie** **2. Drukarskie techniki zdobienia papierów i tkanin** **3. Współczesny pastel polski**		1. W kręgu sztuki religijnej na Sądecczyźnie 2. Świat przywołany – wystawa kultury żydowskiej
Dom Gotycki (frekwencja: i4.869 osób)	Dawna sztuka Sądecczyzny	**1. Marzec'68 - burzliwe lata 60.XX w.** **2. Mistrzowska precyzja. Miniatury XVI-XXI w. z kolekcji Andrzeja Cerlińskiego.** **3. Drzeworyt japoński.** **4. Z historii sądeckiego pożarnictwa.** **5. Moja przygoda w Muzeum.** **6. Nowy Sącz i Sądecczyzna w pradziejach i średniowieczu** **7. Motywy religijne w malarstwie Marii Ritter**	**1. Portret Władysława Jagiełły – króla polskiego w Starej Lubovni (Słowacja)** **2. Łemkowszczyzna w Starej Lubovni (Słowacja)**	
Galeria Marii Ritter (frekwencja: 2.686 osób)	1. Galeria Malarstwa Marii Ritter z pracownią artystki 2. Stare wnętrza mieszczańskie	**Szopki bożonarodzeniowe**		
Muzeum Lachów Sądeckich w Podegrodziu (frekwencja: 652 osoby)	1.Kultura materialna Lachów Sądeckich 2. Fotografie Wojciecha Migacza 3. Archeologia Podegrodzia i okolic Nowego Sącza			
RAZEM: 64 wystawy	21 wystaw stałych	34 wystawy czasowe	6 wystaw	3 wystawy

Źródło: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

Tabela II-2.1.2.2.2.Działalność edukacyjna		
Konkursyo	5 konkursów	694 uczestników
Lekcje muzealne	163 lekcje muzealne	3 777 uczestników
Zajęcia warsztatowe i wykłady dla studentów	4 zajęcia warsztatowe i wykłady	274 uczestników
Inne imprezy edukacyjno-kulturalne	15 imprez, w tym 9 koncertów, 1 wieczór, 2 konferencje prasowe, 2 wykłady, 1 uroczystość patriotyczna	1201 uczestników
Imprezy etnograficzno-folklorystyczne	13 imprez	11 715 uczestników
Sesje, konferencje	6 konferencji i seminariów naukowych	b.d.
Imprezy plenerowe w ramach projektu „Jarmark Kultur”	5 imprez plenerowych	b.d.

Źródło: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

Tabela II-2.1.2.2.3. Działalność wydawnicza	
Tytuł publikacji	Nakład
1.Zeszyty Sądecko – Spiskie” 2008, t.4.	1000 egz.
2.Nowy Sącz i okolice w pradziejach i średniowieczu – katalog wystawy	350 egz.
3.Maria Ritter w 110. rocznicę urodzin artystki – katalog wystawy.	500 egz.
4. Album Skarby Małopolski 2009	700 egz.
5. Folder reklamowy: Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu.	1200 egz.
6. Świat przywołany, katalog wystawy.	500 egz.
7. E. Długosz Kadry z żydowskiej przeszłości Nowego Sącza	w. pol. 2000 egz., w.ang. 500 egz., w.niem. 500 egz. +zapis na płycie CD
8. Wydawnictwo dotyczące historii i kultury ludności polskiej Dawna Sądecczyzna . Lachy, Pogórzanie, Górale Sądeccy	w. polska 2000 egz., nakład: w.ang. 500 egz., nakład: w.niem. 500 egz.
9. Przewodnik po Galerii Marii Ritter - dodruk.	500 egz.
10. Przewodnik po SPE	1000 egz.

Źródło: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

II-2.2. Tworzenie warunków dla ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym poprzez rewitalizację zespołów zabytkowych.§§§§§§§§§

1). W zespole Zamku Królewskiego prowadzone były prace przygotowawcze dla koniecznych remontów bieżących i równocześnie dla stworzenia kompleksowego programu zagospodarowania ruin i ewentualnej przyszłej odbudowy zamku:

- na zlecenie Urzędu Miasta przeprowadzone zostały sondażowe badania archeologiczne w obrębie ruin oraz w obrębie całego dawnego terenu zamkowego, wykonano badania nieinwazyjne georadarem oraz metodą elektrooporową, natomiast zespół archeologów z Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu przeprowadził klasyczne badania wykopaliskowe na dwóch wybranych stanowiskach,

- Muzeum Okręgowe – na podstawie porozumienia z Prezydentem Nowego Sącza - przeprowadziło kwerendę materiałów źródłowych dotyczących zamku; kwerenda jest nadal prowadzona w sposób ciągły,

- sporządzona została dokumentacja przygotowawcza dla zamierzonego remontu konserwatorskiego Baszty Kowalskiej; opracowano inwentaryzację stanu istniejącego, ekspertyzę techniczno-konstrukcyjną oraz projekt budowlany w zakresie wybranych prac: remontu dachu z zabezpieczeniem sklepienia i attyki, zmiany systemu odwodnienia, remontu tarasu, wykonania nowej instalacji wentylacyjnej,

- zebrane zostały materiały ikonograficzne i historyczne dla planowanej rekonstrukcji i przywrócenia na murze Baszty Kowalskiej przedwojennych tablic poświeconych żołnierzom i oficerom I Pułku Strzelców Podhalańskich poległych w wojnie 1920 roku,

b) w zakresie rewitalizacji terenu zamkowego – obecnie Parku im. Ireny Styczyńskiej – wykonano tablicę informacyjną przy wejściu w pobliżu Baszty Kowalskiej; tablica w formie pulpitu zawiera dwa teksty, w tym jeden traktujący o historii zamku; tablica została wzbogacona o własny układ zieleni

2). na Cmentarzu Komunalnym przeprowadzona została konserwacja nagrobka Józefa Dostala, obrońcy Lwowa.

INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA	**CEL OPERACYJNY II-3**	**Wspieranie działań na rzecz zwiększenia atrakcyjności turystycznej Miasta.**********

II-3.1. Wdrożenie systemu pn. Małopolski System Informacji Turystycznej (MSIT).

W ciągu 2009 roku kontynuowano realizację projektu pn. „Małopolski System Informacji Turystycznej" wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. W roku 2009 zawarto umowę na realizację projektu pn: „Małopolski System Informacji Turystycznej w Nowym Sączu". Źródłem finansowania MSIT jest Małopolski Regionalny Program Operacyjny ze szczególnym uwzględnieniem Priorytetu 3 „Turystykai przemysł kulturowy" Działanie 3.1 „Rozwój infrastruktury turystycznej".

Cel ogólny projektu: podniesienie konkurencyjności turystycznej regionu Małopolskiego, w tym Miasta Nowego Sącza.

Cel bezpośredni projektu : włączenie Centrum Informacji Turystycznej w Nowym Sączu do zintegrowanego systemu informacji turystycznej dla podniesienia jakości usług turystycznych oraz satysfakcji klientów jak również dostarczanie rzetelnej i kompleksowej informacji turystycznej jako elementu polityki marketingowej i promocyjnej.

§§§§§§§§§ *Źródło: Wydział Kultury i Sportu*
********** *Źródło: Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.AS.*

Jednostka Informacji Turystycznej objęta Małopolskim Systemem Informacji Turystycznej otrzyma:

- dostęp do publikacji i dystrybucji materiałów promocyjno-informacyjnych
- możliwość podniesienia standardów świadczenia usług
- możliwość systemowego kształcenia kadr i podnoszenia ich kwalifikacji
- bezpłatna promocje w ramach działań realizowanych przez Województwo Małopolskie
- konkretną pomoc finansową na przystosowanie i rozpoczęcie działalności w ramach systemu MSIT

II-3.2. Gromadzenie, przetwarzanie oraz bezpłatne udostępnianie szczegółowych informacji turystycznych z terenu miasta Nowego Sącza oraz regionu Sądeckiego.

Informacje gromadzone były w **11** tematycznych zagadnieniach: baza noclegowa, turystyka rekreacja, zdrowie, uroda, kultura – sztuka – religia, pieniądze, wyżywienie, urzędy i instytucje, komunikacja, transport, informacje ogólne, telefony informacyjne. Ogółem zgromadzono i zaktualizowano informacje o **3590** podmiotach świadczących usługi turystyczne oraz paraturystyczne z obszaru regionu Sądeckiego oraz miasta Nowego Sącza.

II-3.3. Promocja turystyczna.

Z zakresu działań promocji turystycznej w 2009 miasto Nowy Sącz uczestniczyło w Międzynarodowych Targach Turystycznych Lato 2009 w terminie 24-26 kwietnia 2009 roku, gdzie prowadzona była kampania promocyjna i prezentacja atrakcyjności turystycznej miasta Nowego Sącza. Miasto Nowy Sącz uczestniczyło po raz pierwszy w internetowych targach turystycznych organizowanych w formie Online Expo – atrakcyjne miejsca w Polsce. W ramach promocji miasto Nowy Sącz przygotowało i uczestniczyło w cyklicznej imprezie w mieście partnerskim Elbląg w imprezie pn. „Elbląskie Święto Chleba". Centrum Informacji Turystycznej pomagało
w prezentacji Miasta w trakcie „Jarmarku Średniowiecznego" w mieście Troki na Litwie. Nowy Sącz został również zaprezentowany na Festiwalu Miast pt. „Wyspa turystyczna". Nawiązano również współpracę z dwumiesięcznikiem „Wasze Podróże".

W celu promocji infrastruktury turystycznej (rowerowe szlaki turystyczne) oraz turystyki rowerowej współorganizowano imprezę pn.: „I Karpacki Maraton Rowerowy im. J. Bugańskiego". Impreza na stałe wpisana została do kalendarza imprez na terenie miasta Nowego Sącza.

Siedziba Centrum Informacji Turystycznej, była głównym punktem sprzedaży i promocji „Dukata Sądeckiego" emitowanego z okazji Imienin Miasta, a także - map, przewodników, albumów, pamiątek charakterystycznych dla miasta i regionu.

CIT prowadził poradnictwo dla turystów i organizatorów wypoczynku zbiorowego.

Dokonano zakupu wydawnictw albumowych w celach promocyjnych, które zostały rozdysponowane wśród gości, turystów, uczestników imprez organizowanych na terenie Miasta Nowego Sącza.

II-3.4. Prowadzenie szczegółowej bazy danych zawierającej informacje turystyczne.

Standardowo na bieżąco gromadzono:

- informacje o walorach turystycznych miasta i Sądecczyzny (walory krajoznawcze, wypoczynkowe, itp.)
- informacje o produktach turystycznych z terenu Nowego Sącza i regionu (turystyka wiejska, turystyka aktywna: konna, wodna, piesza, lotnicza, rowerowa, wspinaczka; turystyka biznesowa, tranzytowa, przygraniczna, sporty ekstremalne).

II-3.5. Prowadzenie – redagowanie i aktualizowanie portalu internetowego Centrum Informacji Turystycznej www.cit.com.pl.

Tworzony przez CIT portal internetowy przydatny był zarówno turystom indywidualnym, jak i organizatorom turystyki, kierownikom wycieczek, pilotom, przewodnikom. Portal gwarantuje wiarygodność i rzetelność informacji, a także ich stałą aktualizację.

II-3.6. Współpraca z placówkami informacji turystycznej w regionie Sądeckim, w województwie małopolskim oraz z podmiotami polskiego rynku turystycznego.

Centrum Informacji Turystycznej otrzymało materiały promocyjne przygotowane przez Sądecką Organizacją Turystyczną. PTT o/ Beskid powierzył do rozdysponowania wśród turystów korzystających z usług CIT nowo wydany informator „ Ścieżki spacerowe w obrębie Starego Miasta". CIT przekazywało również bezpłatne materiały promujące Nowy Sącz i Sądecczyznę na targi turystyczne oraz różne imprezy kulturalno - turystyczne.

II-3.7. Współpraca z podmiotami branży turystycznej miasta Nowego Sącza oraz regionu Sądeckiego.

a) Centrum Informacji Turystycznej współpracowało w 2009 r. z wieloma ośrodkami świadczącymi usługi noclegowe w regionie Sądecczyzny. Obecnie jest to liczba **487** obiektów. Współpraca z poszczególnymi ośrodkami przebiega w różnorodny sposób: rezerwacja miejsc noclegowych w obiektach dla turystów indywidualnych, rezerwacja miejsc dla grup, udostępnianie materiałów reklamowych poszczególnych obiektów w lokalu CIT w Nowym Sączu, wspólne kreowanie produktu turystycznego (turystyka biznesowa, turystyka aktywna).

Działalność Centrum Informacji Turystycznej została wyróżniona **Sądeckim Laurem Turystycznym 2009** organizowanym przez Nowosądecką Izbę Turystyczną.

W ramach budowy Marki Sądeckiej, Centrum Informacji Turystycznej posiada swojego przedstawiciela w Zespole ds. certyfikacji i jakości produktu turystycznego. Powołany zespół dokonuje selekcji najlepszych - rynkowych produktów turystycznych obecnych na rynku sądeckim, które w najbliższym czasie mogą stać się markowymi produktami.

W roku 2009 przeprowadzono wstępne zaszeregowanie i uzyskano wstępną kategoryzację dla Centrum Informacji Turystycznej w Nowym Sączu ******** (**4** gwiazdki).

Koszty dofinansowania z zakresu aranżacji i wyposażenia jednostki Centrum Informacji Turystycznej w Nowym Sączu w całości finansowane są ze strony lidera projektu Urzędu Marszałkowskiego i kształtują się w wysokości ***177 625 zł*** dla miasta Nowego Sącza.

INFRASTRUKTURA SPORTU I REKREACJI	**CEL OPERACYJNY II-4**	**Tworzenie warunków dla rozwoju sportu, kultury fizycznej i rekreacji.**

II-4.1. Stan bazy sportowej

Elementem niezbędnym do upowszechniania sportu i kultury fizycznej jest istniejąca baza sportowa. W oparciu o obiekty sportowe prowadzone jest zarówno szkolenie sportowe jak i zyskuje się bazę do upowszechniania masowej rekreacji. Aktywność mieszkańców miasta w zakresie kultury fizycznej i sportu powoduje wykorzystanie istniejących obiektów bez podziału na obiekty szkolne i obiekty kultury fizycznej. W2009 r. upowszechnianie sportu i kultury fizycznej odbywało się na następujących obiektach:

Tabela II-4.1. Stan bazy sportowej	
Rodzaj obiektu	**Ilość**
Stadiony z widownią 3-10 tyś. miejsc	1
Boiska do gier dużych (piłka nożna)*	13
Boiska do siatkówki	18
Boiska do koszykówki	16
Korty tenisowe	26 (w tym 4 zespoły kortów)
Boiska do piłki ręcznej	24
Obiekty kubaturowe	
Hale sportowe (44 x 24)	1
Małe hale sportowe (36 x 18)	1
Sale gimnastyczne (24 x 12)	10
Sale pomocnicze i specjalistyczne	34
Inne obiekty	
Kryte pływalnie	1
Baseny otwarte – sezonowe	1
Strzelnice sportowe	1
Tor do modelarstwa samochodowego	1

Źródło: Wydział Kultury i Sportu

Stadiony z widownią – Stadion Miejski im. O. W. Augustynka TJ ul. Kilińskiego 47 - stadion do piłki nożnej z widownią (3648 miejsc siedzących) – krzesełka, część widowni kryta, w kompleksie **2** płyty treningowe, dwa pawilony zaplecza. Obiekt typowo piłkarski **57 400 m2,** rok budowy 1971, całkowita modernizacja 1998-2001, modernizowany corocznie także w roku 2009 zgodnie z zapisami ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Jedyny obiekt sportowy Sądecczyzny spełniający wymogi do otrzymania licencji na rozgrywki piłki nożnej na poziomie I ligi państwowej. Wykorzystywany przez Miejski Klub Sportowy „Sandecja" Nowy Sącz. Obiekt stanowi własność Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji MOSiR w Nowym Sączu.

Stadion przy ul. Sportowej 12 - stadion piłkarski – w kompleksie **4** płyty, widownia na ok. **1000** osób. Obiekt powstał w latach osiemdziesiątych, niewykorzystywany zespól **9** kortów tenisowych z niezależnym zapleczem, sala gimnastyczno-sportowa 37,5 x 16 x 7,5. Budynek zaplecza – stanowi całość z halą sportową. Wybudowany w latach osiemdziesiątych. Posiada zaplecze administracyjne, szatnie, salę klubową, stołówkę z własną gastronomią, część hotelowa kiedyś na **50** miejsc noclegowych, w sezonie możliwość poszerzenia o pole campingowe **4** domki typu BESKID (wykorzystywane na magazyny). Obiekt zdewastowany, wykorzystywany przez Ludowy Klub Sportowy „Zawada" w Nowym Sączu wyłącznie do celów sportowych. Ze względu na stan techniczny obiekt przejęty przez MOSiR w Nowym Sączu.

Boiska piłkarskie

- Osiedle Helena – ul. Starowiejska: **2** boiska do piłki nożnej na terenie zalewowym rok budowy 1970 i 2008. Obiekt zaplecza piętrowy z częścią gastronomiczną oraz salą klubową oddany do użytku w 2000 roku, modernizacja terenu przylegającego do budynku – 2009 rok, obiekt użytkowany przez Klub Sportowy Helena.
- Osiedle Piątkowa – ul. Lwowska: **2** boiska do piłki nożnej, boisko do piłki siatkowej na wolnym powietrzu. Zaplecze stanowi domek typu SG-1 na podmurówce – rok budowy 1983 - obiekt zarządzany przez MOSiR w Nowym Sączu.
- Osiedle Biegonice, ul. Elektrodowa 49: **1** boisko do piłki nożnej, kort-boisko do piłki siatkowej wyodrębnione z obiektu – rok budowy 1975. Zaplecze stanowi domek typu SG-1 na podmurówce – rok budowy 1983 – obiekt zarządzany przez KS - Biegoniczanka.
- Osiedle Zabełcze – ul. Sosnowa: **1** boisko na terenie zalewowym rzeki Dunajec. Zbudowane w końcu lat 90-tych. Tymczasowe zaplecze- obiekt zarządzany przez Klub Sportowy Zabełcze.
- Ogólnodostępne boisko do piłki nożnej ul. Kościuszki (za wałem); boisko o nawierzchni trawiastej, ogólnodostępne na terenie zalewowym nad rzeką Dunajec

Korty tenisowe jako obiekty samodzielne

- ul. Nadbrzeżna 34 - MOSiR - zespół **3** kortów tenisowych z zapleczem w obiekcie MOSiR. Rok budowy 1999
- Park Strzelecki – obiekt dzierżawiony - zespół **3** kortów tenisowych w Parku. Pawilon zaplecza 72 m3. Rok budowy 1976
- ul. Nawojowska 199 / Przedszkole Językowo-Sportowe /MUKS Młodzik Nowy Sącz. Zespól **5** kortów i **2** mini kortów, ścieżki dla rowerów górskich, boisko do koszykówki, plac zabaw dla dzieci. Zaplecze w Niepublicznym Przedszkolu Językowo-Sportowym (wyodrębnione), możliwość korzystania z zastępczej sali gimnastycznej wyposażonej do gimnastyki i gimnastyki korekcyjnej. Rok zakończenia rozbudowy 2001.

Obiekty kubaturowe

- ul. Kolejowa 25 - STS „Sandecja" .Zastępcza sala gimnastyczno-sportowa do piłki siatkowej z zapleczem. Własność DOKP Kraków, wymiary 23 x 10 x 6. Wyposażona w podium dla ok.**100** widzów. Budynek z początku wieku, sala powstała w 1951 roku.
- ul. Nadbrzeżna 34 – kryta pływalnia – MOSiR. Niecka sportowa o wymiarach 25 x 12,5 głębokość 135 – 180 (**6** torów) posiada homologację PZP Warszawa, niecka rekreacyjna głębokość 0,6 – 1,2 m, grzybek wodny, pelikan, przeciwprąd, wanna do hydromasażu, zjeżdżalnia 45 m, siłownia, sauna, solarium, taras widokowy z kawiarnią, widownia na **120** miejsc.
- ul. Nadbrzeżna 36 – sala widowiskowo-sportowa - MOSiR -arena 27 x 45 x 17 (wysokość), widownia stała **400 + 117** miejsc, rozkładane **292** miejsca – razem **809** miejsc, pełne zaplecze sanitarno – szatniowe, liczne pomieszczenia towarzyszące o zmiennych funkcjach. Niezależna sztuczna ściana wspinaczkowa
- ul. Tarnowska 32 – Liga Obrony Kraju - modelarnia (modelarstwo kołowe) w pełni wyposażona.

-

Obiekty specjalistyczne

- ul. Zdrojowa – park wodny - Sezonowy basen kąpielowy o wymiarach 50 x 20 x 0,8-3,5 m. Wybudowany w 1976 roku, modernizacja 1990 r. Posiada własne ujęcie wody oraz budynki zaplecza – eksploatowany sezonowo.
- ul. Tarnowska 32 – Liga Obrony Kraju – Strzelnica kryta obiekt ze zlokalizowaną w tym samym budynku 10 m strzelnicą pneumatyczną. Właściwa strzelnica o wymiarach 50 x 20 m drewniano ziemna. Zmodernizowana w roku 2000. Obiekt strzelnicy zniszczony w czasie powodzi. Obiekty administracyjne i modelarnia.
- ul. Nadbrzeżna – miasteczko komunikacyjne - boisko do siatkówki plażowej, tor asfaltowy do modelarstwa samochodowego z podestem, rok budowy 1979. Skate Park – rok budowy 2007.

Ponadto boiska o nawierzchni trawiastej, niewymiarowe do piłki nożnej przy ul. Grunwaldzkiej, Poręba Mała, nad potokiem Łubinka w okolicach ul. Westerplatte wraz z **2** boiskami do siatkówki plażowej.

Obiekty Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej – ul. Kościuszki 1 i 2

Pierwszy stadion do piłki nożnej – rok budowy 1960, z widownią na **300** osób likwidowana trybuna od strony rzeki Dunajec, stadion typowo piłkarski, 33.120 m2

Sala gimnastyczno-sportowa w budynku z pomieszczeniami klubowymi i zapleczem szatniowym. Rok budowy 1972, gruntowna przebudowa obiektu 2000 rok, wymiary 26,5 x 16,5 x 7, widownia na **250** osób, obiekt do piłki siatkowej. Wybudowany w 1973 roku hangar służy do przechowywania kajaków.

Drugie boisko piłkarskie z widownią na **1.000** osób, obiekt typowo piłkarski. Rok budowy 1960, modernizowany w latach osiemdziesiątych.

Sala sportowa o wymiarach 16,6 x 11,7 do tenisa stołowego – budynek wolnostojący.

Budynek klubowy – pomieszczenia administracyjne, zaplecze magazynowo-szatniowe, obiekt przystosowany do wykorzystania przez osoby niepełnosprawne. Rok budowy 1960 – projekt typowy przystani wioślarskiej. Taras zabudowany w okresie późniejszym. Obiekt modernizowany w roku 2000 ze środków budżetu państwa przeznaczonych na rozbudowę i modernizację bazy sportowej.

Zestawienie powyższe wykazuje, iż w trakcie okresu sprawozdawczego osiągnięto następujące cele:

- Wiodący obiekt sportowy - Stadion Miejski – jest sportową wizytówką miasta. Od chwili przejęcia roli administratora przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji obiekt jest corocznie modernizowany jest w zakresie umożliwiającym przeprowadzanie spotkań piłkarskich szczebla centralnego (II i I liga). Wymogi licencyjne związane z profesjonalnym uprawianiem piłki nożnej nakładają obowiązki zarówno w zakresie organizacji widowni jak i modernizacji zaplecza spełniającego wymogi organizacji imprez piłkarskich rangi międzynarodowej. Rok sprawozdawczy zaowocował także przygotowaniem programu adaptacji obiektu do wymogów organizacji międzynarodowych imprez sportowych.
- Rolę administratora obiektów sportowych przejął Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowym Sączu. Dzięki temu uzyskano obniżenie kosztów eksploatacji obiektów, koncentrację istniejącego sprzętu niezbędnego do bieżącej konserwacji oraz wyposażenia. Ujednolicono prowadzone działania (szczególnie w zakresie pracy świadczonej przez dotychczasowych gospodarzy obiektów) szczególnie w zakresie przygotowania obiektów do zawodów ligowych i zajęć szkoleniowych.

- Podjęte działania dotyczące wykorzystania istniejącego obiektu są determinowane przez dotychczasowe oczekiwania środowiska w zakresie zarówno udostępniania obiektów jak i stwarzania szans rozwojowych na przyszłość w rozumieniu wspierania dotychczasowych osiągnięć (zarówno w kategoriach młodzieżowych – jak i potencjalnych możliwości rozwojowych wynikających z uzyskiwanych w trakcie zorganizowanej rywalizacji sportowej osiągnięć) to jest rozwijanie kolejnych grup sportowych startujących w rywalizacji dla obowiązujących w danych dyscyplinach rocznikach.
- Stworzony system administrowania posiadanymi obiektami sportowymi powoduje, iż można planować i przeprowadzać w oparciu o nie imprezy o znaczeniu sportowym, rekreacyjnym a także ze względu na uczestnictwo: osiedlowym i lokalnym. Ponadto stwarza się możliwość współuczestnictwa w programowaniu działań sportowych i rekreacyjnych skierowanych do wszystkich mieszkańców miasta, zgodnie z przyjęta Strategią Rozwoju.
- Analizując dotychczasowe rezultaty dotyczące administrowania obiektami sportowymi na ternie miasta Nowego Sącza należy stwierdzić, iż administracja miasta udziela szerokiego wsparcia nie tylko w zakresie upowszechniania kultury fizycznej ale także w zakresie wspierania środowisk uzyskujących najlepsze wyniki sportowe.

Niezależnie od realizacji przyjętego programu – w oparciu i istniejące rozeznanie występujących potrzeb stworzono model funkcjonowania Miasta w dziedzinie kultury fizycznej i sportu który będzie w znacznym stopniu zaspokajać zidentyfikowane potrzeby w tym zakresie.

Podjęto wstępne ustalenia zmierzające do rozwinięcia istniejącej bazy sportowej w kierunkach zdeterminowanych aktualnie osiągniętymi wynikami sportowymi. Ustalenia obejmują w pierwszym rzędzie:

1. przygotowanie założeń szkoleniowych i organizacyjnych w zakresie upowszechniania kajakarstwa – w zakresie budowy sztucznego toru slalomowego na rzece Dunajec oraz pozostawienia elementów szkoleniowych na torze „Wietrznice" pod wspólnym hasłem „WENECJA SĄDECKA",
2. przygotowanie środowiska wykraczającego poza Nowy Sącz do udziału w budowie toru saneczkowego o sztucznej nawierzchni w Nowym Sączu wg istniejących wzorców – w odniesieniu do eksploatacji toru sztucznie mrożonego w Krynicy.

Ważną docelowo rolę w programowaniu i wdrażaniu w życie programu rozwoju sportu i kultury fizycznej pełnić będzie Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu poprzez Instytut Kultury Fizycznej. Nowe kadry przygotowywane do profesjonalnego programowania aktywności ruchowej oraz osiągania znaczących wyników sportowych znajdą oparcie w planowanej do budowy bazie sportowej Instytutu. Ponadto korzystać będą z bazy naukowej w zakresie doskonalenia programów szkoleniowych. Z drugiej strony środowisko naukowe znajdzie możliwość wprowadzania w życie opracowanych programów szkoleniowych dla poszczególnych dyscyplin sportowych. Władze Uczelni zamierzają też zinstytucjonalizować prowadzone szkolenie w postaci Akademickiego Związku Sportowego.

II-4.2. Stwarzanie warunków organizacyjnych do rozwoju sportu kwalifikowanego:

Urząd Miasta Nowego Sącza – działając na podstawie posiadanych informacji honoruje zawodników uzyskujących wysokie wyniki sportowe w krajowej i międzynarodowej rywalizacji sportowej. Rok sprawozdawczy nie różni się od lat poprzednich w zakresie honorowania najlepszych sportowców a wręcz przeciwnie – stanowi kontynuację rozpoczętego procesu honorowania najlepszych sportowców Nowego Sącza w sportowej rywalizacji krajowej i zagranicznej.

W 2009 roku Urząd Miasta Nowego Sącza kontynuował działając na podstawie Uchwały Nr LXIX-856/2006 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 05.09.2006 roku w sprawie określenia trybu przyznawania i pozbawiania nagród i wyróżnień za wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie między narodowym i krajowym - przyznano jednorazowe nagrody finansowe oraz stypendiów za wybitne osiągnięcia sportowe. Nagrody w wysokości **40.000,-zł** przyznano dla zawodników KS Start - **8** osób, - KS Jedność – **1** osoba, Sądecki Klub Taternictwa Jaskiniowego – **1** osoba, Zrzeszenie Sportu Osób Niepełnosprawnych - **1** osoba, TOP Boxing – **1** osoba, KS „Evan:" – **1** osoba. Ponadto wyróżniono nagrodami w postaci grawertonów i statuetek szkoleniowców, działaczy i społeczników. Ufundowano stypendia sportowe dla **7** kajakarzy (KS „Start" Nowy Sącz) i **2** saneczkarzy (UKS Tajfun Nowy Sącz.

Tabela II-4.2.1Model sportu w Nowym Sączu w 2009 r.	
Dyscyplina sportowa	**Kluby/stowarzyszenia**
Piłka nożna	MKS „Sandecja”
	KS „Dunajec”
	KS „Start”
	LKS „Zawada”
	KS „Jedność”
	KS „Helena”
	KS „Biegoniczanka”
	KS „Chruslice”
	KS „Zbełcze”
	KS „Galicja”
	KS „Przetakówka”
	KS „Starówka” (tylko dla kobiet)
Piłka siatkowa męska	KS „Dunajec”
	UKS przy Gimnazjum Nr 2
Piłka siatkowa kobiet	STS „Sandecja”
Koszykówka męska	Sądeckie Towarzystwo Sportowe
Koszykówka kobiet	UKS „Żak”
Piłka ręczna męska	MKS „Beskid”
Piłka ręczna kobiet	MKS „Beskid”
	UKS „Olimpia”
Rugby	Rugby Club „Biało-czarni”
Tenis	Sądeckie Towarzystwo Tenisowe „Fakro”
	SIS „Erasmus”
	MUKS „Młodzik”
Tenis stołowy	KS „Start”
Kajakarstwo górskie	KS „Start”
Lekka atletyka	UKS „Budowlani”
Żeglarstwo	Yacht Club PTTK Oddział „Beskid”
	Sądecko-Podhalański Okręgowy Związek Żeglarski
Sporty walki	STS „Superfighter”
	SKB „Golden Team”

	NKS „Karate Kyokushin”
	KS „Evan”
	Nowosądeckie stowarzyszenie Aikido
	Stowarzyszenie Renshin Aikido Dojo
	NKS „Taekwon-do”
	KS „Halny”
	Centrun Kultury Fizycznej Muay Thai „Tiger Kick”
Narciarstwo	KS „Jedność” – biegowe
	KS „Narciarnia” – alpejskie
Saneczkarstwo	UKS „Tajfun”
Alpinizm	Klub Wysokogórski
Pływanie	Sądeckie Towarzystwo Pływackie
Sport osób niepełnosprawnych	Zrzeszenie Sportu Osób Niepełnosprawnych „Start”
Modelarstwo	Sądecki Klub Modelarski – samochodowe
	ROS LOK – samochodowe
	STL „Orlik” - lotnicze
Brydż sportowy	SBS „ALF”
Strzelectwo sportowe	ROS LOK

Źródło: Wydział Kultury i Sportu

Niezależnie od powyższego zestawienia w 2009 r. funkcjonowały liczne stowarzyszenie działające na rzecz upowszechniania rekreacji oraz kultury fizycznej. W trakcie okresu sprawozdawczego w Nowym Sączu zwiększyła się liczba stowarzyszeń działających w oparciu o ustawę o kulturze fizycznej. Rok 2009 był rokiem powołania do życia **4** stowarzyszeń:

1. Klub Sportowy „Evan” – sporty walki
2. Klub Sportowy „Narciarnia” – narciarstwo alpejskie
3. Klub Sportowy „Przetakówka” – piłka nożna
4. Centrum Kultury Fizycznej Muay Thai „Tiger Kick” – sporty walki

oraz **2** uczniowskie kluby sportowe

1. Międzyszkolny Uczniowski klub Sportowy „Dunajec” – piłka nozna
2. Uczniowski Klub Sportowy „Junior SKI”

Stąd też prowadzony przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza rejestr stowarzyszeń działających w oparciu o ustawę o kulturze fizycznej i sporcie kwalifikowanym zamknął rok 2009 liczbą **57** podmiotów. To dane niepełne nie obejmujące oddziałów terenowych oraz stowarzyszeń działających w sporcie i kulturze fizycznej, ale nie rejestrowanych w oparciu o cytowane wyżej ustawy.

Rejestr uczniowskich klubów sportowych obejmował na koniec 2009 roku **42** podmioty mające siedzibę w Nowym Sączu.

II-4.3. Finansowanie zadań z zakresu sportu i kultury fizycznej

Podstawową formą finansowania sportu są dotacje celowe na zadania powierzane przez Miasto organizacjom pozarządowym. Rok 2009 przyniósł w dziedzinie sportu i kultury fizycznej **3** otwarte konkursy: **1** na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i **2** z zakresu sportu kwalifikowanego. Dane dotyczące roku 2009 kształtują się następująco:

Tabela II-4.3.1. Dotacje celowe dla organizacji pozarządowych

Działanie	Ilość otrzymanych wniosków	Ilość zawartych umów	Ilość stowarzyszeń objętych dotowaniem
Kultura fizyczna	53	36	34
Sport kwalifikowany	74	65	30
Razem	**127**	**101**	**64**

Źródło: Wydział Kultury i Sportu

Miasto Nowy Sącz w 2009 przekazało stowarzyszeniom i klubom sportowym **3.550.000,**- złotych z czego **200.000**,- przeznaczonych tylko na działalność w zakresie upowszechniania kultury fizycznej.

Budżet Miasta w dziale kultura fizyczne i sport, który determinuje zarówno ilość działań jak i jakość podejmowanych akcji kształtuje się następująco (w porównaniu do lat ubiegłych)

Tabela II-4.3.3. Budżet Miasta w dziale kultura fizyczne i sport

Rok	Wysokość środków dotacyjnych	Wysokość środków na działalność bieżącą
2009	3.550.000,-	417.400,-
2008	2.730.500,-	285.010,-
2007	1.750.000,-	390.000,-
2006	1.623.000,-	224.105,-
2005	1.537.900,-	220.000,-
2004	1.044.900,-	223.840,-
2003	900.000,-	250.000,-

Źródło: Wydział Kultury i Sportu

Realizacja zadań cząstkowych w postaci dofinansowywania organizowanych imprez wymagała realizacji **11** umów cywilno-prawnych, **4** umów z zakresu zakupu usług transportowych oraz nagród w postaci pucharów, statuetek i grawertonów. Łącznie **80** pozycji księgowych z zakresu zakupu towar ów i usług.

II-4.4. Sukcesy sportowe

Zakres finansowania sportu przyniósł spektakularne sukcesy sportowe. Na pierwszy plan wysuwa się tu awans zespołu MKS „Sandecja" do rozgrywek I ligi. Awans uzyskany w przededniu jubileuszu 100-lecia działalności klubu pełni nie tylko ważną rolę w popularyzacji sportu, a przede wszystkim piłki nożnej, ale także odgrywa istotną rolę w promocji Nowego Sącza poprzez sport.

W grach zespołowych nie zanotowano regresu co wydaje się być znacznym sukcesem całego środowiska sportowego Nowego Sącza. Ważnym elementem oceny jest fakt, iż kluby nie rezygnują z prowadzenia zespołów w młodzieżowych kategoriach wiekowych.

Nadal kajakarze KS „Start" stanowią czołówkę krajową zdobywając seryjnie tytuły mistrzowskie w zawodach najwyższej rangi. Klub dostarcza reprezentantów kraju do kadry przygotowującej się do Mistrzostw Świata, Europy czy też Igrzysk Olimpijskich.

Prowadzona jest systematyczna praca ze sportowcami niepełnosprawnymi, którzy dzięki otrzymywanemu wsparciu mogą brać udział w mistrzostwach międzynarodowych, edycjach pucharu świata czy też paraolimpiadach.

Odnotowywane są sukcesy sportowe w wielu dyscyplinach sportowych w Mistrzostwach Polski Juniorów, Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych, Spartakiadzie Młodzieży Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików.

Niezależnie od strony sportowej organizowane są także liczne imprezy masowe o charakterze rekreacyjnym. Szereg imprez organizowanych jest już cyklicznie od wielu lat. Posiada grono wypróbowanych społeczników organizujących zajęcia i zawody (festyny rekreacyjne, turnieje dzikich drużyn, wycieczki piesze i rowerowe, zawody oldbojów, festyny dla dzieci organizowane z różnych okazji, turnieje siatkówki plażowej, itp.)

Miasto było także organizatorem imprez popularyzujących sport – relacjonowanych przez telewizję – jak: Mecz Gwiazd Polskiej ligi Piłki Siatkowej Północ- Południe, Międzynarodowy Wyścig Kolarski Solidarności i Olimpijczyków, Mistrzostwa Polski w Zjeździe Kajakowym.

INFRASTRUKTURA PROFILAKTYKI I OCHRONY ZDROWIA	**CEL OPERACYJNY II-5**	**Zapewnienie mieszkańcom, w tym osobom starszym i niepełnosprawnym - właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego poprzez rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia.**

II.5.1. Zapobiegawczy nadzór sanitarny††††††††††

W roku 2009 bieżącym nadzorem sanitarnym na terenie miasta Nowego Sącza objęte były **1902** obiekty, w których przeprowadzono **3144** kontrole sanitarne, wydając **1600** decyzji administracyjnych (w tym **14** unieruchamiających obiekty). Do badań laboratoryjnych pobrano na terenie miasta Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego **5630** próbek, w tym próbek żywnościowych, sanitarnych, wody do spożycia oraz powietrza. W ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego i represyjnego na terenie miasta Nowego Sącza wydano **32** tytuły wykonawcze, **187** postanowień o nałożeniu grzywny celem przymuszenia do wykonania obowiązku oraz nałożono **43** mandaty karne na kwotę **6520 PLN**.

†††††††††† *Źródło: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu*

II.5.2. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych[‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡]

W 2009 roku zgłoszono z terenu miasta Nowy Sącz **315** zachorowań na choroby zakaźne. Zarejestrowano **32** osoby poddane profilaktyce przeciw wściekliźnie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba zgłoszonych zachorowań **zwiększyła się** o blisko **164** zachorowania. Wzrost ten był wynikiem zwiększenia się liczby zachorowań na: biegunkę i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, ospę wietrzną, płonicę. Notuje się natomiast **spadek** zachorowań na: salmonellozy, wirusowe zapalenie opon mózgowych, różyczkę. Sytuacja epidemiologiczna w Nowym Sączu w zakresie chorób zakaźnych w 2009 roku w porównaniu z rokiem 2008 była **zdecydowanie korzystna**. Wprowadzenie do programu szczepień ochronnych obowiązkowego szczepienia p/odrze, śwince i różyczce spowodowało znaczny spadek zachorowań na te jednostki chorobowe. Konieczna jest poprawa w zakresie przestrzegania zasad aseptyki w nie medycznych zakładach wykonujących zabiegi. Zwraca uwagę niewykorzystywanie nowoczesnej diagnostyki laboratoryjnej w rozpoznawaniu chorób zakaźnych, szczególnie tych o ciężkim przebiegu i niekorzystnych następstwach. Właściwa diagnostyka laboratoryjna chorób zakaźnych jest podstawą prowadzenia właściwego nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi. W zakresie zapobiegania wściekliźnie u ludzi rozwiązania wymaga zarówno problem bezpańskich zwierząt jak i organizacja obserwacji weterynaryjnej zwierząt w kierunku wścieklizny. Ważną role w profilaktyce chorób zakaźnych spełnia rzetelne upowszechnianie wiedzy o chorobach zakaźnych w społeczeństwie.

[‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡] *Źródło: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu*

Tabela II.5.3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Obiekty użyteczności publicznej	Ilość kontrolowanych obiektów	Kontrole i badania	Wyniki pod względem sanitarno-technicznym
Kąpieliska i zbiorniki wód powierzchniowych zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli: „dzikie" kąpielisko na rzece „Dunajec" na wysokości osiedla mieszkaniowego „Wólki" oraz „dzikie" kąpielisko na rzece „Kamienica" na wys. mostu kolejowego w Nowym Sączu	**2**	**3**-krotne badania/ **9** pobranych próbek	**4** komunikaty - **3** komunikaty zawierały informacje o niedopuszczeniu do kąpieli w punktach monitorowanych, **1** komunikat dopuszczał do kąpieli.
Baseny kąpielowe	**2**	**37** próbek	Obiekty te oceniono jako **dobre**.
Domy pomocy społecznej	**4**	**4**	**1** DPS oceniony został **negatywnie**, z powodu stwierdzonej w sieci ciepłej wody użytkowej obecności ponadnormatywnej ilości bakterii Legionella s.p.. **3** pozostałe DPS-y zostały ocenione jako **dobre**.
Noclegownie dla bezdomnych	**1**	**1** (w 2008 r.)	Dom św. Alberta przy ul. Szwedzkiej w Nowym Sączu w 2008 r. został skontrolowany i oceniony jako **dobry.**
Hotele	**4**	**4**	Wszystkie skontrolowane hotele ocenione zostały jako **dobre**
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	**2**	**2**	Obiekty oceniono jako **dobre**
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej	**207**	**218**	W obiektach **nie stwierdzono uchybień**
Obiekty i środki transportu publicznego i prywatnego	**6 obiektów/ 51 pojazdów**	**57**	Dworce i stacje PKP i PKS (**2**), zajezdnie autobusowe (**2**), parkingi (**2**) i środki transportu publicznego (w liczbie **51**) były utrzymane w **dobrym** stanie sanitarno-porządkowym.
Pozostałe, inne obiekty użyteczności publicznej (nie ewidencjonowane): obiekty kulturalno-widowiskowe, sportowe, biblioteki, pralnie, cmentarze, stacje paliw, zakłady pogrzebowe, targowiska, tereny rekreacyjne - place zabaw dla dzieci, pokoje gościnne i inne pojedyncze obiekty, takie jak np. zakład karny czy izba wytrzeźwień.	**125**	**318,** w tym **268** kontroli piaskownic	Na ogólną liczbę **13** pobranych próbek piasku stwierdzono w **3** przypadkach zanieczyszczenia piasku bakteriami grupy coli. Wszystkie pozostałe skontrolowane obiekty użyteczności publicznej oceniono w 2009 roku jako **dobre**, za wyjątkiem stadionu sportowego „START' w Nowym Sączu przy ul. Kościuszki, gdzie stwierdzono nieprawidłowy stan techniczny zaplecza sanitarnego i szatni.

Źródło: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu.

II.5.4. Stan sanitarny Zakładów Opieki Zdrowotnej.

W roku sprawozdawczym 2009 ewidencją objęto **214** obiektów, w tym: Zakłady Opieki Zdrowotnej - **109**, Indywidualna Praktyka Lekarska - **59**, Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska **– 42**, **GPPiP** -1, Inne Obiekty Świadczące Usługi Medyczne nie będące ZOZ-mi - **3**. W 2009 r. ogółem skontrolowano **145** obiektów, co stanowi ok. **68%** spośród **214** ujętych w ewidencji, przeprowadzając ogółem **262** kontroli sanitarnych.

Wykres II.5.4.

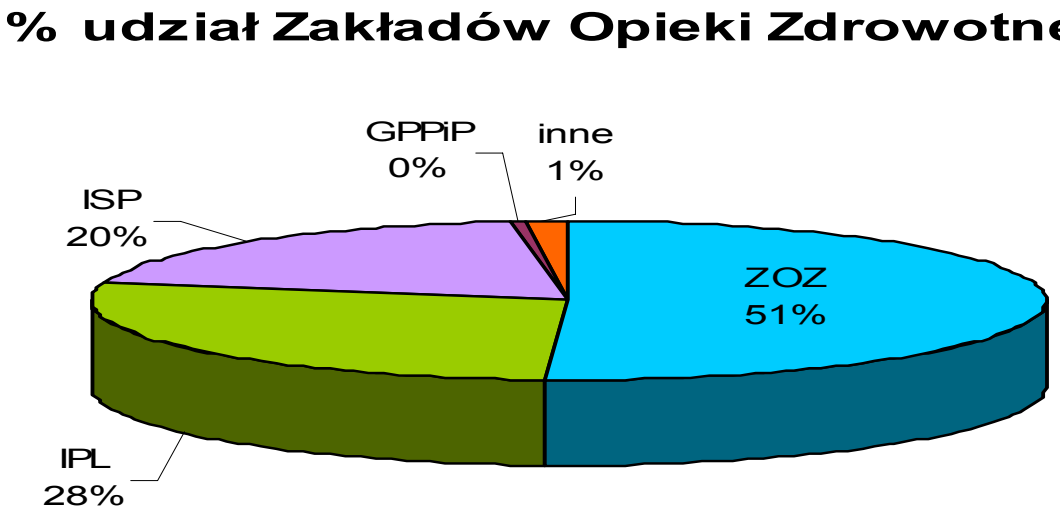

Źródło: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

II-5.4.1. Zakłady Lecznictwa Otwartego

Usługi medyczne w ramach lecznictwa otwartego były udzielane przez Samodzielne Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej (ogółem w ewidencji: **209** obiekty, w tym: przychodnie, poradnie - **49**, pogotowia ratunkowe - **1**, laboratoria medyczne - **3**, pracownie protetyki, stomatologii i ortodoncji - **19**, zakłady rehabilitacyjne - **4**, inne zoz-y - **28**), IPL - **59**, ISPL - **42**, GPPiP - **1**, inne placówki nie będące zoz-mi – **3**. W 2009 r. skontrolowano ogółem **141** tego typu obiektów, co stanowiło **ok. 67%** placówek będących w ewidencji.

Zakłady lecznictwa otwartego w dalszym ciągu cechuje duże zróżnicowanie stanu technicznego i funkcjonalnego oraz wyposażenia. Wiele placówek chcąc obniżyć koszty utrzymania budynków, lokalizowały w jednym obiekcie kilka podmiotów o różnych specjalnościach. Zazwyczaj były to podmioty działające wymiennie w tych samych pomieszczeniach, powodując tym samym pogorszenie funkcjonalności pomieszczeń. Zdarzało się również, że placówki same, bez uzgodnień zmieniały przeznaczenie poszczególnych pomieszczeń, co stwarzało trudności w utrzymaniu czystości i porządku.

W zakładach lecznictwa otwartego uzyskano częściowo poprawę, poprzez systematyczne wdrażanie i przestrzeganie procedur, ale także poprzez realizację programów dostosowawczych do wymogów rozporządzenia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiada pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 213, poz. 1568, z późn. zm.).

II-5.4.2. Indywidualna Praktyka Lekarska, Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska, Grupowa Praktyka Pielęgniarek i Położnych, inne placówki świadczące usługi medyczne nie będące ZOZ-ami.

W 2009 r. zaewidencjonowano **105** placówek, w tym: **59** - IPL, **42** – ISPL, **1**- GPPiP oraz **3** obiekty nie będące ZOZ-ami. Skontrolowano ogółem **66** obiektów, co stanowi **ok. 61%** placówek objętych ewidencją. Przeprowadzone (**65**) kontrole sanitarne w 2009 r. wykazały, że część indywidualnych praktyk lekarskich było zlokalizowanych w jednym obiekcie, wspólnie z innymi podmiotami, powodując tym samym pogorszenie funkcjonalności pomieszczeń. Wszystkie skontrolowane placówki oceniono **dobrze**. Stan sanitarno-techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

II-5.4.3. Zakłady Lecznictwa Zamkniętego.

W roku 2009 r. nadzorem objęto **5** zakładów zamkniętej opieki zdrowotnej (**1** szpital: Nowy Sącz, NZOZ „Intercard" Kardiologii Inwazyjnej - Oddział Szpitalny w Nowym Sączu, NZOZ -Poradnia Ginekologiczna „Medikor" w Nowym Sączu, NZOZ Centrum Dializ w Nowym Sączu, NZOZ Zakład Opiekuńczo-Leczniczy „Tukan" w Nowym Sączu. Skontrolowano wszystkie placówki, przeprowadzono ogółem **39** kontroli sanitarnych.

Stan techniczny i funkcjonalny skontrolowanego w 2009 r. Szpitala w Nowym Sączu wykazuje duże zróżnicowanie. Szpital w 2009 r. pomimo trudności finansowych i organizacyjnych podejmował prace remontowe i modernizacyjne. Przeprowadzone w tych obiektach remonty i modernizacje poprawiły w znacznym stopniu stan techniczny i funkcjonalność oddziałów szpitalnych. Przeprowadzone kontrole sanitarne wykazały, że newralgicznymi punktami w zakresie funkcjonalności pomieszczeń w szpitalach pozostają: krzyżujące się ciągi komunikacyjne, brak odpowiedniej ilości sanitariatów, brak śluz sanitarnych (tam gdzie jest to wymagane), brak centralnych stacji przygotowania łóżek, brak hermetycznych wózków do transportu bielizny brudnej, brak wystarczającej ilości wózków zamkniętych przeznaczonych do przewozu odpadów niebezpiecznych, zbyt duża ilość łóżek w salach chorych, niewłaściwe wyposażenie składzików porządkowych oraz za mała ilość pomieszczeń socjalno- gospodarczych.

W Szpitalu w Nowym Sączu kontrole sanitarne w 2009 r. wykazały pogarszający się stan techniczny pomieszczeń pralni szpitalnej i sterylizatorni głównej. Komora dezynfekcyjna jest nadal nieczynna (od 2005 r.). Została opracowana dokumentacja geotechniczna budynku, w którym znajduje się pralnia, celem określenia geotechnicznych warunków posadowienia budynku. W trakcie wykonania jest ekspertyza techniczna budynku niezbędna do opracowania projektu remontu pomieszczeń pralni. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej - NZOZ Centrum Dializ, NZOZ „Intercard" Kardiologii Inwazyjnej, NZOZ Zakład Opiekuńczo-Leczniczy „Tukan" w Nowym Sączu, to obiekty zlokalizowane w nowych budynkach i dostosowane do wymagań zawartych w obowiązujących przepisach.

W Szpitalu Specjalistycznym w Nowym Sączu w 2009r. przeprowadzono prace remontowe i inwestycyjne w zakresie: modernizacji oraz wyposażenia w nowoczesną aparaturę i sprzęt medyczny Bloku Operacyjnego, modernizacji dźwigu szpitalnego, odmalowano klatkę schodową Pawilonu Ginekologiczno-Położniczego, wyremontowano rekuperator, pomalowano kuchenki, basenik i brudownik na Oddziale Chorób Wewnętrznych, wymalowano pomieszczenia punktu sterylizacji, Oddziału Pediatrycznego, SOR-u, kuchenek oddziałowych: Chirurgii Dzieci, Pulmonologii, oraz Oddziału Internistyczno-Kariologicznego i Pediatrycznego. Wykonano remont sali łóżkowej w Oddziale Chirurgii Ogólnej oraz remont klatki schodowej Budynku Chirurgicznego. W Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Medikor" w Nowym Sączu wymalowano pomieszczenia Oddziału Ginekologicznego, w NZOZ „Intercard" wymalowano pomieszczenia sal chorych, sanitariatów, ciągów komunikacyjnych.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych nie stwierdzono rażących zaniedbań w zakresie stanu porządkowego obiektów zamkniętej opieki zdrowotnej. Bieżącą czystość i porządek w obiektach zamkniętej opieki medycznej oceniono jako **dobrą**.

II-5.5. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

W roku 2009 na terenie miasta Nowego Sącza zewidencjonowano **538** zakładów pracy zatrudniających ogółem **10.063** pracowników.

W roku sprawozdawczym 2009 skontrolowano **164** zakłady pracy przeprowadzając **215** kontroli, w tym oprócz kontroli warunków bhp, również: **53** kontrole w ramach nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi, **15** kontroli w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, **11** kontroli w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż w **13** (**18** w 2008 r.) zakładach występowały na stanowiskach pracy przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń (NDS i N) czynników szkodliwych dla zdrowia,
w tym, m.in.: w **3** zakładach przekroczenia NDS pyłów, w **10** zakładach przekroczenia NDN hałasu. Celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano ogółem **68** decyzji (w roku 2008 - **62** decyzje). Ogółem narażonych na czynniki szkodliwe w stężeniach i natężeniach przekraczających wartości normatywne (NDS i NDN) w roku 2009 było **32** pracowników (**146** w roku 2008), w tym w warunkach ponadnormatywnego: stężenia pyłów – **4** osoby (**23** w 2008 r.), natężenia czynników fizycznych (hałas) – **28** osób (**108** w 2008 r.).

W porównaniu z rokiem 2008 zmniejszyła się liczba pracowników narażonych na czynniki szkodliwe ogółem o **114** osób. Zmniejszenie dotyczyło narażenia na stężenie pyłów (o **18**), narażenia na czynniki fizyczne (o **80**). Nadmienić należy, że narażenie na czynniki fizyczne to narażenie na hałas. Liczba pracowników narażonych na czynniki fizyczne zmalała **4**-krotnie, a na stężenie pyłów **6**-krotnie w porównaniu z 2008 r. W roku sprawozdawczym 2009 w **7** zakładach pracy na terenie miasta – Nowy Sącz występowały czynniki rakotwórcze. W kontakcie z nimi pracowały ogółem **983** osoby w tym **629** kobiet. Liczba pracowników w mieście Nowym Sączu, którym w roku 2009 poprawiono warunki pracy w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych wyniosła **11.**

W roku 2009 w mieście Nowy Sącz lekarze, którzy podczas wykonywania zawodu powzięli podejrzenie choroby zawodowej u pracownika oraz lekarze sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami zgłosili **27** podejrzeń chorób zawodowych. W związku z prowadzonym postępowaniem w sprawach chorób zawodowych, pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Pracy przeprowadzili **20** wizytacji w zakładach pracy oraz sporządzili **27** kart oceny narażenia zawodowego. Na podstawie w/w zgłoszeń Państwowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu wydał łącznie **20** decyzji dot. chorób zawodowych, w tym **5** decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej, **15** decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Struktura stwierdzonych chorób zawodowych w roku 2009 kształtowała się w następujący sposób :

- najliczniejszą grupę chorób zawodowych stanowiły przewlekłe schorzenia narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym – dotyczące głównie nauczycieli – których stwierdzono **3** przypadki (tj. **60 %** wszystkich stwierdzonych chorób zawodowych). Choroby te od wielu lat stanowią wiodącą grupę chorób zawodowych stwierdzonych w mieście Nowy Sącz.

- pozostałe stwierdzone choroby zawodowe w 2009 r. dotyczyły: **1** przypadek (**20%**) przewlekłej choroby układu ruchu wywołanej sposobem wykonywania pracy, oraz **1** przypadek (**20%**) pylicy azbestowej płuc

Wyżej wymienione jednostki chorobowe stanowiły **54%** wszystkich stwierdzonych chorób zawodowych.

Wykres II-5.5. Struktura chorób zawodowych stwierdzonych w latach 2007 -2009

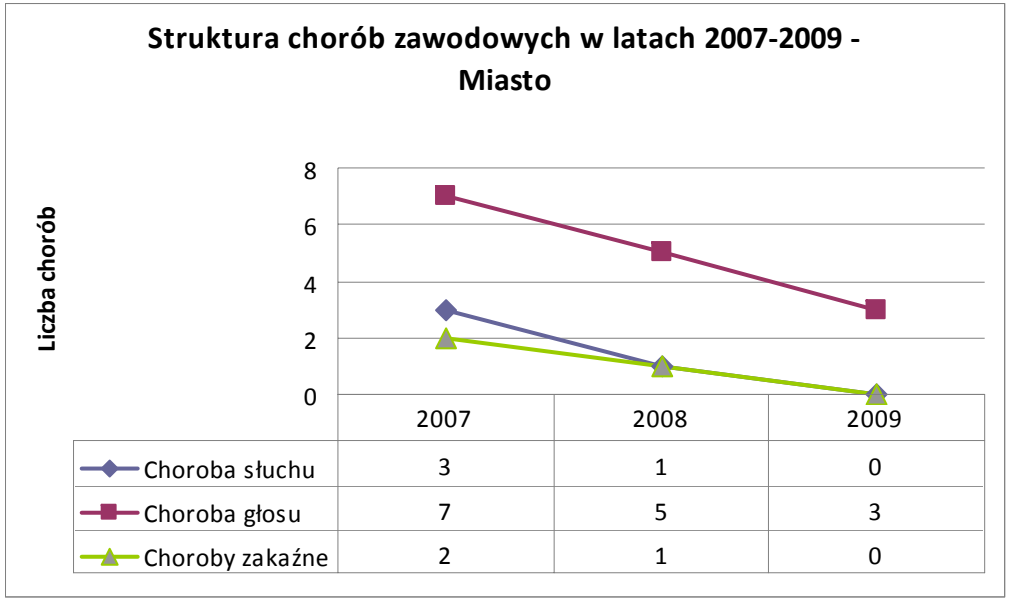

Źródło: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Sączu

Na przestrzeni ostatnich 3 lat liczba wydanych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej systematycznie maleje (2007 r. - **14** , 2008 r. - **13**, 2009 r. - **5**,) przy jednoczesnym znacznym wzroście liczby wydawanych decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Można stwierdzić, że na przestrzeni ostatnich 3 lat zarówno liczba zgłaszanych i stwierdzanych chorób zawodowych utrzymuje tendencję spadkową (w 2009r. nastąpił spadek o **7** jednostek chorobowych w porównaniu z rokiem 2008 oraz o **8** jednostek chorobowych w porównaniu do roku 2007). Nadal nie zmienia się istotnie struktura chorób zawodowych i dominują przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym.

II-5.6. Warunki sanitarno-higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

W roku 2009 ewidencją objęto **151** stałych placówek nauczania i wychowania oraz **2** państwowe wyższe szkoły zlokalizowane w **5** obiektach i **5** niepaństwowych szkół wyższych znajdujące się w **5** obiektach. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej skontrolowali w 2009 r. - **120** placówek nauczania i wychowania oraz **2** placówki zlokalizowane w **5** obiektach państwowych szkół wyższych. Ponadto w sezonie zimowym i letnim 2009 r. zakwalifikowano ogółem **19** placówek letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży, w których przebywało **652** uczestników. W stosunku do 2008 r. zmniejszyła się liczba placówek wypoczynku oraz liczba przebywających w nich dzieci i młodzieży. W 2008 r. zakwalifikowano **24** placówki wypoczynku, natomiast liczba uczestników wynosiła **877**.

W 2009 r. stwierdzono **1** placówkę z ponadnormatywną liczbą uczniów na urządzenie ustępowe (Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych Nr 3, ul. Lwowska 59), natomiast w pozostałych obszarach stan sanitarno-techniczny oraz warunki do utrzymania higieny w placówkach nauczania i wychowania utrzymywały się na tym samym poziomie – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ponadto w 2009 r. podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych przez pracowników Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE stwierdzono, że:

a) gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej znajdują się w: **1** żłobku, **3** przedszkolach, **27** różnego typu szkołach,
b) opieka pielęgniarki/higienistki szkolnej zapewniona jest w **52** szkołach (gabinety lekarskie oraz pomieszczenia zastępcze)
c) opieka lekarza podstawowej opieki zdrowotnej zapewniona jest w **18** szkołach,
d) opieka lekarza stomatologa zapewniona jest w **1** szkole.

W skontrolowanych **53** placówkach oświatowo-wychowawczych, głównie szkoły i przedszkola (dane w oparciu o pracę problemową), stwierdzono, że w:

- **24** placówkach znajduje się **100%** mebli posiadających certyfikaty
- **17** placówkach znajduje się powyżej **50%** mebli posiadających certyfikaty
- **7** placówkach znajduje się mniej niż **50%** mebli posiadających certyfikaty
- **5** placówkach znajduje się do **25%** mebli posiadających certyfikaty.

W skontrolowanych **35** szkołach posiadających infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego stwierdzono, że w:

- **14** szkołach **100%** urządzeń i sprzętu sportowego posiada certyfikaty
- **7** szkołach powyżej **50%** urządzeń i sprzętu sportowego posiada certyfikaty
- **11** szkołach do **50%** urządzeń i sprzętu sportowego posiada certyfikaty
- **3** szkołach do **25%** urządzeń i sprzętu sportowego posiada certyfikaty.

W skontrolowanych w 2009 r. **2** placówkach zlokalizowanych w **5** obiektach państwowych szkół wyższych, nie stwierdzono uchybień w zakresie stanu technicznego oraz porządku i czystości, podobnie jak w 2008 r.

W 2009 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wydali **3** decyzje administracyjne w sprawie poprawy warunków sanitarno-technicznych oraz **19** decyzji zmieniających termin wykonania. Ponadto w 2009 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w ramach prowadzonego nadzoru nad placówkami oświatowo - wychowawczymi wyegzekwowali wykonanie **4** decyzji administracyjnych, wszystkie z lat ubiegłych.

Na przestrzeni ostatnich **3** lat osiągnięto jednak zauważalną poprawę bazy szkolnej. W placówkach oświatowo- wychowawczych oraz obiektach szkół wyższych wykonano:

- **1** remont generalny w 2007 r.,
- **3** remonty generalne w 2008 r.,
- **2** remonty generalne w 2009 r.

Ponadto w 2009 r. oddano do użytku :

- **7** placówek oświatowo-wychowawczych w nowych obiektach
- **1** placówka oświatowo-wychowawcza w obiekcie istniejącym.

W porównaniu do lat ubiegłych odnotowuje się sukcesywny wzrost liczby pracowni komputerowych. W pracowniach stwierdza się coraz lepsze wyposażenie w sprzęt i meble oraz poprawę warunków pracy uczniów.

II-5.6. Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

W 2009 roku na terenie miasta Nowego Sącza objęto nadzorem **917** obiektów żywieniowo- żywnościowych w tym:

- Zakłady produkcji żywności – **47**
- Zakłady obrotu środkami spożywczymi – **498**
- Zakłady żywienia zbiorowego – **320**
- Wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – **5**
- Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością – **32**
- Miejsca obrotu kosmetykami – **15**.

W 2009 roku skontrolowano **707** zakłady tj. **77,1%** obiektów, w których przeprowadzono łącznie **1535** kontroli i rekontroli sanitarnych. Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli pozostaje na tym samym poziomie. W 2009 r. po dokonaniu odbioru technicznego obiektów i stwierdzeniu, że zakłady spełniają wymagania prawa żywnościowego oraz wymagania dotyczące infrastruktury i wyposażenia wydano **211** decyzji zatwierdzających zakłady żywieniowo-żwynościowe.

Na podstawie arkuszy ocen stanu sanitarnego dokonano oceny 445 zakładów i stwierdzono:

a) **3** obiekty niezgodne z wymaganiami, co stanowi **0,6%** w stosunku do obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny (w 2008 roku **3,7 %**)
b) **578** obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP
c) **21** obiektów z wdrożonym systemem HACCP.

W związku z nieprawidłowościami sanitarno - technicznymi stwierdzanymi podczas prowadzenia bieżącego nadzoru sanitarnego wydano: **521** decyzji merytorycznych, w tym **14** decyzji wstrzymania działalności lub ograniczenia produkcji jak również **1** decyzję zakazu wprowadzenia produktu do obrotu środka spożywczego.

W 2009 roku przede wszystkim z uwagi na przeterminowane środki spożywcze znajdujące się w obrocie, nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych łatwopsujących się (poza urządzeniem chłodniczym, wspólnie z innymi środkami spożywczymi przy braku zachowania segregacji asortymentowej) w obiektach żywieniowo – żywnościowych, brak porządku i czystości w pomieszczeniach obiektów nałożono **42** mandaty karne na kwotę **6420 PLN.**

Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w stosunku do 2008 roku uległ znacznej poprawie m.in. dzięki skutecznej działalności kontrolno - represyjnej prowadzonej przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zwiększyła się również liczba obiektów z wdrożonymi zasadami GHP i GMP a także zasadami systemu HACCP. Systematycznie poprawia się jakość zdrowotna środków spożywczych produkcji krajowej.

II-5.7. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

W ramach prowadzonej działalności z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia na terenie miasta Nowego Sącza przedstawiciele PPIS w Nowym Sączu wizytowali placówki nauczania i wychowania, oraz zakłady służby zdrowia, w których realizowana była działalność oświatowo-drowotna.

Liczba nadzorowanych obiektów: **120,** w tym **69** placówek oświatowo wychowawczych i **51** placówek służby zdrowia.

Liczba przeprowadzonych wizytacji w obiektach**:** ogółem **36** wizytacji z realizacji programów edukacyjnych.

Poradnictwo metodyczne w zakresie prowadzonej działalności oświatowo zdrowotnej**:** ogółem: **25** porad.

Szkolenia – 1 szkolenie, w których uczestniczyło **16** osób. Szkolenie dotyczyło wdrożenia do realizacji nowego programu edukacyjnego.

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Nowym Sączu w roku 2009 r. realizowała zarówno interwencje programowe, jak i nieprogramowe, w tym **4** długoletnie programy krajowe zainicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny.

Do najczęściej stosowanych form działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia należały: szkolenia dla koordynatorów programów, prelekcje i pogadanki, projekcje filmów o tematyce oświatowej, warsztaty, konkursy plastyczne, olimpiady wiedzy, happeningi i poradnictwo metodyczne. W szerokim zakresie stosowane były formy wizualne w postaci gazetek i wystawek oraz rozdawnictwo materiałów informacyjno-edukacyjnych w formie plakatów, ulotek i broszur, poradników metodycznych dla szkolnych koordynatorów programów, jak również pakietów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej. Wydano **ok. 8 tyś. szt.** materiałów oświatowych / plakaty, ulotki, płyty DVD, broszury, zakładki/

Programy krajowe: „Trzymaj formę",. „Program ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu", „Profilaktyka HIV/ AIDS", „Czyste powietrze wokół nas".

Programy wojewódzkie: „Wolność oddechu – zapobiegaj astmie".

Programy lokalne: „Program pierwotnej profilaktyki wad cewy nerwowej***".***

II-5.8. Realizacja zadań publicznych w obszarze „Ochrona Zdrowia".

Tabela II-5.8.1. REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA PRZEZ MIASTO NOWY SĄCZ W 2009 R.

Lp.	Nazwa programu zdrowotnego	Cel programu	Czas trwania programu	Populacja objęta programem		świadczenia opieki zdrowotnej			działania promocyjno-edukacyjne		
				charakterystyka populacji	Liczba osób objętych programem	rodzaj	zakres	liczba	rodzaj	liczba działań	liczba osób
1	2	5	6	8	9	12	13	14	18	19	20
1.	Zdrowy kręgosłup 2 edycje programu	konsultacje i zajęcia z rehabilitantem poprawiające kondycję kręgosłupa	2 miesiące	osoby w wieku 30-55 lat prowadząca siedzący tryb zycia i powracające do aktywności fizycznej	45 osób	programy zdrowotne	nd	nd	informacje medialne promujace akcję	4	bd
2.	Profilaktyka	szczepienia	1	osoby w wieku	220 osób	programy	szczepienie,	220	informacje	5	bd

	zachorowań na grypę	ochronne przeciwko grypie, konsultacje lekarskie	miesiąc-październik	powyżej 50 roku życia		zdrowotne			medialne promujace akcję		
3.	Profilaktyka osteoporozy	badania profilaktyczne z zakresu osteoporozy	15 dni	osoby w wieku powyżej 50 lat, z grupy ryzyka	100 osób	programy zdrowotne	badania densytometryczne metoda DXA w odcinku lędźwiowym kregosłupa lub kości udowej	100	informacje medialne promujace akcję	5	bd
						programy zdrowotne	konsultacja lekarska	100	informacje medialne promujace akcję	5	bd
4.	Opieka pielęgniarki oraz zakup leków dla społeczności romskiej	Opieka pielęgniarska oraz zakup leków dla społeczności rosmkiej	zadanie stałe - cały rok	rodziny romskie zamieszkałe na terenie Nowego Sącza	750	programy zdrowotne	opieka pielęgniarki,	bd	edukacja społecznosci romskiej dot. zdrowego stylu życia	bd	bd
						leki	zakup leków i innych środków	115	edukacja społecznosci romskiej dot. zdrowego stylu życia	bd	bd
5.	Kompleksowa rehabilitacja kobiet po operacji raka piersi	rehabilitacja kobiet po operacji raka piersi przywracajaca sprawnośc ruchową	12 miesiecy	kobiety-mieszkanki Nowego Sącza po operacji raka piersi	75 osób	rehabilitacja lecznicza	masaż limfatyczny,	480	informacje medialne promujace akcję	bd	bd
						rehabilitacja lecznicza	gimnastyka rehabilitacyjna	480	informacje medialne promujace akcję	bd	bd

6.	Program profilaktyki raka piersi	Wczesne wykrycie nowotworów piersi	2 miesiące	kobiety-mieszkanki Nowego Sącza	60 osób	programy zdrowotne	badania profilaktyczne-mammografia	60	informacje medialne promujace akcję	bd	bd
						programy zdrowotne	konsultacje lekarskie	60	informacje medialne promujace akcję	bd	bd
7.	Akcja profilaktyczna badania antygenu nowotworoweg o CA125	wczesne wykrycie nowotworów jajnika	1 miesiąc	kobiety powyżej 35 roku życia	250 osób	programy zdrowotne	badania CA 125	250	informacje medialne promujace akcję	5	bd

Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej

Na podstawie uchwały Nr XXXII/418/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 października 2008 r. w sprawie programu współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2009 oraz Zarządzenia Nr 416 /2008 Prezydenta Miasta Nowego Sącza z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na podstawie art. 5 i art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) ogłoszono otwarty konkurs ofert na zlecanie zadań publicznych w roku 2009.

W obszarze „Ochrona Zdrowia" przewidziano realizację następujących zadań:

1) Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
2) Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniem, słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną.
3) Świadczenia opieki paliatywnej oraz pomoc medyczna dla bezdomnych i ubogich.
4) Propagowanie idei honorowego krwiodawstwa.
5) Wspieranie wszelkich inicjatyw w zakresie poprawy zdrowia publicznego, kształtowania właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych poprzez prowadzenie działalności edukacyjnej i organizowanie badań profilaktycznych.
6) Organizowanie wypoczynku dla dzieci niepełnosprawnych.

W obszarze „Ochrona Zdrowia" zostały złożone **30** oferty. Na realizację **24** zadań została przyznana dotacja w łącznej wysokości **175 000,00 zł**. Nazwy zleconych zadań, oraz kwotę przyznanej dotacji przedstawia poniższa tabelka.

Tabela II-5.8.2. Zadania zlecone i kwoty dotacji

Lp.	Nazwa zadania zleconego w obszarze „Ochrona Zdrowia”	Kwota dotacji (PLN)
1)	Prowadzenie grupowych zajęć teatralnych dla wychowanków SOSW z niepełnosprawnością intelektualną, przygotowujących do udziału w Międzynarodowym Festiwalu Piosenki i Form Twórczych Osób Niepełnosprawnych w Podolanach	4 000,00
2)	Letni wypoczynek dla dzieci z autyzmem - półkolonie letnie	3 000,00
3)	Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla dzieci z autyzmem	8 000,00
4)	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć rehabilitacyjnych kobiet po mastektomii	8 000,00
5)	Działalność ambulatoryjna w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	8 000,00
6)	Serce w dobrej formie	9 000,00
7)	Zabiegi rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych ze Spokojnego Jutra"	6 000,00
8)	Prowadzenie akcji profilaktycznych, edukacja diabetologiczna oraz opieka nad osobami chorymi na cukrzycę	7 000,00
9)	Podejmowanie działań i akcji prewencyjnych w zakresie ochrony i promocji zdrowia w tym organizacja szkoleń i badań profilaktycznych	5 000,00
10)	Organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży - cykl wycieczek	3 000,00
11)	Pomóżmy niepełnosprawnym	2 000,00
12)	Profilaktyka w chorobach tarczycy – wczesne rozpoznania choroby gwarancją skutecznego leczenia	3 000,00
13)	Miasto zdrowia	6 000,00
14)	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz rozwijają umiejętność sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniem słuchu i mowy	8 000,00
15)	Projekt RÓWIEŚNICY	1 000,00
16)	Projekt TERAPEUTA SOS	3 000,00
17)	Zdrowie psychiczne seniorów – program edukacyjny dla słuchaczy SUTW, mieszkańców Nowego Sącza	6 000,00
18)	Badania profilaktyczne prostaty	3 000,00
19)	Propagowanie idei honorowego krwiodawstwa	3 500,00
20)	Opieka i rehabilitacja dla osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	57 000,00
21)	Cukrzyca bez tajemnic	3 000,00
22)	Domowa opieka hospicyjna na terenie Miasta Nowego Sącza	9 000,00
23)	Propagowanie idei honorowego krwiodawstwa i krwiolecznictwa	3 500,00
24)	Rehabilitacja grupowa krótkoterminowa dla grupy osób niewidomych i słabowidzących	6 000,00

Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej

Kwota przyznanych dotacji na realizację zadań w obszarze „Ochrona zdrowia" w roku 2009 była o **2,94 %** większa od tej z 2008 r. Kwoty przyznanych dotacji w obszarze „Ochrona zdrowia" w latach 2006-2009 obrazuje poniższy wykres.

Wykres II-5.8

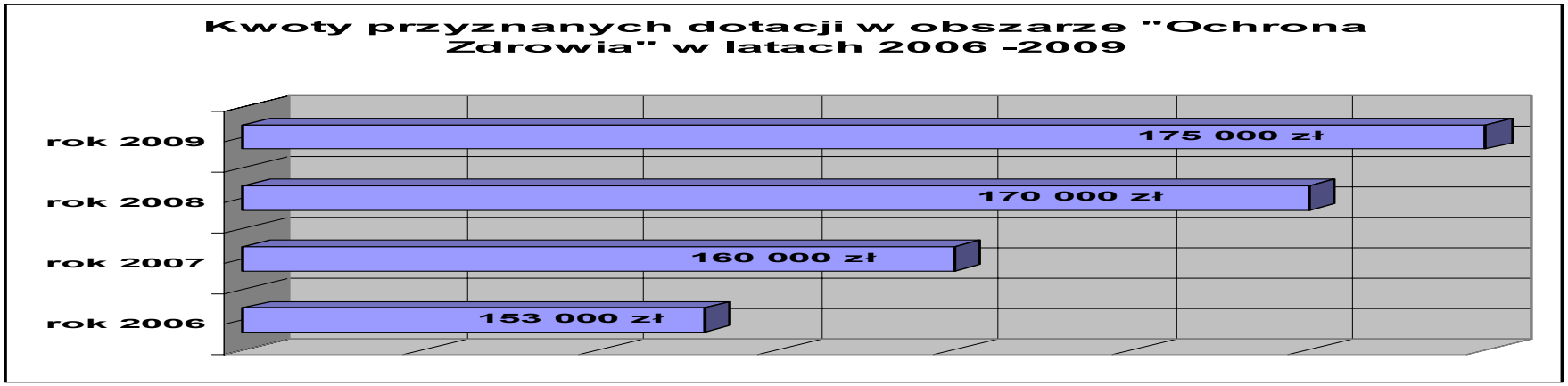

Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej

II-5.9. Realizacja zadań publicznych z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych

Zarządzeniem Nr 185/2009 Prezydenta Miasta Nowego Sącza z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na zlecenie realizacji zadań publicznych z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych ogłoszono otwarty konkurs ofert na zlecanie zadań publicznych z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Z 8 ofert, które zostały złożone w konkursie 4 zyskały akceptację. Na ich realizację została przyznana dotacja w łącznej kwocie **91 000,00 zł**.

Tabela II-5.9. Zadania zlecone w obszarze „rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych"

Lp.	Nazwa	Kwota dotacji (zł)
1.	Rehabilitacja kobiet po mastektomii – indywidualna i grupowa	18 000,00
2.	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do Samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz promowania aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego." Nasza firma".	6 000,00
3.	Rehabilitacja osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek; rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.	60 000,00
4.	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON w formie wspierania zadania – niepełnosprawni – pełnosprawni w pracy.	7 000,00

Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej

II-5.10. Realizacja zadań publicznych dotyczących przeciwdziałania zjawisku narkomanii oraz rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Znacząca część środków finansowych w obszarze ochrony zdrowia została przeznaczona na przeciwdziałanie zjawisku narkomanii oraz rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Struktura procentowa wydatków związanych z tymi pozycjami wyniosła **51,3%** całkowitej kwoty zakontraktowanej na realizację zadań we wspomnianym obszarze wynoszącej **3 119 700 zł**.

Z **283** ofert, które zostały złożone w konkursie na realizację zadań w obszarze „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii" **54** dotyczyły przedmiotowych zadań. Na realizację **38** zadań zostały przyznane dotacje na łączną kwotę **285 000,00 zł.** Wykaz zadań i kwotę przyznanej dotacji przedstawia poniższa tabelka:

Tabela II-5.10. Wykaz zadań i kwotę przyznanej dotacji

Lp.	Nazwa zadania zleconego w obszarze „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii"	Kwota przyznanej dotacji (zł)
1)	Zatrudnienie na czas określony osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	30 000,00
2)	Organizacja i prowadzenie Parafialnej Świetlicy Środowiskowej	10 000,00
3)	Dożywianie rodzin wielodzietnych, patologicznych, ubogich i uzależnionych. Formacja duchowa, aktywizacja w życiu społecznym i profilaktyka uzależnień.	13 000,00
4)	Świetlica Środowiskowa	10 000,00
5)	Oaza turystyczno-wypoczynkowa dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych i wielodzietnych	5 000,00
6)	Prowadzenie zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniami	3 000,00
7)	Organizacja warsztatów szkoleniowych pt. "Pomaganie - pierwszy kontakt" dot. profilaktyki i terapii uzależnień i współuzależnień przeznaczonych dla pracowników Poradni Specjalistycznej ARKA w Nowym Sączu	4 000,00
8)	IV Letnie warsztaty artystyczne dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych – teatry muzyczne, plastyczne	7 000,00
9)	"Trening redukcji stresu" - profilaktyczne warsztaty psychologiczne dla młodzieży nowosądeckich szkół ponadgimnazjalnych	9 000,00
10)	PROBLEMY PSYCHICZNE MŁODZIEŻY W WIEKU DORASTANIA - program edukacyjnoprofilaktyczny dla kadry pedagogicznej nowosądeckich szkół i placówek oświatowych z zakresu profilaktyki zaburzeń psychicznych i uzależnień młodzieży	8 000,00
11)	Zdrowy tryb spędzania wolnego czasu, przeciwdziałanie alkoholowi, nikotynie i narkotykom	4 000,00
12)	Świetlica Środowiskowa	10 000,00
13)	Wakacje na plus - kolonia profilaktyczna"Sarbinowo 2009"	6 000,00
14)	WOLONTARIAT - pomagam, bo lubię	12 000,00
15)	IX Bal Karnawałowy dla dzieci "Radość Wasza – Radość-Wasza"	3 000,00
16)	Andrzejki i spotkanie opłatkowe dla osób samotnych, chorych i niepełnosprawnych	5 000,00
17)	(prze)MOC MIASTA	20 000,00
18)	ZŁO DOBREM ZWYCIĘŻAJ - zajęcia i warsztaty plastyczne dla sądeckich świetlic środowiskowych	10 000,00
19)	Obóz Promocji Zdrowia (profilaktycznoterapeutyczny) - sierpień 2008	4 000,00

20)	Obóz szkoleniowo-socjoterapeutyczny dla młodzieżowych liderów promocji zdrowia z udziałem uczniów zaniedbanych środowiskowo	3 000,00
21)	Zimowy wypoczynek dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami	5 000,00
22)	Letni wypoczynek dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami "Wakacje z Kaną"	6 000,00
23)	Warsztaty terapeutyczno-psychologiczne z fotografią dla gimnazjalistów "Fotografia – nauka patrzenia na świat" - edycja wiosenna	2 000,00
24)	Warsztaty terapeutyczno-psychologiczne z fotografią dla gimnazjalistów "Fotografia – nauka patrzenia na świat"	2 000,00
25)	Świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych	10 000,00
26)	VI Festiwal "MŁODZI I WESELI"	7 000,00
27)	VII Turniej Rodzin pod patronatem Prezydenta Miasta Nowego Sącza	7 000,00
28)	Prowadzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci ubogich, zagrożonych patologią społeczną "Małgorzatka"	10 000,00
29)	Kolonia letnia dla dzieci ze świetlicy środowiskowej "Małgorzatka"	5 000,00
30)	Grupa warsztatowa dla dzieci i młodzieży z problemem uzależnienia	3 000,00
31)	Letni Festiwal Gier - GRANIE JEST LEPSZE NIŻ BRANIE… ZAMIEŃ BRANIE NA GRANIE	6 000,00
32)	Organizacja letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami	2 500,00
33)	Organizacja letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami	2 500,00
34)	Prowadzenie świetlicy środowiskowej TPD "Marzenie"	20 000,00
35)	Podarujmy dzieciom lato	8 000,00
36)	Pożyteczne zimowisko	4 000,00
37)	Organizacja letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami	4 000,00
38)	Podejmowanie działań pomocowych mających na celu ograniczenie zjawisk patologicznych	5 000,00

Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej

Kwota przyznanych dotacji na realizację zadań w obszarze „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii" w roku 2009 była o 6,74 % wyższa od tej z 2008 r. Kwoty przyznanych dotacji w obszarze „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii" w latach 2006-2009 obrazuje poniższy wykres.

Wykres II-5.3.1.

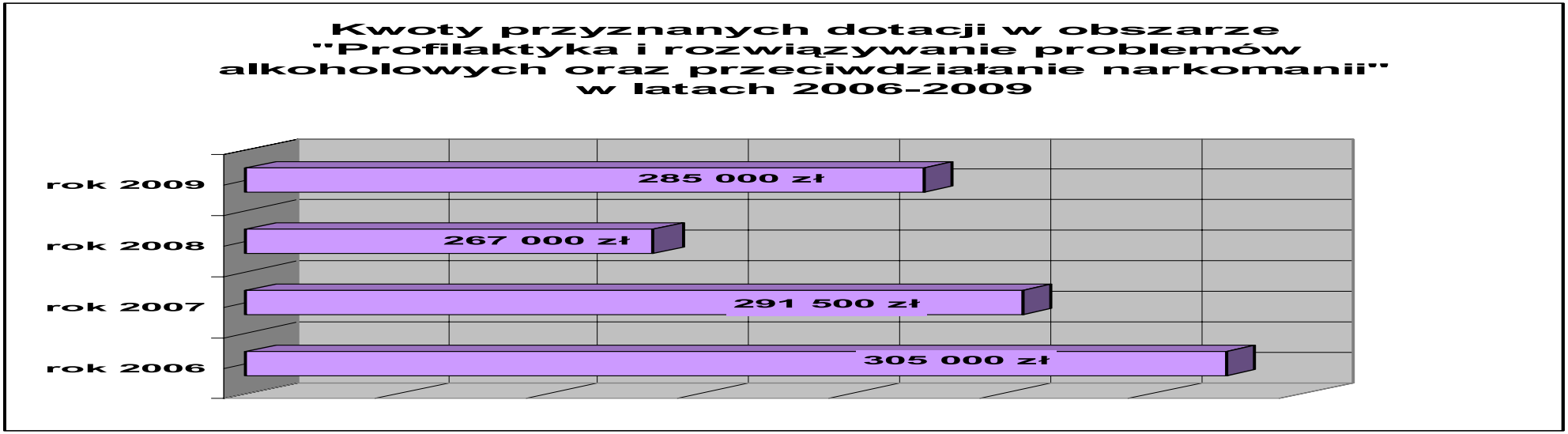

Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej

II-5.3.1. Wykonanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Z badań wybranych grup społecznych Miasta Nowy Sącz przygotowany przez Biuro Badań Społecznych Obserwator wynika, że co trzeci badany reprezentant nowosądeckiej młodzieży w wieku od 15 do 25 lat sięgał do narkotyków. Najczęściej były to osoby młode w wieku **od 15 do 17 lat** oraz **studenci**. Najpopularniejsze środki odurzające wśród badanej młodzieży- to marihuana oraz środki przeciwbólowe. Prawie **co dziesiąta** osoba wśród badanej młodzieży deklarowała, ze ktoś w najbliższym jej otoczeniu ma problem z narkotykami. Dane te świadczą o istotnym znaczeniu działań prewencyjnych podejmowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowego Sącza

W 2009 r. osoby uzależnione bądź zagrożone uzależnieniem od narkotyków miały możliwość uzyskania pomocy w następujących instytucjach:

1. Małopolski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień (MOPiTU).
2. Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej (SOIK).
3. Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień „Monar".
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS).
5. Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna (PPP).

Z informacji uzyskanych z MOPiTU wynika, że w 2009 r. w Ośrodku pomoc znalazło **45** osób dorosłych uzależnionych od narkotyków oraz **2**9 osób przejawiających zaburzenia zachowania i emocji w związku z używaniem substancji psychoaktywnych bez uzależnienia. Ponadto Ośrodek ten udzielił pomocy – poprzez grupy wsparcia i inne formy dla **45** osób, które zetknęły się ze środkami odurzającymi oraz dla **51** osób (rodziców) stanowiących wsparcie społeczne dla pacjentów młodocianych uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2009 udzielił wsparcia socjalnego dla **2** rodzin, w których występują problemy związane z uzależnieniem od narkotyków, w formie: terapii, pracy socjalnej z rodziną dotkniętą problemem narkomanii, poradnictwa i wsparcia materialnego dla rodziny.

Pomoc oferowana była osobom uzależnionym i ich rodzinom również w ramach działalności Sądeckiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, skorzystało z niej **6** osób uzależnionych oraz **11** osób, które zgłosiły problem uzależnienia w rodzinie.

Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna wspierała rodziny w podniesieniu poziomu umiejętności wychowawczych poprzez warsztaty programu „Szkoła dla rodziców" oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

W ramach programu przeciwdziałania narkomanii w roku 2009 zrealizowano następujące projekty:

1. „Profilaktyka i edukacja skierowana do środowiska studenckiego" - w ramach w/w projektu zrealizowano warsztaty dla studentów, kształtujące umiejętności interpersonalne redukujące stres; w warsztatach wzięło udział **168** studentów, łączny czas pracy warsztatowej wyniósł **18** godzin; zajęcia prowadzili pracownicy Małopolskiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień (MOPiTU) w Nowym Sączu - certyfikowani specjaliści psychoterapii uzależnień.

2. „Pilnuj drinka"- udział Miasta w akcji Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, której celem było modelowanie postawy bezpiecznej zabawy wśród młodych ludzi oraz dostarczenie informacji na temat groźnych substancji, które w procederze przestępczym dodawane są do drinków i napojów; akcja na poziomie lokalnym polegała na dystrybucji materiałów edukacyjnych w formie plakatów do lokali gastronomicznych a także uczelni wyższych Nowego Sącza WSB-NLU oraz PWSZ.

3. „Brałeś-nie jedź- po narkotykach rozum wysiada" – udział Miasta w kampanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, której celem było uświadomienie młodzieży, że prowadzenie samochodu pod wpływem narkotyków może skończyć się tragicznie.

4. Spektakl profilaktyczny pt.„Wspomnienia narkomanki" zrealizowany na zlecenie Urzędu Miasta Nowego Sącza w Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych nr 3.

5. „Prze-Moc Miasta "-w ramach kampanii ukazało się **10** dodatków prasowych w łącznym nakładzie **120 000 egz**., każdy poświęcony tematyce profilaktyki uzależnień, w tym od narkotyków; dodatkowo kampania obejmowała administrowanie strony internetowej dotyczącej tematyki uzależnień od narkotyków, możliwości pomocy terapeutycznej, a także profilaktyki.

6. Zajęcia profilaktyczne realizowane przez Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej poświęcone problematyce narkomanii, pt.. „Narkotyki-konsekwencje wynikające z ich stosowania", „Narkotykom mówimy stop" „Narkomania choroba XXI wieku" oraz 'Substancje uzależniające"; łącznie zrealizowano **25** spotkań w szkołach gimnazjalnych (**12** spotkań), ponadgimnazjalnych (**10** spotkań) oraz OHP (**3** spotkania). W spotkaniach tych wzięło udział **656** uczniów.

7. Konferencja pn. „www.cyberuzależnienia.nowysacz.pl, która poświęcona była profilaktyce uzależnień również od środków psychoaktywnych, skierowana była do pedagogów szkolnych, wychowawców ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, katechetów oraz dzielnicowych z Komendy Miejskiej Policji.

8. „Wsparcie środowisk lokalnych w przeciwdziałaniu narkomanii. System lokalnego monitoringu-Małopolska 2009" - w ramach projektu zespół reprezentujący Miasto Nowy Sącz złożony z przedstawicieli instytucji zajmujących się zapobieganiem problemom narkomanii wziął udział w warsztatach szkoleniowych i wypracował model monitorowania problemów narkotykowych i zbierania danych z tego obszaru.

9. Przegląd Małych Form Teatralnych pt. „Przebudzenie"- coroczna impreza organizowana przez SOIK skierowana do młodzieży gimnazjalnej z województwa małopolskiego; forma profilaktyki ukierunkowana na ukazanie współczesnych problemów społecznych.

10. Bezpieczne Ferie i Bezpieczne Wakacje - organizacja akcji wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży; w obydwóch przedsięwzięciach wzięło udział kilka tysięcy dzieci.

11. Promocja wolontariatu i poszerzenie oferty współpracy dla wolontariuszy poprzez wspieranie grup młodzieżowych liderów środowiskowych, w tym również obozu szkoleniowo terapeutycznego dla młodzieżowych liderów promocji zdrowia.

12. Wsparcie idei wolontariatu w tym Środowiskowego Centrum Wolontariatu, Młodzieżowego Centrum Wolontariatu oraz programu realizowanego przez Stowarszyszenie „Sursum Corda" - Starszy Brat Starsza Siostra.

Osłabienie aktywności rynku narkotykowego w mieście

W 2009 r. Komenda Miejska Policji stwierdziła **424** przestępstwa dotyczące naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w tym **24** czyny popełnione były przez osoby nieletnie. Dane te obrazuje poniższa tabela.

Tabela II-5.3.1.1. Statystyka dotycząca przestępczości narkotykowej na terenie Nowego Sącza w 2009 r.

	Stwierdzone przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii		Podejrzani	
2009 rok	**ogółem**	w tym czynów nieletnich	**ogółem**	w tym nieletni
	438	**17**	**85**	**9**

Źródło: Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu)

W porównaniu do roku 2008 spadła liczba nieletnich sprawców tych przestępstw (**24** nieletnich sprawców i **21** podejrzanych nieletnich 2008 r.). Komenda Miejska Policji podpisała w minionym roku porozumienie w zakresie przeciwdziałania narkomanii z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Nowym Sączu i kontynuowała współpracę z Wyższą Szkołą Biznesu - NLU w ramach podpisanego porozumienia z roku 2008. Funkcjonariusze Komendy prowadzili również szkolenia dla nauczycieli w trakcie rad pedagogicznych nt. „Narkomania w świetle przepisów prawa", a także „Odpowiedzialność prawna nieletnich, a przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii'.

II-5.3.2. Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Nowego Sącza (KRPA)

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana Zarządzeniem Nr 156/2003 Prezydenta Miasta Nowego Sącza z dnia 16 czerwca 2003 r. realizuje zadania nałożone ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.). Wykaz zrealizowanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zadań w latach 2007-2009 oraz w I półroczu 2010 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela II-5.3.2.1. Wykaz zrealizowanych zadań w latach 2007-2009

Lp	Czynności	Rok			
		2007	2008	2009	I pół. 2010
1.	Liczba posiedzeń Komisji	96	96	90	47
2.	Liczba zgłoszeń o osobach nadużywających alkohol, w tym: samodzielne, dobrowolne zgłoszenie się do Komisji	265	200-	169-	72
3.	Liczba osób, które po interwencji Komisji i rozmowie motywującej podjęło terapię odwykową w Małopolskim Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Nowym Sączu - bez konieczności kierowania spraw do Sądu Rejonowego	46	66	49	34
4.	Liczba osób skierowanych na badanie do lekarza i psychologa biegłych w celu rozpoznania uzależnienia od alkoholu	126	125	128	44
5.	Liczba osób skierowanych do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Nowym Sączu – w celu zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	115	135	116	35
6.	Liczba wniosków dotyczących zaopiniowania miejsc na sprzedaż, względnie podawanie napojów alkoholowych.	182	153	116	44

Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej

Tabela II-5.3.2.2. Zbiorcze zestawienie ilości zgłoszeń dotyczących osób z problemem alkoholowym ze względu na źródło zgłoszenia

Lp.	Źródło zgłoszenia	Rok			
		2007	2008	2009	I pół. 2010
1.	MPOS	**22**	**33**	**30**	**12**
2.	SOIK	**4**	**3**	**1**	**-**
3.	Prokuratura Rejonowa	**54**	**96**	**30**	**5**
4.	Kuratorzy Sądowi	**19**	**7**	**13**	**2**
5.	Policja	**20**	**9**	**45**	**31**
6.	DPS	**3**	**-**	**-**	**-**
7.	Indywidualne	**142**	**52**	**46**	**22**
8.	Inne: • samodzielnie • Sąd Rejonowy • KRPA gm. Chełmiec	 **1** **-** **-**	 **-** **-** **-**	 **-** **3** **1**	 **-** **-** **-**
	RAZEM	**265**	**200**	**169**	**72**

Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej

W ostatnim czasie Policja coraz częściej dokonuje zatrzymań osób, które będąc w stanie po spożyciu alkoholu prowadziły pojazdy mechaniczne. Osoby takie kierowane są przez Prokuraturę Rejonową do KRPA w celu dalszego postępowania. W wielu przypadkach (po przeprowadzeniu wywiadów środowiskowych i wywiadu diagnostycznego) członkowie Komisji bądź biegli w dziedzinie uzależnienia nie rozpoznali cech uzależnienia czy też nadużywania alkoholu. Ponieważ bezzasadne jest kierowanie takich osób na terapię uzależnienia, podjęto działania o charakterze prewencyjnym. Wraz z Małopolskim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień,

KRPA zorganizowała w 2009 r. – opracowany przez zespół terapeutyczny – specjalny program o charakterze edukacyjnym dla ww. osób. Obejmował on udział w jednorazowym grupowym szkoleniu trwającym **5** godzin dydaktycznych. Odbyły się **3** szkolenia, na które zaproszono **26** osób. Uczestnictwo **19** osób potwierdzone zostało wydanym zaświadczeniem.

INFRASTRUKTURA SOCJALNA	**CEL OPERACYJNY II-6.1**	**POMOC SPOŁECZNA** **Zmniejszanie obszaru wykluczenia społecznego poprzez pomoc w łagodzeniu problemow życiowych osób i rodzin będących w trudnej sytuacji ekonomicznej i społecznej.§§§§§§§§§§**

1/ Skala pomocy społecznej

Wydatki Miasta w zakresie Polityki Społecznej przewidziane na 2009 rok reprezentowały istotną część klasyfikacji budżetowej, stanowiąc niemal **20%** całości planowanych wydatków Miasta Nowego Sącza.

W przypadku obszaru pomocy społecznej około **50%** całości wydatków stanowiły koszty utrzymania instytucji publicznych działających w sektorze polityki społecznej. W skład tych jednostek wchodzą głównie placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej, ośrodek adopcyjno-opiekuńczy, miejski ośrodek pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, świetlice środowiskowe, rodziny zastępcze, itp. Pozostała część środków finansowych została przeznaczona głównie na świadczenia rodzinne i dodatki mieszkaniowe, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym.********** Ogółem **2 454** rodziny, w których zamieszkuje **6 745** osób, korzystało z pomocy społecznej, w tym **148** rodzin objętych pomocą niematerialną.

Wykres II-6.1.1.

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

§§§§§§§§§§ *Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Pełnomocnik Prezydenta ds. Społecznych*
********** *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Społecznych*

Pomoc udzielana była w następujących formach:

- zasiłek stały – **3 297** świadczeń
- zasiłek okresowy – **5 989** świadczeń
- zasiłek celowy - **27** świadczeń (z owodu powodzi)
- zasiłek celowy, w tym specjalny - **1556** świadczeń
- dożywianie – **285 381** świadczeń (w tym dla dzieci **190 755)**
- schronienia - **1201** świadczeń
- usługi opiekuńcze, specjalistyczne i podstawowe – **91 446** godz., w tym specjalistyczne **57 355** godz. oraz usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi **11 259** godz.

Wykres II-6.1.2. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej w 2008/2009 roku.

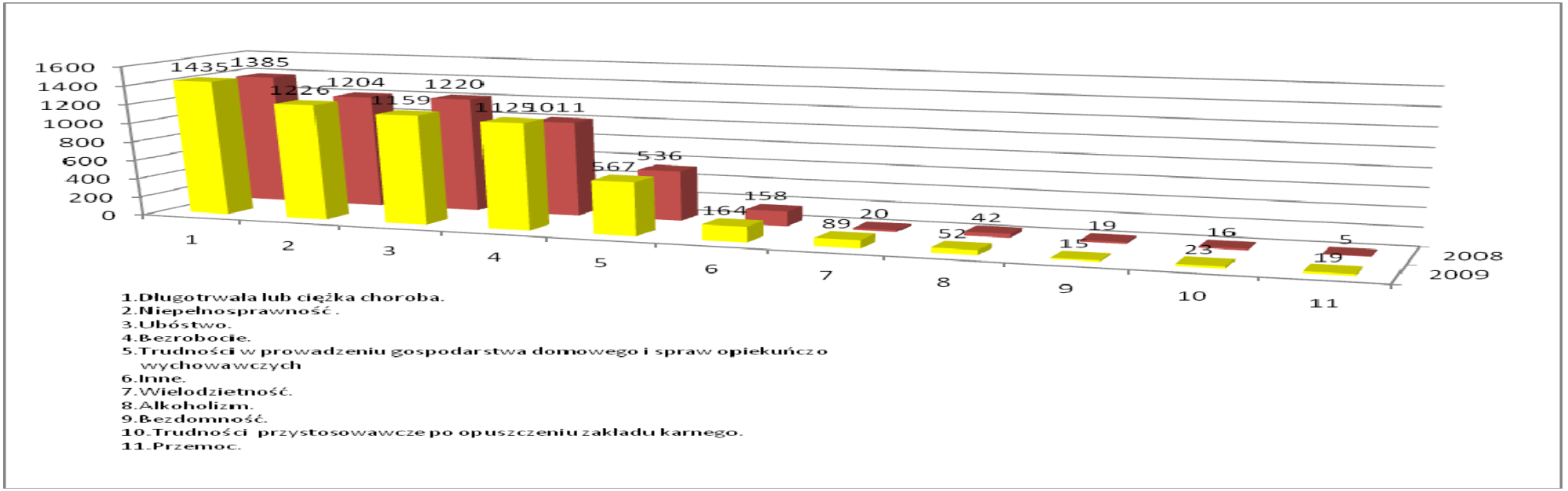

UWAGA: w jednej rodzinie występuje kilka przyczyn trudnej sytuacji życiowej, dlatego suma liczb w słupkach nie jest równa liczbie rodzin objętych pomocą).

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2/ Projekty systemowe

W obszarze pomocy społecznej zrealizowano **13** projektów systemowych, **27** dalszych realizowanych przez organizacje pozarządowe uzyskało dofinansowanie w obszarze funkcjonowania służby zdrowia.
Najważniejsze projekty systemowe zrealizowane w 2009 r. to:

- Projekt systemowy realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007- 2013 Priorytetu 7 Promocja Integracji Społecznej pn. „Twoja Aktywność szansą na sukces".
- Projekt „Pobudzenie aktywności społeczno zawodowej osób wykluczonych poprzez wspieranie zatrudnienia socjalnego.
- Projekt „Przeciwdziałanie bezrobociu – organizowanie miejsc dla osób bezrobotnych, zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym".
- Projekt „Realizacja zadań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej"".
- Projekt socjalny „Przygotowanie wolontariuszy do pełnienia funkcji pomocowych w stosunku do ludzi starszych, niepełnosprawnych i samotnych".
- Projekt realizowany w ramach rządowego programu na 2009 rok „Kolonia letnia dla dzieci Romskich".
- Projekt realizowany w ramach rządowego programu na rok 2009 ,,Wyprawka szkolna".
- Projekt „Akademia wspierania rodziny 2009 ".
- Projekt socjalny „Pomocna dłoń".
- Projekt socjalny „Ablandia - bezpieczna dawka adrenaliny".
- Projekt ,,ABC gospodarski społecznej".
- Projekt „Podniesienie kompetencji rodzicielskich osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia i uzależnienia"

Oczekiwanym rezultatem projektów systemowych była aktywizacja społeczno - zawodowa klientów pomocy społecznej – w wieku aktywności zawodowej poprzez: rozwój zdolności motywacyjnych uczestników, wzrost aspiracji zawodowych, nabycie umiejętności poruszania się na rynku pracy, nabycie umiejętności pracy indywidualnej i zespołowej, podniesienie poziomu samooceny, ukończenie kursu obsługi komputera, opracowanie i realizacja indywidualnych programów zatrudnienia.

3/ Wypracowanie zasad współpracy z jednostkami pomocy społecznej, organizacjami społecznymi i innymi jednostkami działającymi w obszarze pomocy społecznej

Mając na celu otrzymywanie coraz lepszych efektów w realizacji zadań, jednostki organizacyjne działające w obszarze pomocy społecznej oprócz zakresu współpracy zapisanego w statutach jednostek w 2009 roku podejmowały i współpracowały z innymi jednostkami przy realizacji następujących zadań:

1. Przeciwdziałanie przemocy – jednostki wchodzące w skład koalicji : SOIK, MOPS, KMP, KSM, Sąd Rejonowy – Kuratorzy Zawodowi i Społeczni.

2. Pomoc dzieciom i rodzinom naturalnym i zastępczym w procesie opiekuńczo – wychowawczym – przedstawiciele jednostek wchodzących w skład Zespołów Interdyscyplinarnych – OAO, MOPS, Kuratorzy, pedagodzy szkolni.

3. Usprawnienie dostępu do informacji pomiędzy jednostkami – wykorzystanie Samorządowej Platformy ,,Sepi'' – na mocy porozumienia SUP z MOPS.

4. Aktywizacja klientów pomocy społecznej, współpraca MOPS z SUP, placówkami oświatowymi, pedagogami szkolnymi, organizacjami pozarządowymi - realizacja projektu systemowego -Twoja aktywność szansą na sukces.

5. Aktywizacja środowiska lokalnego – realizacja metodą CAL przy współpracy Zarządów Osiedla Kochanowskiego i Wólki.

6. Realizacja zadań przy współpracy z wolontariuszami.

7. Świadczenie pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych .

Zasady współpracy do poszczególnych zadań określały zarządzenia, porozumienia i zawierane umowy.

Osiągnięte efekty realizacji: większa skuteczność udzielanej pomocy, usprawnienie pracy, aktywizacja klientów pomocy społecznej i środowiska lokalnego, profesjonalizm w realizacji przyjętych zadań.

4/ Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych.

Ośrodek Adopcyjno Opiekuńczy przeprowadził szkolenia niespokrewnionych rodzin zastępczych zgodnie z programem szkoleniowym „Rodzina". Program jest licencjonowany przez Stowarzyszenie Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych „PRO FAMILIA" w Krakowie i zatwierdzony przez Ministra Polityki Społecznej. Natomiast Rodziny Zastępcze spokrewnione szkolone były wg autorskiego programu Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Nowym Sączu.

Efektywność: w 2009 roku funkcjonowały **83** rodziny zastępcze w tym **9** powołanych w 2009 roku; w szkoleniu dla Niespokrewnionych Rodzin zastępczych udział wzięło **6** rodzin. W szkoleniu dla Spokrewnionych Rodzin zastępczych udział wzięło **35** rodzin.

5/ Rozszerzanie usług w zakresie świadczenia poradnictwa psychologicznego, prawnego.

Jednostki realizujące działanie: MOPS, SOiK, OAO.

Efektywność: w trakcie realizacji programu ,, Znam swoje prawa i możliwości" **103** osoby uzyskały **210** porad; **67** porad prawnych, **105** porad psychologicznych, **38** porad terapeutycznych; założono **44** kartoteki osobowe dla osób, które korzystały co najmniej dwukrotnie z poradnictwa; w ramach zorganizowanej dla pracowników socjalnych MOPS grupy wsparcia odbyło się **10** spotkań z psychologiem; **4**-krotnie odbyła się superwizja, w której uczestniczyło średnio 5 pracowników socjalnych; łącznie w tej formie wsparcia udział wzięło **21** pracowników MOPS; **42** osoby – po 10 godz. w ramach projektu systemowego; **12** spotkań z psychologiem, ponadto wszyscy uczestnicy mieli możliwość uzyskania porad prawnych w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego; poradnictwa i wsparcia udzielono **81** osobom z rodzin naturalnych, **238** osobom z rodzin zastępczych oraz **179** osobom z rodzin adopcyjnych.

6/. Zwiększenie aktywności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zawieranie indywidualnych kontraktów socjalnych, mających na celu zmianę sytuacji klientów oraz niwelowanie biernych i pasywnych postaw.

Jednostki realizujące działanie: MOPS przy współpracy z SUP, Stowarzyszeniem ,,Stopil", ZPOW, OAO.

Efektywność: zawarto **100** kontraktów socjalnych, wydano **259** kart aktywności zawodowej, **102** osoby zmobilizowano do udziałów w realizowanych programach, projektach, **23** osoby uzyskały zatrudnienie na czas określony w ramach robót publicznych, opracowano i zrealizowano **22** indywidualne programy zatrudnienia socjalnego i **56** programów usamodzielnienia.

7/ Opracowanie i realizacja projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, skierowanych do osób korzystających z pomocy społecznej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży do 25 roku życia oraz osób w wieku przedemerytalnym.

Jednostki realizujące działanie: MOPS, OAO, ZŚŚ.

Projekt systemowy „Twoja AKTYWNOŚĆ szansą na sukces!" realizowany był głównie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, poprzez 5 zadań: aktywna integracja, praca socjalna, zasiłki i pomoc w naturze, zarządzanie projektem, oraz promocja projektu; celem głównym projektu było uruchomienie procesu aktywizacji społecznej poprzez wsparcie mobilności podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu.

Efektywność: aktywizacja **42** uczestników.

8/ Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych, dotyczących aktywizacji grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów ekonomii społecznej.

Jednostki realizujące działanie: Urząd Miasta Nowego Sącza, MOPS.

Dofinansowanie realizowanych projektów w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, między innymi:

- Projekt ,, Pobudzenie aktywności społeczno – zawodowej osób wykluczonych społecznie poprzez wspieranie zatrudnienia socjalnego
- Projekt ,, Przeciwdziałanie bezrobociu – organizowanie miejsc pracy dla osób bezrobotnych, zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym".
- Projekt ,, Realizacja zadań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej ".

MOPS na bieżąco współpracuje z Stowarzyszeniem STOPIL w działaniach, a zwłaszcza w realizowanych projektach na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Efektywność: w 2009 do Stowarzyszenia STOPIL zostało skierowanych łącznie **20** osób; w grudniu 2009 roku wytypowano i zweryfikowano przez SUP kolejnych **15** osób do reintegracji społeczno zawodowej w 2010 r.

9/ Zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych dla grup najbardziej zagrożonych, tj. młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze i osób bezdomnych.

Jednostki realizujące działanie: Urząd Miasta Nowego Sącza, MOPS.

Efektywność: **6** skierowań do najmu lokalu mieszkalnego – docelowego na podstawie listy punktacyjnej wnioskodawców uprawnionych do najmu lokalu komunalnego – docelowego, **2** skierowania do najmu lokalu na podstawie listy punktacyjnej wnioskodawców uprawnionych do najmu lokalu komunalnego – socjalnego, **8** skierowań do najmu lokalu socjalnego celem realizacji wyroków eksmisyjnych z prawem do lokalu socjalnego, **4** skierowania do ponownego zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego docelowe w związku z wygaśnięciem przyczyn rozwiązania umowy, **48** skierowań ze względu na przedłużenie umowy najmu lokalu socjalnego, **5** skierowań do zamiany lokalu mieszkalnego.

10/ Wyrównywanie szans rozwoju dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : wspieranie działań świetlic środowiskowych, organizacja i finansowanie dożywiania, organizacja i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego.

Jednostki realizujące działanie: Urząd Miasta Nowego Sącza, MOPS, ZPOW, Zespół Świetlic Środowiskowych.

Efektywność: pomocą w formie dożywiania objęto **1243** dzieci, z działalności świetlic środowiskowych skorzystało **1637** osób, w tym w okresie wakacji i ferii, w ciągu roku szkolnego do placówek uczęszczało **356** osób; zabezpieczono wypoczynek letni i zimowy dla **136** dzieci w formie koloni i pół koloni.

11/ Pozyskiwanie mieszkań dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze.

Jednostki realizujące działanie: Zespół Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Nowy Sącz ul. Lwowska 69, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 Nowy Sącz ul, Tarnowska 107. Efektywność: zapewnienie pomocy mieszkaniowej dla **7** usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych; dysponowanie **2** mieszkaniami chronionymi.

12/ Rozwój usług profilaktycznych i wspierających rodziny dysfunkcyjne.

Jednostki realizujące działanie: Urząd Miasta, SOIK, MOPS.

Efektywność: poradnictwo psychologiczne: **1117** porad, rozmowy profilaktyczne z pacjentami DONONiB (Dział opieki nad nietrzeźwymi) - **143**, przesłuchania w „Przyjaznym Pokoju"- 3 przesłuchania (**10** dzieci); nadzorowane spotkania – **24** spotkania, **11** osób kontakt indywidualny); ilość osób przebywających w hostelu: **6** dorosłych, **4** dzieci; **15** osób przebywających w noclegowni, pacjentów DONONiB – **1717**; formy pomocy grupowej: grupa wsparcia dla kobiet – ofiar przemocy- **63** kontakty w ramach grupy - **22** spotkania; grupa dla rodziców za problemami wychowawczymi - **22** kontakty w ramach grupy– **9** spotkań; grupa dla młodzieży z zaburzeniami emocjonalnymi - **48** kontaktów w ramach grupy - **18** spotkań. Zaangażowanie się **126** osób w przygotowanie spektaklu teatralnego „Przebudzenie".

13/ Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w ramach nawiązanej Koalicji Przeciwko Przemocy oraz skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Jednostki realizujące działanie: Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Miejska Policji, Komenda Straży Miejskie, Sąd Rejonowy – Kuratorzy Zawodowi i Społeczni.

Efektywność: W ramach Koalicji Przeciwko Przemocy (KPP) - w skład której wchodzą następujące instytucje: SOIK, MOPS, KMP, KSM, Sąd Rejonowy – Kuratorzy Zawodowi i Społeczni - powołano zespół interdyscyplinarny; koalicja współpracuje z instytucjami pozarządowymi, które w działaniach statutowych mają zapisane pomoc osobom krzywdzonym; w 2009 roku do współpracy został zaproszony Rzecznik Praw Dziecka; działaniami KPP objęto **103** rodziny oraz przeprowadzono **18** interwencji w środowisku w związku ze stosowaniem przemocy; zapewniono schronienie w hostelu dla **10** osób; prowadzono grupę wsparcia dla kobiet ofiar przemocy.

14/ Podniesienie jakości realizowanych usług opiekuńczych.

Jednostki realizujące działanie: MOPS przy udziale organizacji pozarządowych.

Efektywność: Usługami opiekuńczymi objętych zostało – **335** osób w tym usługami specjalistycznymi objęto **146** osób.

15/ Tworzenie warunków dla wzrostu liczby miejsc w zakładach opiekuńczo – leczniczych i hospicjach.

Miasto przekazało teren na rzecz Towarzystwa Przyjaciół Chorych ,,Sądeckie Hospicjum" z przeznaczeniem pod budowę stacjonarnego hospicjum, które zapewni miejsca dla **20** chorych.

16/ Aktywizacja środowiska, tworzenie grup samopomocy i grup wsparcia.

Jednostka realizująca działanie: MOPS.

Efektywność: opracowano i zrealizowano projekt socjalny w ramach, którego przygotowano grupę wolontariuszy do pomocy socjalne, przeszkolono **24** wolontariuszy, objęto pomocą **14** osób starszych i niepełnosprawnych przez wolontariuszy.

17/ Zwiększenie liczby miejsc w Środowiskowych Domach Samopomocy dla osób po kryzysach psychicznych i niepełnosprawnie intelektualnie.

Jednostki realizujące: Urząd Miasta, Środowiskowy Dom Samopomocy jako inicjator.

Efektywność: funkcjonujący w 2009 r. ŚDS zabezpieczał potrzeby **55** użytkowników; podejmowane są działania zmierzające do uruchomienia dodatkowo trzeciego segmentu dla osób z zaburzeniami organicznymi centralnego układu nerwowego, szczególnie osób starszych.

18/ Integracja mniejszości etnicznych i narodowych ze społecznością miasta

Jednostki realizujące: MOPS, Stowarzyszenie Romów okręg Nowy Sącz, Wydział Edukacji.

Zrealizowano dwa projekty w ramach rządowego programu na rzecz Społeczności Romskiej roku 2009.

1. Projekt pod nazwą ,, Kolonia letnia dla dzieci Romskich".

   Projektem zostały objęte dzieci romskie ze szkół podstawowych z terenu miasta Nowego Sącza. Kolonia została zorganizowana w jednym turnusie 14 - to dniowym. Opiekunami kolonii była wykwalifikowana kadra zatrudniona przez organizatora oraz dwóch opiekunów romskich.

2. Projekt pod nazwą ,, Wyprawka szkolna dla dzieci Romskich".

   Projektem objęte zostały dzieci Romskie ze szkół podstawowych, gimnazjum , szkół średnich oraz studenta PWSZ w Nowym Sączu.

Zlikwidowano klasy romskie w Szkole Podstawowej nr 9 , dzieci romskie rozpoczęły naukę od 1 września w klasach integracyjnych. W ramach polityki mieszkaniowej prowadzonej przez Miasto Nowy Sącz likwidowane są sukcesywnie osiedla romskie stanowiące swoiste „getta romskie", zaś mieszkający w nich Romowie są przenoszeni do osiedli w których dotychczas mieszkali sami Polacy. Działania te mają za zadanie oprócz poprawy sytuacji mieszkaniowej również aspekt integracji romskiej mniejszości z polską większością. Co roku są organizowane tzw. „ Olimpiady Romskie", w których uczestniczą zarówno dzieci i młodzież romska jak i ich polscy odpowiednicy. Pod koniec 2009 Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego w Nowym Sączu rozpoczęła realizację projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach EFS PO KP pn. „ Wzajemna współpraca – szkolenia i warsztaty dla pracowników instytucji publicznych realizujących zadania na rzecz ,, społeczności romskiej".

Efektywność: zorganizowanie letniego wypoczynku dla **40** dzieci; integracja dzieci polskich i romskich oraz poprawa znajomości języka polskiego; wyposażenie **170** dzieci w podstawowe przybory szkolne.; przekształcenia w szkołach klas dla dzieci romskich na klasy integracyjne.

19 Współdziałanie instytucji, organizacji i urzędów zajmujących się osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym oraz prowadzenie działań wspierających rozwój sektora pozarządowego w Nowym Sączu.[††††††††††]

Działania te służą, w głównej mierze, podniesieniu profesjonalizmu służb jednostek pomocy społecznej, celem wzrostu ich efektywności pracy, jak również zwiększeniu udziału organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieraniu ich inicjatyw w zakresie aktywizacji grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

[††††††††††] *Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Społecznych*

4 lutego 2009 r. odbyło się spotkanie pn. *„Seminarium Szkoleniowe – Akademia Projektów”*, w którym udział wzięli przedstawiciele jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta oraz instytucji publicznych działających w obszarze polityki społecznej Miasta. Podczas spotkania omawiano kwestie współpracy pomiędzy jednostkami organizacyjnymi działającymi w obszarze polityki społecznej. Temat współpracy, w omawianym obszarze, był również głównym celem spotkania zorganizowanego 25 lutego 2009 r. pomiędzy jednostkami publicznymi Urzędu Miasta owego Sącza a Przewodniczącymi Zarządów Osiedli w tym Mieście. Z inicjatywy Akademii Projektów zorganizowano **15** spotkań obejmujących m.in. Konferencje promujące projekty Miasta; Seminaria i warsztaty szkoleniowe; Spotkania robocze zespołów projektowych oraz liczne konsultacje w związku z przygotowywaniem wniosków o dofinansowanie projektów. W ramach Akademii Projektów wypracowano **27** projektów konkursowych, z czego **16** zostało rekomendowanych do dofinansowania.

W ramach podnoszenia profesjonalizmu 12 października odbyła się Konferencja poświecona tematowi cyberuzależnień, pn. *„www.Cyberuzależnienia.NowySacz”*, której głównym założeniem było wyposażenie pedagogów i wychowawców w nową wiedzę dotyczącą cyberuzależnień oraz adekwatnych sposobów reagowania na problemy związane z tym zjawiskiem. Celem spotkania było także uświadomienie dużej wagi problemu, jakim jest uzależnienie od Internetu, szczególnie w środowisku dzieci i młodzieży.

W roku 2009 rozpoczęła się kadencja nowo powołanej Powiatowej Rady Zatrudnienia dla Miasta Nowego Sącza na lata 2009-2013.

24 marca odbyła się konferencja inaugurująca projekt systemowy pn. *„Twoja AKTYWNOŚĆ szansą na sukces!”* realizowany w 2009 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Kolejną konferencję zorganizowano we współpracy z Pełnomocnikiem ds. Osób Niepełnosprawnych 24 kwietnia 2009 r.. Nosiła ona tytuł „Niepełnosprawność Aktywna”, a głównym jej celem uaktywnienie organizacji pozarządowych w kierunku pozyskiwania środków finansowych kierowanych do środowisk osób niepełnosprawnych. W związku z ustanowionym przez Sejm roku 2009 – Rokiem Rodzicielstwa Zastępczego, we współpracy z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym oraz Stowarzyszeniem Rodzicielstwa Zastępczego „Betlejem”, zorganizowano, 27 maja 2009 r., konferencję pn. *„Rodzicielstwo Moim Powołaniem – Akademia Wspierania Rodziny”*, której celem było propagowanie rodzinnych form opieki nad dzieckiem jako alternatywy wobec opieki instytucjonalnej. W kontekście działań projektowych warto zaznaczyć również, iż zorganizowano kilkudniowe warsztaty szkoleniowe w zakresie opracowania wniosków konkursowych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 (Priorytet VII). W warsztatach tych wzięli udział przedstawiciele jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta działających w obszarze polityki społecznej, a podczas ich realizacji specjalnie dobrane zespoły przygotowały projekty wniosków konkursowych, które zostały wykorzystane w późniejszych procesach aplikowania o dofinansowanie w ramach POKL.

W tym samym roku przypadła również realizacja projektu pt. *„Wsparcie środowisk lokalnych w przeciwdziałaniu narkomanii. System lokalnego monitoringu – Małopolska 2009”,* którego celem było budowanie systemu monitorowania problemów narkotykowych na poziomie lokalnym poprzez opracowanie schematu raportu dotyczącego problemów narkotykowych w społeczności lokalnej. W projekcie wzięło udział kilkanaście zespołów interdyscyplinarnych reprezentujących małopolskie gminy, w tym zespół z Nowego Sącza, który przygotował raport dotyczący narkotyków i narkomanii w tym Mieście. W ramach realizacji tego projektu oprócz konferencji inaugurującej i podsumowującej działania, zorganizowano również serię warsztatów szkoleniowych oraz konsultacje eksperckie.

Zrealizowane zostały również inne działania, takie jak: organizacja II edycji konkursu „Mój sposób na biznes”; organizacja III Ogólnopolskiego Dnia Odpowiedzialnej Sprzedaży (w Nowym Sączu), realizowanego w ramach XII edycji Programu Stop 18! oraz działania związane z coroczną edycją Kampanii „No promil-No problem”.

20/ Współpraca w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych przeznaczonych na realizację projektów skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:

Działalność Pełnomocnika Prezydenta Miasta Nowego Sącza ds. Społecznych skupiała się również na współpracy w opracowywaniu i realizacji projektów, systemowych i konkursowych, współfinansowanych z EFS, mających na celu redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego. Przykładem tego typu działań w 2009 roku były prace związane z przygotowaniem, we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznym, oraz nadzór nad realizacją projektu

systemowego pn. „Twoja AKTYWNOŚĆ szansą na sukces!". Projekt ten jest realizowany w ramach programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej a jego celem jest aktywizacja społeczna i edukacyjna 42 osób bezrobotnych w wieku aktywności zawodowej. Na zrealizowanie tego celu otrzymano dofinansowanie w wysokości 569 023,33 zł.

W związku z ustanowieniem przez Sejm roku 2009 – Rokiem Rodzicielstwa Zastępczego, we współpracy z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym oraz Stowarzyszeniem Rodzicielstwa Zastępczego „Betlejem" udało się uzyskać środki finansowe z wielu źródeł dofinansowania o łącznej wartości 36 800zł w wyniku konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (14 600zł), Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego (6 000zł) oraz Urząd Wojewódzki w Krakowie (12 400zł). Środki te zostały spożytkowanie na organizację konferencji pn. „Akademia Wspierania Rodziny 2009" promującej ideę rodzicielstwa zastępczego oraz na działania związane z podnoszeniem kompetencji rodzicielskich oraz wspieranie i rozwój istniejących niespokrewnionych form opieki zastępczej.

Kolejne projekty konkursowe w roku 2009, które zostały rekomendowane do dofinansowania, to projekty Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo „Nadzieja", które zostały sporządzone we współpracy z Pełnomocnikami Prezydenta ds. Społecznych i Osób Niepełnosprawnych. Środki finansowe: 6831 zł („Ścienne Pejzaże") oraz 11 365 zł („Aktywizacja Młodzieży Niepełnosprawnej") zostały pozyskane w wyniku ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego konkursu ofert.

W wyniku konkursu ofert, ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, udało się również pozyskać dofinansowanie Zespołowi Świetlic Środowiskowych. Łączna wartość pozyskanych środków finansowych wyniosła 20 000 zł. Pieniądze te zostały przeznaczone na realizację elementów socjoterapeutycznych w świetlicach środowiskowych „Wojska Polskiego" i „Kochanowskiego".

Pozyskano również znaczną część środków finansowych w wyniku konkursów ofert ogłaszanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, w tym:

- Projekt „Wzajemna współpraca", realizowany w ramach Poddziałania 1.3.1 Działania na rzecz społeczności romskiej, w wyniku naboru ogłoszonego przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie. Głównym celem projektu jest zorganizowanie szkoleń i warsztatów dla pracowników instytucji publicznych realizujących zadania na rzecz społeczności romskiej. Łączna kwota dofinansowania wyniosła ok. 380 000zł, a realizatorem zadaniajest Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

- Projekt „Nowosądeckie Romki zdobywają zawód", realizowany w ramach Poddziałania 1.3.1 POKL Działania na rzecz społeczności romskiej, w wyniku naboru ogłoszonego przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie. Głównym celem projektu jest aktywizacja kobiet romskich na rynku pracy. Łączna kwota dofinansowania to 229 178,68zł. Projekt realizowany będzie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu.

- Projekt „Rozwiń skrzydła po sądecku", realizowany w ramach Poddziałania 7.2.1 POKL – *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*, w wyniku naboru ogłoszonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. Głównym celem projektu jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego i wyrównanie szans w wejściu na rynek pracy dla 48 osobowej grupy chłopców i dziewcząt w wieku 15-19 lat z terenu Miasta Nowego Sącza. Realizatorem tego projektu jest Miasto Nowy Sącz, a kwota dofinansowania zakontraktowana na realizację objętych harmonogramem zadań to 769 933,00 zł.

INFRASTRUKTURA SOCJALNA	CEL OPERACYJNY II-6.2	PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU Aktywizacja społeczno – zawodowa osób pozostających bez pracy.

II-6.2.1. Rozliczenie wykonanych zadań

Łączna kwota środków finansowych przeznaczona na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla **2.667 osób** wynosiła **14.145,4 tys. zł**. Średnie wsparcie na osobę wynosiło **5.303,9 zł.** Wysoki, bo **70,35%** udział w ogólnej kwocie wydatków miały środki pozyskane na ten cel przez Samorząd Miasta z (rezerwa Ministra, rezerwa województwa), co zobrazowano poniżej :

Tabela II-6.2.1.1. Dodatkowe źródła środków pozyskanych w 2009 r.	
środki FP przyznane sam. powiatu (algorytm)	4.146,1 tys. zł, tj. **29,31 %**
środki FP sam. województwa	5.201,6 tys. zł, tj. **36,77 %**
środki FP z rezerwy Ministra	4.749,5 tys. zł, tj. **33,58 %**
środki PFRON	48,2 tys. zł, tj. **0,34 %**

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

Aktywność na odcinku pozyskiwania dodatkowych środków umożliwiła objęcie dodatkową aktywizacją i finansowaniem **2.083 osób**, co stanowi ponad **78,1 %** ogółu zaktywizowanych osób, do których zostało skierowane wsparcie finansowe.

Tabela II-6.2.1.2. Wybrane efekty działań na rzecz aktywizacji lokalnego rynku pracy	
W wyniku działań finansowanych ze środków FP, EFS i PFRON (wydatki limitowane) podjętych w 2009 roku:	
pracę subsydiowaną podjęło	1.330 os.
działalność gospodarczą na własny rachunek podjęło	313 os.
uzyskało lub poszerzyło swoje kwalifikacje – szkolenia	542 os.
zdobyło doświadczenie zawodowe – staże	667 os.
zdobyło nowe kwalifikacje – przygotowanie zawodowe;	1 os.
skierowano do odbycia przygotowania zawodowego dorosłych	10 os.
dofinansowano studia podyplomowe	22 os.
powstało; nowych miejsc pracy	225
w tym:	
prace interwencyjne -	100
refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia -	125
programem robót publicznych objęto	41 os.
dokonano zwrotu kosztów przejazdu	57 os.

zatrudnienie wspierane wykonywały	3 os.
zrefundowano koszty opieki nad dzieckiem	14 os.
sfinansowano koszty badań lekarskich	768 os.
przyznano dodatki aktywizacyjne	167 os.
finansowano świadczenia integracyjne (CIS)	35 os.
wypłacano stypendia na dalszą naukę	4 os.

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

Tabela II-6.2.1.3. WYBRANE WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

	Wykonanie
1. Liczba osób objętych poradnictwem zawodowym i informacją zawodową	3 429
2. Liczba osób objętych usługą pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	344
3. Liczba osób objętych pośrednictwem pracy (podjęcia pracy ze skierowania)	1 817
4. Liczba pozyskanych ofert pracy ogółem	2 219
5. Liczba pozyskanych ofert pracy EURES	1 500
6. Liczba osób objętych szkoleniami	542
7. Liczba osób objętych stażami	667
8. Liczba osób objętych przygotowaniem zawodowym dorosłych	10
9. Liczba osób skierowanych do prac interwencyjnych	100
10. Liczba osób skierowanych do robót publicznych	41
11. Liczba osób skierowanych na utworzone stanowisko pracy - wyposażenie	125
12. Liczba osób które otrzymały śr. na podjęcie działalności gospodarczej	313
13. Liczba osób objętych zwrotem kosztów dojazdu i zakwaterowania	57
14. Liczba osób które otrzymały stypendia na dalszą naukę	7
15. Liczba osób którym wypłacono dodatki aktywizacyjne	167
16. Liczba osób objętych świadczeniami integracyjnymi	35
17. Liczba osób którym zrefundowano koszty opieki nad dzieckiem	15
18. Liczba osób zagrożonych utratą pracy i innych uprawnionych osób objętych nowymi formami wsparcia (wg poszczególnych form)	2
19. Liczba osób objętych programem specjalnym	0
20. Liczba zorganizowanych spotkań i inicjatyw partnerskich	8
21. Liczba opracowanych raportów, analiz i innych opracowań	14
22. Liczba pracowników SUP objętych różnymi formami doskonalenia zawodowego	77

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

II-6.2.2. Aktywizacja zawodowa osób, w tym znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

1/ Realizacja projektów współfinansowanych ze środków EFS i innych:

- **Sądecki Urząd Pracy** realizował **3** projekty, w tym **2** rozpoczęte w 2008 r. (w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013) współfinansowane ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VI Rynek Pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie:

- Poddziałanie 6.1.3 PO KL 2007-2013 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych pn. „Samozatrudnienie Umiejętności Praca" oraz rozpoczął realizację kolejnego projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VI Rynek Pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie.

  Całkowite wydatki projektu w 2009 roku wyniosły **3 996,0 tys. zł** . Liczba zaktywizowanych osób: **879**.

- Poddziałanie 6.1.2 PO KL 2007-2013 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie p.n. „Krok do standardów". Całkowite wydatki projektu wyniosły 70,5 tys. zł (kwota dofinansowania 59,9 tys. zł).

- Poddziałanie 6.1.2 PO KL 2007-2013 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie p.n. „SUPer Urząd" – rozpoczęcie realizacji projektu, którego finansowanie nastąpi od 2010 roku.

Całkowite wydatki w ramach w/w projektów wyniosły: **4 066 511,65 zł,** z tego **4 055 940,18** zł stanowiła kwota dofinansowania z EFS.

- **Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości** w okresie od maja 2008 r. do 31 grudnia 2009 r. w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych "KLUB SĄDECKI" realizował projekt finansowany ze środków UE pt. „Podnoszenie kwalifikacji – Twoja inwestycja w przyszłość!". Celem projektu było podniesienie i dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób pracujących w powiecie nowotarskim, limanowskim, gorlickim, nowosądeckim oraz Mieście Nowy Sącz, będących powyżej **45** roku życia i posiadających, co najwyżej średnie wykształcenie do potrzeb regionalnej gospodarki. W projekcie wzięło udział **175** osób.

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej –** realizował w 2009 r. projekt systemowy pn. **„**Twoja AKTYWNOŚĆ szansą na sukces", w którym wzięły udział 42 osoby oraz w partnerstwie z SUP projekt socjalny „Pomocna dłoń" (okres realizacji od 01.07.2009r. do 30.06.2010r.) - prowadzenie Grup wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym.

II-6.2.2.2. Informacja o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia:

- na stronie internetowej urzędu: www.sup.nowysacz.pl, na której dodatkowo promowano programy wspierające rozwój przedsiębiorczości oferowane przez inne instytucje (np. MARR, PARP, Fundację Kronenberga)
- w formie informacji audiowizualnej funkcjonującej w urzędzie
- podczas bezpośrednich kontaktów z klientami tj. pracodawcami i osobami bezrobotnymi – informacja ustna i pisemna (ulotki)
- na organizowanych spotkaniach informacyjnych, giełdach pracy, targach, konferencjach i przy okazji innych spotkań organizowanych z inicjatywy SUP lub partnerów rynku pracy
- w lokalnych mediach
- w ramach współpracy realizowanej w zakresie projektów własnych oraz realizowanych przez partnerów lokalnego rynku pracy.

II-6.2.2.3. Profilaktyka bezrobocia dla osób zagrożonych utratą pracy - SUP:

- przyjął informację o zamiarze dokonania zwolnień grupowych **502** pracowników z **6** zakładów pracy, ostatecznie zwolniono **447** osób
- przeprowadził spotkania w NEWAG-u ze zwalnianymi pracownikami
- pozyskał środki na aktywizację osób zwalnianych w wysokości **1 661,7 tys. zł**
- zawarł umowę partnerską z firmą WYG International realizującą projekt outplacementowy na rzecz osób zwalnianych
- nawiązał współpracę (porozumienie) z firmą PM Doradztwo Gospodarcze z Krakowa realizującą projekt o podobnym charakterze jak wyżej. Firma pomocą objęła pracowników zwalnianych z przedsiębiorstwa RUCH S.A.

II-6.2.2.4. Realizacja działań na rzecz osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych:

- prowadzono bieżące i cykliczne analizy poziomu i struktury bezrobocia na terenie Miasta Nowego Sącz wg różnych kryteriów
- wyniki prowadzonych analiz sukcesywnie wykorzystywano w procesie aktywizacji
- doskonalono i wdrażano odpowiednie metody i narzędzia pracy w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu indywidualizacji działań, w tym w pierwszej kolejności do osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy; do znacznej grupy zarejestrowanych zostały zastosowane kompleksowe działania połączone z odpowiednimi formami wsparcia finansowego.
- uściślono współpracę z MOPS w tym zakresie.

II-6.2.2.5. Działania mające na celu zmniejszenie rozmiarów bezrobocia rodzinnego:

W stosunku do tej kategorii osób ustalono lokalnie dodatkowe preferencje w zakresie kierowania do pracy, w tym przede wszystkim w ramach programów subsydiowanych.

II-6.2.2.6. Realizacja podstawowych usług rynku pracy dla osób zarejestrowanych -:

Pośrednictwo pracy - zadania w zakresie pośrednictwa pracy obejmowały m.in. gromadzenie informacji o możliwościach zatrudnienia, pozyskiwanie wolnych miejsc pracy, prowadzenie bazy pracodawców, kierowanie do pracy, udział w targach, konferencjach, organizowanie giełd pracy i spotkań z pracodawcami, świadczenie usług w ramach EURES, współpraca z podmiotami zewnętrznymi i komórkami wewnątrz urzędu, prowadzenie niezbędnych analiz rynku pracy, współpraca z agencjami zatrudnienia.

Wskaźniki:

- pracę za pośrednictwem SUP podjęło **1817 osób**, w tym pracę subsydiowaną **1330 osób**
- ogółem pozyskano **2219 ofert** pracy, w tym **1208** pracy niesubsydiowanej
- przyjęto **126 ofert** na ponad **1500** miejsc pracy w ramach EURES,
- przyjęto i upowszechniono **126** ofert pracy od agencji zatrudnienia oraz **63** oferty pracy zamiejscowej na **327** stanowiskach pracy

- przeprowadzono **218 wizyt** u pracodawców w trakcie, których pozyskano **282** oferty pracy
- zorganizowano **21 giełd pracy**, w których uczestniczyło **1035** osób, z czego **519** zarejestrowanych w SUP
- zorganizowano **7 spotkań z pracodawcami**.

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa - celem usług świadczonych w ramach poradnictwa zawodowego było i jest udzielanie pomocy w planowaniu rozwoju zawodowego, m.in. poprzez określanie predyspozycji zawodowych, pomoc w rozwiązywaniu problemu zawodowego czy też podejmowaniu decyzji zawodowej.

Wskaźniki:

- poradnictwem indywidualnym objęto **1 216 osób**
- poradnictwem grupowym objęto **405 osób**
- udzielono indywidualnej informacji zawodowej **1 021 osobom**
- udzielono informacji grupowej zawodowej **787 osobom**
- ogółem w ramach wyżej wymienionych usługa pomocą objęto **3 429 osób.**

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Wskaźniki:

- szkoleniami z zakresu umiejętności poszukiwania pracy objęto **75 osób**
- zajęciami aktywizacyjnymi objęto **269 osób**
- ogółem wyżej wymienionymi formami pomocy objęto **344 osoby.**

II-6.2.2.7. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych:

Wsparciem objęto **91 osób** w ramach środków: FP, EFS oraz PFRON na łączną kwotę: **425,3 tys. zł**.

Wskaźniki przy następującej strukturze poszczególnych form pomocy:

- szkolenia – **43** osoby;
- staż – **28** osób
- prace interwencyjne – **9** osób
- roboty publiczne – **2** osoby
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – **6** osób
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia st. pracy – **3** osoby.

II-6.2.3. Wspieranie rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości oraz tworzenia nowych miejsc pracy.

II-6.2.3.1. Kompleksowe wsparcie dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą na własny rachunek.

Forma wsparcia: opieka doradcy zawodowego połączona z badaniem predyspozycji, organizacja zajęć aktywizacyjnych z zakresu przedsiębiorczości, finansowanie szkoleń oraz wypłata jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Wskaźniki:

- **67** osób uczestniczyło w zajęciach aktywizacyjnych z zakresu przedsiębiorczości
- **156** osób skorzystało z poradnictwa indywidualnego w trakcie którego badane były predyspozycje do prowadzenia własnej działalności gospodarczej przy użyciu standaryzowanych testów (m.in. Kwestionariusza Uzdolnień Przedsiębiorczych)
- **101** osób uczestniczyło w poradach grupowych z zakresu przedsiębiorczości (**7** grup)
- **109** osób ukończyło szkolenie z zakresu „Przedsiębiorczość-własna firma”
- **313** osobom bezrobotnym przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej na kwotę **5 711,9** tys. zł. (kwota ta stanowiła **40,4%** ogółu wydatkowanych środków).

II-6.2.3.2. Wsparcie dla pracodawców tworzących nowe miejsca pracy, m.in. poprzez:

- organizowanie szkoleń pod zgłoszone potrzeby – przygotowanie odpowiednich kadr
- organizację staży i przygotowania zawodowego – zgodnie z potrzebami pracodawców oraz opisem zadań wykonywanych na stanowiskach pracy
- udzielanie wsparcia finansowego w formie refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia (prace interwencyjne) lub refundacji części kosztów wyposażenia lub doposażenia związanych z tworzeniem nowych stanowisk pracy
- informowanie o możliwych formach wsparcia, procedurach i warunkach, jakie powinien spełniać przedsiębiorca, aby mógł skutecznie z nich korzystać (w tym w zakresie reguł dotyczących pomocy publicznej)
- informowanie o zasadach dotyczących możliwości uzyskania dofinansowania kosztów szkoleń pracowników

Wskaźniki:

- udzielenie pomocy publicznej **460** przedsiębiorcom o łącznej wartości **8 290,9 tys. zł** (razem z wypłatą jednorazowych środków na podjęcie działalności)
- w ramach prac interwencyjnych i refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy wydatkowano kwotę **3 157,1 tys. zł** (tj. **22,3%** środków) **–** utworzono **225** stanowisk pracy
- na wspieranie rozwoju przedsiębiorczości (wypłata jednorazowych środków i dofinansowanie miejsc pracy) przeznaczono kwotę **5 711,9 tys. zł,** tj. **40,4 %** ogółu posiadanych środków, co wyraźnie świadczy o prowadzonej polityce prozatrudnieniowej

- na finansowanie programów kierowanych do osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ale pośrednio wspierających pracodawców, tj. organizację staży i przygotowania zawodowego wydatkowano kwotę **3 683,5 tys. zł, tj. 26,0%** ogółu środków –aktywizacją objęto **677** osób.

II-6.2.3.3. Prowadzenie działań mających na celu promocję dobrych praktyk w zakresie rozwoju przedsiębiorczości.

Wskaźniki:

- w lokalnej prasie publikowano artykuły promujące osoby, które z sukcesem prowadzą działalność gospodarczą podjętą w oparciu o przyznane środki
- przedstawiciele SUP uczestniczyli w spotkaniach i konferencjach z zakresu przedsiębiorczości organizowanych przez partnerów rynku pracy
- ogłoszono II edycję konkursu rynku pracy pn. ”MÓJ SPOSÓB NA BIZNES”, w ramach którego zorganizowano konferencję podsumowującą i promującą osoby, które odniosły sukces. Konferencja umożliwiła promocję lokalnych firm
- prowadzono bieżące działania mające na celu udzielanie wsparcia osobom zainteresowanym podjęciem działalności oraz przedsiębiorcom prowadzącym działalność.; w ramach wsparcia organizacyjnego i prawnego Wydział ds. Przedsiębiorczości Urzędu Miasta opracował i wydał poradnik pn. **„Moja Firma w Nowym Sączu”** – wydanie II (kompendium wiedzy przydatnej osobom prowadzącym działalność gospodarczą, zawierający wykaz instytucji, w tym otoczenia biznesowego świadczących usługi dla przedsiębiorców), który był szeroko upowszechniany.
- opracowano i upowszechniano na bieżąco materiały informacyjne dotyczące zasad i trybu ubiegania się o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz wspieranie tworzenia miejsc pracy, ze szczególnym uwzględnieniem trybu udzielania pomocy publicznej.

II-6.2.4. Tworzenie warunków do wzrostu mobilności zawodowej.

- inicjatywy prowadzące do poprawy kwalifikacji osób zarejestrowanych i innych uprawnionych osób, a także upowszechnianie i promocja kształcenia ustawicznego
- uczestnictwo w organizacji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, w ramach którego SUP zorganizował Konferencję „Rozwój zasobów ludzkich – pewny sukces firmy”, w której czynny udział wzięli m.in. lokalni pracodawcy, przedstawiciele wyższych uczelni
- uczestnictwo w projektach realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, m.in. „Małopolski Pakt na rzecz kształcenia ustawicznego”, „Obserwatorium rynku pracy i edukacji”

II-6.2.5. Organizacja szkoleń i staży zawodowych

- sporządzenie diagnozy zapotrzebowania na szkolenia na podstawie opracowanej listy zawodów i specjalności, na które istnieje popyt na lokalnym rynku pracy, stanowiącej podstawę do opracowania planu szkoleń na 2009 r.
- udzielanie informacji osobom uprawnionych do korzystania z różnych form aktywizacji zawodowej, dotyczących warunków i kryteriów uczestnictwa w kursach indywidualnych i grupowych, przygotowaniu zawodowym dorosłych oraz studiach podyplomowych
- opracowanie pisemnych informacji o możliwościach i zasadach kierowania na szkolenie zarówno grupowe jak i indywidualne, które zamieszczono na stronie internetowej SUP i tablicy ogłoszeń oraz udostępniano w formie drukowanej
- uczestnictwo w spotkaniach informacyjnych dla osób bezrobotnych promujących usługi szkoleniowe

- stworzenie bazy osób zainteresowanych poszczególnymi formami aktywizacji tj. kierunkami szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych
- upowszechnienie planu szkoleń wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez umieszczenie go na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej SUP.

Wskaźniki:

- **50** osób bezrobotnych objęto szkoleniami indywidualnymi
- przeszkolono **2** osoby pracujące powyżej 45 roku życia
- **4** osoby przeszkolono ze środków PFRON
- **473** osoby ukończyły szkolenia grupowe
- **22** osobom sfinansowano studia podyplomowe na kwotę **38,0 tys. zł**.
- kwota wydatkowana na organizację szkoleń wynosiła **1 107,2 tys. zł,** co stanowi **7,8%** wydatków ogółem
- łącznie **201 osób** uzyskało uprawnienia zawodowe lub certyfikaty.
- zorganizowano staże dla **667** osób
- na finansowanie programu stży wydatkowano kwotę **3 373,9 tys. zł**, co stanowiło **23,9%** wydatkowanych środków
- rozpoczęto realizację 12 miesięcznego programu przygotowania zawodowego dorosłych w zawodzie „Technolog robót wykończeniowych w budownictwie" w formie praktycznej nauki zawodu zakończonego egzaminem czeladniczym dla **10** osób.

Wybrane projekty ukierunkowane na osoby zagrożone wykluczeniem społecznym:‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡

1/ „Młody aktywny wsparcie i szkolenia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym".

Projekt finansowany z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Kwota środków na realizację projektu w 2009 r: **631 419,07 PLN.**

Do projektu zostało zrekrutowanych **60** młodych ludzi w przedziale wiekowym **15-25** lat, zamieszkujących teren powiatu nowosądeckiego i m. Nowy Sącz, wychowanków domów dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domów dziecka, rodzin zastępczych oraz wychowujących się w rodzinach patologicznych objętych pomocą społeczną podzielonych

2/ „Wzajemna współpraca- szkolenia i warsztaty dla pracowników instytucji publicznych realizujących zadania na rzecz społeczności romskiej".

Projekt finansowany z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet 1 - Zatrudnienie i integracja społeczna, Działanie 1.3 - Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej, Poddziałanie 1.3.1 - Projekty na rzecz społeczności romskiej współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Kwota środków na realizację w 2009 r.: **59 424,79 PLN.** W 2009 r. odbyła się konferencja inaugurująca projekt dla wybranej grupy docelowej **60** pracowników instytucji publicznych.

‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡ *Źródło: Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Nowym Sączu.*

3/ „Pracuj na sukces – aktywne grupy wsparcia młodzieży na rynku pracy".

Projekt finansowany z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Kwota środków na realizację w 2009 r.: **325 502,28 PLN.**

W ramach projektu wszyscy uczestnicy zostali podzieleni na 3 moduły zadaniowe tworzące odrębne specjalne grupy wsparcia. Zrealizowane zostały szkolenia zawodowe: obsługa kas fiskalnych i aplikacji księgowych; grafik i specjalista aplikacji komputerowych (w tym uzyskanie certyfikatu ECDL); obsługa sekretariatu wraz z biznesowymi elementami języka angielskiego (w tym uzyskanie certyfikatu LCCI). Jak również odbyły się konsultacje grupowe oraz indywidualne z psychologiem i doradcą zawodowym.

4/ „Aktywizacja zawodowa i kształcenie osób po 45 roku życia – profesjonalny operator maszyn budowlanych".

Projekt finansowany z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki, Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie, Poddziałanie 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw. Kwota środków na realizację projektu w 2009 r.: **447 366, 76 PLN.**

W 2009 r. zostało przeprowadzone szkolenie na Operatora koparko-ładowarki klasy III w Ośrodku Szkoleniowym Białecki w Krakowie, które ukończono **29** osób, na **30** BO. Kurs zakończył się egzaminem państwowym sprawdzającym zdobytą wiedzę teoretyczną jak i umiejętności wykorzystania jej w praktyce. W miesiącu listopadzie zostało przeprowadzone również szkolenie z udzielania pierwszej pomocy dla **29** uczestników projektu. Został przeprowadzony wewnętrzny egzamin potwierdzający zdobyte kwalifikacje, który wszyscy ukończyli z wynikiem pozytywnym.

5/ „Działalność szkoleniowa SARR S.A.[§§§§§§§§§§]

W 2009 roku Spółka zrealizowała **12** szkoleń. Część z nich organizowana była w kilku edycjach. Łącznie zostało przeszkolonych **275** osób. Beneficjentami szkoleń byli pracownicy samorządowi oraz osoby bezrobotne, w tym również tzw. bezrobotni **50+** .

Zakres tematyczny, jaki obejmował szkolenia dotyczył:

- zagadnienia związane z otwarciem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, również trening interpersonalny oraz określenie predyspozycji do prowadzenia działalność gospodarczej z uwzględnieniem spółdzielni socjalnych
- rachunkowość, księgowość
- kadry i płace
- Fundusze Unijne w okresie programowania 2007-2013, w tym pisanie wniosków aplikacyjnych oraz zarządzanie projektami zarówno miękkimi jak i twardymi, finansowanymi ze środków UE
- zarządzanie zgodne z zasadami równości
- komputerowe: grafika komputerowa, ECDL oraz podstawy komputera + E-citizen
- opieka nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi

Każdy uczestnik szkolenia realizowanego przez SARR otrzymał komplet materiałów szkoleniowych i dydaktycznych. Szkolenia były prowadzone przez specjalistów i praktyków z poszczególnych dziedzin.

[§§§§§§§§§§] *Źródło: Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.*

INFRASTRUKTURA SAMORZĄDOWA	CEL OPERACYJNY III-1	Poprawa jakości funkcjonowania administracji samorządowej.

III-1.1. Badania satysfakcji klientów zewnętrznych.[**********]

Badania miały charakter publiczny. Każdy zainteresowany miał możliwość dotarcia do informacji o badaniach i wzięcia w nich udziału. Były one oparte o zasadę równości i otwartości, co oznacza, że uczestniczyć w nich mogli wszyscy zainteresowani mieszkańcy na zasadzie pełnej dobrowolności i anonimowości.

Ankietowani byli głównie interesanci załatwiający sprawy w **20** komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta Nowego Sącza, a także Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i Sądeckim Urzędzie Pracy. W badaniach za okres 2009/2010 w 2010 r. wzięły udział łącznie **854 osoby**, co stanowi obecnie ok. **1, 03 %** populacji Nowego Sącza (dla porównania w 2009 r. za okres 2008/2009 - **919 osób**, co stanowiło ok. **1, 11%** populacji Miasta Nowego Sącza. Wielkość próby zbliżona do wielkości przyjętych w badaniach prowadzonych przez profesjonalne pracownie badań opinii publicznej dla populacji całego kraju.

Generalna ocena jakości funkcjonowania administracji samorządowej przez mieszkańców:

1/ W 2009 r. **89,44%** respondentów potwierdziło swoją **satysfakcję** z jakości obsługi w Urzędzie Miasta, podczas gdy **3,05%** wyraziło swoją mniej lub bardziej zdecydowaną dezaprobatę, a **7, 51%** uchyliło się od udzielenia odpowiedzi.

2/ W 2010 r. **90,64%** respondentów potwierdziło swoją **satysfakcję** z jakości obsługi w Urzędzie Miasta, podczas gdy **7,85%** wyraziło swoją mniej lub bardziej zdecydowaną dezaprobatę, a **1, 53%** uchyliło się od udzielenia odpowiedzi.

Wniosek: Urząd Miasta osiągnął **BARDZO DOBRY** wynik w ogólnej ocenie jakości świadczonych usług. Podobnie jak w 2009 r. również w 2010 r. **9 na 10** klientów zewnętrznych potwierdziło swoje **zadowolenie** z jakości świadczonych usług.

III-1.2. Kapitał intelektualny. [††††††††††††]

Poziom wykształcenia pracowników Urzędu Miasta Nowego Sącza przy uwzględnieniu stanowisk urzędniczych i obsługi (stan na 31.12.2009 r.):

- **64%** ogółu zatrudnionych posiada wykształcenie **wyższe**
- **35%** wykształcenie średnie
- **1%** wykształcenie zawodowe.

Wykształceniem średnim legitymują się głównie wieloletni pracownicy Urzędu Miasta. Wielu spośród nich jest w trakcie podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Corocznie w budżecie miasta wyodrębniane są środki z przeznaczeniem na podnoszenie kwalifikacji zawodowych w formach szkolnych i poza szkolnych. Obecnie ustawa o pracownikach samorządowych obliguje kierowników Urzędu do zapewniania w budżetach środków na ten cel.

[**********] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*
[††††††††††††] *Źródło: Wydział Organizacyjny*

W 2009 r. wydatkowano **93.7 tys. PLN** na podnoszenie kwalifikacji zawodowych w formach poza szkolnych (szkolenia specjalistyczne, szkolenia w dziedzinie zarządzania, szkolenia techniczne, seminaria szkoleniowe, szkolenia w dziedzinie środowiska naturalnego, w dziedzinie rozwoju osobistego, w dziedzinie zdrowia i pierwszej pomocy, w dziedzinie bezpieczeństwa). Dla porównania w 2007 r. **– 85.8 tys. PLN,** 2008 r. **– 85 tys. PLN,** 2010 r. **– 106 tys. PLN**.

W ramach powyższych jednostkowych szkoleń pracownicy doskonalili swoją wiedzę zawodową związaną z realizacją merytorycznych zadań na stanowiskach. Udział w tych szkoleniach wynikał przede wszystkim z bieżącej pracy i wprowadzania nowych przepisów prawa oraz ze zmian istniejącego prawa. Z powyższych również przyczyn wynika częstotliwość udziału w szkoleniach.

Pracownicy Urzędu Miasta Nowego Sącza podnosili swoje kompetencje również w formach szkolnych, w ramach studiów I i II stopnia, jak również w ramach studiów podyplomowych zgodnych z kierunkami działania Urzędu Miasta, korzystając również ze szkoleń w tej formie oferowanych na rynku w ramach funduszy UE. Na ten cel Urząd Miasta wydatkował w 2009 r. **15.7 tys. PLN.** Dla porównania w 2007 r. – **9.9 tys. PLN**, 2008 r. - **7.5 tys. PLN**, 2010 r. – **9.4 tys. PLN.** Kwoty te stanowiły dofinansowanie do kosztów ponoszonych przez pracownika w wys. **30%** pełnej kwoty w przypadku studiów wyższych i **50%** w przypadku studiów podyplomowych.

Ocena kapitału intelektualnego Urzędu Miasta przez mieszkańców: [###########]

W 2009 r. spośród **919** uczestników badania satysfakcji klienta zewnętrznego za okres 2008/2009:

1/ **92,05%** potwierdziło satysfakcję z fachowości i komunikatywności urzędników, podczas gdy **3,05%** wyraziło swoją dezaprobatę, a **4,90%** nie wyraziło opinii.
2/ **86,18%** respondentów wysoko oceniło kompetencje, kulturę osobistą i zaangażowanie urzędników, podczas gdy **6,20%** wyraziło generalnie swoją dezaprobatę, a **7,62%** nie wyraziło opinii.
3/ W ocenie **81,39%** respondentów urzędnicy stosowali zasady uczciwości i przejrzystości, **1,96%** respondentów twierdziło inaczej, a **16,65%** nie miało zdania.

Dla porównania w 2010 r. spośród **854** uczestników badania satysfakcji klienta zewnętrznego za okres 2009/2010:

1/ **92,38%** potwierdziło satysfakcję z fachowości i komunikatywności urzędników, podczas gdy **6,33%** wyraziło swoją dezaprobatę, a **1,29%** nie wyraziło opinii.
2/ **88,93%** respondentów wysoko oceniło kompetencje, kulturę osobistą i zaangażowanie urzędników, podczas gdy **9,56%** wyraziło mniejszą lub większą dezaprobatę, a **1,41%** nie wyraziło opinii.
3/ W ocenie **82,37%** respondentów urzędnicy stosowali zasady uczciwości i przejrzystości, **2,69%** respondentów twierdziło inaczej, a **14,64%** nie miało zdania.

Na podstawie uzyskanych wyników w układzie porównawczym można zauważyć, że:

1/ nastąpił wzrost liczby osób zadowolonych z fachowości i komunikatywności urzędników o **0, 33%** do poziomu **92,38%**. Towarzyszył mu równoległy wzrost liczby osób mniej lub bardziej niezadowolonych o **3,28%** do poziomu **6,33%** kosztem osób wcześniej nie wyrażających opinii (spadek o **3,61%** w stosunku do **4,90%** w 2009 r.).
2/ Nastąpił wzrost liczby osób zadowolonych z zaangażowania urzędników o **2, 75%** do poziomu **88,93%**. Towarzyszył mu wzrost liczby osób mniej lub bardziej niezadowolonych o **3,36%** w stosunku do 2009 r. do poziomu **9,56%** kosztem osób wcześniej nie wyrażających opinii (spadek o **6,21%** w stosunku do **7,62%** w 2009 r.).
3/ Nastąpił wzrost liczby osób oceniających wysoko postawę etyczną urzędników o **0, 98%** do poziomu **82,37%**. Towarzyszył mu wzrost liczby osób niezadowolonych z postawy etycznej urzędników o **0,73%** w stosunku do 2009 r. do poziomu **2,69%** kosztem osób wcześniej nie wyrażających opinii (spadek o **6,21%** w stosunku do **7,62%** w 2009 r.).

[###########] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*

Wnioski:

1/ Z badań wynika, że profesjonalizm i komunikatywność urzędników, ich zaangażowanie oraz postawa etyczna są **oceniane wysoko** przez **9** na **10** klientów zewnętrznych.

2/ Nastąpiła wyraźna polaryzacja ocen wg w/w kryteriów z towarzyszącym wzrostem i umocnieniem **zdecydowanej większości opinii pozytywnych** wobec opinii negatywnych w stosunku **9:1**.

III-1.2. Wyposażenie infrastrukturalne.§§§§§§§§§§§

1/ Wdrożono nowe oprogramowanie w Urzędzie Stanu Cywilnego. PB_USC firmy Technika. Wdrożono rozwiązania techniczne usprawniające pracę oraz zabezpieczające przetwarzane informacje w USC. Zakupiono serwer IBM z serii x3650 zapewniający odpowiedni zapas mocy dla nowego środowiska bazodanowego dla aplikacji USC, WSO oraz wirtualnych systemów (kopie WSO, USC) działających „gościnnie" w ramach zasobów nowego serwera. W USC wykonano migracje baz danych i aplikacji Aram USC stosowanej od 2000 roku z baz Informix w systemie UNIX SCO 5.04 do środowiska MS Windows i baz danych MS SQL.. Nowa wersja aplikacji PB-USC zapewnia szybszą i sprawniejszą obsługę klientów. Spełnia wszystkie wymagania MSWiA oraz jest zgodna z aktualnymi wymaganiami prawnymi. Aplikacja umożliwia szybkie generowanie druków zaświadczeń, umożliwia udzielanie informacji statystycznych. Umożliwi w przyszłości integrację (wymianę) informacji pomiędzy systemami WSO, ZMOKU.

2/ Wdrożono moduł „art30KN" firmy Vulcan dla Wydziału Edukacji oraz Wydziału Analiz Budżetu i jednostek oświatowych w ramach platformy SIGMA Optivum. Ułatwiono przepływ informacji sprawozdawczych pomiędzy jednostkami oświatowymi a Urzędem Miasta. Zminimalizowano czas niezbędny do wykonania analiz finansowych, planowania wydatków oraz zarządzania jednostkami. Pozwala na lepszą organizację i przejrzystość wydatków budżetowych.

3/ Kontynuacja prac z 2007/2008 związanych z modernizacją szkieletu oraz poszczególnych węzłów sieci w ponad 8 lokalizacjach Urzędu Miasta. Zakupiono przełączniki sieciowe CISCO oraz routery, dzięki którym włączono kolejne zdalne lokalizacje do obiegu informacji wewnątrz Urzędu.

4/ Wdrożono nowy system autoryzacji poprzez pocztę i firewall, dzięki czemu udostępniono wydziałom UMNS pracującym w zdalnych lokalizacjach SIP system informacji prawnej LEX-Intranet. System działa na bazie serwera aplikacji Web, dzięki czemu w łatwy sposób można edytować i cytować zawarte w przepisach treści. Aktualizacja systemu wykonywana jest w jednym miejscu na serwerze, w znacznym stopniu ogranicza to czas niezbędny do obsługi systemu. Pozytywnie wpływa na skrócenie procesu obsługi klienta oraz realizację zgodnie z aktualnymi przepisami zadań UMNS.

5/ Wydział Księgowości Podatkowej wyposażono w czytniki kodów kreskowych współpracujące z oprogramowaniem finansowo księgowym, dzięki czemu znacznie skrócono czas obsługi klientów. Decyzje podatkowe, potwierdzenia odbioru, upomnienia są zaopatrzone w kod kreskowy który umożliwia natychmiastowe odszukanie danych klienta w systemie informatycznym, niezbędne informacje potrzebne do załatwienia sprawy pracownik wydziału otrzymuje automatycznie z systemu informatycznego. Skraca to czas obsługi i w efekcie pomaga rozładować kolejki.

6/ Wdrożono system antywirusowy oraz antyspamowy Kaspersky dla stacji roboczych, systemu pocztowego. Ogranicza to ryzyko utraty danych, w znaczącym stopniu ogranicza przestoje związane z awariami oprogramowania – stacji roboczych przez szkodliwe oprogramowanie. Zabezpiecza UMNS przed utrata danych. Wpływa na komfort i bezpieczeństwo pracy pracowników, co przekłada się na szybszą realizację spraw. Konsola administracyjna ułatwia zarządzanie stacjami roboczymi i serwerami, pozwala na bieżąco monitorować stan zagrożeń w sieci oraz w razie potrzeby podejmować działania wyprzedzające.

§§§§§§§§§§§ *Źródło: Wydział Organizacyjny – Referat Informatyki*

7/ Wdrożono system zabezpieczający główne węzły sieciowe przed wpływem zakłóceń sieci elektrycznej. Przełączniki sieciowe oraz urządzenia do transmisji danych wyposażono w zasilacze UPS dzięki czemu chwilowy zanik zasilania w jednej a części miasta nie powoduje utraty łączności w wydziałach które transmitują dane poprzez dany węzeł sieciowy.

8/ Uzupełniono podpisy elektroniczne kwalifikowane. Możliwość realizacji zadań sprawozdawczych oraz wymiany korespondencji z jednostkami nadrzędnymi w formie elektronicznej (np. system EAP). W podpis cyfrowy wyposażono Przewodniczącego, z-ców Przewodniczącego Rady oraz Prezydentów i Sekretarza Miasta.

9/ Wdrożono aplikację EAP – Edytor Aktów Prawnych. Umożliwia przesyłanie w wersji elektronicznej uchwał, lokalnych aktów prawnych do jednostki nadrzędnej w celu opublikowania w dzienniku urzędowym. Znacznie przyspiesza proces publikacji aktów, nawet o **70%** czasu.

Lp	Tabela III-1.2. Zakres i opis wykonanych robót	Termin realizacji prac	Wartość robót
1.	**Budynek Ratusza:** Wykonanie 3 szt. żyrandoli, balustrad oraz tablicy informacyjnej na głównej klatce schodowej. Prace polegały na wykonaniu mosiężnych odlewów żyrandoli, balustrad w oparciu o dokumentację sporządzoną przez Konserwatorów Dzieł Sztuki i pozwoliły na odtworzenie pierwotnego zabytkowego wystroju klatki schodowej.	23.08.2007 r. - 31.01.2008 r.	89.792,00 zł
2.	**Budynek Ratusza:** Wykonanie renowacji posadzki kamiennej holu oraz klatki schodowej na parter. Prace wykonane zostały przez Konserwatorów Dzieł Sztuki i polegały na przeprowadzeniu zabiegów technicznych i estetycznych. Celem ich było powstrzymanie procesów destrukcyjnych zachodzących w płytkach kamiennych posadzki, niekorzystnie wpływających na stan zachowania obiektu oraz przywrócenie posadzce jej dawnego efektu estetycznego. Zakres prac obejmował usunięcie z posadzki elementów metalowych, uzupełnień cementowych, wstawek z kamienia, oraz zabrudzeń i past woskowych. Sklejenie wszelkich pęknięć oraz uzupełnienie wszelkich ubytków posadzki przy użyciu kitu na bazie żywicy epoksydowej, barwionej w masie pigmentami ziemnymi oraz wypełniaczem. Zabezpieczenie powierzchni kamienia powłoką ochronną.	Hol westybulu: 6.08.2007 – 7.09.2007 Klatka schodowa: 21.03.2008 - 7.05.2008	37.055,50 zł.
3.	**Budynek Ratusza:** Renowacja bocznej klatki schodowej. Zakres praz obejmował wykonanie następujących prac: - Wymiana drzwi do piwnicy na drzwi o odporności ogniowej. - Ułożenie podestów na poziomie suteren, parteru, spocznika na parterze oraz pomiędzy parterem i I piętrem, schodów z parteru do suteren – z płyt marmurowych „Morawica” - wraz z cokolikami. - Wyczyszczenie stopni całej klatki schodowej oraz innych elementów z kamienia „piaskowca”, wykonanie cokolików z „piaskowca” i zapuszczenie go preparatem. - Oczyszczenie elementów metalowych balustrady wraz z uzupełnieniem brakujących elementów oraz pomalowanie w kolorze grafit-mat. - Wymiana drewnianego pochwytu balustrady. - Odnowienie drzwi pomiędzy spocznikiem na parterze a korytarzem. - Malowanie ścian, podniebień biegów schodowych oraz sufitów.	17.10.2007 – 31.11.2007	64.574,20 zł
4.	**Budynek Ratusza:** Wykonanie klimatyzacji 8 pomieszczeń biurowych oraz Sali obrad.	Pom. Biurowe: 17.10.2007 –	72.956,00 zł

	W ramach zadania wykonano montaż 6 szt. jednostek zewnętrznych oraz 12 szt. jednostek wewnętrznych.	23.10.2007 Sala obrad: 25.11.2009 – 16.12.2009	
5.	**Budynek Ratusza:** Remont zegara na wieży ratuszowej Wykonano gruntowny remont zabytkowego zegara mechanicznego wykonanego w 1896 r. przez renomowaną firmę L. Heinz z Pragi czeskiej. Zegar ten zainstalowany został na wieży Ratusza w 1901 r. Mechanizm zegara znajduje się 12 metrów poniżej czterech tarcz zegarowych umieszczonych na wieży. Zegar musi być codziennie nakręcany poprzez podnoszenie ciężarków, które przesuwają się w ciągu doby o 12 metrów. Zegar posiada mechanizm bicia kwadransów, bicia godzin oraz kuranty zegarowe z melodią „Suity sądeckiej". W 2008 r. przeprowadzono naprawę mechanizmu rozrządów do tarcz zegarowych, natomiast w 2010 r. mechanizmu chodu, mechanizmu bicia kwadransów i godzin, mechanizmu kuranta zegara, poddano renowacji tarcze zegarowe, wymieniono olinowanie mechanizmu chodu, bicia kwadransów i godzin oraz dzwonków.	Remont w 2008 r.: 13.03.2008 – 31.03.2008 Remont w 2010 r.: 2.03.2010 – 11.05.2010	29.400,00
6.	**Budynek Ratusza:** Wykonano remont budynku Ratusza polegający na: Przemurowaniu uszkodzonych kominów: Przemurowanie kominów od poziomu strychu nad dach. Kominy na poziomie strychu zostały wytynkowane. W ramach tych prac zamurowane w kominach drewniane belki konstrukcji dachu zostały tak zakotwione aby nie wchodziły i nie stykały się z murami kominów, dla zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego. Wyloty kominów nad dachem zostały zabezpieczone przed wpadaniem ptactwa siatkami miedzianymi. Remoncie uszkodzeń konstrukcji dachu: Naprawie i wymianie w konstrukcji dachu poddano część bardziej uszkodzonych belek oraz deskowanie poszycia dachu przy kominach. Mniejsze powierzchnie uszkodzenia, gdzie nie została naruszona wewnętrzna struktura drewna, wzmocniono przez flekowanie małych ubytków lub nabicie desek na osłabione belki. Elementy konstrukcji dachu zaimpregnowano preparatami ochronnymi do drewna przed korozją biologiczną i przeciwpożarowo. Osuszeniu i izolacji filarów frontowych: Cztery filary frontowe pod wieżą ratusza wzniesione z cegły z kamieniem, były zawilgocone. Na tynkach występowały uszkodzenia z odparzeniami i obsypywaniem się zaprawy i pęcznieniem powłok malarskich. Dla skutecznego zabezpieczenia postępu uszkodzeń wykonano izolację przeciwwilgociową. Malowanie wejścia do budynku.	28.11.2007 – 25.05.2008	294.751,46 zł
7.	**Budynek Ratusza:** Remont sanitariatu damskiego oraz remont piwnic. Zakres prac obejmował kompleksową przebudowę sanitariatu oraz wykonanie remontu piwnic z adaptacją na pomieszczenia magazynowe, dla konserwatorów oraz sprzątaczek.	29.10.2007 – 19.12.2007	105.000,00 zł.
8.	**Budynek Ratusza oraz przy ul. Lwowskiej 15:** Instalacja urządzeń do sygnalizacji pożaru wraz z podłączeniem do systemu monitorowania w pomieszczeniach USC oraz pomieszczeniach Archiwum.	5.05.2008 – 30.05.2008	7.960,50 zł.

	Wykonanie instalacji pozwoliło na dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących przepisów prawa.		
9.	**Budynek Ratusza:** Remont pomieszczeń biurowych. Zakres prac obejmował wykonanie instalacji okablowania strukturalnego, remont instalacji elektrycznej, wymiana stolarki drzwiowej, wykonanie ścianki działowej, montaż wentylatorów sufitowych, ułożenie paneli podłogowych, malowanie.	27.11.2007 – 17.12.2007	165.295,15 zł
10.	**Ul. Rynek 21:** Remont pomieszczeń WZK. Zakres prac obejmował dostosowanie instalacji elektrycznej do podłączenia zasilania awaryjnego (agregatu prądotwórczego) na wypadek przerw w dostawie prądu, wymianie okien, wymianie posadzek, wykonaniu wentylacji pomieszczeń oraz malowaniu.	6.11.2007 – 26.11.2007	39.861,45 zł.
11.	**Ul. Szwedzka 2:** Remont pomieszczeń WSO. Zakres prac obejmował wykonanie wentylacji pomieszczeń, ułożenia paneli oraz malowanie.	17.11.2008 – 6.11.2008	20.454,45 zł.
12.	**Ul. Żywiecka 13:** Remont pomieszczenia dla Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Osób Niepełnosprawnych. Zakres prac obejmował wymianę okna, montaż umywalki oraz termy elektrycznej, malowanie.	2.01.2009 – 9.02.2009	3.795,64 zł.
13.	**Ul. Lwowska 15:** Malowanie pomieszczeń Archiwum.	18.05.2009 – 9.06.2009	4.778,79 zł.
14.	**Ul. Wyspiańskiego 22:** Dostosowanie pomieszczeń do wymogów Centralnej Ewidencji Pojazdów Samochodowych. Wykonano następujące prace: 1.Dostawa i montaż zamków szyfrowych na kod do drzwi wejściowych do pomieszczeń. 2.Dostawa i montaż folii antywłamaniowej P-2 na okna i drzwi.	1.08.2009 – 25.08.2009	8.979,20 zł.
15.	**Ul. Szwedzka 2:** Modernizacja budynku. W ramach prac przewiduje się wykonanie remontu głównej klatki schodowej oraz przebudowa sanitariatu. **Uwaga:** **Zadanie w toku. W dniu 15.09.2010 r. dokonano otwarcia ofert. Aktualnie dokonywane jest sprawdzenie złożonych ofert. Okres realizacji prac 60 dni od daty podpisania umowy.**		**Około 70.000,00 zł.**

Źródło: Wydział Organizacyjny

Ocena wyposażenia infrastrukturalnego Urzędu Miasta przez mieszkańców (na podst. wyników badań za okres 2008/2009 i 2009/2010)**:**[**********]

1/ Na pytanie **„Co według Pana/-i zostało poprawione w Urzędzie Miasta?"** respondenci w 2009 r. odpowiadali następująco: kompetencja i kultura osobista **– 44,18%**; informacja o tym, jak i gdzie załatwić sprawę **– 36,46%**; **warunki lokalowe – 10,66%**; **wyposażenie – 6,09%,** brak zdania **– 2,61%.**

2/ Na pytanie **„Co według Pana/-i zostało poprawione w Urzędzie Miasta?"** respondenci w 2010 r. odpowiadali następująco: kompetencja i kultura osobista **– 44,03%**; informacja o tym, jak i gdzie załatwić sprawę **– 33,37%; warunki lokalowe – 9,60%**; **wyposażenie – 7,73%**, brak zdania – 5,27%.

Wniosek: Na szczególną uwagę zasługują dwa elementy zauważanej poprawy najczęściej wskazywane przez respondentów zarówno w 2010 jak i 2009 r. – **kompetencja i kultura osobista urzędników**, oraz **informacja o tym, jak i gdzie załatwić sprawę**, w zdecydowanie mniejszym stopniu respondenci dostrzegają poprawę w zakresie warunków lokalowych i wyposażenia Urzędu Miasta.

III-1.3. Modernizacja procesów zarządzania.[††††††††††††††]

W celu stosowania podejścia procesowego w Urzędzie Miasta zgodnego z normą ISO 9001:2008 (do 2009 r. – ISO 9001:2000) dokonano identyfikacji procesów pracy, ich uszeregowania na trzech poziomach i połączenia w grupy procesów, a także - określenia wzajemnych oddziaływań pomiędzy procesami i zasad zarządzania nimi. Jako procesy zostały zidentyfikowane działania wykorzystujące zasoby i ich zarządzanie, przekształcające wejścia w wyjścia na podstawie modelu Systemu Zarządzania Jakością przedstawionego w normie ISO 9001.

Zidentyfikowane w Urzędzie procesy w liczbie **60** opisane zostały w kartach opisu procesów i zamieszczone w aplikacji intranetowej Q-System. Właściciele procesów – kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu Miasta zarządzali aktywnie procesami, identyfikowali je, ustalali cele jakości i miary oraz określali zakres odpowiedzialności, a także dokonywali zmian w zakresie poszczególnych procesów, w ich opisie i przebiegu pod nadzorem Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością.

W kartach procesów wskazani zostali właściciele poszczególnych procesów, to znaczy osoby, które odpowiadały ze efekty (realizację celu) całości procesu, a co za tym idzie - posiadały odpowiednie uprawnienia do koordynowania i monitorowania jego realizacji. Posiadały także stosowną wiedzę o całości procesu, potrafiły zaprojektować jego przebieg oraz miały stosowne uprawnienia do wprowadzania w nim zmian doskonalących.

W Urzędzie Miasta zidentyfikowano procesy tworzące **9** grup procesów o jednorodnym charakterze, pozwalających na sprawne i efektywne zarządzanie Urzędem. Wyboru działań opisanych w procesach dokonano wspólnie, a głównymi kryteriami były: powtarzalność, skomplikowanie działania, ujednolicenie zasad postępowania przypadków niedookreślonych w aktach wyższego rzędu, współdziałanie kilku komórek organizacyjnych. W procesach ustalone zostały sekwencje powiązań, określone jako działania poszczególnych komórek organizacyjnych. Szczegóły dotyczące powiązań pomiędzy procesami przedstawione zostały w kartach procesów w postaci odwołań do innych procesów.

Ponadto zidentyfikowano i opisano w postaci Kart Informacyjnych **ok. 500** procedur i usług świadczonych przez jednostki sektora samorządu terytorialnego w Nowym Sączu dokonując w ciągu 2009 r. **ok. 350** aktualizacji. To jeden z największych zasobów tego rodzaju w Polsce wzbogacony o **ok. 400** formularzy, zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Miasta Nowego Sącza pod nazwą „Katalog usług", powszechnie dostępny. To jedno z zadań Akcji Społecznej PRZEJRZYSTA POLSKA, którego **certyfikowanym uczestnikiem na lata 2008-2010** jest Urząd Miasta Nowego Sącza począwszy od jesieni 2008 r.

[**********] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*
[††††††††††††††] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*

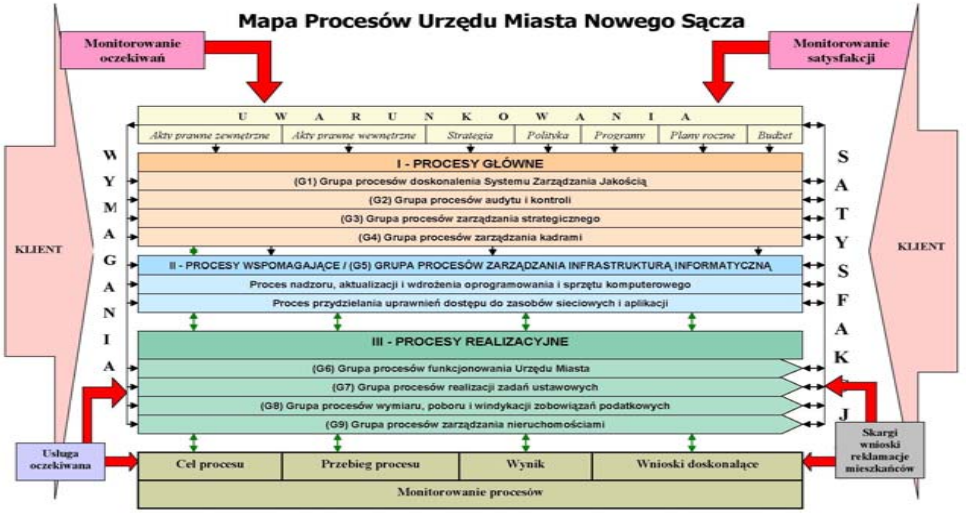

Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością

Funkcjonowanie procesów pracy poddawane było cząstkowym przeglądom zarządzania w **22** komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta, śladem których odbyły się później **22** audyty jakości. Na dzień 31. 12. 2009 r. zgodnie z modelem ciągłego doskonalenia wg normy ISO 9001:2001 zrealizowano **89** działań korygujących, **140** działań doskonalących i **68** działań usprawniających. Obliczono **48** wskaźników jakości. Osiągnięto **48** celów jakości wyznaczonych do realizacji w 2009 r. W wyniku trzykrotnie przeprowadzanego zewnętrznego audytu kontrolnego Systemu Zarządzania Jakością przez audytorów jednostki certyfikującej Bureau Veritas Certification akredytowanej w Polskim Centrum Akredytacji (PCA) w Warszawie, każdorazowo z wynikiem pozytywnym, Urząd Miasta posiada certyfikat ISO 9001 na lata 2008-2011.

III-1.4. Kontrole.

Osiągnięciu Celu operacyjnego III-1 służyły m.in. działania Zespołu Kontroli Wewnętrznej w ramach ogólnego nadzoru nad realizacją określonych uchwałą budżetową dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zadaniem Zespołu Kontroli Wewnętrznej było badanie i ocena działalności poszczególnych jednostek oraz poszczególnych służb i komórek organizacyjnych w wytypowanych dziedzinach, dokonywane z punktu widzenia kryteriów sprawności organizacji, celowości, gospodarności, rzetelności i legalności w celu likwidacji niekorzystnych zjawisk w bieżącej działalności oraz zapobieganie ich powstawaniu w przyszłej działalności. Liczba kontroli przeprowadzonych w roku 2009, wynikających z zatwierdzonego harmonogramu kontroli, a dotyczących **5%** poniesionych wydatków rocznych wyniosła **27**. Dodatkowo w ciągu 2009 roku Zespół Kontroli Wewnętrznej przeprowadził dwie kontrole zlecone

przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza. Kontrole te dotyczyły jednostek realizujących zadania własne Gminy Nowy Sącz - Przedsiębiorstwo MPK Spółka z o.o w Nowym Sączu i Miejski Klub Sportowy SANDECJA.

Tabela III-1.4. Wykaz przeprowadzonych kontroli w 2009 r.

Lp	Nazwa jednostki	Numer protokołu	Data podpisania	Termin kontroli
1	Gimnazjum nr 6	24/2008	09.01.2009 r.	14.11. – 08.12.2008 r.
2	Szkoła Podstawowa nr 11	25/2008	23.01.2009 r.	28.11. – 19.12.2008 r.
3	Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych nr 1	26/2008	16.02.2009 r.	02.12.2008 r. - 16.01.2009 r.
4	Nowosądecka Mała Galeria	1/2009	24.02.2009 r.	19.01.- 23.01.2009 r.
5	Szkoła Podstawowa nr 6	2/2009	07.04.2009 r.	21.01. - 11.03.2009 r.
6	Zespół Szkół Podstawowo – Gimnazjalnych nr 2	3/2009	02.04.2009 r.	10.02 – 26.03.2009 r.
7	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy	4/2009	08.04.2009 r.	03.03.- 23.03.2009 r.
8	Szkoła Podstawowa nr 8	5/2009	08.05.2009 r.	07.04 – 21.04.2009 r.
9	Szkoła Podstawowa nr 9	6/2009	22.05.2009 r.	15.04 – 14.05.2009 r.
10	Środowiskowy Dom Samopomocy	7/2009	26.05.2009 r.	27.04 – 05.05.2009 r.
11	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego	8/2009	9.06.2009 r.	08.05 – 15.05.2009 r.
12	Dom Pomocy Społecznej ul. Emilii Plater 20	9/2009	30.06.2009 r.	13.05 - 24.06.2009 r.
13	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	10/2009	30.06.2009 r.	28.05 – 02.06.2009 r.
14	Miejskie Przedszkole nr 14	11/2009	27.08.2009 r.	16.06 – 23.06.2009 r.
15	Zespół Szkół nr 2	12/2009	07.07.2009 r.	17.06 – 19.06.2009 r.
16	Pałac Młodzieży	13/2009	24.08.2009 r.	25.06 – 06.07.2009 r.
17	Szkolne Schronisko Młodzieżowe	14/2009	24.08.2009 r.	06.07 -14.07.2009 r.
18	Sądecka Biblioteka Publiczna	15/2009	16.09.2009 r.	15.07 – 23.07.2009 r.
19	Miejski Żłobek	16/2009	28.08.2009 r.	21.07 – 05.08.2009 r.
20	Dom Pomocy Społecznej ul. Nawojowska 155	17/2009	14.09.2009 r.	05-21.08.2009 r.

21	Miejskie Przedszkole nr 20	18/2009	25.09.2009 r.	20-25.08.2009 r.
22	Szkoła Podstawowa nr 17	19/2009	28.09.2009 r.	27.08. - 10.09. 2009 r.
23	Szkoła Podstawowa nr nr 7	20/2009	02.11.2009 r.	15- 21.09.2009 r.
24	Miejskie Przedszkole nr 1	21/2009	07.10.2009 r.	16 – 21.09.2009 r.
25	Gimnazjum nr 3	22/2009	27.11.2009 r.	29.09 – 05.10.2009 r.
26	Szkołą Podstawowa nr 18	23/2009	27.11.2009 r.	13 – 19.10.2009 r.
27	Zespół Świetlic Środowiskowych	24/2009	01.12.2009 r.	29 – 30.10.2009 r.
28	Miejskie Przedszkole Integracyjne	25/2009	30.12.2009 r.	06 – 12.11.2009 r.
29	Szkoła Podstawowa nr 14	26/2009	30.12.2009 r.	30.11 – 08.12.2009 r.
30	Zespół Szkół nr 3	27/2009		7 -15.12.2009 r.

Źródło: Zespół Kontroli Wewnętrznej

III-1.5. Jakość legislacji.[**********]

W okresie 1.01.2007 – 30.06.2010 przedłożonych zostało w Biurze **673** projektów uchwał (**159** - w 2009 r.). Rada Miasta Nowego Sącza podjęła **634** uchwały (**153** - w 2009 r.), obradując na **62** sesjach w nadmienionym okresie (**19** - w 2009 r.). Wszystkie przedkładane Radzie Miasta dokumenty (projekty uchwał, wnioski, pisma) były przedmiotem obrad merytorycznych Komisji Rady Miasta, które odbyły następującą liczbę posiedzeń:

Komisja	Liczba posiedzeń	
	1.012007-30.06.2010	**1.01.2009-31.12.2009**
Komisja Budżetowo – Gospodarcza	**76**	**22**
Komisja Infrastruktury Komunalnej	**78**	**27**
Komisja Oświaty, Kultury i Sztuki	**63**	**24**
Komisja Zdrowia i Opieki Społecznej	**52**	**18**
Komisja Rewizyjna	**35**	**13**
Komisja Statutowo- Prawna	**63**	**17**
Komisja Ochrony Środowiska	**37**	**11**
Komisja ds. Rynku Pracy	**25**	**9**
Komisja Sportu i Turystyki	**38**	**14**
Komisja ds. Rodziny	**24**	**8**
Komisja Praworządności	**42**	**14**

[**********] *Źródło: Biuro Obsługi Rady Miasta Nowego Sącza*

Wyniki za 2009 r.		
Mierniki: **M1**- ilość złożonych w Biurze Obsługi Rady Miasta w badanym okresie projektów uchwał - 162 **M2**- ilość podjętych przez Radę Miasta uchwał - 153 **M3** – ilość zakwestionowanych uchwał przez organy nadzoru - 0	**Osiągnięty wskaźnik procesu** **W1**=M2/M1*100%=153/ 162*100% =**94,44 %** **W2=**0**%**	**Wartość docelowa wskaźnika** W1≥90% W2≤2%

W badanym okresie, na ogólną liczbę podjętych uchwał organ nadzoru prawnego zakwestionował częściowo zapisy w przypadku 2 uchwał (dot. roku 2007). , przy czym dotyczy to pojedynczych stwierdzeń w załącznikach. Zaznaczyć należy, że uchwały te nie zostały unieważnione przez nadzór prawny, co tym samym nie miało znaczącego wpływu na cel określony w procesie.

INFRASTRUKTURA OBYWATELSKA	**CEL OPERACYJNY III-2**	**Budowanie zintegrowanej i obywatelsko świadomej wspólnoty lokalnej.**

III-2.1. Współpraca programowa z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2009 – zwany w dalszej części sprawozdania „Programem" – został przyjęty Uchwałą Nr XXXII/418/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 października 2008 r. zgodnie z dyspozycją art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późniejszymi zmianami). Program adresowany był do:

- organizacji pozarządowych
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych działających na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczpospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego
- stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego
- jednostek organizacyjnych podległych organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowanych
- spółdzielni socjalnych.

2.1.1. Współpraca o charakterze pozafinansowym

1. Doradztwo oraz udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym przez Miasto, szczególnie w zakresie:
   - ✓ zasad i trybu rejestracji oraz rozwiązywania organizacji pozarządowych, a także trybu uzyskiwania statusu organizacji pożytku publicznego
   - ✓ podstaw prawnych funkcjonowania podmiotów III sektora

- ✓ zasad rachunkowości organizacji pozarządowych
- ✓ zasad i trybu zlecania realizacji zadań publicznych
- ✓ przywilejów i obowiązków organizacji pożytku publicznego
- ✓ możliwości pozyskiwania przez organizacje pozarządowe środków finansowych ze środków pozabudżetowych.

2. Promowanie przez Miasto działalności organizacji pozarządowych i pomocy w tworzeniu ich dobrego wizerunku, w tym:
   - ✓ publikowano na stronie internetowej Miasta informacje o przedsięwzięciach realizowanych przez sądeckie organizacje pozarządowe, w tym: zamieszczono **93** newsy nt. przedsięwzięć realizowanych przez **47** podmiotów sektora pozarządowego;
   - ✓ prowadzono „MAPĘ AKTYWNOŚCI" – wykaz organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie miasta Nowego Sącza.
3. Wspieranie sądeckich organizacji pożytku publicznego w realizacji kampanii informacyjno-promocyjnej służącej skutecznemu pozyskiwaniu środków w ramach mechanizmu 1% - w tym zorganizowanie i przeprowadzenie akcji promocyjno informacyjnej pt. „**1% podatku dla sądeckich organizacji pożytku publicznego – ZOSTAW SWOJE PIENIĄDZE W MIEŚCIE**".
4. Organizacja otwartych spotkań, w tym o charakterze informacyjno-konsultacyjnym.
5. Udzielanie rekomendacji organizacjom współpracującym z Miastem, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł.
6. Pomoc w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej, w szczególności z miastami partnerskimi, w tym:
   - ✓ Zespół ds. Kontaktów Międzynarodowych w Biurze Prezydenta udzielił wsparcia **4** sądeckim podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w nawiązaniu współpracy z innymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami, szkołami, spółkami komunalnymi z miast partnerskich w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć oraz projektów finansowanych z funduszy unijnych oraz wspólnotowych i bilateralnych.
7. Rozpatrywanie wniosków organizacji pozarządowych o użyczenie lokalu na działalność pożytku publicznego w trybie bezprzetargowym.

III-2.1.2. Współpraca o charakterze finansowym

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w formie wsparcia finansowego prowadzona była głównie w trybie zlecania organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego realizacji zadań publicznych. Zlecanie to odbywało się na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w drodze otwartych konkursów ofert.

W 2009 roku przeprowadzono **3** otwarte konkursy ofert na zlecanie zadań publicznych – dotyczące w szczególności:

1) pierwszy – zadań realizowanych w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r.
2) drugi – zadań realizowanych w okresie od 16 czerwca 2009 r. do 24 grudnia 2009 r. – dotyczących rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
3) trzeci (uzupełniający) – zadań realizowanych w okresie od 1 września 2009 r. do 31 grudnia 2009 r.

W ramach otwartych konkursów ofert do Urzędu Miasta wpłynęły **293** oferty realizacji zadania publicznego.

Tabela III-2.1.2.1. Oferty realizacji zadania publicznego w podziale na poszczególne obszary współpracy				
LP	**OBSZAR**	**KONKURS I**	**KONKURS II**	**KONKURS III**
1	Oświata i Wychowanie	30		1
2	Upowszechnianie Kultury	62		
3	Ochrona Zdrowia	30		
4	Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii	54		
5	Kultura Fizyczna i Sport	53		
6	Turystyka	26		
7	Współpraca Zagraniczna Miasta	7		
8	Ekologia i Ochrona Środowiska	4		
9	Przeciwdziałanie Bezrobociu	1		
10	Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	0	8	
11	Pobudzanie rozwoju III sektora	4		
12	Pomoc Społeczna	3		
13	Zarządzanie kryzysowe	5		
14	Rozwój przedsiębiorczości	1		
15	Poradnictwo społeczne	3		1
		283	**8**	**1**

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

W ramach otwartych konkursów ofert przyznano łącznie **207** dotacji dla **101** organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego.

Tabela III-2.1.2.2. Podział przyznanych dotacji na poszczególne obszary współpracy				
Obszar współpracy	**Liczba przyznanych dotacji**	**Kwota przyznanych dotacji**	**Kwota przekazanych dotacji**	**Kwota rozliczonych dotacji**
Oświata i wychowanie	20	130 000,00 zł	124 250,00 zł	114 540,13 zł
Upowszechnianie kultury	45	312 000,00 zł	300 000,00 zł	298 869,55 zł
Ochrona zdrowia	24	175 000,00 zł	175 000,00 zł	175 000,00 zł
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii	38	285 000,00 zł	285 000,00 zł	285 000,00 zł
Kultura fizyczna i sport	36	200 000,00 zł	200 000,00 zł	200 000,00 zł
Turystyka	20	94 000,00 zł	94 000,00 zł	94 000,00 zł
Współpraca zagraniczna miasta	5	30 000,00 zł	15 800,00 zł	14 761,46 zł
Ekologia i ochrona środowiska	2	10 000,00 zł	10 000,00 zł	10 000,00 zł
Przeciwdziałanie bezrobociu	1	47 000,00 zł	47 000,00 zł	45 676,57 zł
Rehabilitacja społeczna i zawodowa Osób niepełnosprawnych	4	91 000,00 zł	13 000,00 zł	13 000,00 zł
Pobudzanie rozwoju III sektora	3	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł
Pomoc społeczna	2	24 000,00 zł	24 000,00 zł	15 844,25 zł
Zarządzanie kryzysowe	4	15 000,00 zł	15 000,00 zł	15 000,00 zł
Poradnictwo społeczne	3	56 500,00 zł	12 000,00 zł	12 000,00 zł
Ogółem:	**207**	**1 499 500,00 zł**	**1 345 050,00 zł**	**1 323 691,96 zł**

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

Na **207** przyznanych dotacji – podpisano umowy i przekazano środki finansowe w **199** przypadkach. **8** umów nie podpisano z uwagi na rezygnację wnioskodawcy z realizacji zadania publicznego.

III-2.1.3. Priorytety współpracy

1. Z obszaru „**Oświata i Wychowanie**”:
   1) Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży z niezamożnych rodzin.
   2) Wspieranie inicjatyw na rzecz edukacji ponadprogramowej, organizacja konkursów, programów edukacyjnych, konferencji, seminariów z różnych dziedzin wiedzy.
   3) Prowadzenie nieodpłatnych korepetycji, a także realizacja programów wspierających rozwój intelektualny i emocjonalny uczniów z rodzin ubogich.
   4) Prowadzenie warsztatów szkoleniowo- wypoczynkowych.
   5) Upowszechnianie twórczości młodzieżowych zespołów artystycznych w kraju i za granicą.
   6) „MECENAT SĄDECKI” – wyróżnianie i promowanie uczniów szczególnie uzdolnionych.

Wykres III-2.1.3.1.

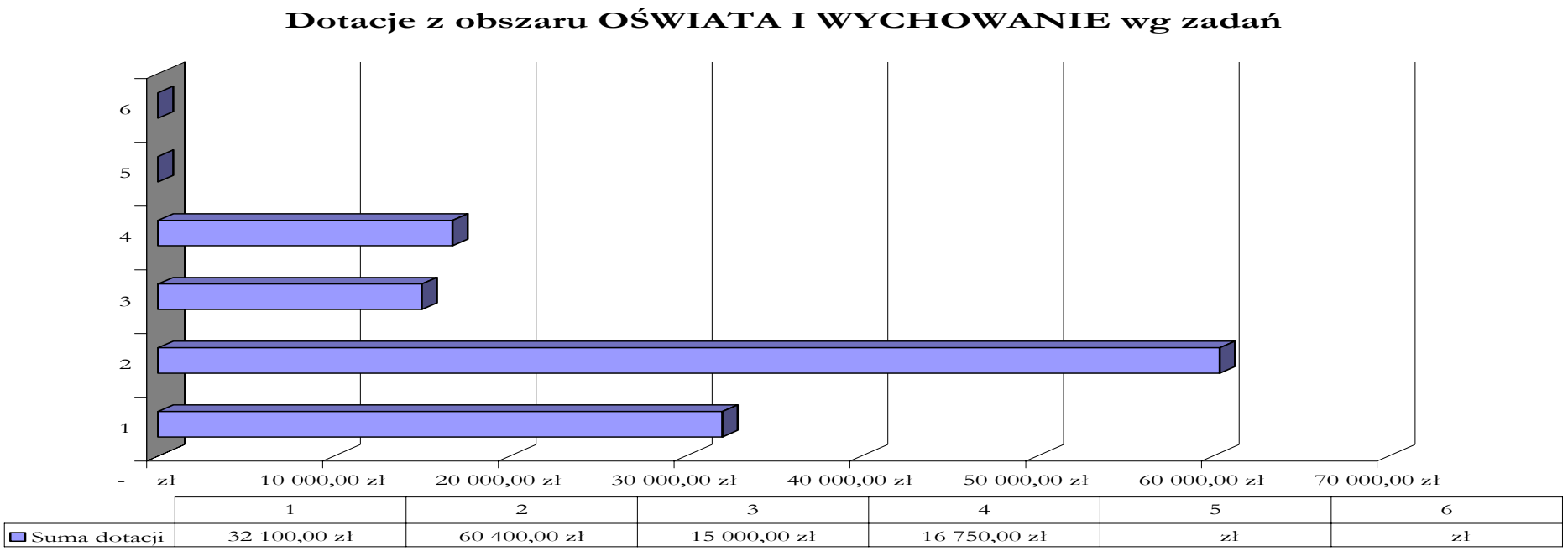

	1	2	3	4	5	6
Suma dotacji	32 100,00 zł	60 400,00 zł	15 000,00 zł	16 750,00 zł	- zł	- zł

Na zadania 1. i 2. nie wpłynęły oferty realizacji zadań publicznych.
Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

2. Z obszaru „**Upowszechnianie Kultury**”:
   1) Prowadzenie zespołów i upowszechnianie twórczości amatorskiego ruchu artystycznego w kraju i za granicą.
   2) Promocja sztuki twórców profesjonalnych i nieprofesjonalnych w kraju i za granicą.
   3) Realizacja wydawnictw promujących kulturę.
   4) Organizacja imprez kulturalnych, wystaw dla mieszkańców Nowego Sącza.
   5) Upowszechnianie kultury poprzez promocję edukacji muzycznej wśród dzieci i młodzieży.

Wykres III-2.1.3.2.

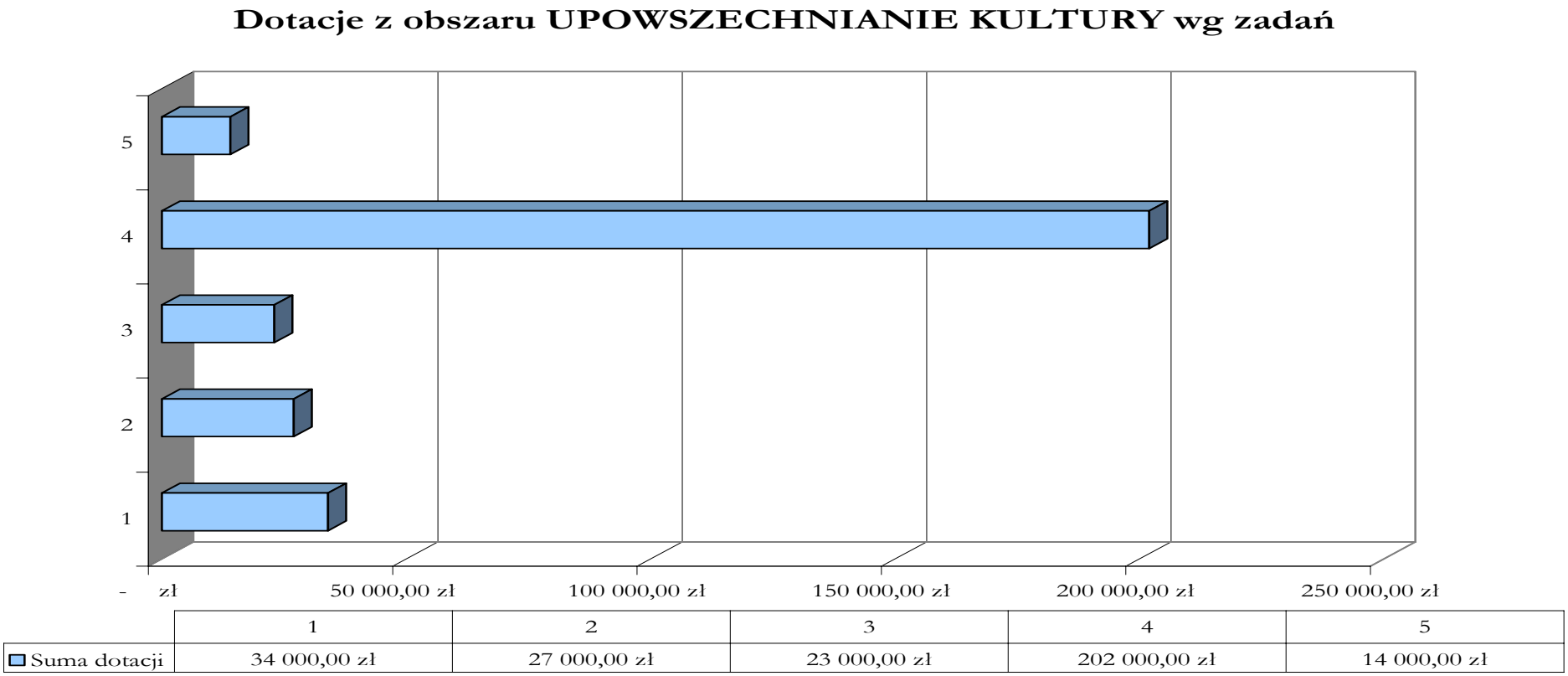

	1	2	3	4	5
Suma dotacji	34 000,00 zł	27 000,00 zł	23 000,00 zł	202 000,00 zł	14 000,00 zł

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

3. Z obszaru „**Ochrona Zdrowia**”
   1) Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
   2) Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniem, słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną.
   3) Świadczenia opieki paliatywnej oraz pomoc medyczna dla bezdomnych i ubogich.
   4) Propagowanie idei honorowego krwiodawstwa.
   5) Wspieranie wszelkich inicjatyw w zakresie poprawy zdrowia publicznego, kształtowania właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych poprzez prowadzenie działalności edukacyjnej i organizowanie badań profilaktycznych.
   6) Organizowanie wypoczynku dla dzieci niepełnosprawnych.

Wykres III-2.1.3.3.

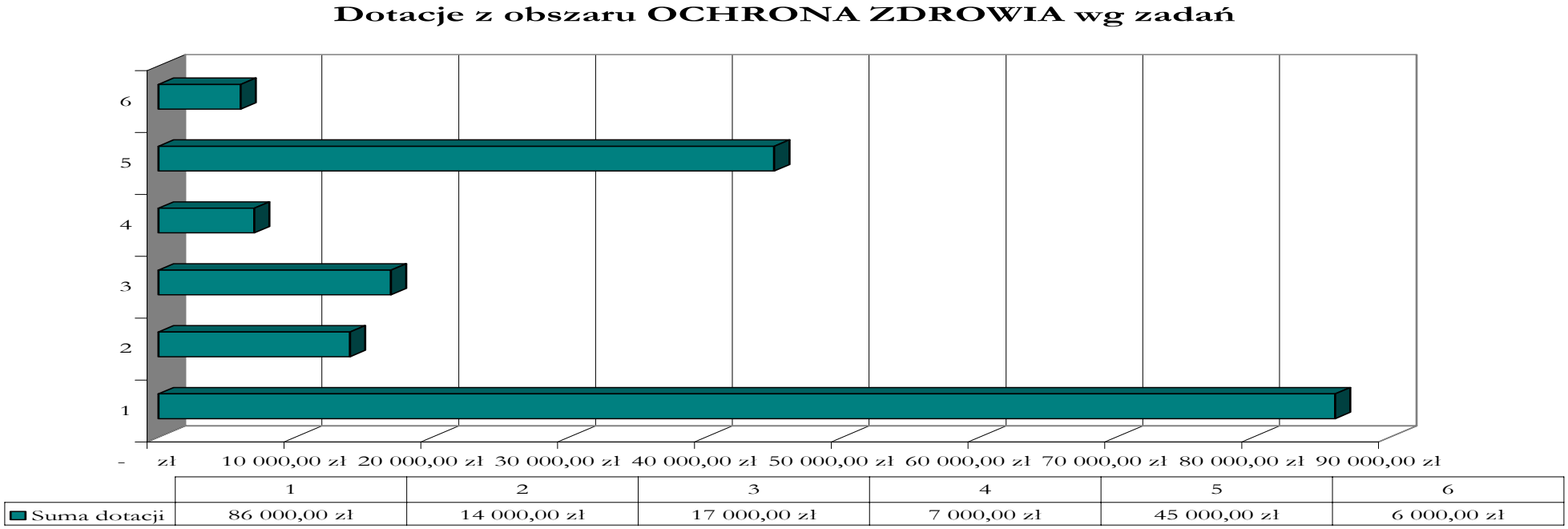

	1	2	3	4	5	6
Suma dotacji	86 000,00 zł	14 000,00 zł	17 000,00 zł	7 000,00 zł	45 000,00 zł	6 000,00 zł

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

4. Z obszaru „**Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii**”:
   1) Organizowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami.
   2) Prowadzenie zajęć terapii indywidualnej i grupowej dla osób uzależnionych.
   3) Edukacja publiczna o tematyce uzależnień i przemocy, realizacja programów edukacyjno – terapeutycznych.
   4) Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz ofiarom przestępstw będących następstwem nadużywania alkoholu.
   5) Prowadzenie zajęć warsztatowych oraz rekreacyjno–sportowych dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniami.
   6) Organizacja zajęć terapeutycznych i profilaktycznych w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowych.
   7) Podejmowanie działań pomocowych, akcji, konkursów i imprez okolicznościowych mających na celu ograniczenie zjawisk patologicznych.
   8) Pobudzanie aktywności społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie poprzez wspieranie zatrudnienia socjalnego.
   9) Prowadzenie programów profilaktycznych w oparciu o wolontariat.

Wykres III-2.1.3.4.

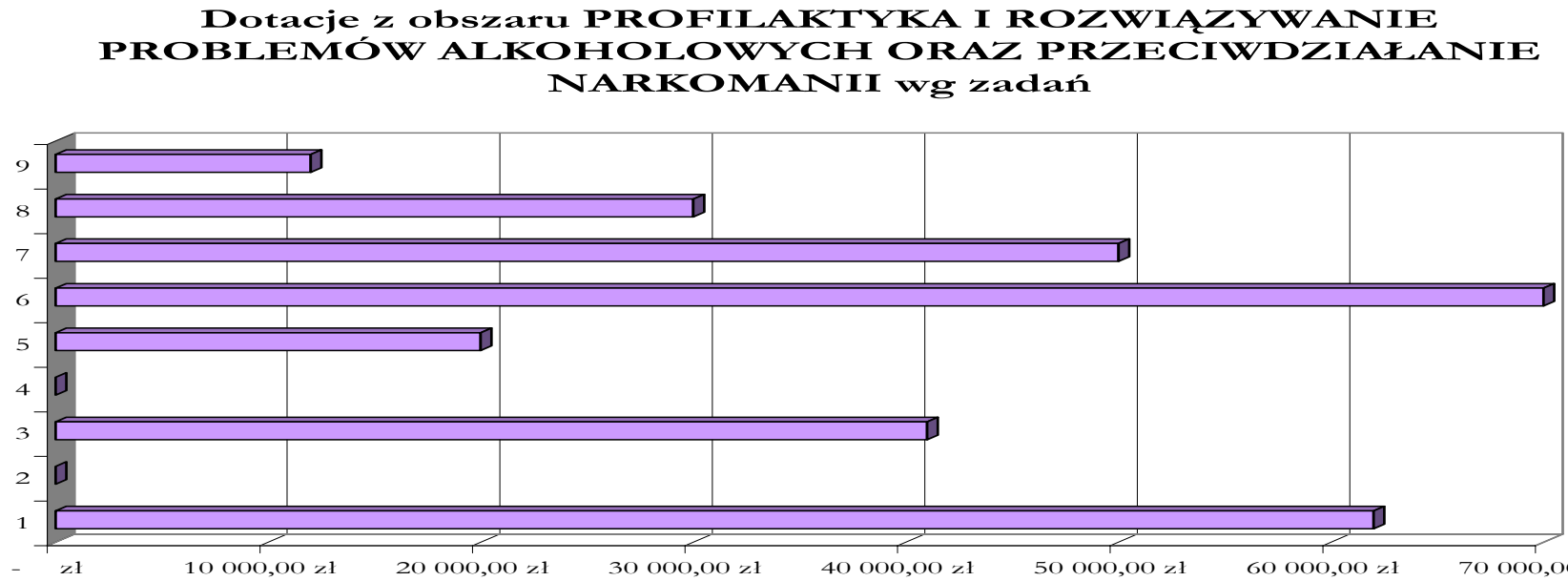

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Suma dotacji	62 000,00 zł	- zł	41 000,00 zł	- zł	20 000,00 zł	70 000,00 zł	50 000,00 zł	30 000,00 zł	12 000,00 zł

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

5. Z obszaru „**Turystyka**”:
   1) Upowszechnianie krajoznawstwa poprzez organizację imprez turystycznych dla mieszkańców Nowego Sącza.
   2) Upowszechnianie krajoznawstwa poprzez wydawnictwa turystyczne.
   3) Upowszechnianie krajoznawstwa poprzez organizację festiwali, koncertów oraz konkursów dla mieszkańców Nowego Sącza.
   4) „NOWOSĄDECKIM SZLAKIEM” – utrzymanie, renowacja, tworzenie, wytyczanie infrastruktury szlaków turystycznych w Nowym Sączu, oznakowanie atrakcji turystycznych i infrastruktury turystycznej miasta Nowego Sącza, oznakowanie dróg dojazdowych do atrakcji turystycznych.

Wykres III-2.1.3.5.

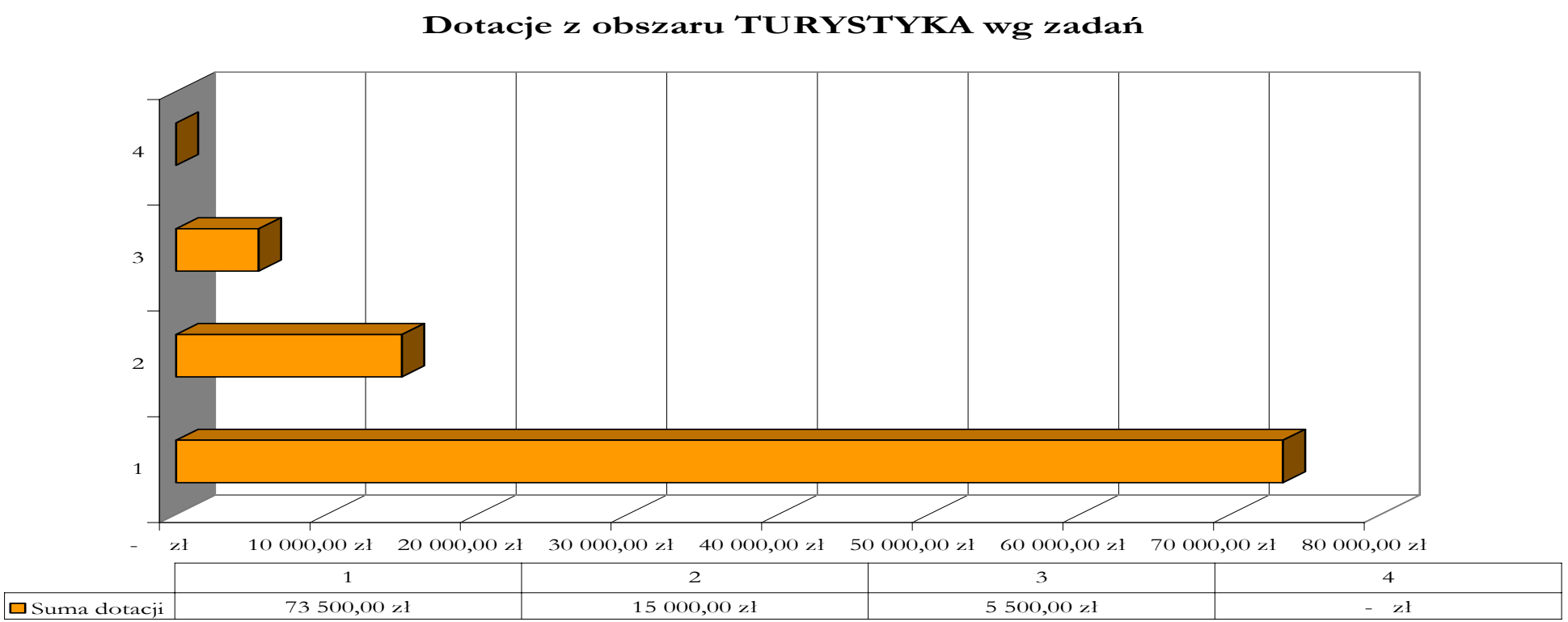

Zadanie 1. nie było dotowane bezpośrednio, jednakże zostało zlecone wydanie kolejnej, poprawionej edycji folderu ścieżek spacerowych w obrębie Starego Miasta
Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

6. Z obszaru „**Pobudzanie rozwoju III sektora**”:
   1) Prowadzenie profesjonalnego punktu doradczego dla organizacji pozarządowych.
   2) Organizacja Forum Organizacji Pozarządowych.
   3) Organizacja akcji informacyjnej „ZOSTAŃ WOLONTARIUSZEM – oddaj swój wolny czas innym”.
   4) Organizacja akcji informacyjno-promocyjnej pod hasłem „1% podatku dla sądeckich organizacji pożytku publicznego – ZOSTAW SWOJE PIENIĄDZE W MIEŚCIE”.
   5) Organizacja szkoleń dla organizacji pozarządowych.

Wykres III-2.1.3.6.

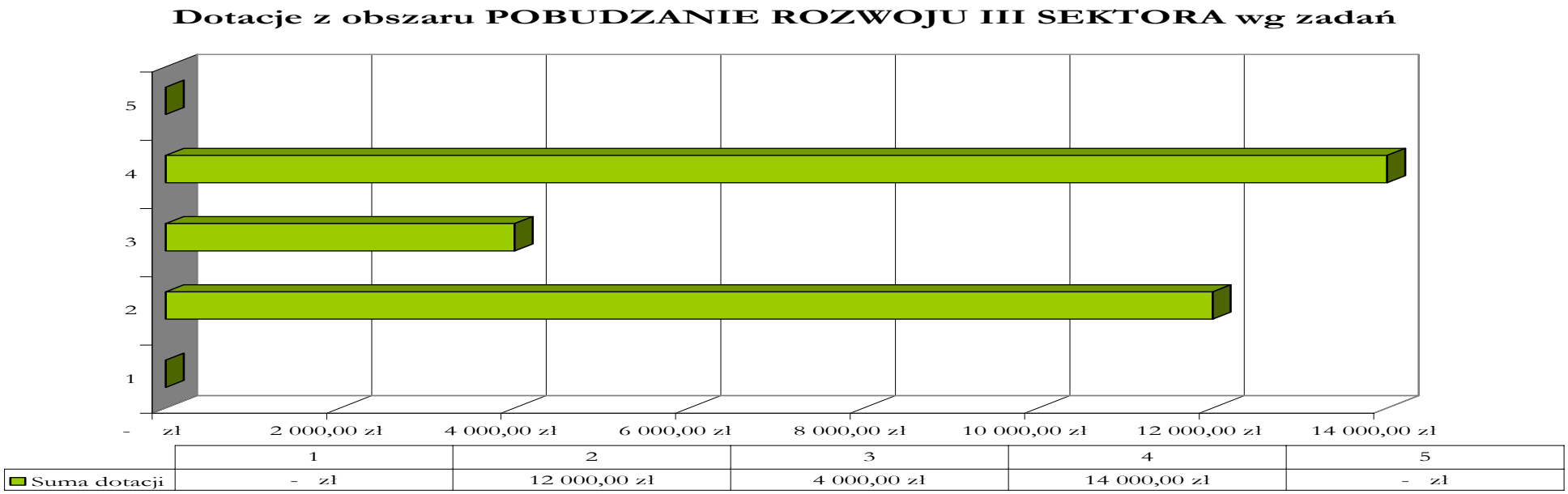

Na zadania 1. i 5. nie wpłynęły oferty spełniające kryteria formalne.

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

Przekazanie zadania 4. – organizacji akcji informacyjno-promocyjnej służącej skutecznemu pozyskiwaniu środków z mechanizmu 1% pod hasłem „1% podatku dla sądeckich organizacji pożytku publicznego – ZOSTAW SWOJE PIENIĄDZE W MIEŚCIE” – do realizacji organizacji pozarządowej, zaowocowało zwiększeniem jej zakresu i zasięgu, co przełożyło się na znaczący, bo **3-krotny** wzrost liczby mieszkańców Nowego Sącza i regionu, którzy przekazali swój 1% na rzecz sądeckich organizacji pożytku publicznego.

7. Z obszaru „**Pomoc Społeczna**”:
   1) „DOM OBRONY ŻYCIA” – pomoc dla kobiet w ciąży w trudnej sytuacji życiowej oraz niepełnoletnim.
   2) Wspieranie działań na rzecz rodzicielstwa zastępczego.
   3) Wspieranie poradnictwa rodzinnego.
   4) Aktywizacja osób bezdomnych.
   5) Podnoszenie kwalifikacji personelu medyczno-opiekuńczego oraz terapeutyczno-rehabilitacyjnego w domach pomocy społecznej poprzez organizowanie szkoleń z udziałem profesjonalnej kadry nauczycielskiej.
   6) Działania na rzecz podnoszenia standardu usług bytowych, opiekuńczych i wspierających w jednostkach pomocy społecznej.

Wykres III-2.1.3.7.

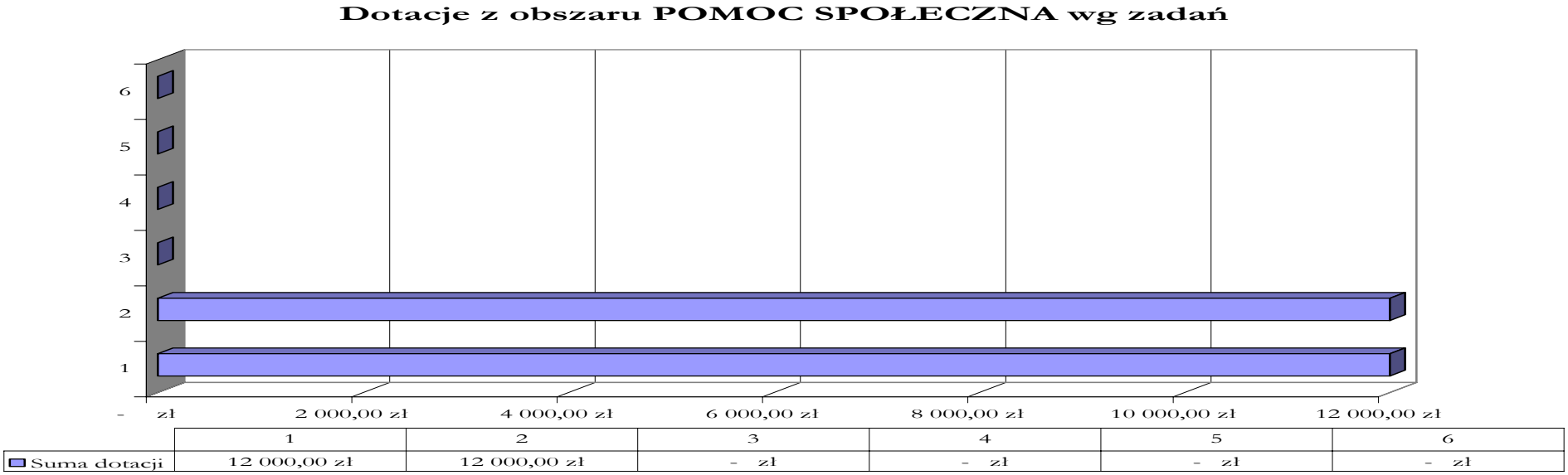

Na zadania 3-6 nie wpłynęły oferty spełniające kryteria formalne.
Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

8. Z obszaru „**Zarządzanie kryzysowe**”:
   1) Upowszechnianie i wspieranie wszelkich inicjatyw edukacyjnych związanych z szeroko rozumianą problematyką występowania zagrożeń i ochrony przed nimi.
   2) Podejmowanie działań mających na celu niesienie pomocy osobom poszkodowanym w wyniku różnych zdarzeń kryzysowych.
   3) Organizowanie różnych form i sposobów wspierania działań zapobiegawczo-ratowniczych prowadzonych przez wyspecjalizowane służby systemu zarządzania kryzysowego.

Wykres III-2.1.3.8.

Dotacje z obszaru ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE wg zadań

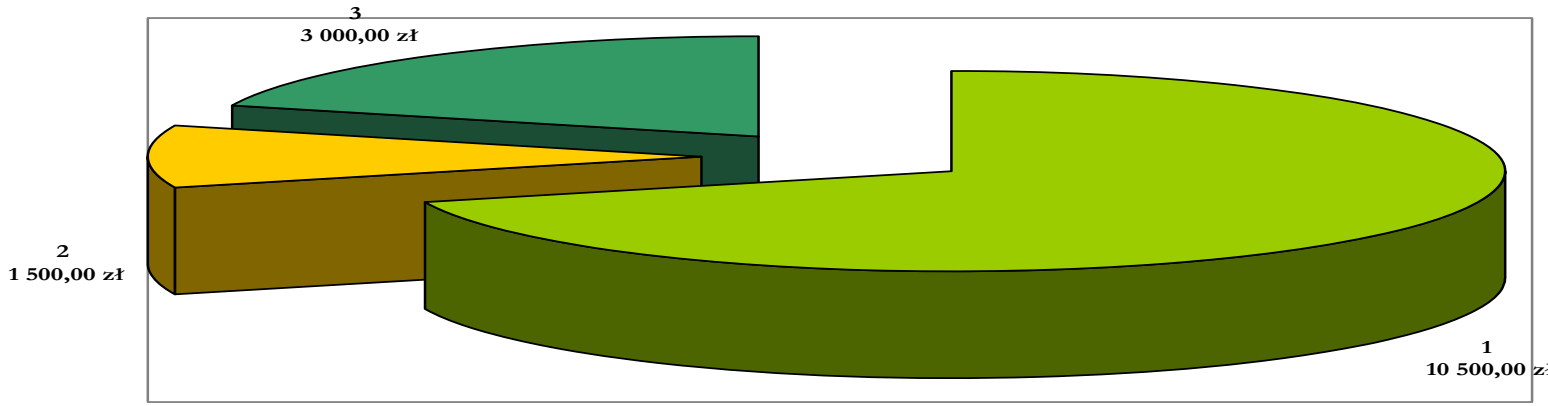

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

Z obszaru „**Poradnictwo społeczne**”:

1) Biuro Poradnictwa Obywatelskiego
2) Opracowanie i upowszechnianie konsumenckich programów edukacyjnych.

Wykres III-2.1.3.9.

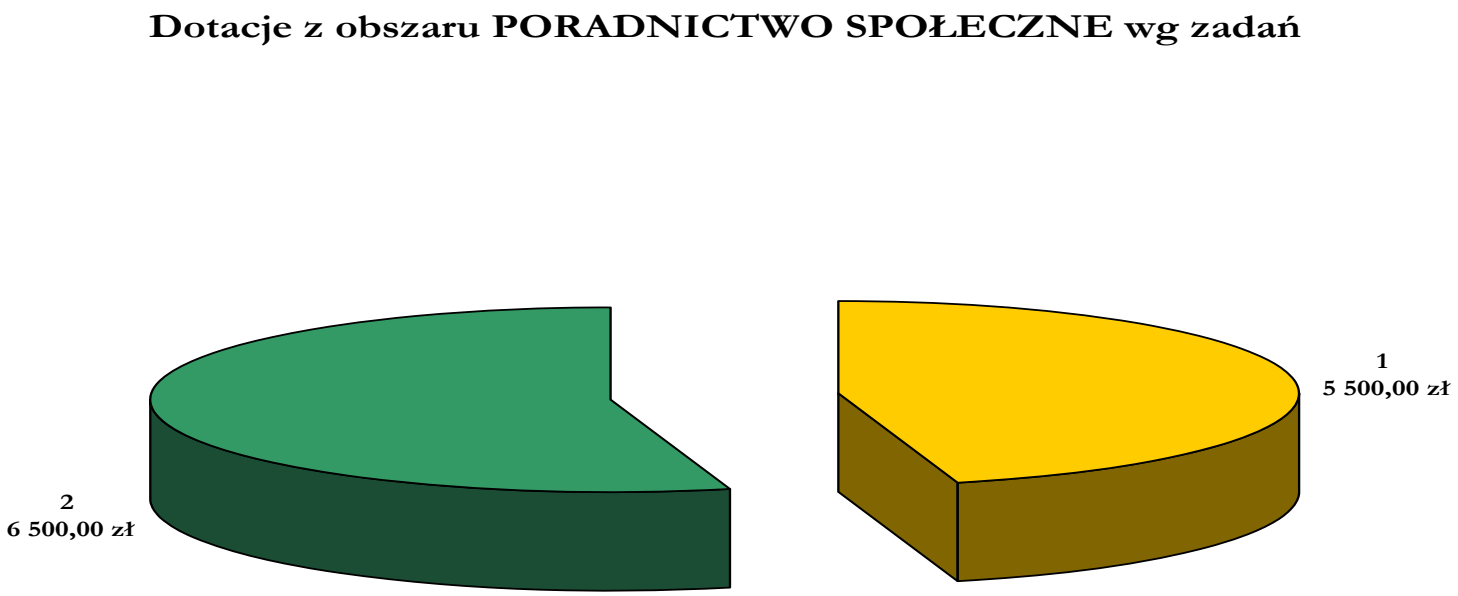

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

10. Z pozostałych obszarów jak w tabeli poniżej:

Tabela III-2.1.3.1.Pozostałe obszary współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2009 r.	
Obszary	**Zadania**
Z obszaru „**Kultura Fizyczna**”:	Popularyzacja walorów rekreacji ruchowej poprzez organizację zajęć z zakresu kultury fizycznej oraz rekreacyjnych imprez okazjonalnych.
Z obszaru „**Współpraca Zagraniczna Miasta**”:	Realizacja zadań upowszechniających współpracę z miastami i regionami, z którymi Nowy Sącz nawiązał kontakty zagraniczne służące wymianie doświadczeń.
Z obszaru „**Ekologia i Ochrona Środowiska**”:	a. Wspieranie wszelkich inicjatyw proekologicznych – organizowanie konkursów, warsztatów, kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz innych imprez o charakterze ekologicznym. b. Prowadzenie działań na rzecz ochrony zwierząt bezdomnych i wolno żyjących na terenie miasta Nowego Sącza.
Z obszaru „**Przeciwdziałanie Bezrobociu**”:	Organizowanie miejsc pracy dla osób bezrobotnych zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym.

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

III-2.2. Współpraca pozaprogramowa z organizacjami pozarządowymi

1. Dotacje celowe

Dotacje celowe na zadania z zakresu sportu kwalifikowanego przyznawane były w trybie ustalonym uchwałą Nr XXII/287/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie: określenia warunków i trybu wspierania finansowego rozwoju sportu kwalifikowanego na obszarze Miasta Nowego Sącza.

Tym trybem w roku sprawozdawczym przekazano **36** uprawnionym podmiotom **65** dotacji na łączną kwotę **3 350 000,00 zł**.

Na poniższym wykresie zaprezentowano podział wszystkich dotacji celowych przekazanych podmiotom sektora pozarządowego z budżetu miasta wg przedmiotu zlecenia.

Wykres III-2.2.1.

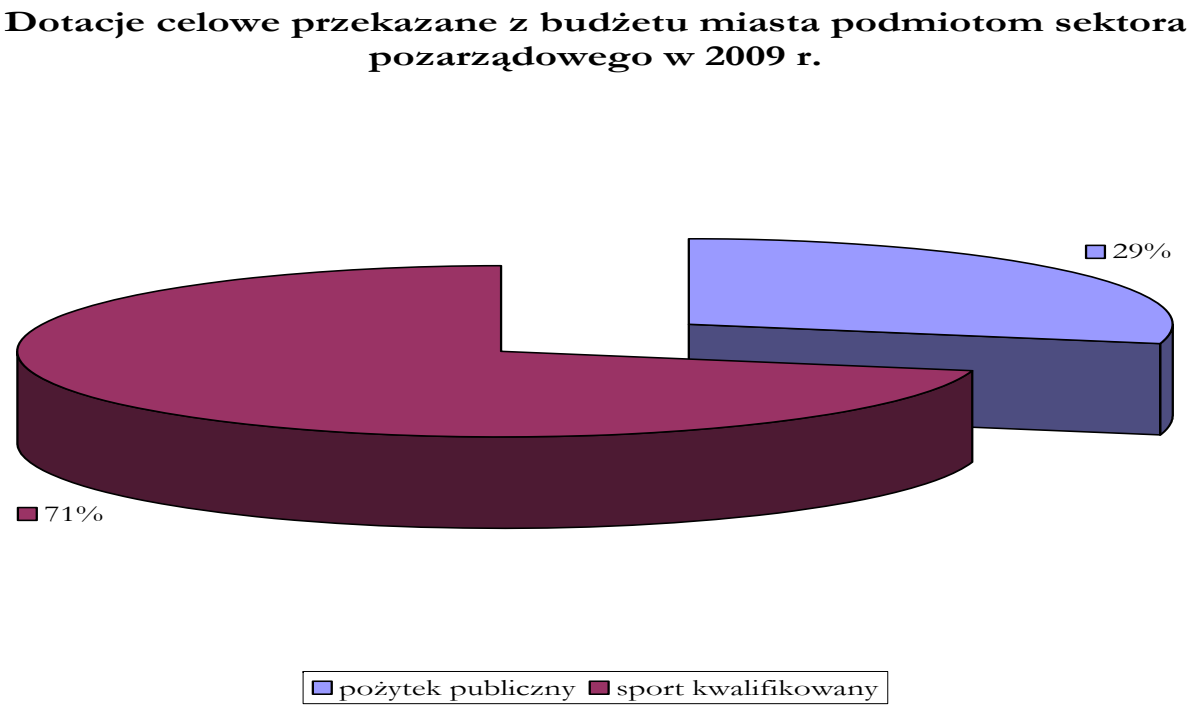

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

2. Dotacje podmiotowe

Dotacje podmiotowe przekazywane były podmiotom sektora pozarządowego na zasadach określonych w odrębnych przepisach prawnych, w tym ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami).

W ciągu roku sprawozdawczego tym trybem przekazano **7** podmiotom sektora pozarządowego łączna kwotę środków budżetowych **5 989 894,63 zł**.

2. Zakup usług

Zakup potrzebnych usług dokonywany był w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (j.t. Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późniejszymi zmianami).

W ciągu roku sprawozdawczego, tym trybem zakupiono **60** usług od **36** podmiotów zaliczanych do sektora społecznego na łączną kwotę **386 612,80 zł**.

III-2.3. Podsumowanie

Program współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami pożytku publicznego na 2009 rok, został zrealizowany zgodnie z założeniami oraz uchwałą Nr XXXII/418/2008 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 października 2008 r.

W roku 2009, po raz pierwszy została wręczona Nagroda Prezydenta Miasta Nowego Sącza dla wyróżniającej się organizacji pozarządowej lub lidera działalności pro publico bono. Laureatem nagrody zostało Nowosądeckie Towarzystwo Pomocy im. Świętego Brata Alberta.

W roku 2009 organizacje pozarządowe uzyskały z budżetu miasta Nowego Sącza wsparcie finansowe w wysokości – **11 071 557,43 zł,** co stanowi **3,15 %** budżetu miasta ogółem.

Wykres III-2.3.1.

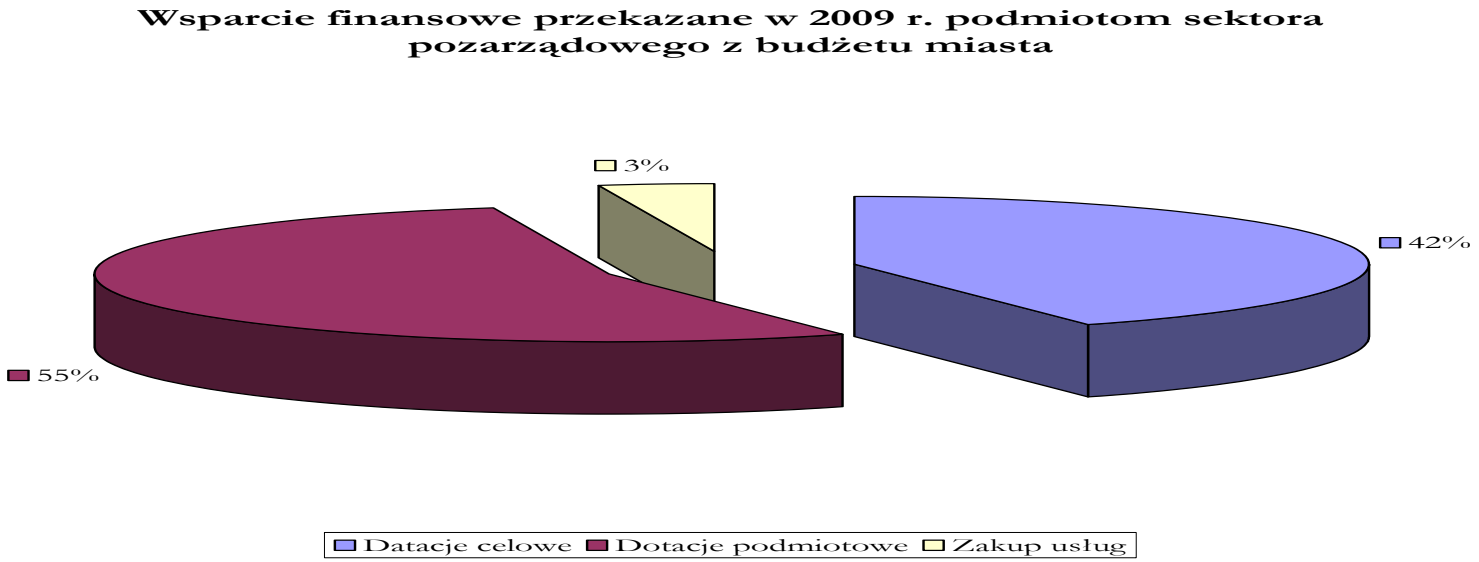

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

W poniższej tabeli zestawiono sumy środków finansowych przekazanych z Budżetu Miasta Nowego Sącza organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego wraz z ich udziałem procentowym w całości Budżetu Miasta.

Tabela III-2.3.1.	Suma	% budżetu miasta
Datacje celowe	**4 695 050,00 zł**	**1,34%**
pożytek publiczny	1 345 050,00 zł	0,38%
sport kwalifikowany	3 350 000,00 zł	0,95%
Dotacje podmiotowe	**5 989 894,63 zł**	**1,71%**
Zakup usług	**386 612,80 zł**	**0,11%**
Suma wsparcia:	**11 071 557,43 zł**	**3,15%**

Współpraca międzysektorowa prowadzona jest w Nowym Sączu w szerokim zakresie, a wysokość wsparcia finansowego udzielanego organizacjom stanowi odsetek budżetu porównywalny z dużo większymi od Nowego Sącza miastami, w tym z Gdynią – która jako wzorcowa wskazywana jest zarówno przez organizacje pozarządowe, jak i ekspertów z dziedziny współpracy międzysektorowej.

INFRASTRUKTURA BEZPIECZEŃSTWA	CEL OPERACYJNY III-3	Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i porządku publicznego w Mieście.

III-3.1. Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności (WZK)§§§§§§§§§§§§§

W obszarze zadań dotyczących obrony cywilnej (ochrony ludności), zarządzania kryzysowego, spraw obronnych, a także utrzymania gotowości bojowej ochotniczych straży pożarnych zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- zorganizowano w różnych formach i zakresach ćwiczenia zakładowe, przeprowadzono wiele instruktaży, szkoleń, narad, treningów, zajęć metodycznych, podczas których weryfikowano przyjęte w 2009 roku rozwiązania organizacyjne w zakresie obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego i spraw obronnych
- rozliczono przedsiębiorstwa, zakłady pracy, instytucje, inspekcje oraz straże z wykonania zadań w 2008 r. oraz z opracowania planów działania w zakresie obrony cywilnej (ochrony ludności), zarządzania - reagowania kryzysowego w 2009 roku
- dokonano aktualizacji planów obrony cywilnej (miasta i zakładowych)

§§§§§§§§§§§§§ Źródło: Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

- wydano i wdrożono do realizacji zarządzenie Prezydenta Miasta Nowego Sącza w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia
- opracowano II część Planu Obrony Cywilnej - ewakuacja ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia (ewakuacja III stopnia) oraz uzgodniono ją z Wojewodą Małopolskim
- uzgodniono II część zakładowych planów obrony cywilnej dotyczących procesu ewakuacji zgodnie z obowiązującym harmonogramem
- dokonano uzgodnienia Planu Reagowania Kryzysowego Miasta Nowego Sącza z Wojewodą Małopolskim
- na podstawie pozyskanych danych z zakładów pracy dokonano aktualizacji bazy danych ogólno wojewódzkiego programu bazowego „ARCUS - 2005"
- przeprowadzono szkolenie z zakresu problematyki ratownictwa medycznego dla pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań obrony cywilnej w zakładach pracy funkcjonujących na terenie Miasta Nowego Sącza
- przeprowadzono szkolenie doskonalące komendanta Drużyny Wykrywania i Alarmowania oraz członków terenowych i zakładowych formacji obrony cywilnej, a także pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań OC w zakładach pracy z terenu Miasta Nowego Sącza
- przeprowadzono uzgodnienia finansowo - księgowe sprzętu obrony cywilnej
- na bieżąco prowadzono proces konserwacji sprzętu obrony cywilnej znajdującego się w miejskim i zakładowych magazynach OC
- doposażono w kolejne materiały i sprzęt magazyn przeciwpowodziowy i obrony cywilnej Miasta Nowego Sącza
- przeprowadzono konserwację i naprawę urządzeń Centralnego Systemu Alarmowania ludności Miasta Nowego Sącza
- przeprowadzono profilaktyczne działania zapobiegawczo - ratownicze w zakresie potencjalnego zagrożenia i likwidacji ewentualnych skutków zagrożenia powodziowego. jakie mogło powstać na terenie Nowego Sącza
- realizowano zadania związane z utrzymaniem gotowości bojowej Ochotniczej Straży Pożarnej funkcjonującej na terenie Nowego Sącza
- przeprowadzono 3 cykliczne posiedzenia Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz 1 nadzwyczajne, w ramach których poruszono, omawiano i analizowano najistotniejsze zagadnienia mające na celu przeciwdziałanie potencjalnym zagrożeniom bądź likwidację ich skutków występujących na terenie Nowego Sącza
- poprzez organizowane ćwiczenia i treningi osiągnięto dobry poziom przygotowania formacji obrony cywilnej, a w szczególności Systemu Wykrywania i Alarmowania oraz ochrony przeciwpowodziowej do podejmowania specjalistycznych zadań zapobiegawczo - ratowniczych
- w związku z zaistniałym zagrożeniem spowodowanym intensywnymi opadami deszczu w dniach 27 - 28 czerwca 2009 r. przeprowadzono akcję przeciwpowodziową, dokonano szacunku i weryfikacji strat powstałych w wyniku zagrożenia powodziowego, a najbardziej poszkodowanym mieszkańcom Miasta została przyznana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pomoc finansowa w postaci zasiłków pieniężnych
- w 2009 roku wystąpiło zagrożenie pandemią tzw. „świńskiej grypy" wywoływanej wirusem A/H_1N_1, co wiązało się z koniecznością dostosowania Miejskiego Planu Reagowania Kryzysowego do zadań określonych w „Wojewódzkim Planie na wypadek zagrożenia pandemią grypy"
- w wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego w obszarze zarządzania kryzysowego przyznano środki finansowe z Budżetu Miasta **4** organizacjom pożytku publicznego na łączną kwotę **15 tys. zł**.
- wobec zagrożenia zjawiskiem cyberterroryzmu opracowano procedury postępowania w tym zakresie na terenie Nowego Sącza
- przeprowadzono szkolenie obronne zgodnie z przyjętym „Planem szkolenia obronnego w mieście Nowym Sączu na 2009 rok z udziałem kadry kierowniczej Urzędu Miasta oraz zainteresowanych zakładów pracy, spółek komunalnych i jednostek organizacyjnych Miasta
- w zakresie realizacji zadań obrony cywilnej przeprowadzono łącznie **18** kontroli, w tym **10** kontroli kompleksowych, **5** kontroli problemowych i **3** kontrole doraźne.
- w związku z występowaniem różnych zdarzeń o charakterze kryzysowym, Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego - **571** razy reagowało i podejmowało różne działania interwencyjne:

Wykres III-3.1.1. Roczny wykaz interwencji

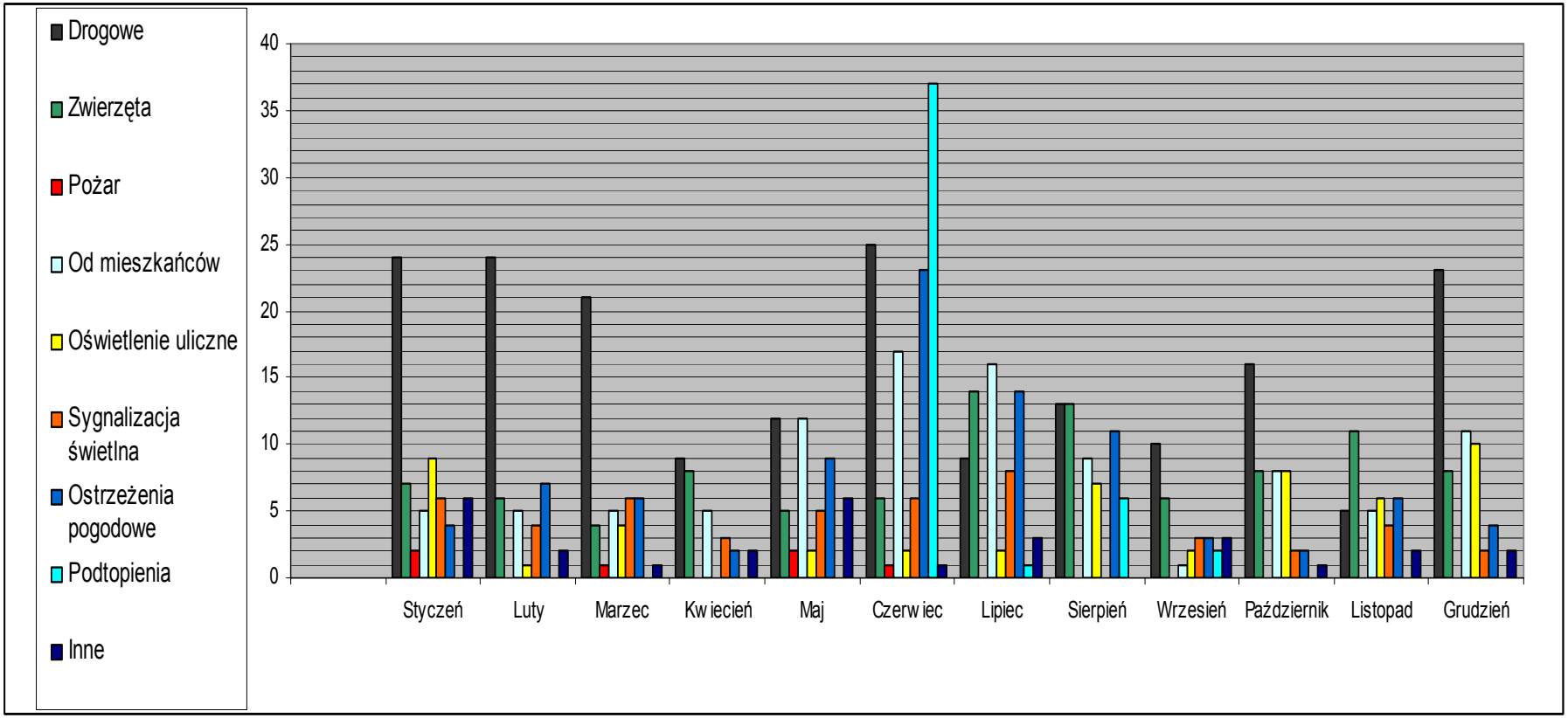

Źródło: Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Zamierzone cele osiągnięto przy ścisłej współpracy i współdziałaniu ze wszystkimi zakładami pracy, przedsiębiorcami, szkołami, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Komendą Miejską Policji, Komendą Straży Miejskiej, Wojskową Komendą Uzupełnień, Karpackim Oddziałem Straży Granicznej, Sądeckim Pogotowiem Ratunkowym, Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Krakowie, Zarządem Zlewni Dolnego Dunajca z siedzibą w Nowym Sączu, Małopolskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie, Inspektoratem Rejonowym w Nowym Sączu, Ochotniczą Strażą Pożarną „BIEGONICE" oraz służbami, inspekcjami i innymi jednostkami organizacyjnymi, a także z poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Nowego Sącza i Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

III-3.2. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu (PSP)**********

W skali województwa małopolskiego Komenda Miejska PSP w Nowym Sączu była w 2009 roku jednostką organizacyjną PSP, która podejmowała jedną z największych ilości interwencji ratowniczych. Na **3456** zdarzeń, w których w 2009 roku interweniowały jednostki ochrony przeciwpożarowej – **986** zdarzeń (czyli **27,8%**) miało miejsce na terenie miasta Nowego Sącza, a **2560** (tj. **72,2%**) powstało na terenie Powiatu Nowosądeckiego.

Wykres III-3.2.1. Ilość zdarzeń w rozbiciu na teren Powiatu Nowosądeckiego i obszar miasta Nowego Sącza.

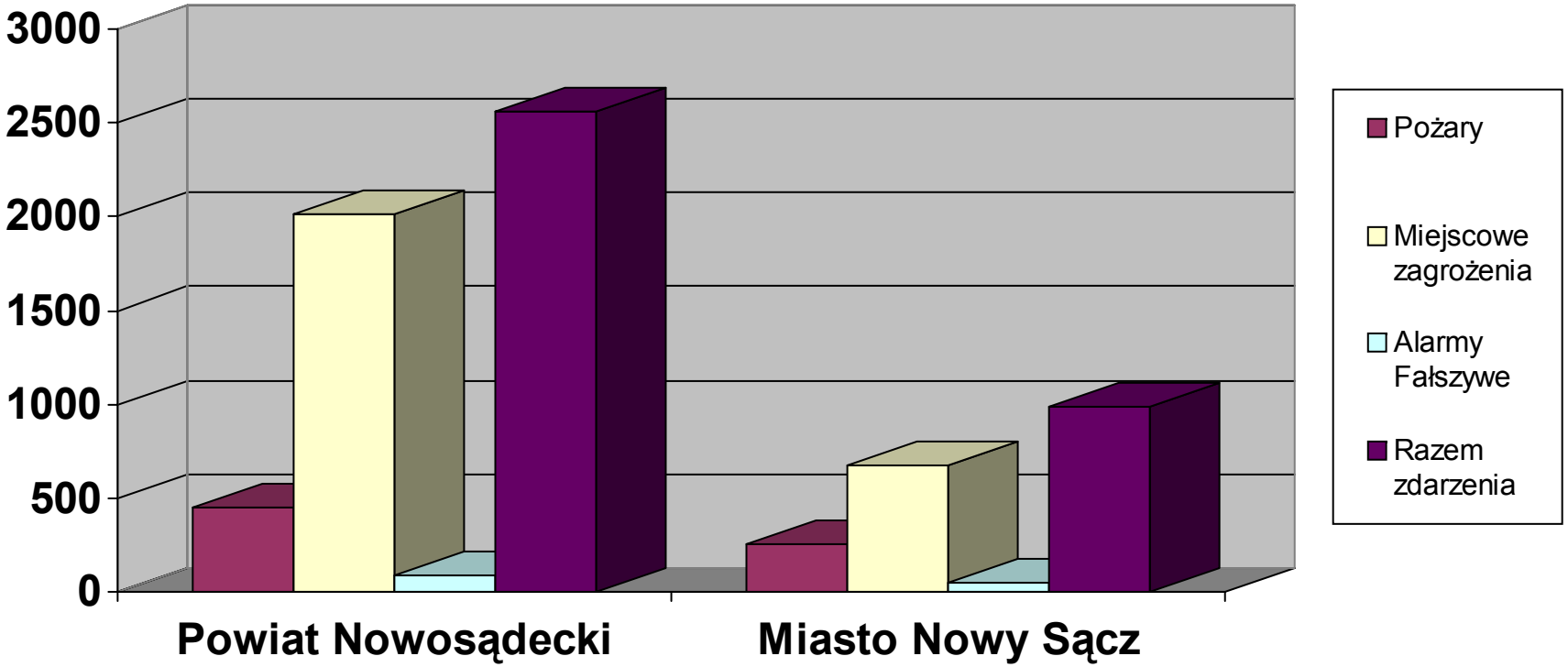

********** *Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu*

Wykres III-3.2.2. Ilość zdarzeń zaistniałych w latach 2005 – 2009 na terenie Nowego Sącza.

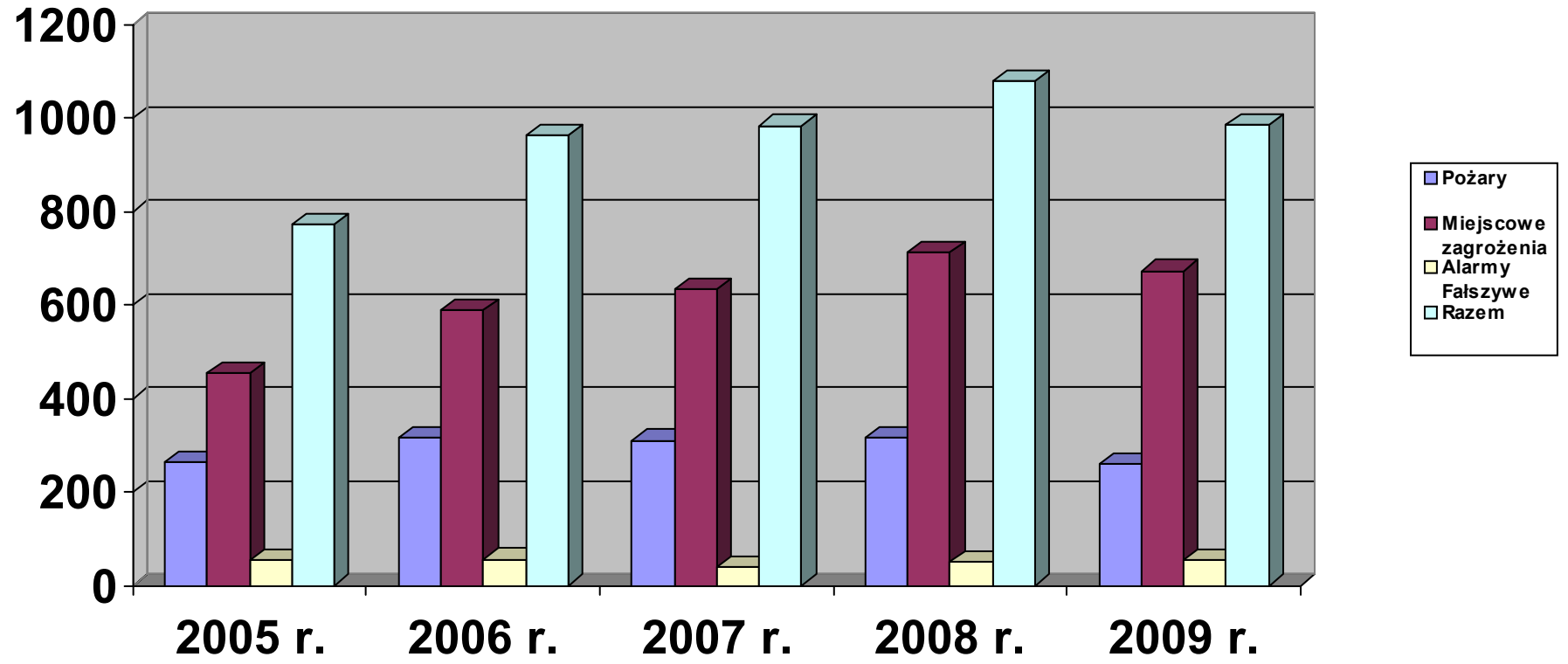

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu

W porównaniu do roku 2008 odnotowano spadek o **93** interwencje ratownicze. Na liczbę ogólną **986** działań ratowniczych złożyły się interwencje podczas:

- **260** pożarów tj. o 55 (17,5%) mniej niż w 2008 roku
- **673** miejscowych zagrożeń, tj. o 40 (6,6%) mniej niż w 2008 roku
- **53** alarmów fałszywych tj, o 2 (3,9%) więcej niż w 2008 roku.

W 2009 roku podobnie jak w latach poprzednich na obszarze miasta nie zanotowano pożaru o rozmiarach pożaru bardzo dużego. Na ogólną liczbę **673** miejscowych zagrożeń (MZ) zdecydowana większość zdarzeń miała znamiona zagrożeń małych. Do najczęstszych przyczyn powodujących interwencje ratownicze należały: niezachowanie zasad bezpieczeństwa w ruchu środkami transportu, gwałtowne opady atmosferyczne, nietypowe zachowanie zwierząt. Straty powstałe w zaistniałych w ubiegłym roku wszystkich zdarzeniach na terenie miasta Nowego Sącza oszacowano na kwotę **ok. 3.515 tys. zł**. Uratowane w wyniku działań ratowniczych mienie szacuje się na kwotę **ok. 25.700 tys. zł**. W zaistniałych pożarach nie odnotowano ofiar śmiertelnych.

Dążąc do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego oraz doskonalenia zasad rozpoznawania zagrożeń i nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych - Komenda Miejska PSP w Nowym Sączu podejmowała czynności kontrolno-rozpoznawcze: w **403** obiektach budowlanych istotnych z punktu widzenia pożarowego, gdzie stwierdziła ogółem **208** nieprawidłowości. w **197** skontrolowanych obiektach, a także w **245** obiektach w ramach kwalifikacji dla potrzeb wypoczynku dzieci i młodzieży, gdzie w przypadku **93** obiektów stwierdziła nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego, w tym w **9** w zakresie ewakuacji mogące spowodować zagrożenia życia i zdrowia ludzi. PSP oceniała zgodność wykonania **34** obiektów budowlanych z projektem budowlanym wnosząc uwagi, co do dopuszczenia do użytkowania **1** obiektu. W trakcie roku przeprowadzono **86** kontroli sprawdzających realizacje wydanych decyzji administracyjnych. W przypadku **20** kontroli sprawdzających, w związku ze stwierdzeniem braku terminowego wykonania zaleceń – skierowano wobec kontrolowanych podmiotów upomnienia. Wszczęto ogółem **180** działań w celu wyegzekwowania poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego.

Tabela III-3.2.1. Wyniki kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w latach 2007 – 2009

Lp.	Przeprowadzone kontrole	2007	2008	2009
1	Ilość przeprowadzonych kontroli	326	390	403
2	Ilość skontrolowanych obiektów	406	557	477
3	Ilość wydanych decyzji pokontrolnych	77	91	109
4	Ilość wydanych zakazów eksploatacji	4	4	7
5	Ilość odwołań od decyzji	1	4	0
6	Ilość odbiorów ogółem/ w tym sprzeciwy	40/4	25/0	34/1
7	Ilość nieprawidłowości ogółem/ w tym zagrożenie życia ludzi	188/22	179/30	209/36
8	Wystąpienia do innych organów	55	50	64

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu

W celu zapewnienia właściwego poziomu przygotowania do działań ratowniczych, Komenda Miejska PSP w Nowym Sączu w roku 2009 podejmowała nowe oraz kontynuowała przedsięwzięcia w zakresie dalszego doskonalenia organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (ksrg) i jego gotowości do zwalczania zagrożeń. Działania te prowadzono w aspektach : poprawy systemów łączności, alarmowania i dysponowania; podnoszenia poziomu wyszkolenia specjalistycznego, dalszego doposażenia jednostek ratowniczo-gaśniczych w samochody i sprzęt ratowniczy, poprawy stanu bazy lokalowej.

Najważniejsze zadania zrealizowane w tym zakresie przedstawiają się następująco:

- zorganizowano i uczestniczono w ćwiczeniach ratowniczych doskonalących zasady współdziałania służb i podmiotów ratowniczych na terenie obiektu Przetwórni Owoców i Warzyw PROSPONA w Nowym Sączu, sprawdzające założenia planów działań ratowniczych oraz planu reagowania kryzysowego dla miasta Nowego Sącza
- kontynuowano doskonalenie działalności specjalistycznych grup ratowniczych powołanych i działających w strukturach KM PSP, ogółem przeszkolono w zakresie poszczególnych specjalizacji ratowniczych – **73** strażaków KM PSP
- realizowano stały nadzór nad stanem przygotowania do działań ratowniczo-gaśniczych poprzez prowadzenie inspekcji gotowości bojowej; przeprowadzono: **9** inspekcji gotowości operacyjnej w jednostkach ratowniczo–gaśniczych KM PSP, **16** inspekcji w jednostkach ochotniczych straży pożarnych włączonych do ksrg, **39** inspekcji gotowości operacyjnej w jednostkach ochotniczych straży pożarnych nie włączonych do ksrg
- realizowano obsługę zgłoszeń wpływających na numer alarmowy 112 stosownie do zapisów porozumienia z dnia 18 grudnia 2006 roku zawartego Wojewodą Małopolskim
- doskonalono poziom wyszkolenia ratowniczego strażaków z jednostek ochotniczych straży pożarnych poprzez zorganizowanie **6** kursów szkoleniowych, w ramach których przeszkolono łącznie **333** strażaków
- przy znaczącym współfinansowaniu przez samorząd miasta Nowego Sącza zakupiono na wyposażenie Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Nr 1 KM PSP nowoczesna drabinę SD-37, o wysięgu roboczym 37 m
- uczestniczono w pracach zespołu zarządzania kryzysowego dla miasta Nowego Sącza, w ramach których złożono 3 informacje z zakresu bezpieczeństwa i ratownictwa
- kontynuowano działania związane z utrzymaniem (organizacja i współfinansowanie) zintegrowanego stanowiska dowodzenia służb ratowniczych oraz opracowano założenia do projektu Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Nowym Sączu
- rozwijano i kontynuowano współpracę z innymi służbami i podmiotami ratowniczymi tj.: Policja, Straż Graniczna, Sądeckie Pogotowie Ratunkowe, GOPR, WOPR.

III-3.3. Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu (KMP)[††††††††††††††]

W roku 2009 zgłoszono ogółem **2068** przestępstw kryminalnych co w porównaniu do 2008 roku daje wzrost o **103** zdarzenia, tj. o **5,2%**. Największy wzrost zanotowano w kategorii inne przestępstwa o **112** zdarzeń tj. o **12,3%** oraz w kategorii rozbojów o **31** zdarzeń tj. o **25,8%**. Analizując liczbę przestępstw zgłoszonych w siedmiu wybranych kategoriach w 2009 roku zanotowano spadek w porównaniu do roku 2008 o **14** zdarzeń tj. o **1,3%**.

Zjawisko przestępczości było na bieżąco monitorowane, a do jej rozmiarów dostosowywano dyslokację służby patrolowej i obchodowej. Policjanci KMP na terenie Nowego Sącza zatrzymali na gorącym uczynku **858** sprawców /wraz z nietrzeźwymi kierującymi/, co stanowi wzrost zatrzymań w porównaniu do 2008 roku o **83** sprawców tj. o **10,7%,** w tym: Wydział Prewencji - **565**, Wydział Ruchu Drogowego - **225**, Wydział Kryminalny – **68**,.

[†††††††††††††] *Źródło: Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu*

Mając na względzie poprawę stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Nowego Sącza w 2009 roku, w oparciu o postulaty mieszkańców i oczekiwania społeczne, podejmowano działania prewencyjne, w dzielnicach: Wojska Polskiego, Gorzków, Millenium, Przydworcowe, Barskie, Jagiellońska. Ponadto dzielnicowi w ramach realizowanych zadań uczestniczyli w spotkaniach środowiskowych, m.in. z: mieszkańcami, administracjami budynków, Zarządami Osiedli, w szkołach itp. Realizowano również na terenie miasta realizowano program Zintegrowanej Polityki Bezpieczeństwa.

Policjanci KMP w Nowym Sączu na terenie miasta wykonali łącznie **14.558** służb patrolowych i obchodowych (**12.578** patrolowych i **1.980** obchodowych), co oznacza, że średnio w ciągu doby służbę pełniło **39,9** policjantów.

Do innych efektów uzyskanych przez policjantów KMP w Nowym Sączu należy zaliczyć m. in.:

- zatrzymanie **240** osób poszukiwanych, w tym: Wydział Prewencji - **143**, Wydział RD - **3**, Wydział Kryminalny – **94**
- wylegitymowanie **40.355** osób, tj. o **1.856** więcej niż w 2008r. (**38.499**), w tym: Wydział Prewencji - **20.810**, Wydział RD - **19.545**
- przeprowadzenie **17.709** interwencji, w tym: Wydział Prewencji - **13.987**, Wydział RD - **3.703**, Wydział Kryminalny - **19**.

W 2009 roku na terenie Nowego Sącza policjanci ujawnili **21.360** wykroczeń, tj. o **2.502** więcej niż w 2008r. (**18.858**). Prowadzono **2.279** czynności wyjaśniających, natomiast w roku 2008 prowadzono **1.916**, w tym policjanci za popełnione wykroczenia skierowali do sądu **989,** natomiast w 2008r. **776** wniosków o ukaranie , nałożyli **14.715** mandatów karnych (w 2008r. **11455**) oraz zastosowali **4366** pouczeń (w 2008r. **5487**).

Policjanci Wydziału Prewencji ujawnili **8.682** wykroczeń, a w roku 2008r. - **7.308** tj. o **1.374** więcej. Prowadzili **1.548** czynności wyjaśniających (w 2008r. - **1.363**). Wydział Prewencji skierował **487** wniosków do sądu (w 2008 roku - **377**), nałożyli **4.564** mandatów karnych (w 2008r. - **3.390**) oraz zastosowali **2.570** pouczeń (w 2008 roku **2.555**).

Policjanci przeprowadzili **1904** interwencje domowe, zgłaszane najczęściej na numer alarmowy **997** przez ofiary lub świadków zaistniałego zdarzenia. Na miejscu interwencji policjanci wypełnili **231** (2008r. - **106**) „**Niebieskich Kart**". Interweniujący funkcjonariusze zapewnili przede wszystkim bezpieczeństwo ofiarom przemocy domowej, których było **556** (2008r. – **226**).

Działania służb prewencyjnych i kryminalnych na terenie Nowego Sącza doprowadziły do ujawnienia: **79** podejrzanych oraz stwierdzenia ogółem **408** przestępstw z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. **72** sprawców przestępstw ujęto na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa.

Na terenie Nowego Sącza stwierdzono **319 przestępstw** (**107** -2008r.) popełnionych przez **179 nieletnich** (**155** – 2008). Z danych wynika, że na obszarze Nowego Sącza w porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost w liczbie przestępstw o **212**, tj. **198,1%** oraz wzrost w liczbie ujawnionych nieletnich sprawców o **24** tj. **15,5%**. Nadzorem prewencyjnym w ramach Karty Nieletniego na dzień 31.12.2009r. objętych było **230** sprawców czynów karalnych i nieletnich zagrożonych demoralizacją.

Na przestrzeni 2009 roku nowosądecka Policja podejmowała działania mające na celu neutralizację negatywnych postaw i zachowań nieletnich związanych z naruszaniem norm prawnych, między innymi poprzez niezwłoczne kierowanie materiałów do sądu, informacji do rodziców, szkół oraz działań o charakterze profilaktycznym wobec nieletnich.

W 2009 roku policjanci realizowali zadania z zakresu "prewencji kryminalnej" opierając się na założeniach zawartych w programach prewencyjnych. Za ich realizację odpowiedzialni byli głównie Dzielnicowi, którzy podejmowali różnorodne przedsięwzięcia, między innymi:

- odbyli łącznie **41** spotkań środowiskowych, w których uczestniczyli radni, członkowie zarządów osiedlowych oraz mieszkańcy

- pełnili łącznie **134** dyżury w swoich rejonach służbowych, w czasie których przyjmowali wnioski mieszkańców, udzielali porad prawnych oraz przekazywali wiedzę z zakresu wiktymologii
- spotkali się indywidualnie z **2798** mieszkańcami
- objęli stałym nadzorem **305** osoby starszych i samotnie mieszkających
- prowadzili łącznie **718** indywidualnych rozmów z właścicielami placówek handlowych, gastronomicznych i usługowych
- uczestniczyli w **178** spotkaniach z prezesami i przedstawicielami pracowniczych ogrodów działkowych, właścicielami działek i altanek działkowych, celem inspirowania właścicieli i użytkowników altanek do podejmowania skutecznych sposobów ich ochrony przed włamaniami i dewastacją.

Ponadto w 2009 roku wykonano **500** służb ponadnormatywnych na terenie Nowego Sącza (płatnych ze środków pozyskanych z Urzędu Miasta Nowego Sącza). Służby pełnione były przede wszystkim na terenie osiedli mieszkaniowych i przyczyniły się do ograniczenia przestępczości oraz wzrostu uzyskanych efektów, w tym m. in. :

- ✓ zatrzymania **26** sprawców na gorącym uczynku przestępstwa
- ✓ ukarania mandatami **690** sprawców wykroczeń /w tym 570 w ruchu drogowym/
- ✓ załatwienia **437** interwencji
- ✓ legitymowania **1711** osób
- ✓ przebadania **1069** kierowców na zawartość alkoholu
- ✓ zatrzymania **4** poszukiwanych osób
- ✓ zrealizowania przez doświadczonych policjantów w okresach najbardziej zagrożonych przestępczością **40** służb na monitoringu miejskim, co przełożyło się na skuteczność działań prewencyjnych, w trakcie których:
- ✓ zainicjowano przeprowadzenie **110** interwencji
- ✓ doprowadzono do ujęcia **5** sprawców na gorącym uczynku przestępstwa.

W związku z notowanymi kradzieżami kieszonkowymi w środkach komunikacji miejskiej oraz na przystankach autobusowych, Dzielnicowi I i II Rewiru uczestniczyli w patrolach z kontrolerami MPK.

We współpracy z SOK policjanci KMP Nowy Sącz realizowali wspólne służby patrolowe mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach kolejowych, w tym bezpieczeństwa podróżujących osób. Wykonano **299** służb patrolowych, na terenie całej KMP (w tym na terenie Nowego Sącza – **152**.

Policjanci KMP Nowy Sącz **347** razy uczestniczyli we wspólnych patrolach z funkcjonariuszami Karpackiego Oddziału Straży Granicznej, ukierunkowane one były na zapewnienie bezpieczeństwa w rejonach przygranicznych, na głównych ciągach komunikacyjnych, szlakach turystycznych, w tym na terenie Nowego Sącza wykonano **90** takich służb (**42** służby przez Wydział Prewencji i **48** przez Wydział Ruchu Drogowego KMP).

III-3.3. Komenda Straży Miejskiej w Nowym Sączu (KSM)**********

Straż Miejska w Nowym Sączu funkcjonuje w systemie działań na rzecz porządku i spokoju publicznego mieszkańców miasta, realizując ustawowe zadania odnoszące się do zapobiegania i eliminowania patologicznych zachowań i ich skutków w sferze porządku oraz spokoju publicznego w mieście.

Zadania w KSM w 2009 r. realizowane były następującym stanem osobowym: - **34** strażników, **2**- pracowników obsługi monitoringu, **3** pracowników administracji, razem: **39.**

Wiele zadań udało się zrealizować w oparciu o nieodpłatne pozyskanie składników majątku ruchomego przez Urząd Miasta w trybie § 38.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobu i trybu gospodarowania składnikami majątku ruchomego powierzonego jednostkom budżetowym, zakładom budżetowym i gospodarstwom pomocniczym – na podstawie art. 20 pkt 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz.U.Nr 106, poz 493, z późn zm.).

W powyższym trybie przejęto majątek ruchomy od:

- Karpacki Oddział Straży Granicznej w N. Sączu na kwotę - **226 392 zł -**
- Komenda Miejska Policji w N. Sączu na kwotę - **176 388 zł**
- Małopolski Ośrodek Ruchu Drogowego w N. Sączu na kwotę – **5 000 zł**

Razem: **- 407 780 zł**

Funkcjonariusze KSM zrealizowali **141** służb z KMP na terenie Nowego Sącza, w wyniku których uzyskano następujące efekty:

- ujawniono łącznie **293** wykroczenia, nałożono **92** mandaty karne (kredytowane), pouczono **201** osób
- przeprowadzono **807** kontroli w tym **480** w miejscach zagrożonych, skontrolowano **167** pojazdów oraz **160** innych obiektów
- przeprowadzono **93** interwencje.

W ramach współdziałania służby dyżurnej KSM i KMP realizowana była wzajemna wymiana informacji związanych z bezpieczeństwem i ochrony porządku na terenie Miasta. W ramach tej wymiany do KMP przekazano **169** informacji, a od KMP przyjęto **78** informacji.

W ramach całodobowej służby monitoringu miejskiego KSM ściśle współdziałała z KMP w zakresie zaobserwowanych zdarzeń na terenie miasta. Funkcjonowało bezpośrednie połączenie telefoniczne pomiędzy stanowiskami Policji i Straży Miejskiej. Dodatkową formą wymiany informacji były zapisy na nośnikach cyfrowych z monitoringu wizyjnego, które służą jako materiał dowodowy dla potrzeb prowadzonych postępowań przez Policję.

SM brała czynny udział w spotkaniach organizowanych przez jednostkę Policji, w których uczestniczyły inne służby i podmioty mające związek z oddziaływaniem na bezpieczeństwo obywateli na terenie miasta. Podczas odpraw omawiane były sprawy związane z bezpieczeństwem na terenie miasta, omawiane były również zasady koordynacji – współdziałania różnych służb.

W 2009 r. na terenie Miasta rozlokowanych było **13** kamer. W tabeli poniżej przedstawiono ilość i rodzaj wykrytych zdarzeń przy użyciu monitoringu wizyjnego, po ujawnieniu których podejmowane były czynności przez KSM:

********** *Źródło: Komenda Straży Miejskiej w Nowym Sączu*

Tabela III-3.3.1. Rodzaj interwencji	Ilość
Uszkodzone znaki drogowe, brak świateł sygn. drogowej	20
Dot. utrzymania czystości i porządku	164
Zakłócanie spokoju publicznego	32
Osoby nietrzeźwe	52
Spożywanie alkoholu	64
Osoby żebrzące	44
Osoby bezdomne	24
Nawisy śniegu	5
Kolizje drogowe	2
Reklamy ("kobyłki")	20
Parkowanie pojazdów	729
Niszczenie zieleni	3
Bezpańskie psy	11
RAZEM	**1158**

Źródło: KSM w Nowym Sączu

Tabela III-3.3.2. Najważniejsze zadania i interwencje w 2009 r.		
Lp.	**Rodzaj interwencji**	**Ilość interwencji**
CZYNNOŚCI WSPIERAJĄCE FUNKCJONOWANIE RZĘDU MIASTA		
1	Interwencje w działaniach kryzysowych	24
2	Zebrania na dzielnicach	68
3	Konwojowanie wartości pieniężnych	204
4	Asysta dla potrzeb różnych Wydziałów Urzędu Miasta	285
	Razem:	**581**
UROCZYSTOŚCI I IMPREZY MASOWE		
1	Imprezy masowe	15
2	Uroczystości	51

	Razem:	**66**
KONTROLA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU		
1	Interwencje dot. sopli i nawisów śnieżnych	42
2	Wraki pojazdów	68
3	Spalanie śmieci	80
4	Interwencje dot. zaśnieżenia i śliskości chodników	83
5	Plakaty	103
6	Ścieki	121
7	Zaśmiecanie miejsc publicznych	335
8	Kontrola i interwencje porządkowe	1302
	Razem:	**2134**
DROGI		
1	Zgłoszone awarie oświetlenia ulicznego	67
2	Zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia	85
3	Powiadomiono o uszkodzeniu dróg i urządzeń drogowych	529
	Razem:	**681**
KONTROLE PORZĄDKU I SPOKOJU PUBLICZNEGO		
1	Żebractwo	30
2	Interwencje dot. handlu w miejscach do tego nie przeznaczonych	54
3	Kontrole punktów sprzedaży alkoholu	75
4	Interwencje dot. niszczenia zieleni	128
5	Kontrole nr porządkowych	138
6	Inne zakłócania spokoju publicznego	168
7	Interwencje dot. osób bezdomnych	181
8	Interwencje dot. spożywania alkoholu w miejscach publicznych	350
	Razem:	**1124**
ZWIERZĘTA		
1	Kontrole przestrzegania obowiązków wł. zwierząt	119
2	Interwencje dot. martwych, dzikich i zaginionych zwierząt	170
3	Interwencje dot. bezpańskich psów	324

	Razem:	**613**
KONTROLA RUCHU DROGOWEGO		
1	Interwencje dot. ruchu pojazdów na drogach objętych zakazem ruchu w obu kierunkach	301
2	Interwencje dot. prawidłowości parkowania	7207
	Razem:	**7508**
INNE INTERWENCJE		
1	Ujecie sprawcy kradzieży	1
2	Udzielenie pierwszej pomocy medycznej	4
3	Zabezpieczenie miejsca zdarzenia	64
3	Interwencje niepotwierdzone	616
	Razem:	**685**
	OGÓŁEM:	**13 392**

Tabela III-3.3.3.Wykaz ujawnionych wykroczeń w 2009 r.

Lp.	Rodzaje wykroczeń zawartych w:	Pouczono		Mandat			Wniosek do Sądu	Razem
1	Kodeks wykroczeń	ilość	art.	ilość	art.	kwota		
a)	wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publ. **art. 49 – 64**	162	**art. 51**	6	**art. 51**	900,00 zł		
		0	**art. 58**	0	**art. 58**	0,00 zł		
		84	**art. 63**	19	**art. 63**	1690,00 zł		
		138	**art. 64**	0	**art. 64**	0,00 zł		
	RAZEM	**384**		**25**		**2590,00zł**		**409**
c)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia **art. 70 – 83**	433	**art. 77**	9	**art. 77**	1800,00 zł	**1**	
				1	**art. 81**	500,00 zł		
	RAZEM	**433**		**10**		**2300,00 zł**	**1**	**444**
d)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji **art. 84 – 103**	628	**art. 90**	59	**art. 90**	6 300,00 zł	**1**	
		47	**art. 91**	4	**art. 91**	270,00		
		5450	**art. 92**	629	**art. 92**	58 890,00 zł	**1**	

			3	**art. 92i94**	3	**art. 92i94**	1700,00 zł		
			234	**art. 95**	20	**art. 95**	1180,00 zł		
			199	**art. 97**	21	**art. 97**	2000,00 zł	**2**	
			152	**art. 99**	10	**art. 99**	560,00 zł		
			8	**art. 99 i 54**	1	**art. 99 i 54**	200,00zł		
			1	**art. 94**	1	**art. 94**	500,00 zł		
			2	**art. 92i95**	2	**art. 92i95**	250,00 zł	**1**	
			18	**art. 90i97**	1	**art. 90i97**	100,00 zł		
			1	**art. 90i95**	1	**art. 90i95**	150,00 zł		
			10	**art. 90i92**	1	**art. 90i92**	200,00 zł		
			1	**art. 90i141**	1	**art. 90i141**	200,00 zł		
	RAZEM		**6754**		**754**		**72500,00zł**	**5**	**7513**
	f)	wykroczenia przeciwko zdrowiu **art. 109 – 118**	5	**art. 117**	0	**art. 117**	0,00 zł		
	RAZEM		**5**		**0**		**0,00zł**		**5**
	i)	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej **art. 140 – 142**	12	**art. 141**	2	**art. 141**	250,00 zł		
	RAZEM		**12**		**2**		**250,00zł**		**14**
	j)	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku pub. **art. 143 – 145**	34	**art. 144**	108	**art. 144**	4350,00 zł		
			42	**art. 145**	24	**art. 145**	1110,00 zł		
			1	**Art.141 i 145**	1	**Art.141 i 145**	200,00zł		
			1	**Art. 43^1 145**	1	**Art. 43^1 i 145**	150,00zł		
	RAZEM		**78**		**134**		**5810,00zł**		**212**
2		ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	138	**art. 54**	10	**art. 54**	830,00 zł		
			782	**art. 10ust.2**	11	**art. 10ust.2**	1790,00 zł		
	RAZEM		**920**		**21**		**2620,00zł**		**941**
3		ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	368	**art. 43**	57	**art. 43**	5650,00 zł		
	RAZEM		**368**		**57**		**5650,00zł**		**425**
	OGÓŁEM		**8954**		**1003**		**91720,00zł**	**6**	**9963**

Źródło: Komenda Straży Miejskiej w Nowym Sączu

W zakresie działań profilaktycznych i prewencyjnych KSM w 2009 r. kontynuowano:

- program **„Bezpieczne ferie"**
- program **„Bezpieczne wakacje"**
- program **„Bezpieczna droga do szkoły"**
- program **„Koalicja przeciwko przemocy"**

Zrealizowano program w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży wyrobów tytoniowych „Stop -18". W ramach programu strażnicy i młodzież z I LO w Nowym Sączu odwiedzili **222** punkty sprzedaży wyrobów tytoniowych na terenie miasta Nowego Sącza. Działania związane z akcją „Stop – 18" realizowane były na terenie województwa małopolskiego i zostały ocenione przez Urząd Marszałkowski. KSM w Nowym Sączu uzyskała jedną z najwyższych ocen za realizację tego programu.

W szkołach odbyły się spotkania, które dotyczyły zachowań dzieci w ruchu drogowym – „Droga do szkoły". Omówiono także schemat postępowania w sytuacji zagrożeń mogących wystąpić w czasie kontaktu dzieci z luźno biegającymi psami.

Do innych działań profilaktycznych należy zaliczyć ciągły kontakt dzielnicowych KSM z dyrektorami szkół w zakresie pozyskiwania informacji związanych z bezpieczeństwem dzieci, dostosowanie dyslokacji służb w rejonach szkół do stwierdzonego zagrożenia.

W wyniku zgłaszanych potrzeb przez Wydziały Urzędu Miasta KSM realizowała niżej wymienione czynności:

- Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska (WGKiOŚ) – wizje, asysty i inne kontrole dot. gospodarowania odpadami,

Dodatkowo KSM wspólnie z WGKiOŚ przystąpiła do realizowania zweryfikowanego systemu zarządzania środowiskiem pod nazwą EMAS. Podstawowym celem jest skorzystanie z możliwości ciągłego zmniejszania szkodliwego oddziaływania na środowisko, redukcji wytwarzania odpadów, wzrostu efektywności pracy, podniesienia swojej reputacji, spełniania wymogów prawnych, zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Dotychczasowe działania WGKiOŚ i SM były poddane audytowi zewnętrznemu, który stwierdził na podstawie przedstawionych dokumentów i zrealizowanych przedsięwzięć, że możliwe jest uzyskanie certyfikatu EMAS. W przyszłości posiadanie tego certyfikatu poprawi pozycję Miasta przy pozyskiwaniu różnego rodzaju środków na cele związane z ochroną środowiska.

- Wydział Spraw Obywatelskich – pomoc przy akcji wymiany dowodów osobistych (**28** wyjazdów)
- Wydział Kultury i Sportu - w zakresie organizowania i zabezpieczania imprez masowych, charytatywnych itp.
- Wydział Komunikacji i Transportu - w zakresie parkowania pojazdów w zatokach przystanków komunikacji miejskiej
- Miejski Zarząd Dróg
    - kontrolowanie zajęcia pasa drogowego przez podmioty nie związane z użytkowaniem drogi
    - monitorowanie awarii urządzeń drogowych,
    - kontrolowanie przestrzegania warunków korzystania z pasa drogowego określonych w wydanych zezwoleniach
- Wydział Zdrowia – komisyjne kontrole punktów sprzedaży alkoholu – **75** kontroli
- Wydział Architektury, Planowania Przestrzennego i Rozwoju Miasta - w zakresie informowania właścicieli podmiotów gospodarczych o zasadach umieszczania reklam na budynkach
- Wydział Geodezji i Mienia

- ustalanie właścicieli, administratorów obiektów i gruntów,
- kontrola nadanych numerów porządkowych na obiektach,
- kontrola zasobów mieszkaniowych zasiedlonych przez społeczność romską z uwagi na zapobieganie niszczeniu mienia, bezprawnego zajęcia lokali itp.

- Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności – w zakresie przekazywania informacji o zagrożeniach na terenie Miasta, udział w ćwiczeniach i szkoleniach,
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Nowego Sącza - w zakresie informowania o nieprawidłowościach, zabezpieczenia miejsc niebezpiecznych (uszkodzenia elewacji, pokrycia dachowego),
- Wydział Edukacji - wymiana informacji o zagrożeniach bezpieczeństwa dzieci i niszczenia mienia publicznego na terenie i w rejonie szkół, zabezpieczenie pobytu dzieci na terenie miasta w czasie ferii i wakacji.

Ponadto Straż Miejska współpracowała z Sądeckim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej. Współpraca dotyczyła realizowania programu: „Koalicja przeciw przemocy w rodzinie". Polegała ona na przeszkoleniu strażników w celu prawidłowego reagowania w przypadkach patologii rodzinnych, społecznych, a także w sytuacjach wymagających podjęcia decyzji o dalszym postępowaniu z osobami bezdomnymi, potrzebującymi pomocy.

WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA, PONADLOKALNA I MIĘDZYNARODOWA	CEL OPERACYJNY III-4	Rozwijanie współpracy z samorządami Sądecczyzny i Małopolski, w kraju i za granicą.§§§§§§§§§§§§§

III-4.1. Rozwijanie współpracy międzynarodowej z miastami partnerskimi i zaprzyjaźnionymi za granicą.

Władze samorządowe Nowego Sącza prowadziły ożywioną i wielokierunkową współpracę z innymi miastami w kraju i za granicą. W ramach współpracy partnerskiej realizowane były założenia umów i porozumień partnerskich, które precyzują dziedziny wzajemnych kontaktów. Rola administracji miejskiej polegała na inicjowaniu kontaktów oraz na późniejszym im „patronowaniu", dlatego współpraca pomiędzy konkretnymi instytucjami lub grupami społecznymi była nadrzędnym celem partnerstwa miast.

Współpraca, realizacja przedsięwzięć, wymiana doświadczeń dotyczyła przede wszystkim następujących dziedzin: kultura i sztuka, edukacja, sport, promocja, organizacje pozarządowe, wymiana gospodarcza, administracja samorządowa, gospodarka.

§§§§§§§§§§§§§ *Biuro Prezydenta Miasta*

III-4.1.1. Wymiana międzynarodowa

Tabela III-4.1.1.1. Zestawienie oficjalnych wizyt delegacji Nowego Sącza w miastach partnerskich i zaprzyjaźnionych za granicą.

LP	DATA	KRAJ - MIASTO	WYDARZENIE
1	30.04-3.05.09	Węgry, Kiskunhalas	Dni Miasta Kiskunhalas
2	22.05-24.05.09	Słowacja, Preszów	Turniej Miast Partnerskich
3	3.06.-7.06.09	Litwa, Troki	Uczestnictwo w Jarmarku Średniowiecznym- prezentacja miasta Nowego Sącza (stoisko wystawiennicze)
4	4.06-7.06.09	Słowacja, Preszów	Dni miasta Preszów – 710-lecie Preszowa – omówienie planów inwestycyjnych, remontowych na najbliższe lata, sposobów finansowania, sposobów zarządzania mieniem komunalnym oraz działań podejmowanych przez miasto na rzecz społeczności romskiej
5	02.07.09	Słowacja, Stara Lubowla	Udział w Międzynarodowym Spływie Kajakowym
6	09.09.09	Słowacja, Stara Lubowla	Udział w seminarium „Praca z młodzieżą na poziomie lokalnym”
7	02.09-09.09.09	Bułgaria, Gabrowo	Wrześniowy Salon Kulturalny
8	09.09- 10.09.09	Czechy, Praga	Uczestnictwo w premierze filmu „Janosik, Prawdziwa historia”
9	11.09- 13.09.09	Węgry, Kiskunhalas	Udział w Międzynarodowym Festiwalu Winobrania
10	25.09.09	Słowacja, Stara Lubowla	XVIII Lubovmiansky Jarmark
11	01.10.09	Słowacja, Stara Lubowla	Spotkanie w sprawie wspólnego aplikowania o środki z UE
12	08.10.09	Słowacja, Preszów	Międzynarodowy Plener w ramach współpracy zagranicznej miasta
13	09.10- 11.10.09	Ukraina, Stryj	Konferencja „K. Makuszyński- dzieciom, dorosłym, młodzieży”
14	16.10.09	Słowacja, Stara Lubowla	Festiwal Twórczej Prezentacji Kobiet

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

Tabela III-4.1.1.2. Zestawienie oficjalnych wizyt delegacji zagranicznych miast partnerskich i zaprzyjaźnionych w Nowym Sączu

LP	DATA	KRAJ - MIASTO	WYDARZENIE
1	23-25.03.09	Chiny, Suzhou	Delegacja Oficjalna ds. Gospodarki
2	11.05. 09	Niemcy, Schwerte	Spotkanie Zastępcy Prezydenta Miasta z młodzieżą z Gesamtschule ze Schwerte, w ramach współpracy szkół (Gesamtschule-Szkoła Podstawowa nr 2) i wymiany młodzieżowej
3	14.05. 09	Słowacja, Stara Lubowla	Primator Mesta Stara Lubovna – omówienie przedsięwzięć kulturalnych w Nowym Sączu i Starej Lubowli, ze szczególnym uwzględnieniem Jarmarku Lobowelskiego
4	7-10.06.09	Węgry, Kiskunhalas	Spotkanie Burmistrza Miasta Kiskunhalas z Prezydentem Miasta Nowego Sącza - podsumowanie Międzynarodowego Turnieju Piłki Nożnej im. Adama Siei oraz Międzynarodowego Turnieju Bokserskiego o Puchar Prezydenta Miasta, planowanie współpracy na kolejny rok.
5	5-11.07.09	Niemcy, Schwerte	Wymiana mieszkańców miast, realizowana przez Stowarzyszenie Nowy Sącz – Schwerte, patronowana przez Urzędy współpracujących ze sobą Miast
6	17.07. 09	Węgry, Kiskunhalas	Odsłonięcie tablicy upamiętniającej Węgrów poległych podczas bitwy gorlickiej w okresie I wojny światowej
7	05.11- 10.11.09	USA, Tinley Park	Udział w uroczystym koncercie i sesji Rady Miasta z okazji 171 rocznicy lokacji miasta

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

III-4.1.2. Projekty międzynarodowe finansowane ze środków zewnętrznych

1/ Projekt „Polska i Norwegia: bitwa o Narwik 1940 r. – II wojna światowa"

Biuro Prezydenta Miasta opracowało i złożyło do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosek aplikacyjny pn. „Polska i Norwegia: bitwa o Narwik 1940 r. – II wojna światowa" w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (2004-2009). Miasto Nowy Sącz otrzymało grant, który pozwala na zrealizowanie planów związanych z obchodami przypadającej w 2010 r. 70. rocznicy kampanii norweskiej i bitwy o Narwik, który jest miastem partnerskim Nowego Sącza. Partnerami Miasta Nowy Sącz w tym projekcie są – po stronie polskiej: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, po stronie norweskiej: Urząd Miasta Narwik oraz Muzeum Wojny. Rangę uroczystości podkreśla fakt, iż patronat nad obchodami przyjął tuż przed tragicznym wypadkiem samolotu pod Smoleńskiem Prezydent RP Lech Kaczyński.

Czas realizacji projektu: **11** miesięcy.

Wartość projektu: **628 480 zł**

Kwota dofinansowania: **565 137 (90%)**

Środki własne Urzędu: **62 793 (10%)**

2/ Aplikowanie o środki zewnętrzne w ramach projektów i programów międzynarodowych przy współpracy z miastami partnerskimi za granicą.

Tabela III-4.1.2.1. Zestawienie aplikacji

LP	MIASTO	TYTUŁ PROJEKTU	CEL	FUNKCJA W PROJEKCIE
1	Gabrowo, Bułgaria	„Youth Fiesta of Talents”	Promocja aktywnego partnerstwa Europejskiego – udział grupy z Nowego Sącza w młodzieżowym święcie talentów w Gabrowie	Partner
2	Alanya, Turcja	Let`s create a new world	szkolenie dla osób niepełnosprawnych z Nowego Sącza w zakresie używania nowych technik i technologii w zakresie animacji filmowej, pozwalające na zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych	Partner

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

III-4.1.3. Wsparcie organizacyjne i merytoryczne organizacji pozarządowych (NGO) oraz instytucji współpracujących z Miastem – pomoc w nawiązywaniu kontaktów z organizacjami i instytucjami w miastach partnerskich i zaprzyjaźnionych.

Tabela III-4.1.3.1. Zestawienie udzielonego wsparcia dla różnego rodzaju działań

LP	NGO/INSTYTUCJA	CEL	MIASTO/INSTYTUCJA
1	Małopolskie Centrum Kultury „SOKÓŁ”/ Klub Tańca Towarzyskiego AXIS	VII Turniej Tańca Towarzyskiego – „NOWY SĄCZ 2009”	Stryj, Stara Lubowla, Troki, Narwik, Gabrowo, Netanya, Lievien, Guadalajara, Vranje, Lipsk, Region Molise, Isernia, Avsallar, Preszów, Schwerte, Kiskunhalas
2	Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Nowym Sączu	Projekt na temat ochrony i opieki nad zwierzętami – poszukiwanie partnerów zagranicznych	Preszów, Stara Lubowla, Troki, Schwerte, Kiskunhalas, Gabrowo
3	Stowarzyszenie Kombatantów z Kiskunhalas	Uczczenie Węgrów poległych w trakcie I wojny światowej na ziemi gorlickiej - Tablica pamiątkowa w języku węgierskim na cmentarzu nr 120 w Łużnej	Gmina Łużna
4	Zespół Regionalny „GABROVCHE” - Gabrowo	Zachęcenie zespołu do uczestnictwa w „XVIII Międzynarodowym Festiwalu Święto Dzieci Gór” i wspieranie nawiązania kontaktów zespołu z organizatorem	Małopolskie Centrum Kultury „SOKÓŁ”

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

Współpracę z miastami zagranicznymi w 2009 r. regulowała Uchwała Rady Miasta Nowego Sącza nr XXXII/418/2008 z dnia 27 października 2008r. roku w sprawie programu współpracy miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2009 w obszarze „współpraca zagraniczna Miasta" na realizację zadań priorytetowych.

W 2009r.w ramach otwartego konkursu ofert przyznano dotacje na realizację **5** zadań publicznych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w wysokości: **30 000 zł**, z czego z przyczyn niezależnych od Miasta zrealizowane zostały **3** zadania na łączną kwotę dotacji: **14 761,46 zł**.

Tabela III-4.1.2.3. Wykaz podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, którym udzielono dotacji z Budżetu Miasta na realizację zadań publicznych w obszarze: WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA MIASTA

LP	NAZWA PODMIOTU I ADRES	NAZWA ZADANIA	PLAN	KWOTA PRZYZNANYCH DOTACJI	WYSOKOŚĆ ROZLICZONEJ DOTACJI
1	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ	Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzyskiego	9 000,00 zł	9 000,00 zł	*Rezygnacja z dotacji*
2	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ	V Dni Republiki Słowackiej i I Dni Ukraińskie w Nowym Sączu w ramach cyklu "Znają sąsiedzi"	9 000,00 zł	9 000,00 zł	9 000,00 zł
3	Stowarzyszenie Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	Kontynuacja współpracy Sądeckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku z mieszkańcami Stryja i Lwowa	3 000,00 zł	3 000,00 zł	1 961,46 zł
4	Stowarzyszenie Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	Troki - Wilno- Kowno - nawiązanie współpracy przez słuchaczy Sądeckiego UTW	5 200,00 zł	5 200,00 zł	*Rezygnacja z dotacji*
5	Uczniowski Klub Sportowy BUDOWLANI	"Swoje chwalicie, cudzego nie znacie" poznajemy kulturę, historię i zabytki miast partnerskich Nowego Sącza	3 800,00 zł	3 800,00 zł	3 800,00 zł
			30 000,00 zł	**30 000,00 zł**	**14 761,46 zł**

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

III-4.1.4. Efektywność osiągania celów strategicznych i operacyjnych

Założone cele są realizowane w możliwym do osiągnięcia zakresie. Najlepiej i najwszechstronniej rozwija się współpraca z najbliższymi geograficznie partnerami Nowego Sącza, słowackimi miastami Stara Lubowla i Preszów, oraz węgierskim Kiskunhalas, ukraińskim Stryjem i Trokami na Litwie. W przypadku niemieckiego partnera – Schwerte udało się nawiązać postulowane także w „Strategii" kontakty pomiędzy mieszkańcami zaprzyjaźnionych miast, owocujące corocznymi wymianami kilkunastoosobowych grup. Wyjątkowe ożywienie odnotowane zostało z norweskim Narwikiem, przede wszystkim dzięki inicjatywie Urzędu Miasta w Nowym Sączu i pozyskaniu znaczącego grantu w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (2004-2009). Nadzieję na dalszy rozwój stwarza współpraca partnerska z chińskim Sushou.

Władze zaprzyjaźnionych miast i regionów: Columbia County (USA), Region Molise (Włochy), Guadalajara (Hiszpania), Lipsk (Niemcy), Oranje (Serbia) nie udzieliły odpowiedzi na wysłane przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza na początku 2009 roku zapytania o plany współpracy, można zatem przypuszczać, że nie mają woli jej kontynuowania.

Główną przyczyną ograniczonej intensywności kontaktów z miastami partnerskimi i zaprzyjaźnimy za granicą jest niedostatek pieniędzy – po obu stronach, na wypełnienie treścią bogatych w zadania umów. Kolejną przeszkodą jest odległość, która decyduje o intensywności kontaktów, a także generuje koszty.

III-4.2. Rozwijanie współpracy z samorządami Sądecczyzny i Małopolski

1/ Współpraca ze Starostwem Powiatu Nowosądeckiego.

Prezydent Miasta Nowego Sącza i Starosta Powiatu Nowosądeckiego Jan Golonka są wiceprzewodniczącymi *Klubu Przyjaciół Ziemi Sądeckiej*. Koszty organizacji przedsięwzięć klubowych dzielone są po połowie między Starostwo i Urząd Miasta. Klub stara się zorganizować przynajmniej raz w roku spotkanie członków zapraszając nie tylko sądeczan z Nowego Sącza i Sądecczyzny, ale także z całego kraju. Od kilku lat jest fundatorem stypendiów dla najbardziej uzdolnionych maturzystów ze szkół Nowego Sącza. W 2009 r. Klub z własnych środków pokrył koszty organizacji koncertu na Imieniny Miasta w wykonaniu absolwentów i studentów Uniwersytetu Muzycznego w Warszawie rekomendowanych przez rektora uczelni prof. Stanisława Morytę.
Prezydent Miasta Nowego Sącza, a także Starosta Powiatu Nowosądeckiego są współorganizatorami corocznego konkursu Sądeckiej Fundacji Sądeckiej i Gazety Krakowskiej na Sądeczanina Roku.

2/ Współpraca z instytucjami wojewódzkimi.

Prezydent Miasta we współpracy z Urzędem Marszałkowskim po raz trzeci zorganizował eliminacje do Finału Małopolskiego Festiwalu Smaku w Krakowie, podczas których odbyła się prezentacja wyrobów konsumpcyjnych producentów i restauratorów z Sądecczyzny.

3/ Współpraca z ościennymi samorządami.

Współpraca z ościennymi gminami dotyczyła w zasadzie rozwiązywania wspólnych problemów. Koronnym przykładem była współpraca samorządów Nowego Sącza, Starego Sącza, Kamionki i Nawojowej dotycząca realizacji projektu kanalizacji wymienionych gmin, spośród których wiodącym podmiotem jest Samorząd Nowego Sącza – a w jego imieniu Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o. w Nowym Sączu. Urząd Miasta Nowego Sącza uczestniczył również finansowo w opracowaniu studium wykonalności lotniska pasażersko-towarowego dla małych i średnich samolotów na terenie gminy Stary Sącz.
Prezydent Miasta Nowego Sącza współpracował z Wójtem Gminy Łużna w sprawie umieszczenia na cmentarzu wojskowym z I wojny światowej w Łużnej-Podbrzeżu tablicy upamiętniającej Węgrów poległych podczas bitwy gorlickiej. Inicjatorami byli kombatanci z zaprzyjaźnionego z Nowym Sączem węgierskiego Miasta Kiskunhalas. Tablicę odsłonięto w lipcu 2009 r.

4/ Efektywność osiągania celów strategicznych i operacyjnych

Zakładane cele strategiczne i operacyjne w przypadku współpracy z ościennymi gminami, poza gminą Chełmiec, są osiągane w zadawalającym stopniu, podobnie - planowane rezultaty. Wspólna inwestycja komunalna Nowego Sącza i ościennych gmin – jedna z największych tego typu w Polsce – jest pokazywana jako pozytywny przykład łączenia sił i środków w ochronie środowiska, budowaniu infrastruktury i zaspakajaniu potrzeb mieszkańców subregionu.

PROMOCJA MIASTA	CEL OPERACYJNY III-5	Zapewnienie systemowego podejścia do działań z zakresu promocji i budowy marki Nowego Sącza.**********

III-5.1. Stosowane hasła promocyjno-marketingowe.

Nowy Sącz posługiwał się w 2009 r. kilkoma sloganami promocyjno – marketingowymi określającymi jego przymioty i oddającymi jego charakter. Są to:

- ***„Miasto kwiatów i zieleni"***
- ***„Miasto wiedzy i kreatywnych ludzi"***
- ***„Nowy Sącz – zawsze nowy".***

Skojarzenia, jakie wywołują są zgodne z oczekiwaniami „Strategii", która zakłada, że dzięki działaniom promocyjnym i wizerunkowym Nowym Sącz będzie postrzegany przez mieszkańców, jak i gości jako miasto przyjazne, nowoczesne, kreatywne i rozwijające się, a to umocni jego markę.

Urząd Miasta zamówił kompleksowy projekt identyfikacji wizualnej dla Miasta składający się, m.in. z: opracowania logotypu Nowego Sącza (logo plus hasło), projektów graficznych druków Urzędu Miasta, zestawu gadgetów i tzw. „witaczy". To jedno z najważniejszych przedsięwzięć w realizacji sugestii postulowanych w Strategii służących budowaniu marki Miasta i jego pozycjonowaniu na mapie regionu i kraju.

Nowy Sącz dopracował się w przeszłości szeregu stałych, mających swoją wieloletnią tradycję wydarzeń promujących Miasto, które znalazły się w kalendarzu wydarzeń społecznych, kulturalnych, patriotycznych, edukacyjnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych na 2009 r. W ostatnich trzech latach do kalendarza wydarzeń kulturalnych w Mieście dopisano kilka nowych przedsięwzięć. Są one w głównej mierze adresowane do mieszkańców Nowego Sącza i oni są ich głównymi beneficjantami.

Wiodącym podmiotem w zakresie promocji i marketingu terytorialnego jest Biuro Prezydenta Miasta, które współpracowało w 2009 r. przy realizacji wymienionych dalej projektów i wydarzeń z Wydziałem Kultury i Sportu, a w przypadku konkursów – również z Wydziałem Gospodarki Komunalnej.

III-5.2. Identyfikacja wizualna

Urząd Miasta posługiwał się do niedawna w zasadzie jedynie herbem Miasta. Znak ten nie powinien być nadużywany, a jego zastosowanie powinno być reglamentowane i zastrzeżone jedynie do ważnych okoliczności. Z kolei dotychczasowe logo Urzędu Miasta – graficzne przedstawienie konturów ratusza wydawało się zbyt proste i nie odpowiadało wymogom stawianym obecnie znakom identyfikacyjnym dla instytucji. Zatem zgodnie z zapisami „Strategii" rozpoczęto prace nad przygotowaniem, opracowaniem i wdrożeniem Księgi Tożsamości będącej spójnym i jednorodnym, a przy tym nowoczesnym projektem systemu wizualizacji graficznej dla Urzędu Miasta.

III-5.3. Udział w konkursach i rankingach

Urząd Miasta uczestniczy w ogólnopolskich konkursach i rankingach adresowanych do samorządów, poddając ocenie zewnętrznych ekspertów aktywność i osiągnięcia Nowego Sącza, by w ten sposób uzyskać zobiektywizowaną informację o jakości zarządzania Miastem, dokonanych postępach, miejscu Nowego Sącza na ogólnopolskiej mapie aktywności samorządów, a także by szukać zewnętrznego potwierdzenia dla pozytywnego wizerunku Nowego Sącza jako miasta silnego swoim potencjałem i aktywnością. Uzyskane nagrody i wyróżnienia są ważnym elementem budowania marki Miasta. Współtworzą pozytywny wizerunek Nowego

********** *Biuro Prezydenta Miasta*

Sącza jako miasta dobrze zarządzanego, dynamicznie rozwijającego się, przedsiębiorczego i atrakcyjnego. Pełna sekwencja wymienionych i opisanych niżej nagród i wyróżnień przyczyniła się do znacznego wzmocnienia wizerunku i marki Nowego Sącza w wymiarze lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim.

Godło promocyjne TERAZ POLSKA[†††††††††††††††]

Najważniejszym przedsięwzięciem promocyjnym był udział w prestiżowym konkursie Fundacji Polskiego Godła Promocyjnego TERAZ POLSKA w kategorii gmin miejskich. Nowy Sącz z sukcesem przeszedł dwustopniową procedurę kwalifikacyjną, otrzymując w finale decyzją Kapituły prestiżowe godło TERAZ POLSKA z prawem posługiwania się nim w działaniach promocyjnych i marketingowych. Pozytywny odbiór nominacji, a później przyznania godła Nowemu Sączowi przez mieszkańców i sympatyków miasta, liczne informacje i artykuły w mediach, transmisja galowego koncertu z ceremonią wręczenia tytułu w paśmie najwyższej oglądalności Programu 1 TVP, wszystkie te elementy budowy wizerunku zostały wzbogacone o intensywną eksploatację znaku TERAZ POLSKA w materiałach promocyjnych Nowego Sącza.

Tytuł LAUREAT RANKINGU MIAST 2009[‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡]

Nowy Sącz za zajęcie 2 miejsce w Ogólnopolskim Rankingu Miast Związku Powiatów Polskich za 2009 r. uzyskał tytuł „Laureata Rankingu Miast 2009". Po całorocznych zmaganiach Nowy Sącz osiągnął wynik **19 462 pkt.**, ustępując tylko metropolitalnemu Krakowowi, który uzyskał wynik **20 234 pkt.** Wynik Nowego Sącza to 2 wynik w klasyfikacji 64 miast na prawach powiatu i 2 wynik zarazem w generalnej klasyfikacji wszystkich sklasyfikowanych powiatów w łącznej liczbie 379. Nowy Sącz wyprzedził m. in. takie miasta jak Słupsk sklasyfikowany na 3 m. z dorobkiem **15 896 pkt,** i dalej kolejno – Gdańsk (**14 543 pkt.**), Rzeszów (**12 162 pkt.**), Legnicę **(11 249 pkt**.), Gorzów Wielkopolski (**10 954 pkt.**) i Warszawę (**10 893 pkt.**).

Ogólnopolski Ranking Związku Powiatów Polskich to jedyny w Polsce ranking samorządów zarządzany na bieżąco przez ekspertów w trybie on-line. Samorządy sklasyfikowane w Rankingu oceniane były przez ekspertów ZPP według kilkudziesięciu kryteriów zgrupowanych w ośmiu grupach tematycznych takich jak: działania proinwestycyjne i prorozwojowe, rozwiązania poprawiające jakość obsługi mieszkańca oraz funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego, rozwój społeczeństwa informacyjnego, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, umacnianie systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji, promocja rozwiązań ekoenergetycznych, proekologicznych i prozdrowotnych, współpraca krajowa i międzynarodowa, działania promocyjne. Kolejność w Rankingu uzależniona była od osiąganych i zgłaszanych na bieżąco zrealizowanych projektów i uzyskanych wyników w ocenianych obszarach działalności.

Tytuł LAUREAT RANKINGU ENERGII ODNAWIALNEJ 2009[§§§§§§§§§§§§§§§]

Nowy Sącz zajął **1** miejsce w Rankingu Energii Odnawialnej 2009 w kategorii miast na prawach powiatu zorganizowanym przez Związek Powiatów Polskich. Nowy Sącz zgromadził na koniec 2009 r. **4145 pkt.** wyprzedzając m.in. Słupsk, Rzeszów i Kraków. Przy uwzględnieniu wyników **111** sklasyfikowanych ogółem samorządów w poszczególnych kategoriach (powiaty, miasta na prawach powiatu, gminy miejskie i miejsko-wiejskie, gminy wiejskie) Nowy Sącz uzyskał **trzeci** wynik w Polsce.

Ocenie poddawane były zrealizowane projekty dotyczące wykorzystywania źródeł energii odnawialnych, w przypadku Nowego Sącza głównie projekty z obszaru wykorzystania promieniowania słonecznego i energii biomasy. Do oceny zgłoszonych zostało m.in. **87** indywidualnych instalacji solarnych, które uzyskały dofinansowanie ze strony Miasta, a także *kogenerator biogazowy na oczyszczalni* ścieków zarządzanej przez Sądeckie Wodociąg Sp. z o.o. w Nowym Sączu, system odgazowania na składowisku odpadów z wykorzystaniem biogazu na cele energetyczne zarządzanym przez Spółkę z o.o. NOVA w Nowym Sączu, instalacje solarne

[†††††††††††††††] *Źródło: Biuro Prezydenta Miasta*
[‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*
[§§§§§§§§§§§§§§§] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*

w miejskich jednostkach organizacyjnych i spółkach, np. w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. w Nowym Sączu i w Komendzie Straży Miejskiej.

Tytuł SUPER POWIAT 2009[**********]

Nowy Sącz został nagrodzony tytułem SUPER POWIAT 2009 za poddanie się ocenie w zakresie ponad 75% kryteriów spośród 77 kryteriów oceny Ogólnopolskiego Rankingu Miast Związku Powiatów Polskich. Tylko trzy samorządy w Polsce uzyskały prawo do tego tytułu.

Tytuł MODERNIZACJA ROKU 2009[††††††††††††††††]

Urząd Miasta zgłosił aplikację do konkursu „MODERNIZACJA ROKU 2009" „Rewaloryzację Parku Miejskiego - Plant Miejskich" w kategorii: tereny zielone. Komisja konkursowa dokonała wizji lokalnej na sądeckich Plantach, by potem dokonać rozstrzygnięcia na rzecz przyznania tytułu Nowemu Sączowi. Do Konkursu w edycji 2009 zgłoszone zostały łącznie **703** projekty z całej Polski. Tytuł został wręczony na Zamku królewskim w Warszawie. Organizatorem Konkursu było Stowarzyszenie Ochrony Narodowego Dziedzictwa Materialnego przy współudziale Polskiej Izby Przemysłowo-Handlowej i Związku Powiatów Polskich.

Tytuł PERŁA W KORONIE MAŁOPOLSKI[‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡]

Tytuł ten przyznali internauci sądeckiej starówce jako perle architektury województwa małopolskiego we wrześniu 2009 r. w rywalizacji zorganizowanej przez portal – naszemiasto.pl

Tytuł LAUREAT 7 m. RANKINGU MIAST ATRAKCYJNYCH DLA BIZNESU 2009 (FORBES)[§§§§§§§§§§§§§§§§]

O kolejności w Rankingu Najatrakcyjniejszych Miast dla Biznesu Miesięcznika FORBES zadecydowała dynamika wzrostu liczby spółek rejestrowanych w KRS pomniejszona o spółki znajdujące się w upadłości. Pod uwagę wzięto wszystkie miasta w Polsce. Dane do rankingu zbierał Centralny Ośrodek Informacji Gospodarczej.

II nagroda w Konkursie MAŁOPOLSKIE WEKTORY WSPÓŁPRACY 2009[**********]

Nowy Sącz zdobył II nagrodę w konkursie MAŁOPOLSKIE WEKTORY WSPÓŁPRACY 2009 na najlepszy program współpracy jednostki samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi, zorganizowanym przez Fundację Demokracji Lokalnej i Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji.

I nagroda w Konkursie ŚWIATŁO 2009[††††††††††††††††††]

Nagroda przyzna Nowemu Sączowi przez Kapitułę Konkursu Światło 2009 za bożonarodzeniowo-noworoczne oświetlenie Miasta.

[**********] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*
[††††††††††††††††] *Źródło: Biuro Prezydenta Miasta*
[‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡] *Źródło: Biuro Prezydenta Miasta*
[§§§§§§§§§§§§§§§§] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*
[**********] *Źródło: Biuro Prezydenta Miasta*
[††††††††††††††††††] *Źródło: Biuro Prezydenta Miasta*

Tytuł KORONA MAŁOPOLSKI‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡

Nowy Sącz został nagrodzony Koroną Małopolski w kategorii miast powyżej 30 tysięcy mieszkańców w Plebiscycie TRZY KORONY MAŁOPOLSKI. Do udziału w Plebiscycie zgłoszonych zostało ogółem 31 miast Małopolski. Decyzję o nagrodzeniu Nowego Sącza Koroną Małopolski podjęła Kapituła Plebiscytu złożona ze specjalistów z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz przedstawicieli organizatorów Plebiscytu, a tymi są: Województwo Małopolskie, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, Polskapresse Sp. z. o. o. - wydawca dziennika „Polska Gazeta Krakowska", Telewizja Polska S.A. Oddział w Krakowie i Radio Kraków SA. Kapituła Plebiscytu uwzględniła wyniki specjalnej ankiety i głosowania mieszkańców, a także dokonała oceny zgłoszonych przez miasto własnych projektów. Oceniane były elementy, które wpływają na jakość życia, jego koszty, a także skuteczność władz samorządowych w pozyskiwaniu i wykorzystaniu na swe inwestycje środków zewnętrznych, ze szczególnym uwzględnieniem środków unijnych. Plebiscyt jest organizowany co cztery lata i podsumowuje kolejne kadencje samorządowe. Celem opisywanej edycji Plebiscytu było wyłonienie najlepszych, najefektywniejszych samorządów miast z województwa małopolskiego na podstawie danych za lata 2007-2009.

Tytuł SAMORZĄDOWY LIDER ZARZĄDZANIA§§§§§§§§§§§§§§§§

Nowy Sącz jako jedyne miasto w Polsce został laureatem konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania" w dwóch kategoriach – gospodarka komunalna i transport. Wyniki ogłoszono w Senacie RP. Do opisywanej edycji konkursu nadesłano **61** praktyk w czterech dziedzinach: gospodarka komunalna (gospodarka wodno-kanalizacyjna, gospodarka odpadami, energetyka i ciepłownictwo, zieleń), komunalna gospodarka mieszkaniowa, transport i ochrona zdrowia. Nowy Sącz został nagrodzony w kategorii gospodarka komunalna za: „Zastosowanie monitoringu i sterowania elektronicznego do optymalizacji pracy systemu wodociągowego miasta Nowego Sącz", a w kategorii transport za: „Modernizację układu komunikacyjnego zabytkowej Starówki miasta Nowego Sącza". Konkurs „Samorządowy Lider Zarządzania odbywał się pod patronatem honorowym marszałka Senatu RP Marka Ziółkowskiego oraz Ambasadora Królestwa Norwegii Enoka Nygaarda.

Nowy Sącz na 18 m. w RANKINGU SAMORZĄDÓW (RZECZPOSPOLITA)"*****************

W kategorii miasta na prawach powiatu pierwsze trzy miejsca zajęły: Poznań, Sopot i Wrocław, jednak to Nowy Sącz odnotował największy awans w stosunku do poprzedniej edycji Rankingu awansując z **50** miejsca na podstawie danych za 2008 r. na **18** miejsce na podstawie danych za 2009 r., a zatem o **32** miejsca. Nowy Sącz uzyskał ogółem **57,18 pkt.** jako ocenę jakości gminy, w tym **26,97 pkt.** za sytuację finansową i **30,21 pkt.** za zarządzanie. Dla porównania, np. Kraków (10 m.) uzyskał łącznie 61,06 pkt., w tym 29,55 pkt. za sytuacje finansową i 31,51 pkt. za zarządzanie, a Tarnów (35m.) – łącznie 51,74 pkt., w tym 34,83 pkt. za sytuację finansową i 16,91 pkt. za zarządzanie. Przy ocenie Kapituła Rankingu brała pod uwagę m.in. wyniki finansowe samorządów, umiejętność pozyskiwania i efektywnego wydatkowania funduszy unijnych, sprawność zarządzania, a także jakość życia mieszkańców. Prace samorządów analizowano m.in. na podstawie danych finansowych z lat 2006-2009, pochodzących z resortu finansów. Po raz trzeci kapituła wyróżniła też w ramach Rankingu Innowacyjnego najbardziej innowacyjne samorządy tzn. takie, które w pracy wykorzystują nowoczesne techniki. W kategorii miast na prawach powiatu (64 sklasyfikowane miasta) Nowy Sącz zajął wysoką **13** lokatę w Polsce, a w kategorii pozyskiwania środków unijnych **25** lokatę.

‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡ *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*
§§§§§§§§§§§§§§§§ *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*
***************** *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*

ZŁOTE GODŁO NAJWYŻSZA JAKOŚĆ[††††††††††††††††††]

Nowy Sącz został laureatem Złotego Godła Najwyższa Jakość w kategorii: System. Kapituła reprezentowana przez przedstawicieli Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości PARP, Polskiego Forum ISO 9000 i Redakcji „Dziennik Gazeta Prawna" wyróżniła w ten sposób Nowy Sącz za działania związane z wdrażaniem, a także promowaniem idei JAKOŚCI we wszelkich aspektach działalności. Konkurs NAJWYŻSZA JAKOŚĆ QUALITY INTERNATIONAL ma za zadanie wyłonienie i uhonorowanie podmiotów odznaczających się szczególną dbałością o najwyższą jakość oferowanych produktów i usług. Podstawą do przeprowadzenia analiz decydujących o wyłonieniu finalistów są oficjalne dane oraz opinie organizacji biznesowych i gospodarczych, instytucji certyfikujących oraz powołanych ekspertów.

Tytuł LAUREAT RANKINGU EUROPEJSKA GMINA – EUROPEJSKIE MIASTO 2010[‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡]

Miasto Nowy Sącz znalazło się w gronie Laureatów Rankingu Europejska Gmina Europejskie Miasto w województwie małopolskim. Ranking Europejska Gmina Europejskie Miasto został przygotowany przez redakcję „ Dziennika Gazety Prawnej" wspólnie z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego. Nowy Sącz zdobył 1795, 03 pkt., nieznacznie tylko ustępując Krakowowi z dorobkiem 1989, 99 pkt. Ranking wskazuje, które samorządy w Polsce mogą poszczycić się największymi osiągnięciami w pozyskiwaniu środków unijnych. Brane są pod uwagę wszystkie programy pomocowe, których beneficjentami są zarówno władze samorządowe, jak i przedsiębiorstwa i organizacje społeczne. Ranking obejmuje zarówno „stare", jak i „nowe" środki (z unijnego budżetu 2007 – 2013). Podstawą do oceny jest wartość przyznanej pomocy z UE, liczba realizowanych projektów oraz liczba mieszkańców według GUS. Dane pochodzą z dokumentacji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Agencji Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa i obejmują umowy podpisane do połowy kwietnia 2010 r. (bez programów przedakcesyjnych).

Tytuł MISTRZ POLSKIEJ LIGI ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII 2010[§§§§§§§§§§§§§§§§§§]

Nowy Sącz został wybrany przez jury, w skład którego wchodzili: specjaliści ds. energii, przedstawiciele stowarzyszeń miast i gmin oraz organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną środowiska, a także dziennikarze zainteresowani tą tematyką – w oparciu o kryteria liczbowe (moc uzyskana ze źródeł odnawialnych) oraz jakościowe (zaangażowanie samorządów lokalnych, dynamika terytorialna).

Podsumowanie: Udział w konkursach branżowych czy generalnych jest elementem działań nie tylko wizerunkowych i promocyjnych, ale również '*benchmarkingowych,* w których niezależne grupy ekspertów pozycjonują Miasto w stosunku do innych, co pozwala na dokonywanie porównań i ustalanie, w którym miejscu jest Miasto, na jakich polach ma przewagę nad innymi, a w czym ustępuje najlepszym. Otrzymane nagrody i wyróżnienia są dowodem, iż założone cele zostały osiągnięte, a rezultaty podjętych działań poprzedzających aplikację do konkursów – były na tyle znaczące, iż eksperci uznali, iż Miasto zasługuje na nagrody i wyróżnienia.

Poprzez udział w rankingach i konkursach przy minimalnych nakładach Urząd Miasta uzyskuje efekt w postaci kształtowania pożądanego wizerunku i skutecznej promocji Miasta, a także umacnia budowaną markę Nowego Sącza. Służą temu informacje w mediach lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich – telewizyjnych, prasowych, radiowych i internetowych.

[††††††††††††††††††] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*
[‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡‡] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*
[§§§§§§§§§§§§§§§§§§] *Źródło: Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Systemów Zarządzania Jakością*

Każda nagroda jest sukcesem Miasta o charakterze – w zależności od profilu konkursu – gospodarczym, społecznym, komunalnym, promocyjnym. Jest elementem umacniania marki Nowego Sącza. Nagrody są dobrze postrzegane i oceniane przez mieszkańców Miasta. Wartością trudną do przecenienia są oceny – wyrażające się przyznanymi wyróżnieniami i nagrodami – wystawione przez zewnętrzne (obiektywne) zespoły ekspertów, co uwiarygodnia podejmowane działania. Nagrody i wyróżnienia w konkursach oceniających miasta i regiony cieszą się ogromnym prestiżem, o czym świadczy liczba ubiegających się o nie w poszczególnych konkursach i edycjach To również potencjał w kolejnych rankingach i konkursach, w których już otrzymane nagrody są zauważane i premiowane.

III-5.4. Konkursy Prezydenta Miasta

1/ Miasto kwiatów i zieleni

2/ Nowy Sącz światłem malowany

Konkursy w coraz większym stopniu spełniają zakładane cele. Z roku na rok zainteresowanie letnią i zimową rywalizacją wśród mieszkańców miasta jest coraz większe. Wypełniają one treścią hasło promocyjne Miasta – o tym samym brzmieniu. Przy niewielkich nakładach Urząd Miasta uzyskuje efekt w postaci pożądanego wizerunku i promocji Miasta, a także umacniania jego marki. Konkursy mają swój oddźwięk w lokalnych i regionalnych mediach. Z roku na rok, także dzięki tym konkursom Nowy Sącz - zimą i latem staje się bardziej kolorowy. W 2009 r. za bożonarodzeniowo – noworoczną dekorację miasto zostało wyróżnione w dwóch konkursach – pierwszą i drugą nagrodą. Zakładane cele osiągnięte są niemal w 100 procentach. Obszerne artykuły nt. konkursu (Miasto kwiatów i zieleni) i wypełniania hasła treścią ukazały się w dwóch ogólnopolskich miesięcznikach branżowych w 2009 roku, a przedstawiciele Urzędu Miasta zostali zaproszeni do wygłoszenia referatu na ogólnopolskiej sesji branżowej w Krakowie. Nagrody są dobrze postrzegane i oceniane przez mieszkańców. Nagrody przyznawane mieszkańcom budują ich prestiż, włączają ich w pożądane – z punktu widzenia interesów Miasta – działania. Konsekwencja w organizowaniu konkursów buduje – z jednej strony – ich rangę, z drugiej wywołuje pozytywny oddźwięk w postaci przybywających uczestników.

III-5.5. Organizacja wydarzeń społeczno – patriotycznych

Tabela III-5.5. Wydarzenia społeczno – patriotyczne	
Obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3-Maja wraz ze Świętem Flagi Państwowej	W 2009 r. odbywały się wg stałego scenariusza: msza święta, przemarsz pocztów sztandarowych na Rynek, wystąpienie prezydenta, inscenizacja aktorów Teatru im. B. Barbackiego, składanie wiązanek pod pomnikiem Stanisława Małachowskiego na placu 3 Maja oraz pod tablicą pamiątkową dedykowaną ostatniemu przedrozbiorowemu staroście w ratuszu, promowanie barw narodowych poprzez rozdawanie chorągiewek w barwach narodowych i apelowanie o wywieszanie flag państwowych.
Obchody rocznicy wybuchu II wojny światowej: 1 września	W 2009 r. odbywały się wg wypracowanego scenariusza: okolicznościowa msza święta, uroczystości na cmentarzu komunalnym z udziałem żołnierzy, kompanii sądeckiego Związku Strzeleckiego „Strzelec”, reprezentacji szkół średnich, z pocztami sztandarowymi. Głównym organizatorem był Miejski Ośrodek Kultury. Współgospodarzem obchodów był Starosta Powiatu Nowosądeckiego.
Obchody rocznicy lokacji Nowego Sącza – 8 listopada	W 2009 r. odbyły się wg wypracowanej wcześniej formuły: uroczysta sesja Rady Miasta, w czasie której wręczane było honorowe obywatelstwo Nowego Sącza.

	W roku 2009 otrzymał je Prezydent RP Lech Kaczyński. Wizyta Lecha Kaczyńskiego w Nowym Sączu odbiła się szerokim echem w mediach ogólnopolskich i lokalnych. Ważną częścią tych uroczystości był organizowany przez MCK „Sokół" Festiwal Iubilaei Cantus, w czasie którego jeden z koncertów poświęcony był jubileuszowi Nowego Sącza i którego sponsorem i współorganizatorem jest Prezydent Miasta. Jednym z głównych wydarzeń Iubilaei Cantus był koncert połączonych chórów działających na terenie Nowego Sącz.a
Obchody rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę – 11 listopada	Odbywały się wg wypracowanego scenariusza: okolicznościowa msza święta, uroczystości na cmentarzu komunalnym z udziałem żołnierzy, kompanii sądeckiego Związku Strzeleckiego „Strzelec", reprezentacji szkół średnich, z pocztami sztandarowymi. Głównym organizatorem był Miejski Ośrodek Kultury. Współgospodarzem obchodów był Starosta Powiatu Nowosądeckiego.
Obchody rocznicy wprowadzenia stanu wojennego: 13 grudnia	Odbywały się wg wypracowanego scenariusza: okolicznościowa msza święta, uroczystości pod pomnikiem „Solidarności" przy moście 700-lecia, z udziałem straży miejskiej, kompanii sądeckiego Związku Strzeleckiego „Strzelec", reprezentacji szkół średnich, z pocztami sztandarowymi szkół, organizacji społecznych i organizacji „Solidarności".

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

III-5.6. Stałe imprezy kulturalne

Tabela III-5.6.1. Stałe imprezy kulturalne	
Imieniny miasta	W 2009 roku sprawdziła się formuła trzydniowej imprezy, której wydarzenia adresowane są do różnych grup odbiorców: - promocja kolejnego tomu Rocznika Sądeckiego – goście z Polski i Nowego Sącza zainteresowani historią miasta i regionu, - koncert muzyki poważnej – będący wizytówką Imienin – (absolwenci i studenci warszawskiej Uniwersytetu Muzycznego rekomendowani przez rektora uczelni – prof. Stanisława Morynę, z utalentowana pianistką – sądeczanką z wychowanką sądeckiego PSM – Aleksandrą Świgutówną), - koncerty zespołów młodzieżowych, z pokazem ogni sztucznych – dla masowego odbiorcy. W 2009 roku wydarzeniem była udana promocja lokalnego dukata - „sącza" z happeningiem przygotowanym przez prof. Andrzeja Szarka, z udziałem regionalnej orkiestry oraz mimów z Krakowa.
Juwenalia	W 2009 r. Urząd Miasta był współorganizatorem i sponsorem strategicznym studenckiej zabawy, której głównymi odbiorcami są studenci sądeckich uczelni, a także mieszkańcy miasta, głównie młodzi, jeśli imprezy Juwenalowie odbywają się na Rynku lub placu tzw. starej Sandecji. Ze względu na śmiertelny wypadek, jaki zdarzył się w nocy z pierwszego na drugi dzień juwenaliów, zostały one przerwane. Cele i rezultaty zostały osiągnięte jedynie w stopniu minimalnym: a są nimi utrwalanie wśród sądeckich studentów wizerunku Miasta jako mecenasa także kultury studenckiej i dla studentów.

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

III-5.7. Kreowanie nowych wydarzeń kulturalnych

Tabela III-5.7.1. Nowe wydarzenia kulturalne	
Światowa premiera filmu „Janosik – historia prawdziwa"	W 2008 roku Agnieszka Holland kręciła w sądeckim Skansenie sceny do swojego nowego filmu „Janosik – historia prawdziwa". Nawiązane wówczas kontakty przez gospodarzy miasta z reżyserką i producentem filmu, współpraca z Samorządem Województwa Małopolskiego oraz skuteczny lobbing sprawiły, iż światowa premiera filmu odbyła się w Nowym Sączu. O organizację premiery ubiegały się też Kraków i Zakopane. Premiery narodowe filmu odbyły się w późniejszym czasie w Bratysławie, Pradze i Budapeszcie. O tym wydarzeniu kulturalnym, wyjątkowym ze względu na międzynarodową grupę twórców filmu, aktorów, a także – co jest ewenementem – przygotowanie filmu w trzech językach, było bardzo głośno w mediach w Polsce, na Słowacji, w Czechach i na Węgrzech, a przy okazji również o Nowym Sączu. Kontakty z producentami filmu – Apple Film zaowocowały: kinową premierą w Nowym Sączu filmu dokumentalnego Dariusza Jabłońskiego „Gry wojenne – kim naprawdę był płk Kukliński" oraz produkcją filmu o historii Żydówki przechowywanej w czasie II wojny światowej pod zegarem sądeckiego ratusza pt. „Zegar" – premiera tego filmu dobędzie się również w Nowym Sączu (wrzesień/październik 2010 r.). Prowadzone są rozmowy o kolejnych filmach kręconych w Nowym Sączu i o naszym Mieście.
Polonez maturzystów	Nowa impreza – wydarzenie na społeczno-kulturalnej mapie Nowego Sącza. Pomysł dobrze przyjęty przez maturzystów spotkał się z dużym zainteresowaniem mediów. Na spotkanie przyszło od 1200 – 2000 maturzystów. Relacje i zdjęcia z tego wydarzenia ukazywały się we wszystkich regionalnych i lokalnych mediach. Spotkanie pod Ratuszem kończyło wspólne zdjęcie uczestników.
Jarmark staroci	Impreza nowa. Zainteresowanie sądeczan przerosło oczekiwania organizatorów. 40 wystawców wystawiło swoje stoiska na płycie Rynku, ulicy Jagiellońskiej i placu 3 Maja. Byli wśród nich sądeczanie i osoby z innych rejonów Polski. Targom towarzyszyły występy artystyczne.
Jarmark anielski	Impreza nowa – odbyły się jej trzy edycje, dobrze przyjęta przez sądeczan i gości. Koncerty Roberta Janowskiego wraz z zespołem oraz Pawła Orkisza, występy sądeckich artystów, pokazy, prezentacje i degustacje - to były atrakcje Sądeckiego Jarmarku Anielskiego w 2009 r. Oprócz koncertów i pokazów swoje produkty prezentowało **55** wystawców - właściciele sklepów, firm, rzemieślnicy i artyści z regionu sądeckiego. Właściciele stoisk, specjalnie na sądecki Jarmark Anielski zgromadzili „anielskie zbiory" czyli figurki aniołów: kolorowe, z wosku, drewna, koronek, małe i duże.

Źródło: Biuro Prezydenta Miasta

III-5.8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w obszarze promocji Miasta.

Stowarzyszenie Małopolskie Forum Współpracy z Polonią (Tarnów)

W czerwcu 2009 roku w ramach Światowego Forum Dziennikarzy Polonijnych w Nowym Sączu gościło ok. **150** dziennikarzy mediów polonijnych – głównie z Europy i Ameryki. Była to okazja do prezentacji miasta i jego walorów. Miasto będzie gościć ponownie Forum we wrześniu 2010 r.

Forum Ekonomiczne - Forum Ekonomiczne Młodych Liderów

Od pięciu lat w Nowym Sączu odbywa się część krynickiego Forum Ekonomicznego organizowanego przez Instytut Studiów Wschodnich – Forum Ekonomiczne Młodych Liderów, a współorganizowanego przez Urząd Miasta. W 2009 r. w Forum uczestniczyło ok. **250** młodych ludzi z krajów Europy Środkowej i Wschodniej.

III-5.9. Nowy Sącz w telewizji

W lipcu 2009 r. z sądeckiego Rynku emitowana była na żywo, na antenie TVN i TVN 24 pogodynka w ramach Festiwalu Smaku. Do emisji doszło dzięki wsparciu finansowemu marszałka województwa małopolskiego. Światowa premiera filmu „Janosik – historia prawdziwa" retransmitowana była w TVP.

III-5.10. Witryna internetowa Nowego Sącza

W październiku 2009 roku uruchomiona została nowa strona internetowa miasta Nowego Sącza. Prace nad nią trwały ok. 10 miesięcy.
Zmiany zostały przyjęte przez sądeczan dobrze. Odnotowywany jest stały wzrost liczby odwiedzin strony przez internautów. Walorem strony są coraz częściej pokazujące się informacje multimedialne. Docelowo będzie ich zdecydowanie więcej. Na stronie www miasta istnieje możliwość odsłuchania artykułów.

III-5.11. Wydawnictwa

Urząd Miasta dopracował się kilku swoich publikacji. Pierwszoplanową jest ukazujące się raz w roku, w nakładzie do 1000 egzemplarzy, kolorowe wydawnictwo, będące prezentacją najważniejszych wydarzeń z minionego roku pt. „Nowy Sącz". Urząd jest też wydawcą kolorowego albumu „Nowy Sącz" (2007 r.) oraz „Nowy Sącz w liczbach" (ukazały się dwa wydania: 2008, 2009). Przy współpracy z krakowskim oddziałem Głównego Urzędu Statystycznego Urząd Miasta wydał 4 broszury prezentujące statystyczny obraz Nowego Sącza w kolejnych latach. Z bydgoskim wydawnictwem Signum Urząd Miasta wydał w 2009 r. trzeci już folder poświęcony Miastu. Przy współpracy z Sądeckim Uniwersytetem III wieku Urząd Miasta sfinansował II wydanie publikacji „Prawo przyjazne seniorom". Urząd Miasta opublikował również „Strategia Rozwoju Nowego Sącza 2020".

VI. WYKONANIE BUDŻETU MIASTA ZA ROK 2009

Tabela VI.1. WYDATKI

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan początkowy	Plan po zmianach	Wykonanie 31.12.2009 r.	% wyk.	strukt. wyk.
010			**Rolnictwo i łowiectwo**	**10 860,00**	**21 712,85**	**20 507,16**	**94,4**	**0,0**
	01030		Izby rolnicze	10 860,00	12 000,00	10 794,31	90,0	0,0
			Wydatki bieżące	10 860,00	12 000,00	10 794,31	90,0	0,0
			w tym:					
		2850	Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego	10 860,00	12 000,00	10 794,31	90,0	0,0
	01095		Pozostała działalność	0,00	9 712,85	9 712,85	100,0	0,0
			Wydatki bieżące	0,00	9 712,85	9 712,85	100,0	0,0
020			**Leśnictwo**	**54 500,00**	**54 500,00**	**53 824,67**	**98,8**	**0,0**
	02001		Gospodarka leśna	54 000,00	54 000,00	53 711,67	99,5	0,0
			Wydatki bieżące	42 000,00	42 000,00	41 999,67	100,0	0,0
			Wydatki majątkowe	12 000,00	12 000,00	11 712,00	97,6	0,0
	02002		Nadzór nad gospodarką leśną	500,00	500,00	113,00	22,6	0,0
			Wydatki bieżące	500,00	500,00	113,00	22,6	0,0
150			**Przetwórstwo przemysłowe**	**616 653,00**	**735 943,00**	**723 995,59**	**98,4**	**0,2**
	15011		Rozwój przedsiębiorczości	616 653,00	735 943,00	723 995,59	98,4	0,2
			Wydatki bieżące	616 653,00	735 943,00	723 995,59	98,4	0,2
			w tym:					
			Wynagrodzenia	261 568,00	267 319,00	265 598,89	99,4	0,1
			Pochodne od wynagrodzeń	47 085,00	44 658,00	44 244,42	99,1	0,0

		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	62 000,00	76 626,00	76 626,00	100,0	0,0
600			**Transport i łączność**	**43 763 549,00**	**58 156 357,00**	**54 498 591,83**	**93,7**	**15,5**
	60004		Lokalny transport zbiorowy	7 300 000,00	8 396 458,00	8 396 458,00	100,0	2,4
			Wydatki bieżące	7 300 000,00	8 396 458,00	8 396 458,00	100,0	2,4
	60015		Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu	28 106 529,00	31 766 906,00	28 416 212,57	89,5	8,1
			Wydatki bieżące	8 890 778,00	11 756 405,00	11 675 898,86	99,3	3,3
			Wydatki majątkowe	19 215 751,00	20 010 501,00	16 740 313,71	83,7	4,8
	60016		Drogi publiczne gminne	8 357 020,00	17 535 653,00	17 228 616,03	98,2	4,9
			Wydatki bieżące	8 057 020,00	10 743 853,00	10 598 545,60	98,6	3,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	1 187 834,00	1 187 834,00	1 146 880,54	96,6	0,3
			Pochodne od wynagrodzeń	210 185,00	210 185,00	190 266,51	90,5	0,1
			Wydatki majątkowe	300 000,00	6 791 800,00	6 630 070,43	97,6	1,9
	60078		Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,00	457 340,00	457 305,23	100,0	0,1
			Wydatki bieżące	0,00	457 340,00	457 305,23	100,0	0,1
630			**Turystyka**	**185 000,00**	**185 000,00**	**184 053,90**	**99,5**	**0,1**
	63003		Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	185 000,00	185 000,00	184 053,90	99,5	0,1
			Wydatki bieżące	185 000,00	185 000,00	184 053,90	99,5	0,1
			w tym:					
		2810	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom	3 100,00	3 000,00	3 000,00	100,0	0,0
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	85 200,00	91 000,00	91 000,00	100,0	0,0
		2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do reali. pozostałym jedn. niezaliczanym do sektora finansów publicznych	5 700,00	0,00	0,00	-	0,0

700			**Gospodarka mieszkaniowa**	**11 112 600,00**	**14 280 739,00**	**13 155 945,08**	**92,1**	**3,7**
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	11 102 600,00	14 220 739,00	13 095 945,08	92,1	3,7
			Wydatki bieżące	6 002 600,00	6 973 718,00	5 851 422,08	83,9	1,7
			Wydatki majątkowe	5 100 000,00	7 247 021,00	7 244 523,00	100,0	2,1
	70095		Pozostała działalność	10 000,00	60 000,00	60 000,00	100,0	0,0
			Wydatki bieżące	10 000,00	60 000,00	60 000,00	100,0	0,0
710			**Działalność usługowa**	**1 431 910,00**	**1 393 217,00**	**1 215 256,47**	**87,2**	**0,3**
	71004		Plany zagospodarowania przestrzennego	88 110,00	88 110,00	41 902,04	47,6	0,0
			Wydatki bieżące	88 110,00	88 110,00	41 902,04	47,6	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	12 600,00	13 100,00	6 819,80	52,1	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	2 510,00	2 010,00	594,98	29,6	0,0
	71013		Prace geodezyjne i kartograficzne (nieinwestycyjne)	16 700,00	16 700,00	16 700,00	100,0	0,0
			Wydatki bieżące	16 700,00	16 700,00	16 700,00	100,0	0,0
	71014		Opracowania geodezyjne i kartograficzne	60 000,00	60 200,00	14 883,79	24,7	0,0
			Wydatki bieżące	60 000,00	60 200,00	14 883,79	24,7	0,0
	71015		Nadzór budowlany	502 100,00	507 401,00	507 394,48	100,0	0,1
			Wydatki bieżące	502 100,00	507 401,00	507 394,48	100,0	0,1
			w tym:					
			Wynagrodzenia	359 500,00	368 803,00	368 802,39	100,0	0,1
			Pochodne od wynagrodzeń	66 300,00	62 299,00	62 298,31	100,0	0,0
	71035		Cmentarze	545 000,00	525 806,00	523 582,16	99,6	0,1
			Wydatki bieżące	335 000,00	342 000,00	339 876,56	99,4	0,1
			Wydatki majątkowe	210 000,00	183 806,00	183 705,60	99,9	0,1
	71095		Pozostała działalność	220 000,00	195 000,00	110 794,00	56,8	0,0
			Wydatki bieżące	220 000,00	195 000,00	110 794,00	56,8	0,0

750			**Administracja publiczna**	**23 419 107,00**	**25 041 146,00**	**22 588 041,66**	**90,2**	**6,4**
	75011		Urzędy wojewódzkie	758 100,00	737 287,00	737 287,00	100,0	0,2
			Wydatki bieżące	758 100,00	737 287,00	737 287,00	100,0	0,2
			w tym:					
			Wynagrodzenia	641 708,00	624 615,00	624 615,00	100,0	0,2
			Pochodne od wynagrodzeń	116 392,00	112 672,00	112 672,00	100,0	0,0
	75020		Starostwa powiatowe	149 690,00	149 690,00	149 690,00	100,0	0,0
			Wydatki bieżące	149 690,00	149 690,00	149 690,00	100,0	0,0
			w tym:					
		2320	Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	149 690,00	149 690,00	149 690,00	100,0	0,0
	75022		Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	613 400,00	613 400,00	510 867,77	83,3	0,1
			Wydatki bieżące	613 400,00	613 400,00	510 867,77	83,3	0,1
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	20 900 417,00	22 403 404,00	20 128 246,34	89,8	5,7
			Wydatki bieżące	20 468 693,00	20 218 680,00	17 996 798,70	89,0	5,1
			w tym:					
			Wynagrodzenia	12 435 563,00	12 435 563,00	11 870 754,50	95,5	3,4
			Pochodne od wynagrodzeń	2 106 570,00	2 106 570,00	1 951 837,06	92,7	0,6
			Wydatki majątkowe	431 724,00	2 184 724,00	2 131 447,64	97,6	0,6
	75045		Komisje poborowe	14 000,00	24 865,00	22 883,56	92,0	0,0
			Wydatki bieżące	14 000,00	24 865,00	22 883,56	92,0	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	13 024,00	19 140,00	19 140,00	100,0	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	976,00	560,58	511,58	91,3	0,0
	75075		Promocja jednostek samorządu terytorialnego	440 000,00	607 200,00	597 368,87	98,4	0,2
			Wydatki bieżące	440 000,00	607 200,00	597 368,87	98,4	0,2

			w tym:					
			Wynagrodzenia	8 032,00	17 682,00	17 670,00	99,9	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	1 968,00	1 968,00	0,00	0,0	0,0
	75095		Pozostała działalność	543 500,00	505 300,00	441 698,12	87,4	0,1
			Wydatki bieżące	543 500,00	505 300,00	441 698,12	87,4	0,1
			w tym:					
			Wynagrodzenia	16 064,00	16 064,00	15 500,00	96,5	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	3 936,00	3 936,00	0,00	0,0	0,0
		2800	Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	6 200,00	9 000,00	9 000,00	100,0	0,0
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	139 850,00	84 800,00	35 761,46	42,2	0,0
		2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do reali. pozostałym jedn. niezaliczanym do sektora finansów publicznych	8 950,00	12 000,00	12 000,00	100,0	0,0
751			**Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa**	**13 690,00**	**134 280,00**	**134 043,62**	**99,8**	**0,0**
	75101		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	13 690,00	13 690,00	13 682,87	99,9	0,0
			Wydatki bieżące	13 690,00	13 690,00	13 682,87	99,9	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	11 637,00	11 646,00	11 645,39	100,0	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	2 053,00	2 044,00	2 037,48	99,7	0,0
	75113		Wybory do Parlamentu Europejskiego	0,00	120 590,00	120 360,75	99,8	0,0
			Wydatki bieżące	0,00	120 590,00	120 360,75	99,8	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	0,00	37 722,21	37 722,21	100,0	0,0

			Pochodne od wynagrodzeń	0,00	6 535,20	6 523,87	99,8	0,0
752			**Obrona narodowa**	**1 000,00**	**4 500,00**	**4 500,00**	**100,0**	**0,0**
	75212		Pozostałe wydatki obronne	1 000,00	4 500,00	4 500,00	100,0	0,0
			Wydatki bieżące	1 000,00	4 500,00	4 500,00	100,0	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	0,00	1 000,00	1 000,00	100,0	0,0
754			**Bezp. publiczne i ochrona przeciwpożarowa**	**18 540 458,00**	**17 818 705,00**	**17 586 652,53**	**98,7**	**5,0**
	75404		Komendy wojewódzkie Policji	80 000,00	195 000,00	194 998,69	100,0	0,1
			Wydatki bieżące	80 000,00	130 000,00	129 998,69	100,0	0,0
			w tym:					
		3000	Wpłaty jednostek na fundusz celowy	80 000,00	130 000,00	129 998,69	100,0	0,0
			Wydatki majątkowe	0,00	65 000,00	65 000,00	100,0	0,0
			w tym:					
		6170	Wpłaty jednostek na fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	0,00	65 000,00	65 000,00	100,0	0,0
	75411		Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	16 048 000,00	15 251 247,00	15 251 232,58	100,0	4,3
			Wydatki bieżące	11 198 000,00	11 701 247,00	11 701 232,58	100,0	3,3
			w tym:					
			Wynagrodzenia	9 218 047,00	9 589 013,00	9 589 009,02	100,0	2,7
			Pochodne od wynagrodzeń	27 788,00	27 838,00	27 837,37	100,0	0,0
			Wydatki majątkowe	4 850 000,00	3 550 000,00	3 550 000,00	100,0	1,0
	75412		Ochotnicze straże pożarne	37 860,00	37 860,00	35 264,84	93,1	0,0
			Wydatki bieżące	37 860,00	37 860,00	35 264,84	93,1	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	8 400,00	8 400,00	8 400,00	100,0	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	1 410,00	1 450,00	1 277,71	88,1	0,0

	75414		Obrona cywilna	38 850,00	35 200,00	35 150,00	99,9	0,0
			Wydatki bieżące	8 850,00	5 200,00	5 200,00	100,0	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	0,00	600,00	600,00	100,0	0,0
			Wydatki majątkowe	30 000,00	30 000,00	29 950,00	99,8	0,0
	75416		Straż Miejska	2 040 748,00	2 040 748,00	1 877 512,06	92,0	0,5
			Wydatki bieżące	2 040 748,00	2 040 748,00	1 877 512,06	92,0	0,5
			w tym:					
			Wynagrodzenia	1 441 178,00	1 441 178,00	1 382 820,40	96,0	0,4
			Pochodne od wynagrodzeń	254 570,00	254 570,00	232 106,66	91,2	0,1
	75421		Zarządzanie kryzysowe	25 000,00	28 650,00	28 649,33	100,0	0,0
			Wydatki bieżące	25 000,00	28 650,00	28 649,33	100,0	0,0
			w tym:					
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	15 000,00	15 000,00	15 000,00	100,0	0,0
	75478		Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,00	40 000,00	40 000,00	100,0	0,0
			Wydatki bieżące	0,00	40 000,00	40 000,00	100,0	0,0
	75495		Pozostała działalność	270 000,00	190 000,00	123 845,03	65,2	0,0
			Wydatki bieżące	170 000,00	115 000,00	104 106,02	90,5	0,0
			Wydatki majątkowe	100 000,00	75 000,00	19 739,01	26,3	0,0
756			**Doch. od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem**	**191 500,00**	**191 500,00**	**142 925,45**	**74,6**	**0,0**
	75647		Pobór podatków, opłat i niepod. należności budżetowych	191 500,00	191 500,00	142 925,45	74,6	0,0
			Wydatki bieżące	191 500,00	191 500,00	142 925,45	74,6	0,0
757			**Obsługa długu publicznego**	**4 200 000,00**	**4 200 000,00**	**2 591 309,51**	**61,7**	**0,7**

	75702		Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego	4 200 000,00	4 200 000,00	2 591 309,51	61,7	0,7
			Wydatki bieżące	4 200 000,00	4 200 000,00	2 591 309,51	61,7	0,7
			w tym:					
		8010	Rozliczenia z bankami związane z obsługą długu publicznego	10 000,00	10 000,00	0,00	0,0	0,0
		8070	Odsetki i dyskonto od krajowych skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finan., związanych z obsługą długu krajowego	4 190 000,00	4 190 000,00	2 591 309,51	61,8	0,7
758			**Różne rozliczenia**	**2 648 160,00**	**1 116 847,00**	**0,00**	**0,0**	**0,0**
	75818		Rezerwy ogólne i celowe	2 648 160,00	1 116 847,00	0,00	0,0	0,0
			Wydatki bieżące	648 160,00	431 939,00	0,00	0,0	0,0
			Wydatki majątkowe	2 000 000,00	684 908,00	0,00	0,0	0,0
801			**Oświata i wychowanie**	**128 417 147,00**	**132 794 352,00**	**130 819 163,52**	**98,5**	**37,3**
	80101		Szkoły podstawowe	33 064 929,00	32 710 437,98	32 345 050,14	98,9	9,2
			Wydatki bieżące	32 354 929,00	32 495 379,98	32 240 717,01	99,2	9,2
			w tym:					
			Wynagrodzenia	22 577 969,00	22 173 250,00	22 163 755,35	100,0	6,3
			Pochodne od wynagrodzeń	3 748 112,00	3 801 530,00	3 797 769,66	99,9	1,1
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	1 075 602,00	1 167 102,00	1 167 086,58	100,0	0,3
			Wydatki majątkowe	710 000,00	215 058,00	104 333,13	48,5	0,0
	80102		Szkoły podstawowe specjalne	4 753 093,00	5 121 975,00	5 108 662,98	99,7	1,5
			Wydatki bieżące	4 753 093,00	5 121 975,00	5 108 662,98	99,7	1,5
			w tym:					
			Wynagrodzenia	3 709 590,00	3 999 366,00	3 991 195,77	99,8	1,1
			Pochodne od wynagrodzeń	649 250,00	694 515,00	691 410,76	99,6	0,2

	80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	2 163 250,00	2 160 819,00	2 153 136,75	99,6	0,6
			Wydatki bieżące	2 163 250,00	2 160 819,00	2 153 136,75	99,6	0,6
			w tym:					
			Wynagrodzenia	1 562 457,00	1 561 634,00	1 559 614,63	99,9	0,4
			Pochodne od wynagrodzeń	277 775,00	271 625,00	270 975,88	99,8	0,1
		2310	Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	132 000,00	147 000,00	142 320,00	96,8	0,0
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	47 040,00	47 040,00	46 767,69	99,4	0,0
	80104		Przedszkola	10 723 083,00	10 795 305,50	10 735 320,63	99,4	3,1
			Wydatki bieżące	10 723 083,00	10 755 594,50	10 695 609,63	99,4	3,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	4 044 352,00	4 022 143,00	4 017 030,37	99,9	1,1
			Pochodne od wynagrodzeń	708 856,00	685 319,00	683 120,18	99,7	0,2
		2310	Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	74 000,00	74 000,00	64 771,72	87,5	0,0
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	4 689 871,00	4 589 871,00	4 587 513,73	99,9	1,3
			Wydatki majątkowe	0,00	39 711,00	39 711,00	100,0	0,0
	80105		Przedszkola specjalne	549 174,00	524 286,00	523 136,61	99,8	0,1
			Wydatki bieżące	549 174,00	524 286,00	523 136,61	99,8	0,1
			w tym:					
			Wynagrodzenia	416 683,00	394 942,00	394 394,96	99,9	0,1
			Pochodne od wynagrodzeń	71 325,00	65 689,00	65 510,82	99,7	0,0
	80110		Gimnazja	17 586 914,00	17 368 579,50	17 132 261,32	98,6	4,9

			Wydatki bieżące	16 961 914,00	16 819 219,50	16 770 889,46	99,7	4,8
			w tym:					
			Wynagrodzenia	11 575 945,00	11 424 034,00	11 407 597,04	99,9	3,2
			Pochodne od wynagrodzeń	2 056 536,00	1 965 193,00	1 958 572,17	99,7	0,6
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	1 529 386,00	1 650 646,00	1 650 645,49	100,0	0,5
			Wydatki majątkowe	625 000,00	549 360,00	361 371,86	65,8	0,1
	80111		Gimnazja specjalne	3 191 838,00	3 033 000,00	3 027 085,16	99,8	0,9
			Wydatki bieżące	3 191 838,00	3 033 000,00	3 027 085,16	99,8	0,9
			w tym:					
			Wynagrodzenia	2 488 726,00	2 335 973,00	2 333 802,49	99,9	0,7
			Pochodne od wynagrodzeń	435 429,00	404 077,00	403 160,33	99,8	0,1
	80113		Dowożenie uczniów do szkół	165 410,00	136 796,00	135 889,94	99,3	0,0
			Wydatki bieżące	165 410,00	136 796,00	135 889,94	99,3	0,0
	80120		Licea ogólnokształcące	20 335 181,00	21 197 370,00	21 023 791,09	99,2	6,0
			Wydatki bieżące	20 210 181,00	21 197 370,00	21 023 791,09	99,2	6,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	13 139 810,00	13 533 916,00	13 496 514,25	99,7	3,8
			Pochodne od wynagrodzeń	2 319 179,00	2 308 166,00	2 302 424,79	99,8	0,7
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	2 656 341,00	2 926 341,00	2 925 437,71	100,0	0,8
			Wydatki majątkowe	125 000,00	0,00	0,00	-	0,0
	80123		Licea profilowane	1 319 191,00	1 198 373,00	1 197 377,09	99,9	0,3
			Wydatki bieżące	1 319 191,00	1 198 373,00	1 197 377,09	99,9	0,3
			w tym:					
			Wynagrodzenia	974 119,00	885 092,00	884 864,82	100,0	0,3
			Pochodne od wynagrodzeń	172 842,00	152 636,00	152 394,41	99,8	0,0

		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	47 300,00	34 841,00	34 840,03	100,0	0,0
	80130		Szkoły zawodowe	29 036 893,00	29 604 032,50	28 771 136,19	97,2	8,2
			Wydatki bieżące	29 036 893,00	29 564 765,50	28 732 136,19	97,2	8,2
			w tym:					
			Wynagrodzenia	15 503 722,00	15 791 519,00	15 752 968,03	99,8	4,5
			Pochodne od wynagrodzeń	2 734 306,00	2 714 875,00	2 692 394,12	99,2	0,8
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	7 768 613,00	6 880 621,00	6 880 620,82	100,0	2,0
		2888	Dot. cel. przekazana jedn. sam. teryt. przez inną jedn. sam. teryt. będącą instytucją wdrażającą na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów)	0,00	169 044,00	0,00	0,0	0,0
			Wydatki majątkowe	0,00	39 267,00	39 000,00	99,3	0,0
	80134		Szkoły zawodowe specjalne	2 860 422,00	2 984 971,50	2 977 786,08	99,8	0,8
			Wydatki bieżące	2 860 422,00	2 984 971,50	2 977 786,08	99,8	0,8
			w tym:					
			Wynagrodzenia	2 100 071,00	2 157 761,00	2 157 760,93	100,0	0,6
			Pochodne od wynagrodzeń	367 069,00	370 094,00	370 092,78	100,0	0,1
	80140		Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodki dokształcania zawodowego	1 634 357,00	1 867 769,50	1 862 921,90	99,7	0,5
			Wydatki bieżące	1 634 357,00	1 865 329,50	1 860 481,91	99,7	0,5
			w tym:					
			Wynagrodzenia	1 151 481,00	1 216 481,00	1 216 478,66	100,0	0,3
			Pochodne od wynagrodzeń	201 496,00	208 724,00	208 723,66	100,0	0,1
			Wydatki majątkowe	0,00	2 440,00	2 439,99	100,0	0,0
	80143		Jednostki pomocnicze szkolnictwa	343 560,00	365 146,50	364 050,95	99,7	0,1
			Wydatki bieżące	343 560,00	365 146,50	364 050,95	99,7	0,1
			w tym:					

			Wynagrodzenia	255 376,00	269 284,00	269 273,50	100,0	0,1
			Pochodne od wynagrodzeń	47 801,00	45 202,00	45 173,92	99,9	0,0
	80146		Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	529 852,00	491 359,00	478 521,88	97,4	0,1
			Wydatki bieżące	529 852,00	491 359,00	478 521,88	97,4	0,1
	80195		Pozostała działalność	160 000,00	3 234 131,02	2 983 034,81	92,2	0,8
			Wydatki bieżące	160 000,00	722 088,02	551 851,38	76,4	0,2
			w tym:					
			Wynagrodzenia	6 000,00	160 791,31	159 578,59	99,2	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	0,00	16 069,71	16 067,47	100,0	0,0
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	99 000,00	105 500,00	90 040,13	85,3	0,0
		2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do reali. pozostałym jedn. niezaliczanym do sektora finansów publicznych	31 000,00	24 500,00	24 500,00	100,0	0,0
			Wydatki majątkowe	0,00	2 512 043,00	2 431 183,43	96,8	0,7
851			**Ochrona zdrowia**	**3 119 700,00**	**4 574 493,00**	**4 382 195,26**	**95,8**	**1,2**
	85153		Zwalczanie narkomanii	35 000,00	40 000,00	24 349,00	60,9	0,0
			Wydatki bieżące	35 000,00	40 000,00	24 349,00	60,9	0,0
			w tym:					
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	15 000,00	0,00	0,00	-	0,0
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1 565 000,00	1 888 273,00	1 731 853,56	91,7	0,5
			Wydatki bieżące	1 565 000,00	1 888 273,00	1 731 853,56	91,7	0,5
			w tym:					
			Wynagrodzenia	684 300,00	834 300,00	815 468,84	97,7	0,2
			Pochodne od wynagrodzeń	106 884,00	133 883,00	125 309,24	93,6	0,0

		2810	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom	0,00	17 000,00	17 000,00	100,0	0,0
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	140 000,00	180 000,00	180 000,00	100,0	0,1
		2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do reali. pozostałym jedn. niezaliczanym do sektora finansów publicznych	145 000,00	88 000,00	88 000,00	100,0	0,0
	85156		Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	1 234 700,00	2 357 710,00	2 345 853,20	99,5	0,7
			Wydatki bieżące	1 234 700,00	2 357 710,00	2 345 853,20	99,5	0,7
			w tym:					
			Pochodne od wynagrodzeń	1 214 700,00	2 314 626,00	2 311 016,81	99,8	0,7
	85195		Pozostała działalność	285 000,00	288 510,00	280 139,50	97,1	0,1
			Wydatki bieżące	285 000,00	288 510,00	280 139,50	97,1	0,1
			w tym:					
			Wynagrodzenia	32 500,00	36 650,00	34 610,01	94,4	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	5 850,00	6 700,00	5 891,38	87,9	0,0
		2710	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżacych	10 000,00	0,00	0,00	-	0,0
		2810	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom	15 000,00	15 000,00	15 000,00	100,0	0,0
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	160 000,00	160 000,00	160 000,00	100,0	0,0
852			**Pomoc społeczna**	**57 474 223,00**	**58 962 024,00**	**56 477 698,98**	**95,8**	**16,1**
	85201		Placówki opiekuńczo - wychowawcze	6 124 328,00	6 173 660,00	4 472 326,22	72,4	1,3
			Wydatki bieżące	4 824 328,00	5 223 660,00	4 208 685,80	80,6	1,2
			w tym:					

			Wynagrodzenia	2 668 229,00	2 682 229,00	2 543 101,25	94,8	0,7
			Pochodne od wynagrodzeń	465 933,00	467 933,00	439 908,74	94,0	0,1
		2320	Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	200 000,00	200 000,00	71 809,97	35,9	0,0
			Wydatki majątkowe	1 300 000,00	950 000,00	263 640,42	27,8	0,1
	85202		Domy pomocy społecznej	12 591 364,00	12 994 690,00	12 941 404,21	99,6	3,7
			Wydatki bieżące	12 574 864,00	12 919 143,00	12 866 548,04	99,6	3,7
			w tym:					
			Wynagrodzenia	7 975 673,00	8 203 273,00	8 203 175,59	100,0	2,3
			Pochodne od wynagrodzeń	1 387 991,00	1 443 035,00	1 435 560,13	99,5	0,4
			Wydatki majątkowe	16 500,00	75 547,00	74 856,17	99,1	0,0
	85203		Ośrodki wsparcia	773 040,00	785 740,00	785 436,34	100,0	0,2
			Wydatki bieżące	751 040,00	760 140,00	760 050,17	100,0	0,2
			w tym:					
			Wynagrodzenia	481 882,00	496 882,00	496 880,28	100,0	0,1
			Pochodne od wynagrodzeń	85 908,00	86 684,00	86 682,36	100,0	0,0
			Wydatki majątkowe	22 000,00	25 600,00	25 386,17	99,2	0,0
	85204		Rodziny zastępcze	2 283 300,00	1 909 531,00	1 640 751,17	85,9	0,5
			Wydatki bieżące	2 283 300,00	1 909 531,00	1 640 751,17	85,9	0,5
			w tym:					
			Wynagrodzenia	328 100,00	328 100,00	291 897,89	89,0	0,1
			Pochodne od wynagrodzeń	54 900,00	54 900,00	44 419,31	80,9	0,0
		2320	Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	151 200,00	151 200,00	124 513,69	82,4	0,0

	85212		Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	20 045 300,00	19 960 925,00	19 888 989,22	99,6	5,7
			Wydatki bieżące	20 045 300,00	19 960 925,00	19 888 989,22	99,6	5,7
			w tym:					
			Wynagrodzenia	587 800,00	583 444,00	583 434,95	100,0	0,2
			Pochodne od wynagrodzeń	242 100,00	218 433,00	215 933,80	98,9	0,1
	85213		Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świad. rodzinne oraz za osoby uczęszczające w zajęciach w centrum integracji społecznej	89 100,00	108 270,00	106 965,61	98,8	0,0
			Wydatki bieżące	89 100,00	108 270,00	106 965,61	98,8	0,0
			w tym:					
			Pochodne od wynagrodzeń	88 600,00	107 270,00	106 190,74	99,0	0,0
	85214		Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3 456 300,00	3 888 928,00	3 875 682,42	99,7	1,1
			Wydatki bieżące	3 456 300,00	3 888 928,00	3 875 682,42	99,7	1,1
	85215		Dodatki mieszkaniowe	3 000 000,00	2 900 000,00	2 832 977,18	97,7	0,8
			Wydatki bieżące	3 000 000,00	2 900 000,00	2 832 977,18	97,7	0,8
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	4 910 600,00	5 101 764,00	5 084 682,53	99,7	1,4
			Wydatki bieżące	4 910 600,00	5 101 764,00	5 084 682,53	99,7	1,4
			w tym:					
			Wynagrodzenia	3 648 900,00	3 734 730,00	3 732 495,66	99,9	1,1
			Pochodne od wynagrodzeń	637 000,00	656 467,00	652 823,84	99,4	0,2
	85220		Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	965 170,00	1 139 420,00	1 112 362,27	97,6	0,3
			Wydatki bieżące	965 170,00	1 139 420,00	1 112 362,27	97,6	0,3

			w tym:					
			Wynagrodzenia	638 100,00	689 900,00	684 848,99	99,3	0,2
			Pochodne od wynagrodzeń	109 700,00	120 700,00	116 979,40	96,9	0,0
	85226		Ośrodki adopcyjno - opiekuńcze	626 898,00	626 877,00	620 142,92	98,9	0,2
			Wydatki bieżące	626 898,00	626 877,00	620 142,92	98,9	0,2
			w tym:					
			Wynagrodzenia	437 400,00	443 100,00	436 549,45	98,5	0,1
			Pochodne od wynagrodzeń	83 076,00	73 756,00	73 576,13	99,8	0,0
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 009 600,00	987 266,00	892 628,67	90,4	0,3
			Wydatki bieżące	1 009 600,00	987 266,00	892 628,67	90,4	0,3
			w tym:					
		2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jedn. niezaliczanym do sektora finansów publicznych	305 000,00	305 000,00	248 346,57	81,4	0,1
	85233		Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	6 780,00	6 780,00	700,00	10,3	0,0
			Wydatki bieżące	6 780,00	6 780,00	700,00	10,3	0,0
	85278		Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,00	19 700,00	19 700,00	100,0	0,0
			Wydatki bieżące	0,00	19 700,00	19 700,00	100,0	0,0
	85295		Pozostała działalność	1 592 443,00	2 358 473,00	2 202 950,22	93,4	0,6
			Wydatki bieżące	1 439 300,00	2 229 146,00	2 202 950,22	98,8	0,6
			w tym:					
			Wynagrodzenia	6 000,00	31 134,00	29 454,00	94,6	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	1 150,00	2 433,00	1 754,93	72,1	0,0
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	30 000,00	24 000,00	15 844,25	66,0	0,0
			Wydatki majątkowe	153 143,00	129 327,00	0,00	0,0	0,0
853			**Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej**	**5 839 817,00**	**6 345 768,00**	**6 230 827,20**	**98,2**	**1,8**

	85305		Żłobki	1 122 895,00	1 122 895,00	1 110 542,45	98,9	0,3
			Wydatki bieżące	1 122 895,00	1 122 895,00	1 110 542,45	98,9	0,3
			w tym:					
			Wynagrodzenia	743 048,00	743 048,00	741 947,48	99,9	0,2
			Pochodne od wynagrodzeń	132 405,00	132 405,00	129 518,77	97,8	0,0
	85311		Rehabilitacja zawodowa i społ. osób niepełnosprawnych	144 933,00	122 949,00	92 064,00	74,9	0,0
			Wydatki bieżące	144 933,00	122 949,00	92 064,00	74,9	0,0
			w tym:					
		2320	Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	2 733,00	2 733,00	1 644,00	60,2	0,0
		2580	Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	112 200,00	120 216,00	90 420,00	75,2	0,0
	85321		Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	361 800,00	358 560,00	321 157,97	89,6	0,1
			Wydatki bieżące	361 800,00	358 560,00	321 157,97	89,6	0,1
			w tym:					
			Wynagrodzenia	274 600,00	268 360,00	232 317,73	86,6	0,1
			Pochodne od wynagrodzeń	30 400,00	28 265,00	28 215,17	99,8	0,0
	85333		Powiatowe urzędy pracy	4 050 189,00	4 042 088,00	4 029 293,16	99,7	1,1
			Wydatki bieżące	4 050 189,00	4 042 088,00	4 029 293,16	99,7	1,1
			w tym:					
			Wynagrodzenia	2 849 990,00	2 849 990,00	2 849 987,79	100,0	0,8
			Pochodne od wynagrodzeń	503 360,00	495 560,00	492 829,54	99,4	0,1
	85395		Pozostała działalność	160 000,00	699 276,00	677 769,62	96,9	0,2
			Wydatki bieżące	160 000,00	699 276,00	677 769,62	96,9	0,2
			w tym:					
			Wynagrodzenia	0,00	282 020,00	274 611,79	97,4	0,1

			Pochodne od wynagrodzeń	0,00	48 506,00	42 025,35	86,6	0,0
854			**Edukacyjna opieka wychowawcza**	**13 465 929,00**	**14 431 332,00**	**14 217 946,87**	**98,5**	**4,0**
	85401		Świetlice szkolne	1 466 946,00	1 529 086,00	1 515 721,75	99,1	0,4
			Wydatki bieżące	1 466 946,00	1 529 086,00	1 515 721,75	99,1	0,4
			w tym:					
			Wynagrodzenia	1 126 038,00	1 182 389,00	1 175 451,11	99,4	0,3
			Pochodne od wynagrodzeń	198 160,00	201 901,00	196 591,55	97,4	0,1
	85403		Specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze	3 598 140,00	3 353 769,00	3 310 872,92	98,7	0,9
			Wydatki bieżące	3 598 140,00	3 353 769,00	3 310 872,92	98,7	0,9
			w tym:					
			Wynagrodzenia	1 838 235,00	1 736 205,00	1 736 091,44	100,0	0,5
			Pochodne od wynagrodzeń	304 994,00	299 018,00	298 527,66	99,8	0,1
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	949 045,00	841 775,00	841 774,16	100,0	0,2
	85404		Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	360 178,00	441 829,00	441 804,34	100,0	0,1
			Wydatki bieżące	360 178,00	441 829,00	441 804,34	100,0	0,1
			w tym:					
			Wynagrodzenia	284 584,00	351 638,00	351 637,52	100,0	0,1
			Pochodne od wynagrodzeń	50 955,00	62 127,00	62 103,60	100,0	0,0
	85406		Poradnie psych.- pedagogiczne, w tym poradnie specj.	1 970 240,00	2 088 966,50	2 085 824,79	99,8	0,6
			Wydatki bieżące	1 930 240,00	1 996 213,50	1 993 072,12	99,8	0,6
			w tym:					
			Wynagrodzenia	1 503 689,00	1 506 132,00	1 506 041,68	100,0	0,4
			Pochodne od wynagrodzeń	269 549,00	259 600,00	258 929,38	99,7	0,1
			Wydatki majątkowe	40 000,00	92 753,00	92 752,67	100,0	0,0
	85407		Placówki wychowania pozaszkolnego	2 715 977,00	2 923 852,00	2 904 647,43	99,3	0,8
			Wydatki bieżące	2 715 977,00	2 823 852,00	2 804 669,65	99,3	0,8

			w tym:					
			Wynagrodzenia	1 952 012,00	1 983 862,00	1 973 533,99	99,5	0,6
			Pochodne od wynagrodzeń	347 105,00	341 113,00	337 236,97	98,9	0,1
			Wydatki majątkowe	0,00	100 000,00	99 977,78	100,0	0,0
	85410		Internaty i bursy szkolne	3 008 212,00	2 912 813,00	2 806 237,74	96,3	0,8
			Wydatki bieżące	3 008 212,00	2 897 271,00	2 790 695,75	96,3	0,8
			w tym:					
			Wynagrodzenia	1 064 069,00	1 024 185,00	985 009,44	96,2	0,3
			Pochodne od wynagrodzeń	187 382,00	178 948,00	169 066,09	94,5	0,0
		2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	730 844,00	677 592,00	677 591,10	100,0	0,2
			Wydatki majątkowe	0,00	15 542,00	15 541,99	100,0	0,0
	85412		Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży	0,00	48 600,00	48 599,90	100,0	0,0
			Wydatki bieżące	0,00	48 600,00	48 599,90	100,0	0,0
	85415		Pomoc materialna dla uczniów	0,00	802 152,00	798 142,41	99,5	0,2
			Wydatki bieżące	0,00	802 152,00	798 142,41	99,5	0,2
			w tym:					
			Wynagrodzenia	0,00	5 100,00	5 100,00	100,0	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	0,00	900,00	899,64	100,0	0,0
	85417		Szkolne schroniska młodzieżowe	264 767,00	243 795,50	229 688,87	94,2	0,1
			Wydatki bieżące	264 767,00	243 795,50	229 688,87	94,2	0,1
			w tym:					
			Wynagrodzenia	176 640,00	157 740,00	150 170,17	95,2	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	31 497,00	29 330,00	26 423,62	90,1	0,0
	85421		Młodzieżowe ośrodki socjoterapii	35 000,00	40 000,00	36 670,52	91,7	0,0
			Wydatki bieżące	35 000,00	40 000,00	36 670,52	91,7	0,0

			w tym:					
			Wynagrodzenia	25 200,00	27 600,00	27 600,00	100,0	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	1 550,00	1 800,00	1 497,44	83,2	0,0
	85446		Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	46 469,00	46 469,00	39 736,20	85,5	0,0
			Wydatki bieżące	46 469,00	46 469,00	39 736,20	85,5	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	2 148,00	240,00	240,00	100,0	0,0
900			**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**	**13 540 370,00**	**12 511 814,00**	**11 191 647,21**	**89,4**	**3,2**
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	2 536 904,00	1 428 177,00	1 400 783,55	98,1	0,4
			Wydatki bieżące	290 000,00	273 000,00	245 607,48	90,0	0,1
			Wydatki majątkowe	2 246 904,00	1 155 177,00	1 155 176,07	100,0	0,3
			w tym:					
		6010	Wydatki na zakup i objęcie akcji, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych	923 000,00	923 000,00	923 000,00	100,0	0,3
	90003		Oczyszczanie miast i wsi	1 400 000,00	1 226 210,00	1 125 436,78	91,8	0,3
			Wydatki bieżące	1 400 000,00	1 226 210,00	1 125 436,78	91,8	0,3
	90004		Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	1 700 000,00	1 661 814,00	1 379 642,77	83,0	0,4
			Wydatki bieżące	1 400 000,00	1 361 814,00	1 183 324,45	86,9	0,3
			Wydatki majątkowe	300 000,00	300 000,00	196 318,32	65,4	0,1
	90013		Schroniska dla zwierząt	130 000,00	150 000,00	141 143,53	94,1	0,0
			Wydatki bieżące	130 000,00	150 000,00	141 143,53	94,1	0,0
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	6 540 000,00	6 740 000,00	6 040 903,28	89,6	1,7
			Wydatki bieżące	5 540 000,00	5 740 000,00	5 054 793,17	88,1	1,4
			Wydatki majątkowe	1 000 000,00	1 000 000,00	986 110,11	98,6	0,3

	90095		Pozostała działalność	1 233 466,00	1 305 613,00	1 103 737,30	84,5	0,3
			Wydatki bieżące	710 000,00	564 397,00	506 417,21	89,7	0,1
			w tym:					
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	10 000,00	10 000,00	10 000,00	100,0	0,0
			Wydatki majątkowe	523 466,00	741 216,00	597 320,09	80,6	0,2
			w tym:					
		6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	73 466,00	73 466,00	73 465,72	100,0	0,0
921			**Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**	**5 540 849,00**	**6 014 565,00**	**5 614 058,68**	**93,3**	**1,6**
	92105		Pozostałe zadania w zakresie kultury	1 211 250,00	1 282 250,00	1 208 515,93	94,2	0,3
			Wydatki bieżące	1 211 250,00	1 282 250,00	1 208 515,93	94,2	0,3
			w tym:					
			Wynagrodzenia	57 250,00	57 250,00	56 958,00	99,5	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	0,00	1 860,00	1 811,64	97,4	0,0
		2800	Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	150 000,00	131 000,00	121 000,00	92,4	0,0
		2810	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom	6 000,00	16 500,00	16 480,42	99,9	0,0
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	150 000,00	161 500,00	159 422,68	98,7	0,0
		2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do reali. pozostałym jedn. niezaliczanym do sektora finansów publicznych	6 000,00	3 000,00	3 000,00	100,0	0,0
	92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	1 460 599,00	1 110 900,00	1 110 900,00	100,0	0,3

			Wydatki bieżące	1 020 900,00	1 110 900,00	1 110 900,00	100,0	0,3
			w tym:					
		2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	1 020 900,00	1 110 900,00	1 110 900,00	100,0	0,3
			Wydatki majątkowe	439 699,00	0,00	0,00	-	0,0
	92116		Biblioteki	2 466 000,00	2 466 000,00	2 466 000,00	100,0	0,7
			Wydatki bieżące	2 466 000,00	2 466 000,00	2 466 000,00	100,0	0,7
			w tym:					
		2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	2 466 000,00	2 466 000,00	2 466 000,00	100,0	0,7
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	335 000,00	341 000,00	82 670,88	24,2	0,0
			Wydatki bieżące	85 000,00	78 900,00	70 670,88	89,6	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	0,00	3 000,00	3 000,00	100,0	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	0,00	530,00	529,20	99,8	0,0
			Wydatki majątkowe	250 000,00	262 100,00	12 000,00	4,6	0,0
	92195		Pozostała działalność	68 000,00	814 415,00	745 971,87	91,6	0,2
			Wydatki bieżące	68 000,00	22 400,00	22 349,66	99,8	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	12 600,00	12 600,00	12 600,00	100,0	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	2 257,00	2 257,00	2 207,72	97,8	0,0
			Wydatki majątkowe	0,00	792 015,00	723 622,21	91,4	0,2
926			**Kultura fizyczna i sport**	**7 671 400,00**	**9 527 850,00**	**9 345 475,76**	**98,1**	**2,7**
	92605		Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	7 669 300,00	9 517 350,00	9 334 982,00	98,1	2,7
			Wydatki bieżące	7 487 300,00	8 480 950,00	8 457 939,96	99,7	2,4
			w tym:					
			Wynagrodzenia	2 246 800,00	2 278 800,00	2 259 512,97	99,2	0,6

			Pochodne od wynagrodzeń	406 911,00	363 211,00	362 158,75	99,7	0,1
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinan. zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	2 800 000,00	3 550 000,00	3 550 000,00	100,0	1,0
			Wydatki majątkowe	182 000,00	1 036 400,00	877 042,04	84,6	0,2
	92695		Pozostała działalność	2 100,00	10 500,00	10 493,76	99,9	0,0
			Wydatki bieżące	2 100,00	10 500,00	10 493,76	99,9	0,0
			w tym:					
			Wynagrodzenia	0,00	1 000,00	1 000,00	100,0	0,0
			Pochodne od wynagrodzeń	0,00	182,00	179,09	98,4	0,0
			Razem wydatki:	**341 258 422,00**	**368 496 644,85**	**351 178 660,95**	**95,3**	**100,0**
			w tym:					
			Wydatki bieżące	301 075 235,00	317 628 328,85	306 474 416,11	96,5	
			Wydatki majątkowe	40 183 187,00	50 868 316,00	44 704 244,84	87,9	

Tabela V.2. DOCHODY

Dział	Treść	Plan początkowy	Plan po zmianach	Wykonanie na 31.12.2009 r.	% wykon.	strukt. wykon.
010	**Rolnictwo i łowiectwo**	**1 200,00**	**10 912,85**	**11 464,25**	**105,1**	**0,0**
	Dochody bieżące	**1 200,00**	**10 912,85**	**11 464,25**	**105,1**	**0,0**
	w tym:					
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	1 200,00	1 200,00	1 751,40	146,0	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rząd.oraz in. zad. zlec. gm. (związkom gmin) ustawami (§ 2010)	0,00	9 712,85	9 712,85	100,0	0,0
020	**Leśnictwo**	**13 900,00**	**13 900,00**	**16 924,48**	**121,8**	**0,0**
	Dochody bieżące	**13 900,00**	**13 900,00**	**16 924,48**	**121,8**	**0,0**
	w tym:					

	Wpływy ze sprzedaży wyrobów (§ 0840)	13 900,00	13 900,00	16 877,89	121,4	0,0
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	0,00	0,00	46,59	---	0,0
150	**Przetwórstwo przemysłowe**	**142 000,00**	**213 227,00**	**213 547,00**	**100,2**	**0,1**
	Dochody bieżące	**142 000,00**	**213 227,00**	**213 547,00**	**100,2**	**0,1**
	w tym:					
	Doch. z najmu i dzierż. składników maj. Sk. Państ., jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz in. umów o pod. char. (§ 0750)	135 000,00	162 800,00	162 806,82	100,0	0,0
	Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 0900)	0,00	20,00	22,00	110,0	0,0
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	5 000,00	2 800,00	3 121,25	111,5	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	2 000,00	46 100,00	46 090,46	100,0	0,0
	Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 2910)	0,00	1 507,00	1 506,47	100,0	0,0
600	**Transport i łączność**	**1 548 200,00**	**7 205 319,00**	**6 958 710,31**	**96,6**	**2,1**
	Dochody bieżące	**1 548 200,00**	**1 772 854,00**	**1 525 886,69**	**86,1**	**0,5**
	w tym:					
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	1 500 000,00	1 500 000,00	1 080 312,19	72,0	0,3
	Wpływy z usług (§ 0830)	3 200,00	3 200,00	6 986,03	218,3	0,0
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	25 000,00	45 000,00	48 803,39	108,5	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	20 000,00	196,00	165 327,08	84 350,6	0,0
	Dot. cel. otrzymane z gminy na zadania bieżące real. na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310)	0,00	224 458,00	224 458,00	100,0	0,1
	Dochody majątkowe	**0,00**	**5 432 465,00**	**5 432 823,62**	**100,0**	**1,6**
	w tym:					
	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0870)	0,00	0,00	359,00	---	0,0

	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł (§ 6298)	0,00	5 432 465,00	5 432 464,62	100,0	1,6
630	**Turystyka**	**0,00**	**266,00**	**264,97**	**99,6**	**0,0**
	Dochody bieżące	**0,00**	**266,00**	**264,97**	**99,6**	**0,0**
	w tym:					
	Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 0900)	0,00	3,00	2,71	90,3	0,0
	Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 2910)	0,00	263,00	262,26	99,7	0,0
700	**Gospodarka mieszkaniowa**	**15 359 600,00**	**18 457 861,00**	**13 566 279,95**	**73,5**	**4,0**
	Dochody bieżące	**6 074 600,00**	**11 074 431,00**	**11 345 909,43**	**102,5**	**3,4**
	w tym:					
	Wpływy z opł. za zarz., użytkowanie i użytkowanie wiecz. nieruch. (§ 0470)	1 530 000,00	1 581 435,00	1 721 232,80	108,8	0,5
	Doch. z najmu i dzierż. składników maj. Sk. Państ., jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz in. umów o pod. char. (§ 0750)	3 400 000,00	3 400 000,00	3 267 888,63	96,1	1,0
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	40 000,00	40 000,00	87 588,08	219,0	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	20 000,00	4 923 780,00	4 945 907,55	100,4	1,5
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rząd.oraz in. zad. zlec. gm. (związkom gmin) ustawami (§ 2010)	0,00	40 000,00	40 000,00	100,0	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	84 600,00	89 216,00	87 026,89	97,5	0,0
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	1 000 000,00	1 000 000,00	1 196 265,48	119,6	0,4
	Dochody majątkowe	**9 285 000,00**	**7 383 430,00**	**2 220 370,52**	**30,1**	**0,7**
	w tym:					

	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności (§ 0760)	85 000,00	140 000,00	241 697,99	172,6	0,1
	Wpłaty z tytułu odpł. nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (§ 0770)	9 200 000,00	7 243 430,00	1 978 672,53	27,3	0,6
710	**Działalność usługowa**	**724 550,00**	**725 051,00**	**724 622,69**	**99,9**	**0,2**
	Dochody bieżące	**724 550,00**	**725 051,00**	**724 622,69**	**99,9**	**0,2**
	w tym:					
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	200 000,00	200 000,00	199 249,52	99,6	0,1
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	0,00	0,00	807,94	---	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§ 2020)	5 000,00	0,00	0,00	---	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	519 400,00	524 901,00	524 094,48	99,8	0,2
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	150,00	150,00	470,75	313,8	0,0
750	**Administracja publiczna**	**1 806 528,00**	**3 535 575,00**	**3 423 266,53**	**96,8**	**1,0**
	Dochody bieżące	**1 806 528,00**	**3 535 575,00**	**3 423 266,53**	**96,8**	**1,0**
	w tym:					
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	500,00	500,00	478,30	95,7	0,0
	Doch. z najmu i dzierż. składników maj. Sk. Państ., jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz in. umów o pod. char. (§ 0750)	193 000,00	193 000,00	195 399,13	101,2	0,1
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	820 000,00	820 000,00	679 208,42	82,8	0,2
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	7 000,00	1 747 972,00	1 781 174,85	101,9	0,5
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rząd.oraz in. zad. zlec. gm. (związkom gmin) ustawami (§ 2010)	553 200,00	555 919,00	555 919,00	100,0	0,2

	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	218 900,00	204 256,00	204 251,56	100,0	0,1
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	13 928,00	13 928,00	6 835,27	49,1	0,0
751	**Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa**	**13 690,00**	**134 280,00**	**134 043,62**	**99,8**	**0,0**
	Dochody bieżące	**13 690,00**	**134 280,00**	**134 043,62**	**99,8**	**0,0**
	w tym:					
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rząd.oraz in. zad. zlec. gm. (związkom gmin) ustawami (§ 2010)	13 690,00	134 280,00	134 043,62	99,8	0,0
752	**Obrona narodowa**	**1 000,00**	**4 500,00**	**4 500,00**	**100,0**	**0,0**
	Dochody bieżące	**1 000,00**	**4 500,00**	**4 500,00**	**100,0**	**0,0**
	w tym:					
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	1 000,00	4 500,00	4 500,00	100,0	0,0
754	**Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa**	**15 676 200,00**	**14 179 447,00**	**14 175 888,75**	**100,0**	**4,2**
	Dochody bieżące	**11 326 200,00**	**11 829 447,00**	**11 825 888,75**	**100,0**	**3,5**
	w tym:					
	Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych (§ 0570)	100 000,00	100 000,00	79 816,69	79,8	0,0
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	0,00	0,00	17 829,58	---	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rząd.oraz in. zad. zlec. gm. (związkom gmin) ustawami (§ 2010)	1 850,00	1 850,00	1 850,00	100,0	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	11 198 000,00	11 663 247,00	11 663 232,58	100,0	3,5

	Dot. cel. otrzymane z gminy na zadania bieżące real. na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310)	0,00	18 000,00	18 000,00	100,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2320)	25 000,00	25 000,00	25 000,00	100,0	0,0
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	1 350,00	1 350,00	159,90	11,8	0,0
	Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących (§ 2710)	0,00	20 000,00	20 000,00	100,0	0,0
	Dochody majątkowe	**4 350 000,00**	**2 350 000,00**	**2 350 000,00**	**100,0**	**0,7**
	w tym:					
	Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 6300)	400 000,00	400 000,00	400 000,00	100,0	0,1
	Dot. cel.otrz. z budż. pań. na inwestycje i zakupy inwest. z zakr. administracji rząd. oraz inne zad.zlec.ustawami real. przez powiat. (§ 6410)	3 950 000,00	1 950 000,00	1 950 000,00	100,0	0,6
756	**Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem**	**123 499 273,00**	**123 571 726,00**	**115 850 251,92**	**93,8**	**34,5**
	Dochody bieżące	**123 499 273,00**	**123 571 726,00**	**115 850 251,92**	**93,8**	**34,5**
	w tym:					
	Podatek dochodowy od osób fizycznych (§ 0010)	67 958 243,00	67 956 020,00	61 772 291,00	90,9	18,4
	Podatek dochodowy od osób prawnych (§ 0020)	8 431 000,00	8 431 000,00	8 448 839,29	100,2	2,5
	Podatek od nieruchomości (§ 0310)	30 630 000,00	30 630 000,00	31 356 000,83	102,4	9,3
	Podatek rolny (§ 0320)	537 600,00	537 600,00	530 964,79	98,8	0,2

	Podatek leśny (§ 0330)	5 730,00	5 730,00	6 786,83	118,4	0,0
	Podatek od środków transportowych (§ 0340)	2 135 000,00	2 135 000,00	2 317 684,53	108,6	0,7
	Podatki od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej (§ 0350)	220 000,00	220 000,00	201 295,40	91,5	0,1
	Podatek od spadków i darowizn (§ 0360)	410 000,00	410 000,00	911 299,61	222,3	0,3
	Wpływy z opłaty skarbowej (§ 0410)	3 900 000,00	3 900 000,00	2 450 601,13	62,8	0,7
	Wpływy z opłaty komunikacyjnej (§ 0420)	2 275 700,00	2 275 700,00	1 918 196,81	84,3	0,6
	Wpływy z opłaty targowej (§ 0430)	115 000,00	115 000,00	113 891,00	99,0	0,0
	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej (§ 0460)	30 000,00	30 000,00	48 827,96	162,8	0,0
	Wpływy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu (§ 0480)	1 600 000,00	1 600 000,00	1 827 155,56	114,2	0,5
	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (§ 0490)	320 000,00	320 000,00	407 693,40	127,4	0,1
	Podatek od czynności cywilnoprawnych (§ 0500)	4 180 000,00	4 180 000,00	2 870 337,94	68,7	0,9
	Zaległości z podatków zniesionych (§ 0560)	107 000,00	107 000,00	42 606,78	39,8	0,0
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	11 000,00	11 000,00	26 575,60	241,6	0,0
	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat (§ 0910)	333 000,00	333 000,00	224 515,45	67,4	0,1
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	0,00	0,00	41,30	---	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	0,00	22 815,00	22 785,71	99,9	0,0
	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych (§ 2680)	300 000,00	351 861,00	351 861,00	100,0	0,1
758	**Różne rozliczenia**	**125 142 762,00**	**125 973 376,00**	**125 973 500,77**	**100,0**	**37,5**
	Dochody bieżące	**125 142 762,00**	**125 973 376,00**	**125 973 500,77**	**100,0**	**37,5**
	w tym:					
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	0,00	14 743,00	14 743,00	100,0	0,0

	Środki na utrzymanie rzecznych przepraw promowych oraz na remonty, utrzymanie, ochronę i zarządzanie drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu (§ 2790)	0,00	1 400 000,00	1 400 000,00	100,0	0,4
	Część oświatowa (§ 2920)	120 542 285,00	119 961 969,00	119 961 969,00	100,0	35,7
	Część równoważąca (§ 2920)	4 600 477,00	4 596 664,00	4 596 664,00	100,0	1,4
	Wpływy do wyjaśnienia (§ 2980)	0,00	0,00	124,77	---	0,0
801	**Oświata i wychowanie**	**3 489 151,00**	**8 203 208,00**	**7 532 606,06**	**91,8**	**2,2**
	Dochody bieżące	**3 489 051,00**	**8 073 364,00**	**7 452 479,03**	**92,3**	**2,2**
	w tym:					
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	7 640,00	12 896,00	13 365,52	103,6	0,0
	Doch. z najmu i dzierż. składników maj. Sk. Państ., jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz in. umów o pod. char. (§ 0750)	787 644,00	925 161,00	977 672,24	105,7	0,3
	Wpływy z usług (§ 0830)	1 350 447,00	1 660 971,00	1 660 069,89	99,9	0,5
	Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 0900)	0,00	1,00	0,50	50,0	0,0
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	228 010,00	231 520,00	159 892,07	69,1	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	125 310,00	2 778 468,00	2 848 643,13	102,5	0,8
	Dotacje rozwojowe oraz środki na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej (§ 2008)	0,00	666 722,00	135 337,36	20,3	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§ 2020)	0,00	33 500,00	33 500,00	100,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) (§ 2030)	0,00	55 085,00	54 424,51	98,8	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu (§ 2130)	0,00	100 209,00	99 786,28	99,6	0,0

	Dot. cel. otrzymane z gminy na zadania bieżące real. na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310)	990 000,00	1 235 800,00	1 218 124,20	98,6	0,4
	Wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego (§ 2380)	0,00	33 267,00	33 266,73	100,0	0,0
	Środki na dofinans. własnych zad. bież. gmin (zw. gmin), powiatów (zw. powiatów), samorz. województw, pozyskane z innych źródeł (§ 2707)	0,00	111 134,00	106 880,52	96,2	0,0
	Dotacja celowa otrzymana przez jednostkę samorządu terytorialnego od innej jednostki samorządu terytorialnego będącej instytucją wdrażającą na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) (§ 2888)	0,00	228 582,00	111 468,15	48,8	0,0
	Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 2910)	0,00	48,00	47,93	99,9	0,0
	Dochody majątkowe	**100,00**	**129 844,00**	**80 127,03**	**61,7**	**0,0**
	w tym:					
	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0870)	100,00	28 510,00	31 530,90	110,6	0,0
	Dotacje otrzymane z funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych (§ 6260)	0,00	101 334,00	48 596,13	48,0	0,0
851	**Ochrona zdrowia**	**1 234 700,00**	**2 401 766,00**	**2 388 709,99**	**99,5**	**0,7**
	Dochody bieżące	**1 234 700,00**	**2 401 766,00**	**2 388 709,99**	**99,5**	**0,7**
	w tym:					
	Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 0900)	0,00	2,00	2,03	101,5	0,0
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	0,00	1 500,00	1 735,55	115,7	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	20 000,00	20 000,00	11 752,39	58,8	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rząd.oraz in. zad. zlec. gm. (związkom gmin) ustawami (§ 2010)	0,00	39 510,00	38 075,21	96,4	0,0

	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	1 214 700,00	2 337 710,00	2 334 100,81	99,8	0,7
	Dot. cel. otrzymane z gminy na zadania bieżące real. na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310)	0,00	3 000,00	3 000,00	100,0	0,0
	Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 2910)	0,00	44,00	44,00	100,0	0,0
852	**Pomoc społeczna**	**34 971 221,00**	**37 134 818,00**	**37 141 791,43**	**100,0**	**11,1**
	Dochody bieżące	**34 971 221,00**	**36 634 618,00**	**36 633 581,93**	**100,0**	**10,9**
	w tym:					
	Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci (wychowanków) w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (§ 0680)	2 000,00	2 100,00	8 427,64	401,3	0,0
	Wpływy z różnych opłat (§ 0690)	7 650,00	7 710,00	7 192,29	93,3	0,0
	Doch. z najmu i dzierż. składników maj. Sk. Państ., jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz in. umów o pod. char. (§ 0750)	2 400,00	2 400,00	2 400,00	100,0	0,0
	Wpływy z usług (§ 0830)	3 227 300,00	3 691 668,00	3 713 271,49	100,6	1,1
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	149 900,00	137 130,00	116 765,45	85,1	0,0
	Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej (§ 0960)	0,00	8 900,00	8 900,00	100,0	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	231 050,00	185 870,00	154 927,46	83,4	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rząd.oraz in. zad. zlec. gm. (związkom gmin) ustawami (§ 2010)	20 782 100,00	20 181 586,00	20 177 062,97	100,0	6,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§ 2020)	0,00	20 000,00	19 990,11	100,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) (§ 2030)	2 870 900,00	4 233 022,00	4 221 513,41	99,7	1,3

	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	590 500,00	588 200,00	588 119,65	100,0	0,2
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§ 2120)	0,00	35 200,00	35 078,32	99,7	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizacje bieżących zadań własnych powiatu (§ 2130)	4 982 200,00	4 763 342,00	4 759 785,00	99,9	1,4
	Dot. cel. otrzymane z gminy na zadania bieżące real. na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310)	18 600,00	54 300,00	54 300,00	100,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2320)	2 058 806,00	2 522 635,00	2 558 812,53	101,4	0,8
	Doch. jedn. samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rząd. oraz innych zad. zlec. ustawami (§ 2360)	47 815,00	200 555,00	207 035,61	103,2	0,1
	Dochody majątkowe	**0,00**	**500 200,00**	**508 209,50**	**101,6**	**0,2**
	w tym:					
	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0870)	0,00	200,00	8 209,50	4 104,8	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu (§ 6430)	0,00	500 000,00	500 000,00	100,0	0,1
853	**Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej**	**1 342 207,00**	**1 863 208,00**	**1 835 981,74**	**98,5**	**0,6**
	Dochody bieżące	**1 342 207,00**	**1 863 208,00**	**1 835 981,74**	**98,5**	**0,5**
	w tym:					
	Wpływy z usług (§ 0830)	303 600,00	303 600,00	292 987,06	96,5	0,1
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	29 000,00	20 600,00	18 548,33	90,0	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	283 100,00	279 550,00	286 499,66	102,5	0,1
	Dotacje rozwojowe oraz środki na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej (§ 2008)	59 907,00	543 577,00	523 149,90	96,2	0,2

	Dotacje rozwojowe oraz środki na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej (§ 2009)	0,00	25 606,00	24 524,73	95,8	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	158 200,00	154 960,00	154 957,16	100,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2320)	0,00	23 016,00	23 016,00	100,0	0,0
	Środki z Funduszu Pracy otrzymane przez powiat z przeznaczeniem na finansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy (§ 2690)	508 400,00	508 400,00	508 400,00	100,0	0,2
	Środki na dofinans. własnych zad. bież. gmin (zw. gmin), powiatów (zw. powiatów), samorz. województw, pozyskane z innych źródeł (§ 2707)	0,00	3 899,00	3 898,90	100,0	0,0
854	**Edukacyjna opieka wychowawcza**	**1 464 240,00**	**2 566 895,00**	**2 509 032,28**	**97,7**	**0,7**
	Dochody bieżące	**1 464 240,00**	**2 566 895,00**	**2 509 032,28**	**97,7**	**0,7**
	w tym:					
	Doch. z najmu i dzierż. składników maj. Sk. Państ., jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz in. umów o pod. char. (§ 0750)	11 198,00	13 308,00	17 859,22	134,2	0,0
	Wpływy z usług (§ 0830)	583 642,00	581 422,00	558 029,43	96,0	0,2
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	29 400,00	29 400,00	19 418,70	66,1	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	0,00	7 045,00	10 779,39	153,0	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rząd.oraz in. zad. zlec. gm. (związkom gmin) ustawami (§ 2010)	0,00	115 600,00	109 843,58	95,0	0,0
	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) (§ 2030)	0,00	595 120,00	591 110,77	99,3	0,2
	Dot. cel. otrzymane z gminy na zadania bieżące real. na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310)	50 000,00	229 000,00	229 455,55	100,2	0,1

	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2320)	790 000,00	790 000,00	766 536,00	97,0	0,2
	Dotacja celowa otrzymana przez jednostkę samorządu terytorialnego od innej jednostki samorządu terytorialnego będącej instytucją wdrażającą na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) (§ 2888)	0,00	140 183,00	140 182,76	100,0	0,0
	Dotacja celowa otrzymana przez jednostkę samorządu terytorialnego od innej jednostki samorządu terytorialnego będącej instytucją wdrażającą na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) (§ 2889)	0,00	65 817,00	65 816,88	100,0	0,0
900	**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**	**19 000,00**	**107 748,00**	**114 976,63**	**106,7**	**0,0**
	Dochody bieżące	**19 000,00**	**107 748,00**	**114 976,63**	**106,7**	**0,0**
	w tym:					
	Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 0900)	0,00	40,00	40,00	100,0	0,0
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	4 000,00	4 000,00	0,00	0,0	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	15 000,00	101 508,00	112 736,63	111,1	0,0
	Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 2910)	0,00	2 200,00	2 200,00	100,0	0,0
921	**Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**	**10 000,00**	**366 400,00**	**1 677 191,76**	**457,7**	**0,5**
	Dochody bieżące	**10 000,00**	**236 400,00**	**293 308,98**	**124,1**	**0,1**
	w tym:					
	Wpływy ze sprzedaży wyrobów (§ 0840)	10 000,00	10 000,00	4 500,00	45,0	0,0
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	0,00	0,00	153,44	---	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	0,00	220 000,00	282 256,60	128,3	0,1
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	0,00	6 400,00	6 398,94	100,0	0,0
	Dochody majątkowe	**0,00**	**130 000,00**	**1 383 882,78**	**1 064,5**	**0,4**

	w tym:					
	Dotacje rozwojowe (§ 6208)	0,00	130 000,00	1 383 882,78	1 064,5	0,4
926	**Kultura fizyczna i sport**	**1 379 800,00**	**1 931 250,00**	**1 981 819,56**	**102,6**	**0,6**
	Dochody bieżące	**1 379 800,00**	**1 806 250,00**	**1 856 819,56**	**102,8**	**0,6**
	w tym:					
	Doch. z najmu i dzierż. składników maj. Sk. Państ., jedn. sam. ter. lub innych jedn. zal. do sekt. fin. publ. oraz in. umów o pod. char. (§ 0750)	216 800,00	276 800,00	354 941,51	128,2	0,1
	Wpływy z usług (§ 0830)	1 116 000,00	1 386 000,00	1 388 425,54	100,2	0,4
	Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 0900)	0,00	0,00	62,96	---	0,0
	Pozostałe odsetki (§ 0920)	30 000,00	30 000,00	13 371,42	44,6	0,0
	Wpływy z różnych dochodów (§ 0970)	17 000,00	105 050,00	91 212,26	86,8	0,0
	Dot. cel. otrz. z budżetu państwa na zad. bieżące z zakresu adm. rządowej oraz inne zadania zlec. ustawami realizow. przez powiat (§ 2110)	0,00	8 400,00	8 394,37	99,9	0,0
	Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości (§ 2910)	0,00	0,00	411,50	---	0,0
	Dochody majątkowe	**0,00**	**125 000,00**	**125 000,00**	**100,0**	**0,0**
	w tym:					
	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł (§ 6290)	0,00	125 000,00	125 000,00	100,0	0,0
	RAZEM DOCHODY	**327 839 222,00**	**348 600 733,85**	**336 235 374,69**	**96,5**	**100,0**
	w tym:					
	Dochody bieżące	**314 204 122,00**	**332 549 794,85**	**324 134 961,24**	**97,5**	**96,4**
	Dochody majątkowe	**13 635 100,00**	**16 050 939,00**	**12 100 413,45**	**75,4**	**3,6**

Źródło: Wydział Analiz Budżetu Miasta

TABELA VI.3. ŚRODKI NA DOTACJE NA ZADANIA ZLECONE PODMIOTOM NIE NALEŻĄCYM DO SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH I PROWADZĄCYM DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO W 2009 R.

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Plan	Kwota przyznanych dotacji	Kwota przekazanych dotacji	Kwota wykorzystanych dotacji	Zwrot dotacji	
							Zwrot środków do 31.12.2009	Zwrot środków po 1.01.2010
	Dz. 150 "Przetwórstwo przemysłowe", rozdz. 15011 - " Rozwój przedsiębiorczości"		***76 626,00***	***76 626,00***	***76 626,00***	***74 640,36***		***1 985,64***
1	Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Inicjatyw Lokalnych "STOPIL"	Nowy Sącz, ul. Wyspiańskiego 22		76 626,00	76 626,00	74 640,36		1 985,64
	Dz. 630 "Turystyka" , rozdz. 63003 -" Zadania w zakresie upowszechniania turystyki"		***94 000,00***	***94 000,00***	***94 000,00***	***94 000,00***		
1	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Nowy Sącz, ul. Al. Wolności 37		1 500,00	1 500,00	1 500,00		
2	Polski Towarzystwo Tatrzańskie o/Beskid	Nowy Sącz, ul. Lwowska 32		17 000,00	17 000,00	17 000,00		
3	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i ich Opiekunów "Spokojne Jutro"	Nowy Sącz, ul. Barbackiego 42/1		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
4	Fundacja "W górach jest wszystko co kocham"	Wrocław, ul. Borowska 48/11		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
5	Stowarzyszenie "Beskidzkie Więzi"	Nowy Sącz, ul. Nadbrzeżna 77		3 500,00	3 500,00	3 500,00		
6	PTTK o/Beskid	Nowy Sącz, ul. Rynek 9		35 000,00	35 000,00	35 000,00		
7	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych ERAZMUS	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		10 000,00	10 000,00	10 000,00		
8	Katolickie Stowarzyszenie Oświatowe	Nowy Sącz, ul. Pl. Kolegiacki 2		2 500,00	2 500,00	2 500,00		
9	Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Nowym Sączu	Nowy Sącz, ul. Wyszyńskiego 3		3 500,00	3 500,00	3 500,00		
10	Parafialny Klub Sportowy "TABOR" przy Parafii św. Małgorzaty	Nowy Sącz, ul. Pl. Kolegiacki 1		1 500,00	1 500,00	1 500,00		
11	Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Nowy Sącz	Nowy Sącz, ul. Wąsowiczów 8		2 000,00	2 000,00	2 000,00		
12	Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo "NADZIEJA"	Nowy Sącz, ul. Kreislera 10		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
13	Polski Związek Niewidomych	Nowy Sącz, ul. Narutowicza 3		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
14	Sądeckie Towarzystwo Cyklistów	Nowy Sacz, ul. Długosza 3		1 500,00	1 500,00	1 500,00		
15	Stowarzyszenie PIAST na Rzecz Aktywnego Trybu Życia	Nowy Sącz, ul. Nawojowska 3		2 500,00	2 500,00	2 500,00		
16	Nowosądecka Izba Turystyczna	Nowy Sącz, ul. Rynek 19		1 500,00	1 500,00	1 500,00		

	Dz. 750 "Administracja publiczna" , rozdz. 75095 -" Pozostała działalność"		***96 800,00***	***54 000,00***	***48 800,00***	***47 761,46***	***1 038,54***	
1	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - Zarząd Oddziału Okręgowego	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 16		5 500,00	5 500,00	5 500,00		
2	Stowarzyszenie "SURSUM CORDA"	Nowy Sącz, ul. Lwowska 11		10 500,00	10 500,00	10 500,00		
3	Stowarzyszenie Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		8 200,00	3 000,00	1 961,46	1 038,54	
4	Uczniowski Klub Sportowy BUDOWLANI	Nowy Sącz, ul. Szwedzka 17		3 800,00	3 800,00	3 800,00		
5	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych ERAZMUS	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		14 000,00	14 000,00	14 000,00		
6	Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 12a		12 000,00	12 000,00	12 000,00		
	Dz. 754 "Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa" , rozdz. 75421 - "Zarządzanie kryzysowe "		***15 000,00***	***15 000,00***	***15 000,00***	***15 000,00***		
1	Związek Strzelecki "Strzelec" Organizacja Społeczno-Wychowawcza	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 31		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
2	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych "ERAZMUS"	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		4 500,00	4 500,00	4 500,00		
3	Górnicze Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe- Grupa Krynicka	Krynica-Zdrój, ul. Halna 18		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
4	Polski Czerwony Krzyż-Małopolski Zarząd Okręgowy	Kraków, ul. Studencka 19		1 500,00	1 500,00	1 500,00		
	Dz. 801 "Oświata i wychowanie" , rozdz. 80195 -" Pozostała działalność"		***130 000,00***	***130 000,00***	***124 250,00***	***114 540,13***	***9 709,87***	
1	Parafia Matki Bożej Niepokalanej	Nowy Sącz, ul. Król. Jadwigi 44		2 500,00	2 500,00	2 500,00		
2	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Nowym Sączu	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 16		5 600,00	5 600,00	5 600,00		
3	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska	Kraków, ul. Karmelicka 31		14 000,00	14 000,00	14 000,00		
4	Partnerstwo Na Rzecz Profesjonalnego Zarządzania w Samorządzie	Nowy Sącz, ul. Kościuszki 2		4 000,00	4 000,00	3 999,99	0,01	
5	Małopolskie Towarzystwo Oświatowe	Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 7		1 000,00	1 000,00	1 000,00		
6	Polskie Towarzystwo Matematyczne	Warszawa, ul. Śniadeckich 8		2 400,00	2 400,00	2 400,00		
7	Towarzystwo Absolwentów i Przyjaciół Gimnazjum i I Liceum	Nowy Sącz, ul. Długosza 5		6 000,00	6 000,00	4 100,00	1 900,00	
8	Katolickie Stowarzyszenie Oświatowe	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 2		5 000,00	5 000,00	4 000,00	1 000,00	
9	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych ERAZMUS	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		20 000,00	20 000,00	20 000,00		
10	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Beskid	Nowy Sącz, ul. Rynek 9		10 000,00	10 000,00	10 000,00		

11	Katolickie Stowarzyszenie Oświatowe	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 2		7 000,00	7 000,00	6 257,99	742,01	
12	Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży"KANA"	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 12a		22 000,00	22 000,00	22 000,00		
13	Stowarzyszenie Miłośników Zespołu Regionalnego "Sądeczoki"	Nowy Sącz, ul. Rynek 14		3 750,00	3 750,00	3 750,00		
14	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Nowym Sączu	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 16		14 000,00	14 000,00	7 932,15	6 067,85	
15	Stowarzyszenie "SURSUM CORDA"	Nowy Sącz, ul. Lwowska 11		7 000,00	7 000,00	7 000,00		
16	Stowarzyszenie Pamieci Polskiego Sybiru	Nowy Sącz, ul. Podhalańsa 38		5 750,00	0,00	0,00		
	Dz. 851 "Ochrona Zdrowia", rozdz. 85154 - "Przeciwdziałanie alkoholizmowi"		***285 000,00***	***285 000,00***	***285 000,00***	***285 000,00***		
1	Parafia Św. Kazimierza	Nowy Sacz, ul. Sygańskiego 3		10 000,00	10 000,00	10 000,00		
2	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Rocha	Nowy Sącz, ul. Boh.Orła Białego 40a		10 000,00	10 000,00	10 000,00		
3	Katolickie Centrum Edukcji Młodzieży "KANA"	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 12a		15 000,00	15 000,00	15 000,00		
4	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sportu Dzieci i Młodzieży na Osiedlu Wojsko Polskie	Nowy Sącz, ul. I Brygady 6a		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
5	CARITAS Diecezji Tarnowskiej Oddział przy Parafii św. Małgorzaty w Nowym Sączu	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 1		13 000,00	13 000,00	13 000,00		
6	Parafia św. Ducha	Nowy Sacz, ul. Ks. P. Skargi 10		10 000,00	10 000,00	10 000,00		
7	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Nowym Sączu	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 16		32 000,00	32 000,00	32 000,00		
8	Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych "STOPIL"	Nowy Sącz, ul. Wyspiańskiego 22		30 000,00	30 000,00	30 000,00		
9	CARITAS Diecezji Tarnowskiej Oddział Parafialny św. Wawrzyńca	Nowy Sącz, ul. Biegonicka 8		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
10	Parafia Matki Bożej Niepokalanej	Nowy Sącz, ul. Królowej Jadwigi 44		10 000,00	10 000,00	10 000,00		
11	Stowarzyszenie "PIAST"- na Rzecz Aktywnego Trybu Życia	Nowy Sącz, ul. Nawojowska 3		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
12	Sądeckie Towarzystwo Sportowe "SUPERFIGHTER"	Nowy Sącz, ul. Sucharskiego 60/25		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
13	Stowarzyszenie Miłośników Zespołu Regionalnego "Sądeczoki"	Nowy Sącz, ul. Rynek 14		14 000,00	14 000,00	14 000,00		
14	Akcja Katolicka Diecezji Tarnowskiej Oddział przy parafii p.w. św. Małgorzaty	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 1		15 000,00	15 000,00	15 000,00		
15	Stowarzyszenie Animatorów Kultury	Nowy Sącz, ul. Al. Wolności 23		7 000,00	7 000,00	7 000,00		

16	Stowarzyszenie "BESKIDZKIE WIĘZI"	Nowy Sącz, ul. Nadbrzeżna 77		8 000,00	8 000,00	8 000,00		
17	Stowarzyszenie "SURSUM CORDA"	Nowy Sącz, ul. Lwowska 11		18 000,00	18 000,00	18 000,00		
18	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych ERAZMUS	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		20 000,00	20 000,00	20 000,00		
19	Katolickie Stowarzyszenie Oświatowe	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 2		10 000,00	10 000,00	10 000,00		
20	Stowarzyszenie Nowosądecka Wspólnota	Nowy Sącz, ul. Narutowicza 2		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
21	Stowarzyszenie Dla Miasta	Nowy Sącz, ul. Wyszyńskiego 3		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
22	Sądecki Klub Bokserski "GOLDEN TEAM"	Nowy Sącz, ul. Broniewskiego 26		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
23	Sądeckie Towarzystwo Cyklistów	Nowy Sącz, ul. Wyszyńskiego 3		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
24	Poradnia Specjalistyczna i telefon Zaufania ARKA w Tarnowie Oddz. terenowy w Nowym Sączu	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 1		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
25	Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci, Młodzieży oraz osób Niepełnosprawnych Źródełko	Ropa, Ropa 228		7 000,00	7 000,00	7 000,00		
26	Fundacja Młodzież Edukacja Przyszłość	Nowy Sącz, ul. Zielona 27		17 000,00	17 000,00	17 000,00		
	Dz. 851 "Ochrona Zdrowia", rozdz. 85195 -"Pozostała działalność"		***175 000,00***	***175 000,00***	***175 000,00***	***175 000,00***		
1	Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo "NADZIEJA"	Nowy Sącz, ul. Freislera 10		57 000,00	57 000,00	57 000,00		
2	Stowarzyszenie Kobiet Po Mastektomii "KLUB SĄDECKICH AMAZONEK"	Nowy Sącz, ul. Al. Wolności 49		8 000,00	8 000,00	8 000,00		
3	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków	Nowy Sącz, ul. Jeziorańskiego 3a		7 000,00	7 000,00	7 000,00		
4	Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych "Jesteśmy" przy Środowiskowym Domu Samopomocy	Nowy Sącz, ul. Nawojowska 155		2 000,00	2 000,00	2 000,00		
5	Polski Związek Głuchych	Nowy Sącz, ul. Długosza 31		8 000,00	8 000,00	8 000,00		
6	Polski Związek Niewidomych	Nowy Sącz, ul. Narutowicza 9		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
7	Stowarzyszenie Nowosądecka Wspólnota	Nowy Sącz, ul. Narutowicza 2		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
8	Klub Honorowych Dawców Krwi PCK	Nowy Sącz, ul. Dunajewskiego 8		3 500,00	3 500,00	3 500,00		
9	Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi - Rzeczypospolitej Polskiej	Nowy Sącz, ul. Kazimierza Wlk. 9a		3 500,00	3 500,00	3 500,00		
10	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Ich Opiekunów "SPOKOJNE JUTRO"	Nowy Sącz, ul. Barbackiego 42/1		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
11	Stowarzyszenie Sądeckie Forum Kobiet	Nowy Sącz, ul. Narutowicza 2		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
12	Stowarzyszenie Przyjaciele Serca i Życia	Nowy Sącz, ul. Broniewskiego 5		9 000,00	9 000,00	9 000,00		

13	Przychodnia Lekarska dla Bezdomnych i Ubogich "Lekarze Nadziei"	Nowy Sącz, ul. Kościuszki 24		8 000,00	8 000,00	8 000,00		
14	Towarzystwo Przyjaciół Chorych "Sądeckie Hospicjum"	Nowy Sącz, ul. Kościuszki 24		9 000,00	9 000,00	9 000,00		
15	Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Niepełnosprawnym Wychowankom Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego	Nowy Sącz, ul. Broniewskiego 1		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
16	Stowarzyszenie Kobiet do Walki z Rakiem Piersi "Europa Donna"	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 31		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
17	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych ERAZMUS	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
18	Sądecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 31		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
19	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze	Nowy Sącz, ul. Rynek 9		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
20	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Koło Przyjaciół Dzieci Chorych na Cukrzycę	Nowy Sącz, ul. Kunegundy 16		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
21	Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem "MADA"	Nowy Sącz, ul. Al. Wolności 19		15 000,00	15 000,00	15 000,00		
	Dz. 852 " Pomoc społeczna ", rozdz.85228 -" Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze"		***305 000,00***	***305 000,00***	***248 346,57***	***248 346,57***		
1	Parafia Św. Kazimierza Działalność Charytatywno-Opiekuńcza	Nowy Sącz, ul. Kościuszki 24		305 000,00	248 346,57	248 346,57		
	Dz. 852 "Pomoc społeczna", rozdz.85295 -" Pozostała działalność "		***24 000,00***	***24 000,00***	***24 000,00***	***15 844,25***	***8 155,75***	
1	Stowarzyszenie Rodzicielstwa Zastępczego "Betlejem"	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 2		24 000,00	24 000,00	15 844,25	8 155,75	
	Dz. 900 "Gospodarka kom. i ochrona środowiska" , rozdz. 90095 -" Pozostała działalność"		***10 000,00***	***10 000,00***	***10 000,00***	***10 000,00***		
1	Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami Oddział w Nowym Sączu	Nowy Sącz, ul. Sobieskiego 16/2		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
2	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych ERAZMUS	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
	Dz. 921 "Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego" , rozdz. 92105 -"Pozostałe zadania w zakresie kultury"		***181 000,00***	***181 000,00***	***179 000,00***	***177 869,55***	***96,90***	***1 033,55***
1	Sądeckie Towarzystwo Muzyczne	Nowy Sącz, ul. Narutowicza 6		16 000,00	16 000,00	15 985,28	14,72	
2	Regionalne Towarzystwo Przyjaciół Spółdzielczego Zespołu"LACHY"	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 31		30 000,00	30 000,00	30 000,00		
3	Katolickie Stowarzyszenie "Civitas Christiana"	Nowy Sącz, ul. Wyszyńskiego 3		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
4	Stow. Miłośników Zesp. Regionalnego "Sądeczoki"	Nowy Sącz, ul. Rynek 14		10 000,00	10 000,00	10 000,00		

5	Związek Miłośników Muzyki	Nowy Sącz, ul. Biegonicka 8		7 000,00	7 000,00	7 000,00		
6	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Kultury i Sportu Wśród Dzieci i Młodzieży	Nowy Sącz, ul. Kołłątaja 13		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
7	Związek Polskich Artystów Plastyków o/Nowy Sącz	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 35		12 000,00	12 000,00	12 000,00		
8	Klub Inteligencji Katolickiej	Nowy Sącz, ul. Plac Kazimierza 3		7 500,00	7 500,00	7 500,00		
9	Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 48		10 000,00	10 000,00	8 903,85	62,60	1 033,55
10	Fundacja im. DRA Jerzego Miasiora	Nowy Sącz, ul. Tarnowska 25		10 500,00	10 500,00	10 480,42	19,58	
11	Polskie Towarzystwo Historyczne	Nowy Sącz, ul. Wyszyńskiego 3		10 000,00	10 000,00	10 000,00		
12	Stowarzyszenie Animatorów Kultury	Nowy Sącz, ul. Al. Wolności 23		11 000,00	11 000,00	11 000,00		
13	Stowarzyszenie Taneczne AXIS	Nowy Sącz, ul. Długosza 3		1 000,00	1 000,00	1 000,00		
14	Światowe Stowarzyszenie Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II	Krynica, Czarny Potok 3		18 000,00	18 000,00	18 000,00		
15	Wydawnictwo Diecezji Tarnowskiej "PROMYCZEK"	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 1		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
16	Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół"	Nowy Sącz, ul. Narutowicza 9		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
17	Stowarzyszenie Pastelistów Polskich	Nowy Sącz, ul. Szwedzka 2		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
18	Fundacja Nomina Rosae Ogród Kultury Dawnej	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 44		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
19	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych ERAZMUS	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
20	Polski Związek Filatelistyczny Zarząd Oddziału Nowy Sącz	Nowy Sącz, ul. Rynek 26		2 000,00	0,00	0,00		
21	Stowarzyszenie "DLA MIASTA"	Nowy Sącz, ul. Wyszyńskeigo 3		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
22	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska Hufiec Nowy Sącz	Nowy Sącz, ul. Wąsowiczów 8		1 000,00	1 000,00	1 000,00		
	Dz. 926 "Kultura fizyczna i sport",rozdz. 92605 -" Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu "		***200 000,00***	***200 000,00***	***200 000,00***	***200 000,00***		
1	Zrzeszenie Sportu Osób Niepełnosprawnych "START"	Nowy Sącz, ul. Kościuszki 2		18 000,00	18 000,00	18 000,00		
2	Uczniowski Klub Sportowy "ŻAK"	Nowy Sącz, ul. 29 Listopada 22		15 000,00	15 000,00	15 000,00		
3	Sądecki Klub Modelarski	Nowy Sącz, ul. Tarnowska 32		14 000,00	14 000,00	14 000,00		
4	Sekcja Brydża Sportowego "ALF"	Nowy Sącz, ul. Armii Krajowej 21/28		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
5	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "MŁODZIK"	Nowy Sącz, ul. Nawojowska 199		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
6	Siatkarskie Towarzystwo Sportowe "SANDECJA"	Nowy Sącz, ul. Kolejowa 25		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
7	Sądeckie Towarzystwo Cyklistów	Nowy Sącz, ul. Długosza 3		10 000,00	10 000,00	10 000,00		

8	Nowosądecki Terenowy Związek Piłki Siatkowej	Nowy Sącz, ul. Partyzantów 16/3		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
9	Sądeckie Towarzystwo Sportowe "SUPERFIGHTER"	Nowy Sącz, ul. Nawojowska 13/11		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
10	Sądeckie Towarzystwo Pływackie	Nowy Sącz, ul. 29 listopada 22		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
11	Ludowy Klub Sportowy "ZAWADA"	Nowy Sącz, ul. Sportowa 12		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
12	Uczniowski Klub Sportowy "LIDER"	Nowy Sącz, ul. Nadbrzeżna 77		2 000,00	2 000,00	2 000,00		
13	Zarząd Powiatowy Ligii Obrony Kraju	Nowy Sącz, ul. Tarnowska 32		7 000,00	7 000,00	7 000,00		
14	Międzyszkolny Klub Sportowy "BESKID"	Nowy Sacz, ul. Broniewskiego 5		12 000,00	12 000,00	12 000,00		
15	Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej "Starówka"	Nowy Sącz, ul. I Brygady 12/40		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
16	PTTK Oddział - " Beskid"	Nowy Sącz, ul. Rynek 9		6 000,00	6 000,00	6 000,00		
17	SOIK "Biało-Czarni" - Rugby Club	Nowy Sącz, ul. 29 Listopada 18C/16		4 500,00	4 500,00	4 500,00		
18	Klub Sportowy "JEDNOŚĆ"	Nowy Sącz, ul. Lwowska		12 000,00	12 000,00	12 000,00		
19	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych ERAZMUS	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		12 000,00	12 000,00	12 000,00		
20	Sądecki Klub Bokserski "GOLDEN TEAM"	Nowy Sącz, ul. Rejtana 18 A		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
21	Uczniowski Klub Sportowy " TAJFUN "	Nowy Sącz, ul. Al. Batorego 74		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
22	Stow. "PIAST" Na Rzecz Aktywnego Trybu Życia	Nowy Sącz, ul. Nawojowska 3		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
23	Ognisko TKKF "Halny"	Nowy Sacz, ul. Bat.Chłopskich 20/45		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
24	Klub Wysokogórski	Nowy Sącz, ul. Nadbrzeżna 34		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
25	Parafialny Klub Sportowy "TABOR"	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 1		1 000,00	1 000,00	1 000,00		
26	Uczniowski Klub Sportowy "BŁYSKAWICA"	Nowy Sącz, ul. Limanowskiego 4		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
27	Klub Sportowy "HALNY"	Nowy Sącz, ul. Franciszkańska 8/1		3 000,00	3 000,00	3 000,00		
28	Klub Sportowy "STARÓWKA"	Nowy Sącz, ul. Lwowska 63A/11		5 000,00	5 000,00	5 000,00		
29	Okręgowy Związek Piłki Nożnej	Nowy Sącz, ul. Nadbrzeżna 34		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
30	Katolickie Stowarzyszenie Oświatowe	Nowy Sącz, ul. Plac Kolegiacki 2		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
31	Stowarzyszenie "VISEGRAD MARATON"	Rytro, Rytro 265		4 000,00	4 000,00	4 000,00		
32	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku	Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18		1 000,00	1 000,00	1 000,00		
33	GOPR Grupa Krynicka	Krynica, ul. Halna 18		1 000,00	1 000,00	1 000,00		
34	Stowarzyszenie "DLA MIASTA"	Nowy Sącz, ul. Wyszyńskiego 3		2 500,00	2 500,00	2 500,00		

Źródło: Wydział Analiz Budżetu Miasta